

SISÄLLYSLUETTELO

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta pöytäkirja 12.09.2023

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset	5
4 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2023 toinen osavuosikatsaus	6
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan osavuosikatsaus 2/2023	8
- Sitovien tavoitteiden toteutumisen raportointi toimialan osalta ajalta 1.1.-31.8.2023	16
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortin raportointi ajalta 1.1.-31.8.2023	23
5 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitys vuoden 2022 arviointikertomukseen	32
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022	33
- Kason selvitykset arviointikertomukseen 2022	161
6 § Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus, hankesuunnitelman hyväksyminen	167
- Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus, hankesuunnitelmi liitteineen	170
7 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimitilainvestoinnit vuosille 2024-2033	259
- Investointiohjelma 2024-2033/ Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimitilainvestoinnit vuosille 2024-2033	262
8 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma 2025-2027	270
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2027 (II)	275
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 tulokortti	305
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sitovat tavoitteet vuodelle 2024	310
9 § Vantaan ammattiopisto Varian ammatillisen koulutuksen aloituspaikat vuonna 2024	315
- Lapsivaikutusten arviointi Vantaan ammattiopisto Varian aloituspaikoista syksyllä	317
10 § Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Liiketoiminnan ammattitutkinnon tutkintokoulutus ja tutkinnon järjestämisen hankinta	319
- Vertailutaulukko osa-alue 1/ Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Liiketoiminnan ammattitutkinnon tutkintokoulutus ja tutkinnon järjestämisen hankinta	323
- Vertailutaulukko osa-alue 2 / Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Liiketoiminnan ammattitutkinnon tutkintokoulutus ja tutkinnon järjestämisen hankinta	329
- Vertailutaulukko osa-alue 3/ Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Liiketoiminnan ammattitutkinnon tutkintokoulutus ja tutkinnon järjestämisen hankinta	333
11 § Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrät syksyllä 2024	337
- Lapsivaikutusten arviointi nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä syksyllä 2024	339
12 § Päätös oikaisuvaatimukseen / Oikaisuvaatimus viranhaltijan 11.7.2023 § 35 päätöksestä, virkasuhteen irtisanomista koskeva asia	344
13 § Päätös oikaisuvaatimukseen lapsen iltapäivätoimintaan ottamatta jättämisestä	345
Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus	346
Muutoksenhakuohje 2/ Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	347
Muutoksenhakuohje 3/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto	349
Muutoksenhakuohje 4/ Hankinto-oikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	350

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kokous

Aika 12.9.2023 klo 17:02–21:10

Paikka Kaupungintalo, hallituksen huone, Asematie 7, 01300, Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Lehmuskallio Paula, puheenjohtaja	x	Kallionpää Petri	
al-Tae Hussein, varapuheenjohtaja	x	Heinonen Risto	
Bibani Gashaw	x	Demiri Funda	
Happonen Aapo	x	Mäkipernaa Aki	
Kaiju Susanna	x	Altug Oona	
Phull Manav	x §:t 4–6, 9–11, 13 klo 17.14–19.03	Karpin Tiia	
Rehnström Kristian	x	Halonen Solveig	
Tawasoli Eva	x	Majanto Annukka	
Räsänen Minna	x	El Issaoui Naima	
Saarinen Tanja	x	Lihavainen Antti	
Saini Gurmann	x	Vähälä Markus	
Sainio Jari	x	Hakanen Tero	
Stirkkinen Matilda	x	Laitinen Hanna	
Tikkanen Eeva	x	Järvinen Jussi	
Kivistö Annette	x	Haanpää Jarkko	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Kaukola Ulla	x	Vesa Tiina	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Salmi Anni	-	Hietanen Inka	x §:t 1–11 klo 17.02–18.37, 18.38–21.09
Muut osallistujat			Läsnä
Katri Kalske, apulaiskaupunginjohtaja		esittelijä §:t 1–8	x
Ranki Ari, toisen asteen koulutuksen johtaja		esittelijä §:t 9–12	x
Kalo Ilkka, perusopetuksen johtaja		esittelijä § 13	x
Vikström Anders, ruotsinkielisten palveluiden johtaja			x
Mäkelä Mikko, varhaiskasvatuksen johtaja			x
Tiihonen Raakel, talous- ja hallintopäällikkö			x
Piippo Anu, viestintäpäällikkö			x
Santala Noora, lakimies			x
Litmanen Hanna, talouspäällikkö			x

Holm Akseli, lakimies		x
Pöntinen Kerttu, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Paula Lehmuskallio

Pöytäkirjanpitäjä Kerttu Pöntinen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 15.9.2023 klo 12 mennessä sähköisesti

Jari Sainio

Gashaw Bibani

Pykälät 2 ja 6 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 18.9.2023 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuntalain 103 §:n 2 momentin mukaan on kunnan muu toimielin kuin valtuusto päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouskutsu ja esityslistan asialuettelo on toimitettu lautakunnan jäsenille, kokoukseen osallistuville varajäsenille, kaupunginhallituksen edustajalle ja varaedustajalle torstaina 7.9.2023, jolloin esityslista liitteineen ja asiakirjoinaan on tallennettu Extranetiin.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta läsnä olevat lautakunnan jäsenet ja muut kokoukseen osallistujat
- b) oikeuttaa kokoukseen kutsuttu lakimies Akseli Holm olemaan läsnä kokouksessa
- c) todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- d) että kokouksen läsnäolomuutokset kirjataan tähän pykälään.

Käsittely:

Käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja muutti esityksensä b-kohdan kuulumaan seuraavasti:
"oikeuttaa kokoukseen kutsutut lakimies Akseli Holm ja talouspäällikkö Hanna Litmanen olemaan läsnä kokouksessa"

Päätös:

Hyväksyttiin apulaiskaupunginjohtajan muutettu esitys.

Lisäksi merkittiin, että

- jäsen Manav Phull saapui kokoukseen §:n 4 käsittelyn aikana klo 17.14
- jäsen Manav Phull poistui kokouksesta ennen §:n 7 käsittelyn alkamista klo 19.03
- nuorisovaltuuston varaedustaja Inka Hietanen poistui kokouksesta asiakohtien 12 ja 13 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.37–18.38 ja klo 21.09–21.10

2 §

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjantarkastajiksi Jari Sainio ja Manav Phull
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 15.9.2023 klo 12 mennessä.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että Manav Phullin tilalle pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Gashaw Bibani.

Päätös:

Hyväksyttiin apulaiskaupunginjohtajan muutettu esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

3 §

Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström

§ 29/2023 Tillstånd att åka på lägerskola till Kisakeskus i Raseborg för elever vid Mårtensdals skola

§ 30/2023 Tillstånd att åka på lägerskola till Kisakeskus 6.-8.9.2023 för studerande i årskurs 1 vid Helsinge gymnasium

§ 31/2023 Tillstånd att åka på lägerskola till Sveaborg 11 - 13.9.2023 för elever i årskurs 6 vid Dickursby skola

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

4 §

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2023 toinen osavuosikatsaus

VD/5667/02.01.02.00/2023

Toimiala on laatinut osavuosikatsauksen tekstit elokuun 2023 toteuman ja elokuussa tehdyn koko vuoden ennusteen pohjalta.

Toimialan laatima osavuosikatsaus liitetään osaksi koko kaupungin osavuosikatsausta, joka käsitellään kaupunginhallituksessa 9.10.2023. Kaupungin osavuosikatsauksesta laaditaan eOVK, joka julkaistaan vantaa.fi-sivuilla.

Osavuosikatsauksessa keskitytään koko kaupungin näkökulmasta toimialan toiminnan ja talouden keskeisiin asioihin. Toimialan tulee antaa katsauksessaan arvio talousarvionsa toteutumisesta sekä käyttötalouden että investointien tulojen ja menojen osalta koko vuoden ennusteen pohjalta.

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia vuositavoitteita, jotka on johdettu valtuustokauden strategiasta. Sitovien tavoitteiden raportointi liitteessä on tehty toimialaa koskevien tavoitteiden osalta 31.8.2023 toteumatilanteen mukaisesti. Toimialan tulokortin raportointi 31.8.2023 tilanteen mukaisesti raportoitu liitteessä.

Toimialan toimintakulujen toteumaprosentti 31.8.2023 on 65,46 % ja toimintatuottojen 64,06 %. Toimialan bruttoyksiköiden toimintakulujen toteuma on 65,65 % ja toimintatuottojen 61,54 %. Nettoyksikön toimintakatteen toteuma on 63,02 %. Liitteenä osavuosikatsauksessa selvitetty ennustetut poikkeamat talousarviosta sekä toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset. Lisäksi liitteenä talouden toteuma palvelualueittain.

Irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan alittavan talousarvion viivästyvien hankkeiden vuoksi.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2023 toinen osavuosikatsaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan osavuosikatsaus 2/2023
- Sitovien tavoitteiden toteutumisen raportointi toimialan osalta ajalta 1.1.-31.8.2023
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortin raportointi ajalta 1.1.-31.8.2023

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat
- ote kaupunginhallitus

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki § 136

Lisätiedot:

Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen, p. 040 515 8831, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Taluspäällikkö Hanna Litmanen, p. 050 302 5187, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

OSAVUOSIKATSAUS 2/2023

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA 12.9.2023

SISÄLLYSLUETTELO

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALAN 2. OSAVUOSIKATSAUS.....	3
Talousarvion toteutuminen	3
Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset	4

Liite:

1. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talouden toteuma 1.1. -31.8.2023

Julkaisija

Vantaan kaupunki

09/2023

Kasvatus ja oppiminen

Kansikuvan:

Vantaan kaupunki, Lumon lukio

Kuvaaja: Sercan Alkan

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALAN 2. OSAVUOSIKATSAUS

Kasvatuksen ja oppimisen kärkihankkeen Tikkurilan osaamiskampus on edennyt mm. oppilaitosten hankesuunnitelmalla ja rekrytoinneilla. DigiOne-hankkeen etenee yhdessä hankekumppaneiden kanssa ja pilotointia valmistellaan.

Palkkaratkaisun liittyvä lisätalousarvio on kaupunginhallituksen käsittelyssä syyskuussa. Lisäksi lisätalousarviota tullaan esittämään mm. varhaiskasvatuksen sijaistus- ja avustuskuluihin sekä palvelusetelin kasvaneeseen käyttöön. Lakimuutoksen takia varhaiskasvatuksen tulot arvioidaan toteutuvan talousarviota alhaisemmalla tasolla. Lisätalousarvion tarve ja kokonaisuus varmistuu syksyn aikana.

Talousarvion toteutuminen

Kunta-alan palkkaratkaisuihin liittyvien erien määräraha on talousarviossa varattu Kaupunkistrategian ja johdon toimialalle. Kesän aikana tuli voimaan yleiskorotukset ja kesäkuussa henkilökunnalle maksettiin kertaerä. Lisäksi päätettiin paikallisista järjestelyvaraeristä. Näiden päätösten määräraha vaikutus jaetaan syksyllä toimialoille (KH 4.9.), josta kasvatuksen ja oppimisen toimialalle kohdistuu 8,9 milj. euron lisätalousarvio.

Suomen – ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan talousarviota alhaisemmalla tasolla johtuen 1.3.2023 voimaan tulleesta asiakasmaksulain muutoksesta, jolloin maksujen määräytymisen perusteena käytettäviä tuloarvoja nostettiin 33 %. Asiakasmaksulain muutos vahvistettiin vuoden 2023 talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Talousarviota rasittavat varhaiskasvatuksen sijaisten ja avustajien kasvanut tarve. Lisäksi sairauspoissaolot ovat edelleen korkeat. Seuren henkilöstövuokrauksen kasvaneen käytön ja hinnankorotusten aiheuttamaa kustannusten kasvua ei kateta kokonaan henkilöstökulujen määrärahan alituksella, joten tarve lisätalousarviolle on olemassa.

Varhaiskasvatuksen toimintamenojen ylitykseen sisältyy 3,0 milj.€ yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksia. Palvelusetelin piirissä on 160 lasta enemmän kuin talousarviovaiheessa ennakoitiin. Lapsimäärän kasvu ja varhaiskasvatustalouden muutos lasten tuesta ja siihen liittyen maksettava korotettu palveluseteliarvo kasvattavat palvelusetelikustannuksia.

Vammaisten lasten ennakoitua suurempi määrä (5 uutta ryhmää) aiheuttaa lisätalousarviopainetta perusopetuksen määrärahoihin.

Varian toiminnan kulut tulevat ylittymään tämänhetkisen ennusteen mukaan noin 2 % vuonna 2023. Valmisteilla on lisäsuoritepäätöksiin perustuva lisätalousarvio Irtaimen omaisuuden investointien ennustetaan alittavan talousarvion viivästyneiden hankkeiden vuoksi.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Kärkihankkeen nimi, Tikkurilan osaamiskampus, vahvistettiin nimikilpailun myötä rakentuvan alueen sekä hankkeen nimeksi. Hankeorganisaatio vahvistui kolmen rekrytoinnin myötä ja hankkeelle nimetty seurantatoimikunta aloitti toimintansa. Kampukselle sijoittuvien kaupungin oppilaitostilojen hankesuunnitelma valmistui ja siirtyä päätöksentekoon suunnitellusti. Lautakunnan hyväksymä asemakaava on nähtävillä. Hankeyhteistyötä tiivistettiin Elinkeinopalveluiden kanssa erityisesti osaamisen ennakkointiin keskittyvän VALUE-hankkeen kautta sekä Big Flash –hankkeen kanssa järjestetyn hackathonin muodossa.

DigiOne-hankkeen kehitystyö etenee seitsemän kunnan (Vantaa, Espoo, Jyväskylä, Lahti, Oulu, Tampere, Turku) ja Kuntien Tieran yhteistyönä. Osaa hallinnon ja asiain kokonaisuuksista ja prosesseista (esim. oppilaaksiotto, koulukuljetus, pedagogisen tuen kokonaisuus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta) määritellään vielä kuntien asiantuntijoiden kanssa. Hankkeen pilotointia on valmisteltu ja käyttöönottoon valmistauduttu mm. prosessityöpajoissa. Pilottikoulujen ja hallinnon henkilöstön testaukset ja kokeilut sekä valittujen kokonaisuuksien pilotoinnit alkavat loppuvuodesta 2023.

Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen -toimenpideohjelma koskee kaikkia toimialan palvelualueita. Palvelualueet ovat tarkentaneet sisältöjä omaan toimintaympäristöönsä soveltuviksi ja tekevät ennaltaehkäisevää työtä eri toimintamalleilla esim. seitsemäsluokkalaisten tunnetaito-opetus. Turvallisempi tila- periaatteet on

jalkautettu jokaiseen yksikköön. SchoolDay-palvelua käytetään 4. ja 7. luokkalaisten hyvinvointitiedon seuraamiseen. Someturva-palvelua käytetään anonyyminä työkaluna oppilaiden kohtaaman netissä tapahtuvan kiusaamisen ja häirinnän ilmoittamiseen. Toimialalle on palkattu kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntija, joka konsultoi yksiköitä ja koordinoi pitkittyneiden kiusaamisten selvittelyä ja sovittelua. Lisäksi kaupunki aloittaa yhteistyön Aseman lasten ja heidän K-0-toiminnan kanssa. Peruskouluille pilotoidaan 10 + 1 kouluvalmentajaa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on edelleen erittäin haasteellista toteutetuista lukuisista toimenpiteistä huolimatta. Henkilöstön saatavuushaasteet koskevat myös ruotsinkielisiä palveluita Kelpoisten opettajien osuus on 66 % (618 hlö). Ei-kelpoisia opettajia ja avoimia tehtäviä on yhteensä 318. Kelpoisten erityisopettajien osuus on 54 % (61 hlö) ja ei-kelpoisia erityisopettajia ja avoimia tehtäviä on yhteensä 52. Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäväkuva on otettu käyttöön ja tehtävään rekrytoidaan jatkuvasti uusia työntekijöitä. Omia varahenkilöitä on saatu palkattua 22. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan oppisopimusmahdollisuus alkoi 1.8. Varian ja Step-koulutusjärjestäjän yhteistyövoimin. Saatavuustoimenpiteitä jatketaan kaupunkitasoisen suunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksessa olevista lapsista aiempia vuosia suurempi osuus on alle 3-vuotiaita, mikä vaikuttaa henkilöstötarpeen kasvuun. Vuonna 2022 Vantaalla syntyi noin 200 lasta enemmän edellisiin vuosiin verrattuna ja näitä lapsia on nyt tullut varhaiskasvatukseen. Myös perhevapaaudistuksen myötä varhaiskasvatukseen on tullut entistä nuorempia lapsia.

Esi- ja perusopetus ovat yhdessä kilpailuttaneet erityisopettajien pätevyitysmiskoulutuksen, joka käynnistyy syksyllä 2023. Koulutukseen otetaan 40 perusopetuksen opettajaa ja 20 varhaiskasvatuksen opettajaa.

2. ja 7. luokkalaisten osaamista kartoittavat äidinkielen ja matematiikan raportit osoittavat, että vantaalaisten kolmasluokkalaisten matemaattisen osaamisen valmiudet ovat yleisellä tasolla hyvät. Äidinkielessä 2. luokkalaisten osaaminen on parantunut, mutta 7. luokkalaisten osaamisessa ei ole merkittävää muutosta.

Peruskouluikäisten oppilasprofiilissa tapahtuu jatkuvasti muutosta. Valmistavaa opetusta tarvitsevia ulkomailta muuttavia oppilaita on koko ajan enemmän. Lisäksi vammaisopetuksen oppilasmäärän kasvu on suhteellisesti paljon suurempi kuin

muun oppilasmäärän. Lisäksi muita erityistä tukea tarvitsevia oppilaita on aiempaa enemmän. Tämä aiheuttaa paineita tilatarkastelulle.

Kansallisten arviointien ja toimialan oman tiedonkeruun pohjalta on päätetty tehdä varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ulottuva S2-oppijoiden osaamisen lisäämisen suunnitelma, jossa painotetaan ennen kaikkea lukutaitoa.

Kieli- ja kulttuuritietoisuuden kehittämiseen on saatu lisäresursseja. Monikulttuurisuusasian koordinaattorit aloittaneet sekä Variassa että lukioissa ja lisäksi lukiokoulutuksessa on aloittanut kaksi kielikoordinaattoria. Lukiokoulutuksessa aloitetaan uuden monimuoto-opiskeluun perustuvan opiskelun tukimuodon pilotointi. Opiskelijoiden hyvinvointia tukevat opiskeluhuolto- ja erityisen tuen suunnitelmat on uudistettu. Vuoden 2024 lukiokoulutuksen aloituspaikkojen lisäämiseksi on aloitettu tarveselvitys ja hankesuunnittelu opetuksen lisätilojen hankkimiseksi. Varian Vehkalan kampuksen rakentaminen on aloitettu kesällä 2023 ja sen on suunniteltu valmistuvan kesällä 2025.

Varian hakijapalveluiden kehittäminen on edennyt pilotoinnin kautta toteutusvaiheeseen. Hakijapalvelut -tiimi käynnisti toiminnan 1.8.2023 ja jatkuvan haun prosessi on uudistettu ja kuvattu. Varian opiskelijamäärä on kasvanut ja OKM:n vuodelle 2023 myöntämä tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä ylittyy tämä hetken ennusteen mukaan noin 10%. Eniten kasvua on ollut oppisopimuskoulutuksessa ja tutkintoon valmentavassa koulutuksessa (TUVA). Variasta on valmistunut vuoden 2023 aikana tutkintoon, osatutkintoon tai TUVA-koulutukseen yhteensä 1371 henkilöä.

Kasvatuksen ja oppimisen talouden toteuma 1.1.-31.8.2023

		Tilinpäätös 2022	Talousarvio yhteensä 2023	Kum. toteuma 1-8/2023	Kum. toteuma % 2023	Ennuste 2023	TA - TOT
		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR	* 1 000 EUR		* 1 000 EUR	* 1 000 EUR
Kasvatus ja oppiminen	TOIMINTATUOTOT	39 469	37 630	24 108	64,06	39 517	13 523
	TOIMINTAKULUT	-507 760	-525 714	-353 894	67,32	-546 240	-171 820
	TOIMINTAKATE	-468 290	-488 084	-329 786	67,57	-506 723	-158 298
Kasvatus ja oppiminen, brutot yhteensä	TOIMINTATUOTOT	35 975	35 704	21 970	61,53	37 417	13 734
	TOIMINTAKULUT	-438 566	-452 227	-305 216	67,49	-471 617	-147 011
	TOIMINTAKATE	-402 591	-416 523	-283 246	68,00	-434 200	-133 277
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	TOIMINTAKULUT	-101	-90	-54	60,53	-90	-36
	TOIMINTAKATE	-101	-90	-54	60,53	-90	-36
Johto ja yhteiset palvelut	TOIMINTATUOTOT	798	400	2 923	730,79	400	-2 523
	TOIMINTAKULUT	-9 592	-5 923	-3 542	59,80	-5 923	-2 381
	TOIMINTAKATE	-8 795	-5 523	-619	11,21	-5 523	-4 904
Perusopetus	TOIMINTATUOTOT	18 297	18 143	8 374	46,16	19 829	9 769
	TOIMINTAKULUT	-222 431	-232 361	-155 042	66,72	-235 634	-77 319
	TOIMINTAKATE	-204 135	-214 218	-146 668	68,47	-215 805	-67 550
Varhaiskasvatus	TOIMINTATUOTOT	16 341	16 573	10 416	62,85	16 617	6 157
	TOIMINTAKULUT	-192 707	-199 228	-136 969	68,75	-215 283	-62 259
	TOIMINTAKATE	-176 366	-182 655	-126 553	69,29	-198 666	-56 101
Svenskspråkiga servicen	TOIMINTATUOTOT	540	589	258	43,76	571	331
	TOIMINTAKULUT	-13 735	-14 626	-9 609	65,70	-14 687	-5 017
	TOIMINTAKATE	-13 195	-14 037	-9 351	66,62	-14 116	-4 686
Toinen aste (netto)	TOIMINTATUOTOT	3 495	1 926	2 137	110,97	2 100	-211
	TOIMINTAKULUT	-69 194	-73 487	-48 678	66,24	-74 623	-24 809
	TOIMINTAKATE	-65 699	-71 561	-46 540	65,04	-72 523	-25 021

HUOM! Kirjauskausi kesken. Toteumatilanne 4.9.2023

Vantaa

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite vuodelle 2023	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2023	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2023	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki								
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni								
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi								
2.6 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Vantaalaisten koulutustaso on tiedossa.	Kehitetään 3-4 mittaria, joilla seurataan tarkemmin koulutustason kehittymistä.	Relevantit mittarit on määritelty saatavilla olevan tiedon varassa.	Katri Kalske	Seuraavat mittarit kehitetty, joilla seurataan tarkemmin koulutustason kehittymistä: Vähintään perusasteen tai ilman tutkintoa olevien yli 15 vuotiaiden vantaalaisten määrä vähenee, ikäryhmässä 15-29 vuotiaat Vähintään perusasteen tai ilman tutkintoa olevien yli 15 vuotiaiden vantaalaisten määrä vähenee, ikäryhmässä 30-64 vuotiaat Lukiokoulutuksen suorittaneiden 15-64 -vuotiaiden osuus kasvaa Ammatillisen	Toimenpiteet koulutustason nostamisessa ovat pitkäjänteisiä, joten vuoden aikajaksolla muutokset eivät välttämättä näy. Kaupungin toimet aikuisväestön koulutustason nostamiseen ovat epäsuorempia ja väliin tulevia tekijöitä on paljon.	Tavoite toteutunee täysin.	Toteutu täysin

					koulutuksen suorittaneiden 15-64 -vuotiaiden osuus kasvaa			
					Korkea-asteen koulutuksen suorittaneiden 15-64 -vuotiaiden osuus kasvaa			
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki								
Hyvät asukaslähtöiset palvelut								
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut								
Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtyä hyvinvointialueelle								
5.3 Varmistetaan, että toimialojen eri palvelukokonaisuuksilla on ajantasaiset yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset hyvinvointialueen kanssa	Yhdyspintasuunnitelmi en ja -sopimusten määrä ja kattavuus	Vuoden 2022 lopulla laaditut yhdyspintasuunnitelmat ja -sopimukset	Kaikista merkittävistä tunnistetuista yhdyspinnoista hyvinvointialueen kanssa on laadittu yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Kaso: Opiskeluhuollon erityisasiantuntija rekrytoitu. Hän aloittaa yhteistyörakenteiden kirjaamisen ja prosessien kuvaukset.	Kaso: Toimialalla on käynnistynyt yhteisöllisen opiskeluhuollon ja hyvinvointityön kehittämisen hanke.	Tavoite toteutune e osittain.	Toteutu u osittain
Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan								
6.1 6-8-vuotiaiden lukuja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi	Lukuseula-testi 2 lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu	Lukuseula-testin tulokset ovat parantuneet 3 %-yksikköä.	Katri Kalske	Lukuseula on toteutettu 2.lk oppilaille helmi-huhtikuun aikana. Loppuraportin mukaan S1-oppilaista 28 % ja S2-oppilaista 64%	Loppuraportti valmistui toukokuussa 2023. Lukuseulan kaikkien oppilaiden kokonaistulos on heikentynyt 2 %.	Lukuseulan osalta tavoite ei ole toteutunut, matemaattisten taitojen osalta lähtömittaus tehty ja tavoite siten	Toteutu u osittain

		suoritusastealtaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritusastealtaan alimpaan 20 %			kuului alimpaan 20%.		toteutunut.	
	Kilpailutetaan matemaattisen osaamisen testi	Matematiikan osaamista mittaava lähtötaso mitataan joulukuussa 2022 ja seuraava mittaus marraskuussa 2023.	Matemaattinen osaaminen on parantunut valitun testin nojalla lähtötasomittauksesta.		Matematiikan taitojen digitaalinen arviointiväline on kilpailutettu ja saatu valittua helmikuussa 2023 ja sen mukainen arviointi toteutetaan huhti-toukokuun 2023 aikana 3.- ja 7.-luokkalaisten.	Matematiikan arviointi toteutettiin TRILAn (Turun yliopiston Oppimisanalytiikan tutkimusinstituutin) kehittämällä FUNA-tehtävistöllä. Arviointi järjestettiin huhti-toukokuussa 3.lk oppilaille (1998/2648) ja 7.lk oppilaille 1756/ 2596. Matematiikan arvioinnin tulos oli, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.		Toteutuu osittain
Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan								
7.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito toteutuu kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa	Yhteistyörakenteet on kuvattu ja ne ovat toiminnassa.	Yhteistyörakenteita ei ole.	Yhteistyörakenteet on kuvattu ja ne ovat toiminnassa.	Katri Kalske	Yhdyspintasunnitelma on valmisteltu priorisoidussa järjestyksessä. Vantaan, Keravan ja hyvinvointialueen edustajista on nimetty työryhmä kartoittamaan yhdyspintasopimuksien tilaa ja tavoitteena on	Opetuksenjärjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmat on otettu käyttöön kaikilla palvelualueilla 1.8.2023 alkaen.	Tavoite toteutuu osittain.	Toteutuu osittain

					saada kaikki yhdyspintasuunnitelmat ja sopimukset valmiiksi vuoden loppuun mennessä.			
Eriarvoistumisen estäminen								
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan								
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % lukio: 1 % aol: 1,7 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % lukio ja aol osuus laskee 1 % School day -mittaukset tulokset paranevat 5 %-yksikköä	Katri Kalske	Toimialalle palkattu kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntija Varhaiskasvatus: Suurimassa osassa toimintayksiköitä on laadittu turvallisemman tilan periaatteet. Turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönottoon on laadittu tukimateriaali, Seurantakysely toteutetaan lokakuussa. Provakatoimintamalli käytössä 40 toimintayksikössä. Perusopetus: Koulut ovat tehneet suunnitelman turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönottamisesta osana kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen	Kouluterveyskyselyn tulokset saadaan 11/2023. Suomenkielisten koulujen School Day tulokset saatu 27.4.2023: "Luokassani ei ole kiusaamista": 4lk: 69% (tulos 3 prosenttiyksikköä heikompi aikaisemmasta mittauksesta) 7lk: 64% (tulos 1 prosenttiyksikön heikompi aikaisemmasta mittauksesta) "Koulussani puututaan kiusaamiseen" 4 lk: 78% (tulos 4 prosenttiyksikköä heikompi aikaisemmasta mittauksesta) 7 lk: 61% (tulos 4	Arviointi tehdään vuoden lopussa.	Toteutu osittain

					toimenpideohjelmaa ja poissaoloihin puuttumisen mallia. Koulut ovat lukuvuonna 22-23 kuvanneet lukuvuosisuunnitelmissa, kuinka ko. toimenpideohjelmat toteutuvat koulutasolla. SchoolDay palvelu on ollut käytössä kaikilla 4.- ja 7.-lk oppilailla hyvinvoinnin mittarina. Oppilaat vastaavat kyselyyn min. kerran kuussa ja opettajat saavat koosteen ryhmän vastauksista ja vinkkejä kehityskohteisiin ja teemojen käsittelyyn. Rehtorit ja opiskeluhoito saavat tietoa koulun oppilaiden hyvinvoinnista School Dayn tulokset keväältä 2023 "Luokassani ei ole kiusamista": 4lk: 69% (tulos 3 prosenttiyksikköä heikompi	prosenttiyksikköä heikompi aikaisemmasta mittauksesta) Tulosten heikkenemistä voi osin selittää sillä, että oppilaiden kykyyn tunnistaa kiusaamisen on kiinnitetty enemmän huomiota. Kiusaamisen ehkäisemisen ja puuttumisen toimenpideohjelmassa (tullut voimaan 1.8.2022) on linjattu, että jokaisen aikuisen on puututtava kiusaamiseen, mutta tämä ei näy ainakaan vielä tuloksissa.	
--	--	--	--	--	--	--	--

					aikaisemmasta mittauksesta) 7lk: 64% (tulos 1 prosenttiyksikön heikempi aikaisemmasta mittauksesta) "Koulussani puututaan kiusaamiseen" 4 lk: 78% (tulos 4 prosenttiyksikköä heikompi aikaisemmasta mittauksesta) 7 lk: 61% (tulos 4 prosenttiyksikköä heikompi aikaisemmasta mittauksesta) Tulosten heikkenemistä voi osin selittää sillä, että oppilaiden kykyyn tunnistaa kiusaamisen on kiinnitetty enemmän huomiota. Kiusaamisen ehkäisemisen ja puuttumisen toimenpideohjelmassa (tullut voimaan 1.8.2022) on linjattu, että jokaisen aikuisen on puututtava		
--	--	--	--	--	--	--	--

					kiusaamiseen, mutta tämä ei näy ainakaan vielä tuloksissa. Toinen aste: oppilaitoksissa on laadittu turvallisemman tilan periaatteita. Opetushallitukselta on saatu avustus kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan vastaisen kulttuurin kehittämiseen.			
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuu								
Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa								
Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)								
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa								
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa								
Valtuustokauden tavoite 19. Vantaa on kiertotalouden edelläkävijäkaupunki								
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä								
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa								
Kukoistavat kaupunkikeskukset								
Valtuustokauden tavoite 23. Asukkailla iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa								
Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehitysedellytykset palveluille ja yrityksille								
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella								
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen								
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen								
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen								

Kasvatus ja oppiminen

Toimialan tavoitteet

Tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2021 loppu	Tavoitetaso 2023	Vastuhenkilö(t)	Toteuma 8/2023	Tila
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki						
Lukioissa jokaisen opettajan kanssa on laadittu pedagoginen kehittämissuunnitelma ja tunnistettu sen pohjalta kehittämistarpeet. Variassa on jokaisen opettajatiimin kanssa laadittu pedagoginen kehittämissuunnitelma ja tunnistettu sen pohjalta kehittämistarpeet.	Laadittujen kehittämissuunnitelmien määrä	Kehittämissuunnitelmia ei ole laadittu	Kaikki opettajat/opettajatiimit ovat laatineet kehittämissuunnitelman	Ari Ranki, rehtorit	Pedagogisia kehittämissuunnitelmia on laadittu osana vaikuttavaa työtä - keskusteluja sekä tiimikohtaisia keskusteluja. Kehittämissuunnitelmien päivittäminen lukuvuoden 2023-2024 osalta aloitetaan syksyllä.	Toteutu täysin
Hyvät asukaslähtöiset palvelut						
6-8 -vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi	Lukuseula raportti 8/2022: 2 lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7 lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 30	Lukuseula-testauksen tulokset ovat parantuneet vähintään 3% yksikköä.	Ilkka Kalo, Pepita Kaskentaus	Lukuseula on toteutettu 2.lk oppilaille helmi-huhtikuun 2023 aikana. Loppuraportin 5/ 2023 mukaan S1-oppilaista 28% ja S2-oppilaista 64% kuului alimpaan 20%. Lukuseula on toteutettu 7.lk oppilaille syys-marraskuun 2022 aikana. 7.lk S1-oppilaista 31% ja S2-oppilaista 78% kuului alimpaan 20%. Lukuseulan kokonaistulos on 2.lk heikentynyt 2% yksikköä ja 7.lk parantunut 1% yksiköllä.	Toteutu osittain

		% oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 74 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %			Matematiikan arviointi toteutettiin TRILAn (Turun yliopiston Oppimisanalytiikan tutkimusinstituutin) kehittämällä FUNA-tehtävistöllä. Arviointi järjestettiin huhti-toukokuussa 2023 sovitusti 3.lk oppilaille (1998/2648) ja 7.lk oppilaille 1756/ 2596. Matematiikan arvioinnin yleistulos oli, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	
	Kilpailutetaan matemaattisen osaamisen testi	Matematiikan osaamisen lähtötaso mitataan joulukuussa 2022 ja seuraava mittaus marraskuussa 2023.	Vuoden 2023 lopussa voidaan todeta oppilaiden matemaattisen osaamisen parantuneet valitulla testillä mitattuna.		Matematiikan arviointi toteutettiin TRILAn (Turun yliopiston Oppimisanalytiikan tutkimusinstituutin) kehittämällä FUNA-tehtävistöllä. Arviointi järjestettiin huhti-toukokuussa 2023 sovitusti 3.lk oppilaille (1998/2648) ja 7.lk oppilaille 1756/ 2596. Matematiikan arvioinnin yleistulos oli, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Toteutu osittain
Mahdollistamme jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa - Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tiivistetään palvelulupauksen toimenpiteitä edistämällä	Palvelulupauksen toimenpiteitä seurataan ryppäiden toimintakertomusten kautta.	Sitovaa yhteistyötä ei ole ollut.	Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö on säännöllistä ja tavoitteellista, jossa toteutuvat palvelulupauksen tavoitteet. Vähintään viidessä yksikössä on käynnistynyt joustavan esi- ja alkuopetuksen toiminnallinen pilotti.	Ilkka Kalo, Mikko Mäkelä, Pepita Kaskentaus, Katjamaria Halme, rehtorit ja päiväkodin johtajat	Esi- alkuopetuksen yhteistyötä toteutetaan palvelulupauksen mukaisesti. Yhteistyö on säännöllistä ja tavoitteellista toimintaa. Seitsemässä koulu- ja päiväkotiryppäessä on ollut jo toista lukuvuotta käynnissä joustavan esi- ja alkuopetuksen toiminnallinen pilotti. Tämä toiminnan tavoitteena on löytää esiopetuksen ja alkuopetuksen OPSeista yhteneväisyyksiä ja kehittää esi- ja alkuopetuksen	Toteutu osittain

					toimintakulttuuria.	
Yhteisöllinen opiskeluhoito toteutuu kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa	Yhteistyörakenteet on kuvattu ja ne ovat toiminnassa	Yhteistyörakenteita ei ole, koska hyvinvointialue käynnistyy vuoden 2023 alussa	Yhteistyörakenteet on kuvattu ja ne ovat toiminnassa.	Tiina Kulju-Palo, Johanna Honkanen, Katjamaria Halme, Mia Ahlskog, Hanna Kukkonen, hyvinvointialueen vastuhenkilöt	Esiopetuksen opiskeluhoitoon sovitut hyvinvointialueen päälliköiden ja opiskeluhoitoon esihenkilöiden tapaamiset 2-3 kertaa vuodessa. Lisäksi pienalueiden YHR-puheenjohtajien tapaamisen ja kevään verkostoiltapäivän suunnitteluun ja toteutukseen osallistuminen. Perusopetuksen ja hyvinvointialueen esihenkilöiden ja asiantuntijoiden kanssa on sovitut yhteistyön rakenteista, yhteinen työaika järjestetään noin 8 kertaa vuodessa. Toisen asteen koulutuksen ja hyvinvointialueen välillä on sovitut päälliköiden ja johdon yhteiset tapaamiset neljä kertaa vuodessa.	Toteutuu osittain
Kieli- ja kulttuuritietoisuuden edistäminen inklusiivisessa toimintakulttuurissa	Kielitietoisuutta lisäävät toimenpiteet	On tehty yksittäisiä toimenpiteitä ilman strategista suunnitelmaa	Jokaisessa oppilaitoksessa ja toimipisteessä on kokeiltu vähintään yhtä uutta toimintamallia, joilla edistetään kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.	Ari Ranki, Niina Korko, Anders Vikström, rehtorit	POPE: Jokaisessa peruskoulussa on kielitietoisuusvastaava, joka kehittää koulun lähtökohdista kielitietoista toimintakulttuuria. Kielitietoinen yläkoulu-hankkeessa on kehitetty opettajien ja koulujen tueksi kielitietoinen digivalmennuspolku. Toinen aste: oppilaitoksissa on kokeiltu erilaisia toimintamalleja ja koulutettu henkilöstöä. Lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa on aloittanut kaksi monikulttuurisuusasiainkoordinaattoria ja lukioissa lisäksi kaksi	Toteutuu osittain

					kielikoordinaattoria. SVE: kaikille työntekijöille järjestetään kielitietoisuuskoulutusta syksyllä. Kielitietoisuus on yksi lukuvuoden tavoitteista.	
Aamu- ja iltapäivätoiminnan laadun kehittäminen	Rehtoreiden ja palveluntuottajien palautekyselyt Asiakastyytyväisyyskysely	Kielteisen palautteen määrä toiminnan laadusta on kasvanut. Iltapäivätoiminnan palveluntuottajat tarvitsevat paljon tukea kaupungin toimijoilta.	Käynnistetään iltapäivätoiminnan valmentajatoimintaa. Perusopetukseen palkataan 5 iltapäivätoiminnan valmentajaa, jotka ohjaavat ja tukevat iltapäiväkerhojen toimintaa palveluntuottajien apuna.	Pepita Kaskentaus	Apip-toiminnan asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin huhtikuussa 2023 ja huoltajien antoivat kouluarvosanan 8 toiminnalle. 1.8. aloitti iltapäivätoiminnan koordinaattori, jonka tehtäviin kuuluu tukea oppilaiden arkea iltapäivätoiminnassa yhteistyössä palveluntuottajien ja koulujen kanssa. Koordinaattori on ollut apuna 10 yksikössä. Joka kouluun on nimetty iltapäivätoiminnan vastuupettaja 1.8.2023 alkaen.	Toteutu osittain
Eriarvoistumisen estäminen						
Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 % Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 %	School day tulokset paranevat 5% yksikön verran Kouluterveyskysely 2023 joulukuun: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % lukio ja aol osuus laskee 1 %	Johanna Honkanen, Hanna Kukkonen, Sari Utriainen, Tiina Kulju-Palo, Mia Ahlskog	SVE: Schoolday ruotsiksi alkaa tammikuussa 2024 Kouluterveyskyselyn tulokset julkaistaan syyskuun lopussa. POPE: Jokaisella koululla on laadittu hyvinvoinnin vuosikello, jonka pohjalta pidetään vähintään yksi tunne- ja vuorovaikutustaitotunti kerran kuukaudessa kaikille vuosiluokille. Kuluvana lukuvuonna 7. vuosiluokan oppilailla on pysyvänä 0,5 vuosiviikkotuntia tunne- ja vuorovaikutustaitosaamista koko lukuvuoden ajan.	Toteutu osittain

		lukio: 1 % aol: 1,7 %			SchoolDay palvelu on ollut käytössä kaikilla 4.- ja 7.-lk oppilailla hyvinvoinnin mittarina. Oppilaat vastaavat kyselyyn min. kerran kuussa ja opettajat saavat koosteen ryhmän vastauksista ja vinkkejä kehityskohteisiin ja teemojen käsittelyyn. Rehtorit ja opiskeluhoolto saavat tietoa koulun oppilaiden hyvinvoinnista School Dayn tulokset keväältä 2023 "Luokassani ei ole kiusamista": 4lk: 69% (tulos 3 prosenttiyksikköä heikompi aikaisemmasta mittauksesta) 7lk: 64% (tulos 1 prosenttiyksikön heikempi aikaisemmasta mittauksesta) "Koulussani puututaan kiusaamiseen" 4 lk: 78% (tulos 4 prosenttiyksikköä heikompi aikaisemmasta mittauksesta) 7 lk: 61% (tulos 4 prosenttiyksikköä heikompi aikaisemmasta mittauksesta) Tulosten heikkenemistä voi osin selittää sillä, että oppilaiden kykyyn tunnistaa kiusaamisen on kiinnitetty enemmän huomiota. Kiusaamisen	
--	--	--------------------------	--	--	--	--

					ehkäisemisen ja puuttumisen toimenpideohjelmassa (tullut voimaan 1.8.2022) on linjattu, että jokaisen aikuisen on puututtava kiusaamiseen, mutta tämä ei näy ainakaan vielä tuloksissa.	
Turvallisemman tilan periaatteet on otettu käyttöön kaikissa yksiköissä. Vaativien kiusaamistapausten toimintaprosessi on kuvattu ja käytössä.	Turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönoton seurantakysely (Osallistuva Vantaa). Vaativien kiusaamistapausten prosessi on kuvattu ja jalkautettu koulujen ja oppilaitosten tietoon.	Turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotto on aloitettu vuonna 2022, prosessi on kesken. Kouluilla on käytössä yhteinen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumien toimenpideohjelma. Varhaiskasvatuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma on käytössä.	Päiväkodit, koulut ja oppilaitokset ovat ottaneet käyttöön turvallisemman tilan periaatteet. Vaativien kiusaamistapausten prosessi on jalkautettu kouluihin ja oppilaitoksiin.	Tiina Kulju-Palo, Johanna Honkanen, Tia Ristimäki, Hanna Kukkonen, Anders Vikström	Vaka: Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen on käynnistetty. Pohja toimintayksikön kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelmalle on päivitetty Kason kiusaamisen ehkäisyn toimenpideohjelman mukaisesti. Toimintayksiköissä kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma on päivitetty. Pope: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laadinta on käynnistetty. Jokaisella koululla on ollut nimettynä kiusaamisen ehkäisemisen ja puuttumisen tiimi 8/22 lähtien. Kouluilla tukiaikuinen kiusatulle ja mahdollisesti kiusaajalle. Kiusaamisen ehkäisemisen ja puuttumisen toimenpideohjelma voimaan 1.8.2023 alkaen. Someturva-palvelu anonyymina tukena ja ilmoituskanavana netissä tapahtuvaan kiusaamiseen ja häirintään. Toinen aste: oppilaitoksissa on laadittu turvallisemman tilan periaatteita. SVE: Kiusaamistapausten	Toteutu osittain

					toimintaprosessi on päivitetty ja otettu käyttöön.	
Tutkintoon valmentavan koulutuksen (TUVAn) tarkoituksenmukainen kehittäminen.	Opiskelijoiden sijoittuminen tutkintoon johtaviin toisen asteen opintoihin TUVAn jälkeen.	Ei tiedossa	Kaikki TUVAn-koulutuksen suorittaneet sijoittuvat toisen asteen tutkintoon johtavaan koulutukseen.	Ari Ranki, Anders Vikström	Tieto sijoittumisesta saadaan elokuun lopulla.	Ei tietoa ☐
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa						
Kukoistavat kaupunkikeskukset						
						Ei tietoa ☐
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella						
Ammatillinen pätevytyminen ja kelpoisuuden nostaminen	Kelpoisten työntekijöiden suhteellinen osuus kaikista	Vaka: Henkilöstön saatavuus haasteet kaikissa ammattiryhmissä, varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänkuva ei ole vielä käytössä. Kelpoisten opettajien osuus 68% ja erityisopettajien osuus 59%. Kelpoisia opettajia on 634 ja avoimia tehtäviä 302. Kelpoisia erityisopettajia on 61 ja avoimia tehtäviä 42. Pope: Kelpoisten erityisopettajien osuus kaikista erityisopettajista on laskenut. Vuoden 2021 lopussa kelpoisia oli 81 %.	Vaka: Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänkuva käytössä, varhaiskasvatuksen opettajien 1000+ ja erityisopettajien pätevytysoikeuskoulutus. 2023 käynnistetään 20 erityisopettajan pätevytysoikeuskoulutus. Pope: Vuonna 2023 käynnistetään erityisopettajien pätevytysoikeuskoulutus, jossa koulutetaan kahden vuoden aikana 40 pätevää erityisopettajaa. Kelpoisten määrä	Ilkka Kalo, Mikko Mäkelä, Pepita Kaskentaus, Katjamaria Halme	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueet aloittivat elokuussa 2023 erityisopetuksen tehtäviin ammatillisia valmiuksia antavat opinnot (ns. erilliset erityisopettajaopinnot) yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa. Opinnot aloitti yhteensä 40 opiskelijaa, joista 10 toimii varhaiskasvatuksen tehtävissä ja 30 perusopetuksen tehtävissä. Jäljelle jääneille paikoille (10 varhaiskasvatuksen ja 10 perusopetuksen) järjestetään uusintahaku marras-joulukuussa 2023.	Toteutuu osittain ☒

			nousee 2%			
Vahvistamme digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää johtamisosaamista	Navigoinnit, toimintasuunnitelmat	Esimiesten digiosaamisen johtamisesta ei ole selkeää kuvaa, Jatkuvasti digitalisoituva työympäristö lisää koettua osaamisen vajetta esihenkilöiden teknisissä ja pedagogisissa TVT-taidoissa (KH)	A)DigiOne pilottikoulujen rehtorit ovat tehneet henkilöstön osaamisen kehittämisen suunnitelman osana muuta lukuvuoden suunnittelua, B) Esihenkilöiden kehittämissuunnitelmissa huomioidaan digiosaaminen ja digijohtamisen taitojen vahvistuminen	Ilkka Kalo, Mikko Mäkelä, Ari Ranki, Anders Vikström, Juhani Kärki, alue- ja varhaiskasvatuspäälliköt	Varhaiskasvatuksen esihenkilöiden kehittämissuunnitelmissa on huomioitu digiosaaminen ja digijohtamisen taitojen vahvistuminen. Perusopetuksessa digijohtamista ei ole arvioitu resurssien kohdentuessa hr-järjestelmän tuomien lisätöihin. Digijohtamisen arviointi lisätään lukuvuoden 23-24 esihenkilöiden tavoite- ja tuloskeskusteluihin. Pope: Kaikkien perusopetuksen rehtoreiden kanssa on käynnistetty koulukohtainen DigiOne käyttöön oton suunnittelu kesäkuussa -23. Koulut huomioivat tämän toimintasuunnitelmissaan. Pilottikoulujen kanssa on aloitettu kouluttautuminen uuden järjestelmän käyttöön ottoon. Digionen käyttöönottoon on valmistauduttu muun muassa lisäämällä resursseja. Toinen aste: Digionen käyttöönottoon on valmistauduttu muun muassa lisäämällä resursseja. B) Varia: Esihenkilöiden käytössä olevien ohjelmien käyttökoulutusta on järjestetty. SVE: Pilottikoulussa on käynnistetty Digione käyttöön oton suunnittelu.	Toteutuu osittain
Luodaan palvelualueittain	Palvelualueittaiset pito- ja vetovoima	Palvelualueista pito- ja vetovoimatoimeenpanosuunnitelma	Palvelualueittaiset pito- ja vetovoima	Ilkka Kalo, Ari Ranki, Mikko Mäkelä, Anders	Pito- ja vetovoimasuunnitelmien laadinta on aloitettu kasotasoisesti.	Toteutuu

henkilöstön pito- ja vetovoimaohjelma	toimeenpanosuunnitelma on laadittu	a ei ole, lukuisia toimenpiteitä kuitenkin toteutettu	toimeenpanosuunnitelma on laadittu	Vikström	Ensimmäisiä toimenpiteitä on tehty palvelualueilla mm. pope ja vakan erityisopettajien pätevöitymiskoulutus alkaa elokuussa 2023. Vaka: Pito- ja vetovoimasuunnitelma on valmisteltu ja sitä päivitetään jatkuvasti. Työtä edistämään on nimetty työryhmä, joka toimii aktiivisesti. Suunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä on otettu käyttöön ja niitä edistetään ja arvioidaan jatkuvasti.	osittain
--	---------------------------------------	--	---------------------------------------	----------	--	---

5 §

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitys vuoden 2022 arviointikertomukseen

VD/353/00.03.00.00/2023

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2022 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 22.5.2023 (§ 3) ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 5.6.2023 (§ 5) lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten. Toimialoilta on pyydetty selvitykset niitä koskevista arviointikertomuksen huomioista.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalta on pyydetty selvitystä varhaiskasvatuksen henkilöstövajeesta, koivukylän puurakenteisesta päiväkodista ja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämisestä Vantaan lukioissa. Lisäksi kaikilta toimialoilta on pyydetty selvitystä vuoden 2022 sitovia tavoitteita koskeviin johtopäätöksiin liittyen.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa kaupunginhallitukselle liitteenä oleva kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitys tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomukseen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitys
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022

Täytäntöönpano: Yhteiset palvelut
- ote kaupunginhallitus

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, 040 620 5080, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen, 040 515 8831, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2022

TARKASTUSLAUTAKUNTA 3.5.2023

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	3
1 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	6
1.1 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	6
1.1.1 Vuoden 2022 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa.....	6
1.1.2 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen.....	17
1.2 KAUPUNGIN TALOUS JA TALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	19
1.2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös.....	19
1.2.2 Koko kaupunkikonsernin talous	27
1.2.3 Investoinnit.....	31
1.2.4 Suurten kaupunkien vertailua.....	33
1.3 HENKILÖSTÖ.....	35
2 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO	41
2.1 LASTENSUOJELU, ERITYISESTI HUOSTAANOTOT JA SIJOITUKSET KODIN ULKOPUOLELLE	41
2.2 PÄIHDE- JA MIELENTERVEYSPALVELUT	48
3 KAUPUNKIKULTTUURI	56
3.1 LIIKUNTAPALVELUT JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN.....	56
3.2 KAUPUNKIKULTTUURILAUTAKUNNAN JAKAMAT AVUSTUKSET	63
4 KASVATUS JA OPPIMINEN	69
4.1 VARHAISKASVATUS.....	69
4.2 KOIVUKYLÄN PÄIVÄKOTI INVESTOINTIKOhteena.....	77
4.3 OPISKELIJOIDEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN VANTAAN LUKIOISSA	79
5 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	86
5.1 KADUT JA PUISTOT -PALVELUALUE.....	86
5.2 KIINTEISTÖT JA TILAT -PALVELUALUE	94
5.3 YMPÄRISTÖKESKUS.....	100
6 VANTAAN ENERGIA OY	108
7 VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA	115
8 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA	120
LIITE 1.....	125

VANTAAN KAUPUNKI

05/2023

Tarkastuslautakunta/ulkoisen tarkastus

Kansikuva: Vantaan Energia Oy

TIIVISTELMÄ

1. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan vuoden 2022 sitovista tavoitteista toteutui täysin 12 tavoitetta. Osittain toteutuneita tavoitteita oli 15 ja 11 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden tavoitteen toteutumisesta ja kiinnitti lisäksi huomiota joidenkin tavoitteiden toteutumisen mittaamiseen. Selkeä mittarointi antaa hyvän lähtökohdan tavoitteiden arvioinnille ja tuo esiin sen, onko toiminta vienyt asioita toivottuun suuntaan.
2. Vantaan kaupungin taloudellinen tulos oli ylijäämäinen vuonna 2022. Myös lainakanta pieneni. Kaupunkikonserninkin tulos oli ylijäämäinen mutta konsernin lainakanta nousi hiukan. Kaupungin taloudellinen asema on viime vuosina parantunut ja talouden tasapainon ylläpidolla pystytään varautumaan taloustilanteen muutoksiin.
3. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on heikentynyt sekä julkisella että yksityisellä sektorilla viimeisten vuosien aikana. Vantaa panostaa henkilöstön saatavuuteen uudella saatavuusohjelmalla. Keskeisiä toimenpiteitä ovat muun muassa palkka ja palkitseminen, työnantajan tukema koulutus sekä lähijohtamiseen panostaminen. Lisäksi kehitetään hakijalähtöistä rekrytoinnin mallia. Uuteen henkilöstöhallintojärjestelmään siirtyminen toteutui kokonaisuutena sujuvasti laajan ennakotestaamisen ja varautumisen ansiosta.
4. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on valtakunnallisia haasteita. Henkilöstöpula ja palvelutarpeen kasvu ovat osaltaan Vantaalla vaikuttaneet lakisääteisten määräaikojen ylittymiseen palvelutarpeen arvioinnissa sekä lastensuojelulain mukaisen asiakasmitoituksen ylittymiseen. Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi merkittävän uhkasakon tilanteen korjaamisen vauhdittamiseksi. Tilanteen seuranta ja kuntoon saattaminen jatkuvat hyvinvointialueen toimesta.

5. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen käyttäjämäärät ovat nousseet koronarajoituksia edeltäneelle tasolle. Palveluyksikkö on saanut lisää resursseja, pyrkinyt parantamaan asiakasohjausta ja kehittänyt uusia palvelumuotoja. Palvelujen saatavuus on ollut melko hyvällä tasolla. Jatkossa on suositeltavaa hakea edelleen uusia keinoja, joilla voidaan tehostaa päihde- ja mielenterveyspalvelujen tavoitettavuutta.
6. Liikuntapalvelujen tarjonnassa on otettu huomioon eri ikäiset liikunnanharrastajat. Kouluissa ja oppilaitoksissa ehkäistään syrjäytymistä tukemalla mieluisan harrastuksen löytymistä. Tarjolla on myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia. Palvelutuotannossa pyritään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon asiakaskunnan moninaisuus, kuten monikulttuurisuus-, esteettömyys- ja sukupuolikysymykset.
7. Kaupunkikulttuurilautakunnan järjestöille ja yhteisöille jakamien avustusten avustusprosessia ohjaavat kaupunginhallituksen ja kaupunkikulttuurilautakunnan hyväksymät avustusten yleiset ja avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet. Avustusten hakemisesta tiedotetaan eri kanavissa ja järjestöille pidetään myös infotilaisuuksia avustusasioista. Avustukset ovat järjestöille tärkeä tukimuoto ja sujuva avustusprosessi tukee osaltaan järjestöjen toimintaedellytyksiä.
8. Varhaiskasvatus kärsii vakavasta henkilöstövajeesta. Erityisesti tiukentuvat kelpoisuusehdot täyttävistä työntekijöistä on pulaa. Sairauspoissaolojen merkittävä lisääntyminen ja sijaisten heikko saatavuus lisäävät entisestään tilanteen haastavuutta. Kaupunki on muun muassa tukenut henkilöstön kouluttautumista ja pätevoitymistä tehtäviin. Myös eri kulttuureista tulevan henkilöstön saatavuuteen on kiinnitetty huomiota.
9. Koivukylän päiväkotia edustaa hienoa puurakentamista. Päiväkotia oli ensimmäinen rakennushanke, jossa hiilijalanjälki vaikutti tarjousten vertailuperusteissa. Vaikeasta maailmantilanteesta huolimatta päiväkotia valmistui lähes aikataulussaan alituen samalla arvioidut kokonaiskustannukset.
10. Pääkaupunkiseudun kaupungit sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri arvioivat yhdessä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä. Vantaalla arviointi

kohdistui lukiolaisiin. Arvioinnin perusteella opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Haasteet erityisesti psykologien saatavuudessa sekä palvelutarpeen kasvu vaikeuttavat opiskeluhuollon palveluihin pääsyä. Opiskeluhuollossa kannatellaan osaa myös sellaisista opiskelijoista, joiden tilanne vaatisi hoidollisempia palveluja.

11. Kadut ja puistot palvelualueella suunnitellaan, rakennetaan ja ylläpidetään jokaiselle kuntalaiselle näkyvästi esillä olevaa kaupunki-infraa. Kyse on samalla kaupungin kannalta merkittävästä omaisuuserästä. Palvelualue on alkanut selvittää kaupunki-infran kasvavaa korjausvelkaa ja jatkossa on tärkeää saada selvityksen pohjalta aikaan suunnitelma korjausvelan hillitsemiseksi.
12. Vantaan kiinteistöomaisuuden korjausvelka ja perusparannustarve ovat olleet vuosia laskusuunnassa. Korjausvelkaa on hallittu kulumista vastaavin korjausinvestoinnein sekä myymällä ja purkamalla huonokuntoisia rakennuksia. Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen henkilöstövaje on noin kymmenen prosenttia. Haasteina ovat koulutuspaikkojen vähäisyys ja ammattitaitoisen työvoiman vähäinen hakeutuminen avoimiin tehtäviin. Työssäoppimista on voitu yksittäistapauksissa hyödyntää rekrytoinnissa.
13. Ympäristökeskuksella on merkittävä rooli turvallisen elinympäristön turvaajana ja Vantaan strategiaan sisältyvän pitkän tähtäimen ympäristöohjelman, resurssivii-sauden tiekartan, toimeenpanemisessa. Toimeenpanon resurssien riittävyyteen sekä toimenpiteiden viivästysten syihin ja viivästysten mahdollisiin seurauksiin on hyvä kiinnittää huomiota.
14. Vantaan Energia Oy joutui Ukrainan sodan vuoksi huoltovarmuussyistä jatka-maan vielä kivihiilen käyttöä energiantuotannossaan. Uusilla investoinneilla yhtiö tehostaa edelleen energiantuotantoaan ja laajentaa liiketoimintaansa. Samalla yh-tiö etenee kohti tavoitteitaan luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026 ja saada energiantuotantonsa hiilinegatiiviseksi vuonna 2030. Vantaan Energia Oy:n toiminta on ollut kaupungin edun mukaista ja yhtiön tavoitteet tuke-vat merkittävästi Vantaan kaupungin tavoitetta hiilineutraalisuuden saavuttami-sesta vuoteen 2030 mennessä.

1 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1.1 Vuoden 2022 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa

Vuodelle 2022 oli asetettu 38 tavoitetta. Seuraavassa kuviossa esitetään lyhyesti tavoitteiden toteutuminen tilinpäätöksen raportoinnin mukaan. Kuviossa on tavoitteiden toteuma strategian painopistealueittain ja kokonaistoteuma.

Kuvio: Strategisten tavoitteiden raportoitu toteutuminen 2022

Tavoitteista kokonaan toteutuneeksi raportoitiin 32 prosenttia, osittain toteutuneeksi 39 prosenttia ja ei lainkaan toteutuneeksi 29 prosenttia.

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
1. Hallittu käyttötalouden menokehitys	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
2. Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti	Tavoite toteutui täysin.	
3. Kaupunki saa maanmyyntivoittoja, maanvuokratuloja ja sopimuskorvauksia yhteensä 45 miljoonaa euroa	Tavoite toteutui osittain.	

4. Vantaan maa- ja asuntopoliittinen ohjelma päivitetään	Tavoite toteutui täysin.	
5. Varmistetaan, että kaupunkikonsernin omistusten kokonaisuus on tarkoituksenmukainen ja kaupungin palvelutuntoa tukeva	Tavoite toteutui täysin.	
6. Työmarkkinatuen kuntaosuus saadaan laskuun kuntakoikeilun myötä	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
7. Asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät kuntakoikeilussa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
8. Työttömyys vähenee	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
9. Vantaa on vetovoimainen yritys ympäristö	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
10. Vantaalaisen työelämän vaatimuksiin vastaava ammatillinen koulutus	Tavoite toteutui täysin.	
11. Suunnitelma IB-jatkumon toteuttamiseksi osana oppimiskampusta	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteutunut lainkaan
12. Vantaan maine ja vetovoima paranee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	

Monta mittaria sisältävät tavoitteet

Strategisissa tavoitteissa oli monta tavoitetta, joilla oli useita mittareita. Jos vain osa mittareista toteutuu arviointia helpottaisi, jos raportoinnista kävisi selkeästi ilmi mitkä mittareista toteutuivat ja mitkä eivät. Alla esimerkki tavoitteesta 8.

Kohtaan mittarien toteuma on tässä jokaisen mittarin perään lisätty merkintä, toteutuiko mittari (T) vai ei (ET). Näin lukija näkee heti mitkä mittareista toteutuivat ja mitkä eivät.

Sitova tavoite 8. Työttömyys vähenee.

Mittari	Mittarien tavoitetaso	Mittarien toteuma	Tavoitteen toteutuminen
Pitkäaikaistyöttömien määrä	4 115	5 237 (ET)	Tavoite toteutui osittain.
Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä	3 600	2 852 (T)	
Vieraskielisten työttömien määrä	6 000	5 885 (T)	

Sitova tavoite 11. Suunnitelma IB-jatkumon toteuttamiseksi osana oppimiskampusta.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Suunnitelma laadittu.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvä mittari on yksiselitteinen on/off-mittari. Sen mukaan suunnitelma on joko valmistunut tai ei ole valmistunut. Raportoinnin mukaan suunnitelma on tehty tavoitteessa mainitsemattoman ohjelman osalta, mutta ei nimenomaisesti tavoitteeksi asetetun suunnitelman osalta. Tavoitteena olevan suunnitelman osalta suunnittelu on vasta aloitettu. Tavoite ei näin ollen toteutunut lainkaan.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
13. Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
14. Kotona asuvien ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen	Tavoite toteutui täysin.	Huomio
15. Asiakas pääsee suun terveydenhuollon palveluihin paremmin ja tarpeen mukaisesti	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
16. Laajennetaan lapsille ja nuorille suunnattua harrastustarjontaa ja parannetaan harrastusten saavutettavuutta	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
17. Oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret	Tavoite toteutui osittain.	
18. Kaupungin valmiussuunnittelun taso paranee	Tavoite toteutui täysin.	
19. Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaisia ja sisäilmaoireilu hallinnassa	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
20. Tehdään digitaalisen siirtymän kokonaisvaltainen toimenpideohjelma	Tavoite toteutui täysin.	

Sitova tavoite 14. Kotona asuvien ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus.

Mittariksi asetettu numeraalinen tavoite toteutui. Kuitenkin itse tavoitteessa todetaan, että ”kotona asuvien ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen”. Tavoitteesta puuttuu laadullinen mittari, jolla kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden hyvinvoinnin tasoa voisi arvioida. Tarkastuslautakunta joutuu jälleen toteamaan, että mittaroinnin kehittäminen on tärkeää, jotta kotona asumisen laatu tulee näkyväksi.

Sitova tavoite 16. Laajennetaan lapsille ja nuorille suunnattua harrastustoimintaa ja parannetaan harrastusmahdollisuuksia.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, prosentti (Kouluterveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle).
- Harrastusten Vantaa -hankkeeseen osallistuneet, joille kyseessä on ainoa harrastus, lukumäärä. (kysely osallistuvien perheille).

Ensimmäisen mittarin raportoinnissa todetaan, että vuonna 2022 tehdyn kohdennetun kyselyn tulokset eivät ole vertailukelpoisia tavoitearvoihin, jotka on saatu kouluterveyskyselystä. Koska toteuma-arvot eivät ole vertailukelpoisia tavoitearvoihin ei tavoitteen ensimmäisen mittarin toteutumista voi arvioida.

Tavoitteen toisessa mittarissa tarkasteltiin, miten suurelle osalle osallistujista kyseessä oli ainoa ohjattu harrastus. Lähtötaso oli 32 prosenttia ja tavoitetaso, että osuus kasvaa. Toteuma oli 34 prosenttia, joten tavoitteen toinen mittari toteutui. Tavoite voidaan katsoa osittain toteutuneeksi.

Sitova tavoite 19. Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaisia ja sisäilmaoireilu hallinnassa.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Toimitilojen tekninen kunto ja sisäilmatilanne todetaan tarkastuksin säännöllisesti. Toimenpiteitä toteutetaan priorisoitujen huolto- ja korjaustyöohjelmien perusteella.
- Sisäilmaoireilu vähenee korjausten jälkeen.

Ensimmäisen mittarin kohdalla raportoidaan, että toimenpiteitä tehtiin suunnitelmallisesti ja kaikkiin sisäilmaselvityspyyntöihin vastattiin. Tavoitteessa mainittu toimitilojen teknisen kunnan ja sisäilmatilanteen säännöllinen toteaminen tarkastuksin jäi hieman epäselväksi. Tarkoittiko tämä, että kaikkien toimitilojen kuntoa seurataan säännöllisesti? Nyt raportoinnissa on mainittu, että osalle kiinteistöistä on käytössä digitaalinen olosuhdeseuranta, mutta ilmeisesti kaikkien toimitilojen teknisen kunnan ja sisäilmatilanteen säännöllinen seuranta ei vielä toteudu.

Toisen mittarin kohdalla raportoidaan, että ennen sisäilmakorjauksia on korjattavan tilan henkilöstölle tehty oireita kartoittava kysely. Korjausten jälkeistä kyselyä ei raportoinnin mukaan ole hyvinvointialueuudistuksesta johtuen saatu toteutettua. Tavoitteen toisen mittarin tavoitetaso toteutumista, sisäilmaoireilun vähenemistä korjausten jälkeen, ei voi arvioida. Kokonaisuutena tavoite voidaan arvioida osittain toteutuneeksi.

Eriarvoistumisen estäminen		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
21. Vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
22. Nuorten mielenterveyttä tuetaan nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluita	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
23. Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi	Tavoite toteutui täysin.	Huomio
24. Alueellista eriarvoisuutta ehkäistään laajentamalla myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa	Tavoite toteutui täysin.	
25. Syrjäytymisen ja koulupudokkuuden vähentäminen	Tavoite toteutui osittain.	Huomio

Sitova tavoite 21. Vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Tuntee itsensä usein yksinäiseksi % (Kouluterveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle).
- Osallisuusindikaattori (osallisuuskysely).

Ensimmäisen mittarin kohderyhmä on hyvin rajattu (kohdekoulujen 4. ja 5. -luokkalaiset sekä 8. ja 9. -luokkalaiset). Tarkastuslautakunta on huolissaan mittarin yksinäiseksi itsensä tuntevien määrästä. Toisen mittarin osallisuuskyselyn mukaan osallisuuden kokemukset olivat laskeneet vuoden 2022 alusta vuoden 2022 loppuun. Tarkastuslautakunta on huolissaan osallisuuden kokemuksen laskusuunnasta ja pitää tärkeänä, että tulokset analysoidaan.

Sitova tavoite 22. Nuorten mielenterveyttä tuetaan nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluita.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Odotusaika opiskeluhuollon kuraattorien ja psykologien sekä nuortenkeskus Nupin palveluihin pääsyyn.
- Nuorten antama palaute palvelusta (esimerkiksi NPS).
- Koulupsykologien tehtävien täyttöaste.

Tavoitteen toteutumista mitataan kolmella laajalla mittarilla. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota yhteen tavoitteeseen kohdistuvien mittarien suureen määrään ja mitareiden laajuuteen.

Sitova tavoite 23. Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi.

Mittarina ollut lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä toteutui tavoitetason mukaisena, joten tavoite toteutui täysin. Kuten lastensuojelun arvioinnin yhteydessä (kohta 2.1) todettiin, palvelualueella on ollut vaikeuksia toteuttaa palvelutarpeen arvioinnit

lakisääteisissä määrärajoissa. Tarkastuslautakunta jäi pohtimaan, oliko tällä vaikutusta tavoitteen toteutumiseen.

Sitova tavoite 25. Syrjäytymisen ja koulupudokkuuden vähentäminen.

Tavoite sisälsi neljä mittaria, joista kahdessa mitattiin kahta asiaa. Kolmessa mittareista tavoitetaso saavutettiin osittain. Kiusaamisen vähentymiseen liittyvään mittariin ei ollut tavoitearvoja, joten kiusaamisen vähentymistä ei voitu arvioida.

Tarkastuslautakunta on huolissaan siitä, että reilusti yli puolet suomi toisena kielenä (S2) oppilaista kuuluu lukutaidossa suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen. Mittari koskee 2. luokan oppilaita, mutta S2-oppilaiden kielenoppimiseen panostaminen on tärkeää kaikilla kouluasteilla.

<i>Mittari</i>	<i>Mittarien tavoitetaso</i>	<i>Mittarien toteuma</i>	<i>Tavoitteen toteutuminen</i>
Varian keskeyttämisprosentti, kaikki	Keskeyttämisprosentti enintään 10 %	11,3 % (ET)	Tavoite toteutui osittain.
Varian keskeyttämisprosentti, alle 20-vuotiaat	Keskeyttämisprosentti enintään 8 %	8,8 % (ET)	
Lukuseula, 2 luokat vakioituna S2-oppilaiden mukaan (suomi äidinkielenä ja suomi toisena kielenä)	Kaikissa 2. luokan oppilaissa suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen kuuluvien joukko vähenee	Suomi äidinkielenä oppilaat (ET) Suomi toisena kielenä (T)	
School day -sovelluksen tuottama data oppilaiden hyvinvoinnista	Kokemus kiusaamisesta vähenee vuoden 2022 aikana (4. ja 7. -luokat)	School day -mitausten lähtötiedot saatu	

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030)	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
27. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
28. Kiertotaloutta edistetään	Tavoite toteutui täysin.	Huomio

Sitova tavoite 26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030).

Tavoitteeseen liittyy neljä mittaria:

- Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkaluiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.
- Elinkeinoelämän ja kaupungin välinen ilmastoyhteistyö on käynnistynyt (ilmatokumppanuus).
- Luonnon monimuotoisuus lisätään uudeksi kaistaksi resurssiviisauden tiekarttaan. Kaista sisältää pitkän aikavälin strategian mittareineen lähiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.
- Ilmastobudjetoinnin käyttöönotto selvitetään.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvän ensimmäisen mittarin raportoinnin mukaan vuoden 2022 päästötiedot saadaan kevään 2023 aikana. Vuoden 2022 toteuma ei vielä raportointihetkellä ole tiedossa. Vuoden 2021 raportointitietojen mukaan kokonaispäästöt eivät ole vähentyneet tavoitteiden mukaisesti.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvän toisen mittarin raportoinnista voi päätellä, että ilmastotyötä yritysten suuntaan on kehitetty, mutta tavoitteen mukaisen ilmastoyhteistyön toteutuminen ei ole raportoinnista pääteltävissä.

Kolmas ja neljäs mittari (luonnon monimuotoisuuden lisääminen kaistaksi resurssivii-sauden tiekarttaan ja ilmastobudjetoinnin käyttöönoton selvittäminen) toteutuivat ja tavoite voidaan katsoa osittain toteutuneeksi.

Sitova tavoite 27. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa.

Tavoitteen mittari: joukkoliikenteen matkustajamäärätavoite 130 000 matkustajaa ar-kivuorokaudessa (toteuma 126 126) ja pyöräilyindeksitavoite 1 136 (toteuma 964) ei-vät toteutuneet. Kyseinen mittari ei suoraan kerro kestävien liikkumismuotojen osuu-den muutoksesta.

Sitova tavoite 28. Kiertotaloutta edistetään.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Kiertotalous sisällytetty maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseen sekä han-kintojen kriteereihin.

Tavoitetason mukaan kiertotalouden huomioimiseksi on tullut luoda malli, joka ohjaa kaupungin omaa toimintaa. Raportoinnin mukaan kaupunki on osallistunut hankkei-siin, mutta mallin luominen on toteutunut vasta Aviapoliksen osalta. Tavoite voidaan katsoa toteutuneeksi. Tarkastuslautakunta jäi pohtimaan, miten kiertotalouden edis-täminen toteutuu kaupungin toiminnassa laajemmin.

Kukoistavat kaupunkikeskukset		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
29. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
30. MAL-tavoitteet toteutuvat	Tavoite toteutui osittain.	
31. Valmistuvien pientalojen määrä nousee 450 asuntoon	Tavoite toteutui täysin.	
32. Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.	Tavoite toteutui osittain.	
33. Tapahtumien määrä Vantaalla lisääntyy	Tavoite toteutui täysin.	

Sitova tavoite 29. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Keskustojen poikkihallinnollisten kehittämisohjelmien valmistelun ja toteuttamisen edistyminen.
- Keskustojen elinvoimalaskenta.
- Vantaan lähiöohjelman toteuttaminen.

Mittareista yksi (kehittämisohjelmien laadinta) ei toteutunut, yhdestä mittarista (keskustojen elinvoimalaskenta) ei ollut vuoden 2022 tietoa ja yksi mittari (lähiöohjelman hankkeiden toteutuminen) toteutui. Tavoite voidaan katsoa osittain toteutuneeksi.

Kaupunkikeskusten ja vanhojen lähiöiden kehittämisen onnistuneisuutta olisi hyvä mitata myös asukaskyselyillä.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella		
Sitova tavoite vuodelle 2022	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
34. Tikkurilan toimitilahanke etenee aikataulussa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta paranee	Tavoite toteutui osittain.	Ei toteutunut lainkaan
36. Esimiesten valmentavan johtamisen laatu paranee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
37. Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoimaisia	Tavoite toteutui osittain.	
38. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta paranee.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta10).
- Työyhteisö on tavoitteellinen (Kunta10).
- Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti).

Tavoitteen kolmesta mittarista kaksi ei toteutunut lainkaan ja yhdessä mittarissa päästiin vain osittain tavoitearvoihin, näin ollen tavoite ei toteutunut lainkaan.

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden tavoitteen toteumasta. Lisäksi lautakunta huomautti kahdeksan tavoitteen mittarista. Huomautukset liittyivät mittarien tavoitearvojen tai toteuma-arvojen puuttumiseen kokonaan, ajantasaisten vuoden 2022 tilannetta kuvaavien toteuma-arvojen puuttumiseen, laadullisen mittarin puuttumiseen, laajoihin mittareihin ja siihen että mittari ei vastaa täysin tavoitteeseen. Lisäksi lautakunta nosti yhden tavoitteen osalta esille palveluun pääsyyn liittyvät vaikeudet, jotka mahdollisesti olivat vaikuttaneet siihen, että palvelun asiakasmäärät olivat pysyneet

tavoitteeksi asetetussa määrässä. Yleisenä toiveena lautakunta esitti, että monta mittaria sisältävissä tavoitteissa olisi selkeästi merkitty, mitkä mittareista toteutuivat ja mitkä eivät.

Tavoiteraportoinnista saadun tiedon perusteella tarkastuslautakunta on myös huolissaan yksinäisiksi itsensä kokevien määrästä sekä osallisuuden kokemuksen heikkenemisestä vuoden 2022 aikana. Lisäksi lautakunta on huolissaan siitä, että reilusti yli puolet suomi toisena kielenä (S2) oppilaista kuuluu lukutaidossa suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen. Kyseisen tavoitteen mittarointi koskee 2. luokan oppilaita. Panostaminen kielenopetukseen on tärkeää kaikilla kouluasteilla, jotta syrjäytymistä pystytään ehkäisemään tehokkaasti.

1.1.2 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.12.2021 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan ja talousarviokaudelle 2022 tavoitteiden asettamista kehitettiin edelleen. Tavoitteita on yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisivat jatkossa yhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa. Tavoitteille on luotu tavoitekategoriat, joiden mukaisesti kunkin konserniyhteisön tavoitteet asetetaan.

Suuret tytäryhtiöt

Suurten tytäryhtiöiden tavoitteet on jaoteltu talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin.

Vantaan Energialle oli asetettu neljä tavoitetta, joista talouteen, työturvallisuuteen ja henkilöstötyytyväisyyteen liittyvät toteutuivat täysin. Ilmastomuutoksen hillintään liittyvä tavoite toteutui osittain. Vantaan Energian tavoitteista, tavoitteiden mittareista ja tilanteesta on kerrottu tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 6.

VAV Yhtymä Oy:lle oli asetettu kahdeksan tavoitetta. Talouden osalta verotettavaan tulokseen ja ylläpidon hoitokuluihin liittyvät tavoitteet toteutuivat täysin. Asuntotuotan-

toon liittyvä tavoite ei toteutunut lainkaan. Tähän vaikutti esimerkiksi hankala markkinatilanne, ARA-tuotannon verrattain korkea kustannustaso, tonttien niukkuus ja VAV:n rakennuttamisen henkilöstövaje. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvistä tavoitteista asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilymistä koskeva tavoite toteutui täysin. Asiakastyytyväisyystavoite ei toteutunut lainkaan johtuen asukkaiden tyytymättömyydestä kiinteistöhuollon toimintaan. Kiinteistönhoidon uudelleenjärjestely on valmistunut vuoden 2022 lopulla. Henkilöstöön liittyvät kaksi tavoitetta toteutuivat täysin. Vastuullisuustavoite kaupungin hiilineutraaliustavoitteen tukemisesta toteutui osittain.

VTK Kiinteistöt Oy:lle oli asetettu kolme tavoitetta. Talouden tavoite toteutui täysin. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvä tavoite terveellisistä, turvallisista ja viihtyisistä toimitiloista (sisältäen sisäilmaparannukset) toteutui osittain. Kaupungin hiilineutraaliustavoitteen tukeminen toteutui täysin. Tavoitteen energiansäästöön liittyvän mittarin tavoitetaso ylittyi reilusti Myyrmäen urheilupuistossa toteutetun lauhdelämmön hyödyntämisen ansiosta.

Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:lle oli asetettu viisi tavoitetta. Talouden tavoite toteutui täysin. Asiakastyytyväisyyden parantamisessa ei onnistuttu. Henkilöstötyytyväisyyteen liittyvä tavoite toteutui täysin, mutta sairauspoissaolojen tavoitetaso ylittyi hieman. Poissaoloja oli loppuvuonna normaalia enemmän. Kaupungin hiilineutraaliustavoitteen tukeminen ei toteutunut lainkaan. Kokonaisbiojätteen määrä ruokailijaa kohti väheni hieman edellisvuodesta, mutta jäi tavoitetasosta. Ateriapalvelujen hiilijalanjäljen pienentämisessä oli tavoitetasona ottaa käyttöön hiilijalanjälkilaskuri. Tämä ei vielä toteutunut.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle oli asetettu kahdeksan tavoitetta, jotka toteutuivat täysin. Nettotulos ylitti tavoitetason ja rakennuksen ylläpidon pitkän tähtäimen suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutuivat. Muut tavoitteet liittyivät tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, opiskelija- ja työelämäpalautteeseen, henkilöstön työfiilikseen, hiilineutraaliustavoitteen tukemiseen sekä vastuullisuuskampanjoiden toteuttamiseen.

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

Kiinteistöyhtiöillä oli tavoitteena kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman Kiinteistön ylläpidon kustannukset -vertailuindeksin muutos. Raportointitietokellä ei ollut käytettävissä indeksitietoa koko vuoden osalta, vaan on käytetty viimeisintä julkistettua tietoa. Sen mukaan tarkasteltuna tavoite toteutui täysin kahdeksassa yhtiössä, kuudessa yhtiössä se ei toteutunut lainkaan. Selittävänä tekijänä on mainittu yleinen kustannusten nousu ja korkeat energiakustannukset. Kahdelle yhtiölle kyseistä tavoitetta ei ollut asetettu.

Toiseksi tavoitteeksi asetettiin pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) mukaisten vuositaitaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioiminen suunnitelmassa. Tavoite toteutui täysin 12 yhtiössä. Kolmessa yhtiössä tavoite toteutui osittain ja yhdessä ei lainkaan.

Kolmantena tavoitteena oli uusiutuvan energian käyttö siten, että uusiutuvan energian osuus kulutetusta sähköstä olisi 100 prosenttia. Kaikissa yhtiöissä oli käytössä sähkösopimus uusiutuvasta energiasta. Neljässä yhtiössä sopimusten sisällöstä ei ollut täsmällistä tietoa.

1.2 Kaupungin talous ja talouden tavoitteiden toteutuminen

1.2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös

Oheiseen taulukkoon on koottu vuodelta 2022 talousarvion, muutetun talousarvion ja tilinpäätöksen lukuja sekä vertailuna vuoden 2021 tilinpäätöksen lukuja.

Taulukko: Käyttötalous, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
Tulot yhteensä	474 539	478 579	511 279	555 858
Menot yhteensä	-1 852 185	-1 924 308	-1 905 308	-1 801 983
Toimintakate	-1 377 647	-1 445 729	-1 394 029	-1 246 125
Verotulot	1 161 000	1 202 000	1 203 661	1 131 636
Valtionosuudet	282 000	282 000	287 597	255 322

Rahoitustuotot ja kulut	23 219	23 430	26 353	25 764
Vuosikate	88 573	61 701	123 581	166 597
Poistot ja arvonalentumiset	-111 519	-111 519	-110 630	-105 247
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	50	0
Tilikauden tulos	-22 947	-49 746	13 001	61 350
Varausten ja rahastojen muutos	2 371	2 371	-907	56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-20 575	-47 355	12 093	61 406

Taulukko: Verorahoitus 2022, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
Kunnan tulovero	974 000	957 000	957 370	907 442
Kiinteistövero	102 000	107 000	108 450	100 162
Osuus yhteisöveron tuotosta	85 000	138 000	137 840	124 032
Verotulot yhteensä	1 161 000	1 202 000	1 203 661	1 131 636
Valtionosuudet	282 000	282 000	287 597	255 322
Verorahoitus yhteensä	1 443 000	1 484 000	1 491 258	1 386 958

Taulukko: Investoinnit, talousarvio ja tilinpäätös 2022, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021
Bruttoinvestoinnit	156 900	156 900	140 000	120 600
Nettoinvestoinnit	150 100	150 100	115 500	96 700

Bruttoinvestointimenot ovat investointimenot kokonaisuudessaan ja nettoinvestointimenosta on vähennetty investointeihin saadut rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myyntitulot.

Poimintoja määrärahatavoitteiden toteutumisesta (muutettuun talousarvioon nähden) ja lainakannasta vuonna 2022:

- Toimintatuottojen toteumaprosentti oli noin 107 prosenttia, tuottoja kertyi noin 33 miljoonaa euroa arvioitua enemmän.
- Toimintakulujen toteumaprosentti oli noin 99 prosenttia, kulut alittuivat noin 19 miljoonaa euroa.
- Verotulojen toteumaprosentti oli noin 100 prosenttia, kertymä noin 1,7 miljoonaa euroa arvioitua enemmän.
- Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 102 prosenttia, kertymä noin 5,6 miljoonaa euroa arvioitua enemmän.
- Rahoitustuottojen- ja kulujen netto toteutui noin 3,2 miljoonaa euroa arvioitua suurempana (rahoitustuottoja kertyi arvioitua enemmän).
- Poistot ja arvonalentumiset alittuivat noin 0,9 miljoonaa euroa.
- Tilikauden tulos oli noin 13 miljoonaa euroa eli lähes 63 miljoonaa euroa ennakoitua parempi.
- Kaupunginvaltuuston muutokset vuoden 2022 talousarvioon: Käyttötulojen lisäykset noin 4 miljoonaa euroa, käyttömenojen lisäykset yhteensä noin 72 miljoonaa euroa. Lisäksi verotulojen kertymäarviota nostettiin yhteensä 41 miljoonalla eurolla.
- Talousarviossa 2022 varauduttiin 63,3 miljoonan euron nettolainanottoon. Kokonaisuutena kaupungin ulkoinen lainakanta (ilman konsernitilin vaikutusta) pieneni lähes 72 miljoonaa euroa ja kokonaislainakanta pieneni noin 83 miljoonaa euroa.
- Bruttoinvestointimenot alittuivat noin 17 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit alittuivat noin 34,6 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen ylitys johtui pääasiassa sosiaali- ja terveyshuollon saamista koronakorvauksista (23,5 miljoonaa euroa) sekä Vantaan Työterveys Oy:n myyntivoitosta (14,3 miljoonaa euroa). Verotuloissa huomionarvoista oli iso yhteisöverokertymä, joka selittyy yritysten ennakoitua suurempina maksamista yhteisöveron toteumista ja ennakoista.

Toimintakulujen alitukset johtuvat lähinnä ennakoitua pienemmistä henkilöstökuluista sekä kunta-alan palkkaratkaisuun varatun määrärahan arviota pienemmästä to-
teumasta. Huomioitavaa on, että toimintakulut kuitenkin nousivat selvästi vuoden
2022 alkuperäisen talousarvion arviosta.

Muutetussa talousarviossa käyttömenoihin myönnetty määrärahojen korotukset koh-
distuivat suurelta osin sosiaali- ja terveystoimen toimialan toimintakuluihin (noin 57
miljoonan euron korotus). Lisämenoja toimialalle aiheutti edelleen Covid-19 epidemia
ja lisäksi toimialan palveluostot ylittyivät alkuperäisestä arviosta. Runsasluminen
talvi lisäsi merkittävästi katujen kunnossapidon kustannuksia ja kaupunkiympäristön
toimialan kaupunkitilalautakunnan alaisten bruttoyksiköiden toimintakuluja korotettiin
5,5 miljoonaa euroa.

Investointimäärärahat alittuivat erityisesti rakennushankkeiden toteutusajankohtien
siirtymisen vuoksi sekä hankkeiden toteutuessa ennakoitua pienemmin kustannuk-
sin.

Kaupungin taloudellisen tilanteen kehitys

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta kumulatiivisen yli-/alijäämän
muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina
2016–2022. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin tietoi-
hin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulo-rahoituksen riittävyys.

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Toimintakate	-990,0	- 1 008,7	-1 072,5	-1 176,9	-1 226,3	-1 246,1	-1 394,0
Vuosikate	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8	166,6	123,6
Poistot	-116,1	-123,6	-108,7	-115,2	-111,8	-105,2	-110,6
Tuloslaskelman tulos + sa- tunnaiset tulot	64,5	40,4	3,9	-62,7	55,1	61,3	13,0
Tilinpäätössiirot	0,3	1,2	1,2	0,2	-0,4	0,1	-0,9
Ali-/ylijäämä	64,8	41,7	5,2	-62,6	54,6	61,4	12,1

Kumulatiivinen edellisten tilikausien ja kuluvan tilikauden yli/ali jäämät ¹	425,0 (425,5)	467,2 (462,1)	467,3	404,7 (404,6)	459,3 (460,2)	521,6 (540,5)	552,6
---	------------------	------------------	-------	------------------	------------------	------------------	-------

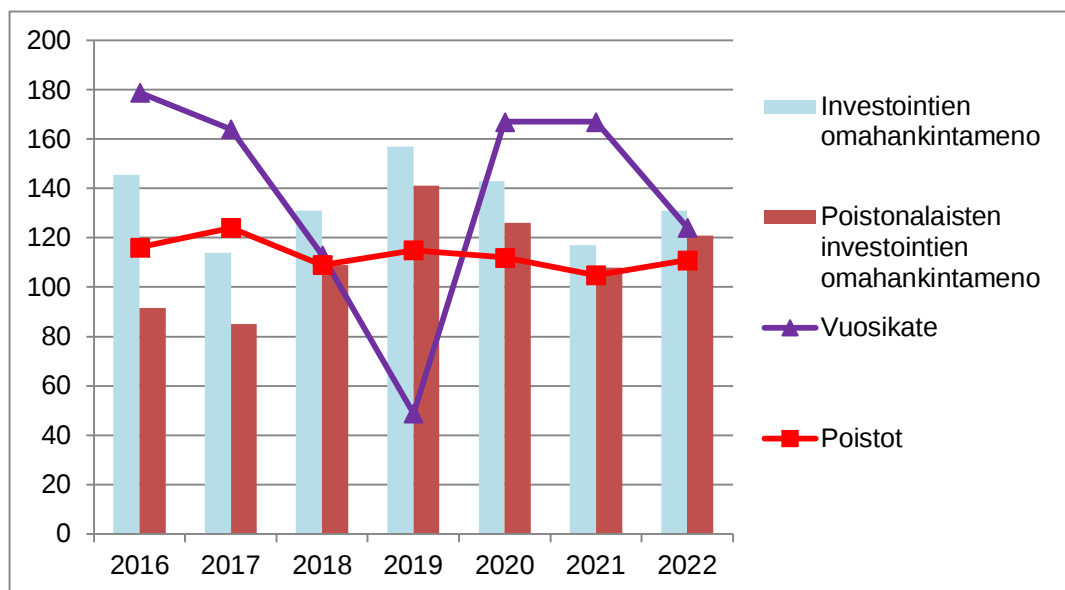
Toiminnan ja investointien rahavirta

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vuosikate	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8	166,6	123,6
Satunnaiset erät	1,8	0,0	0,0	3,3	0,1	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-48,9	-40,5	-40,9	-16,8	-31,4	-57,4	-46,4
Investoinnit							
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-146,7	-111,3	-134,8	-157,6	-144,9	-120,6	-140,0
Rahoitusosuudet investointeihin	1,3	0,7	3,9	0,9	2,1	4,0	8,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	68,8	50,6	66,7	26,9	40,0	75,9	62,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	55,2	63,4	7,6	-94,2	32,6	68,6	8,2

Kumulatiivista ylijäämää oli noin 553 miljoonaa euroa vuoden 2022 lopussa. Toimintakate (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus) heikkeni 148 miljoonaa euroa vuodesta 2021. Toiminnan ja investointien rahavirta oli positiivinen. Vuonna 2022 vuosikate oli yli 123 miljoonaa euroa.

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloutta vuosina 2016–2022 investointien, vuosikatteen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona eli investoinneista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet. Poistonlaiset investoinnit tarkoittavat vuosittaisia investointimenoja, joista on vähennetty rahoitusosuuksien lisäksi ei-poistonlaiset investointimenot eli maa-alueisiin ja osakkeisiin kohdistuvat investointimenot.

¹ Suluissa kumulatiivinen edellisen tilikauden ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen ylijäämään tehty oikaisu on otettu huomioon.

Tuottavuus- ja kasvuohjelma ja talouden muutoksia

Vantaan kaupungille on laadittu tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025, jolla vastataan pitkän aikavälin talouden rakenteellisiin haasteisiin. Tuottavuus- ja kasvuohjelmassa vuodelle 2022 osoitettuja toimenpiteitä olivat muun muassa kotihoidontuen Vantaa-lisän poistaminen, omaisuuden myynnit koskien sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvien kiinteistöjen ja toimistokiinteistöjen sekä yhtiöiden osakkeiden myyntiä. Toimenpiteiden arvioitiin tasapainottavan taloutta noin 10,5 miljoonalla eurolla. Kaikki toimenpiteet eivät toteutuneet, mutta euromääräinen tavoite saavutettiin.

Vuoden 2023 alusta voimaan tulleen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä budjetiltaan suurin toimiala poistui kaupungin talousarviosta. Samalla kaupungin veroprocentti leikkaantui 19 prosentista 6,36 prosenttiin. Lisäksi kaupungin talouteen vaikuttavia epävarmuustekijöitä ovat jatkossa myös esimerkiksi Ukrainan sodan kesto ja vaikutukset, työllisyyskehitys, korkotason kehitys, väestönkasvu ja muutto-liike. Talouden tasapainon kannalta on tärkeää, miten verotulot ja valtionosuudet kehittyvät jatkossa suhteessa menokasvuun. Jos vuosikate pystytään pitämään lähellä nykyistä, talouden tasapaino säilyy ja investointeja pystytään rahoittamaan pääosin tulorahoituksella.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin taloudellinen tulos oli vuonna 2022 hyvä. Tulosta paransivat osaltaan omaisuuden myynnin kertaerä (Vantaan Työterveys Oy:n osakkeet), koronakorvaukset ja yhteisöveron tuoton selvä kasvu. Vantaan kaupungin ylijäämä ta-
seessa kasvoi edelleen, investoinnit pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella ja myös
lainakanta pieneni. Viime vuosina kaupungin taloudellinen asema on vahvistunut. Ta-
louden tasapainon ylläpitämisen kautta kaupunki pystyy varautumaan erilaisiin talou-
den muutoksiin.

Liikelaitokset²*Keski-Uudenmaan pelastuslaitos**Talouden toteuma 2022 (luvut 1000 euroa)*

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	41 893	42 195
Liiketoiminnan kulut	-40 520	-41 059
Poistot ja arvonalenemiset	-1 705	-1 633
Liikeylijäämä/(-alijäämä)	-333	-497
Rahoitustuotot ja kulut	0	1
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-333	-496
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	303
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähen- nys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-333	-193

Investointeihin oli talousarviossa varattu 2,5 miljoonaa euroa, tilinpäätöksen toteuma oli 547 000 euroa.

² Liikelaitosten talouden vertailutaulukot on tiivistetty lyhyeen muotoon yhdistelemällä tuloslaskelman varsinaisen toiminnan tuotto- ja kuluerät yhdeksi eräksi.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen talousarvion sitovat määrärahaerät ovat liikeyli/alijäämä ja bruttoinvestoinnit. Vuodelle 2022 pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymässä talousarviossa sitovina määrärahoina olivat liikealijäämä -333 000 euroa ja 2,5 miljoonan euron bruttoinvestoinnit. Tilinpäätöksessä pelastuslaitoksen liikealijäämä oli -497 000 euroa. Bruttoinvestoinnit toteutuivat talousarviota alemmalla tasolla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi pelastuslaitoksen alijäämän sitovuustasopoikkeaman kokouksessaan 27.3.2023. Syitä ennakoitua suurempaan alijäämään olivat muun muassa korkea inflaatio ja hyvinvointialueuudistukseen varautumisesta johtuneet kuluylitykset tietotekniikkapalveluissa.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talouden toteuma 2022 (luvut 1000 euroa)

Suun terveydenhuollon liikelaitos	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	25 593	25 904
Liiketoiminnan kulut	-25 298	-25 432
Poistot ja arvonalenemiset	0	0
Liikeliikäläämä/alijäämä	295	472
Rahoitustuotot ja kulut	-210	-201
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	84	271
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	84	271

Investoinnit rahoitettiin vuonna 2021 leasing-perusteella, joten taseeseen kirjattavia bruttoinvestointeja ei ollut.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksella oli talousarvion sitovina erinä vuosittain Vantaan kaupungille maksettava 7 prosentin korko kaupungin antamasta lainasta ja 7 prosentin korvaus peruspääomasta sekä liikeliikäläämä ja bruttoinvestoinnit.

Kaupungille maksettavien erien euromäärä oli vuonna 2022 yhteensä noin 227 000 euroa, jonka liikelaitos maksoi kaupungille. Investointeja liikelaitos ei tehnyt.

Vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaitosten taloudellinen vaikutus koko Vantaan ylijäämään oli vuonna 2022 noin 78 000 euroa positiivinen.

Johtopäätökset:

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen sitovat määrärahaerät toteutuivat. Pelastuslaitoksen sitova määrärahaerä, investoinnit, alittui suunnitellusta mutta toisena sitovana määrärahaeränä ollutta liikealijäämää kertyi arvioitua enemmän. Kaupunginvaltuusto hyväksyi poikkeaman pelastuslaitoksen alijäämään maaliskuussa 2023. Molempien liikelaitosten palvelujen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 alkaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle ja liikelaitokset lakkautettiin 31.12.2022 Vantaan kaupunginvaltuuston 19.12.2022 tekemillä päätöksillä.

1.2.2 Koko kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2022 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa.

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen:

Miljoonaa euroa	<i>Kaupunki</i>	<i>Konserni</i>
Toimintatuotot	285,8	1 195,6
Toimintakulut	-1 679,8	-2 389,7
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta ja tappioista	-	9,5
Toimintakate	-1 394,0	-1 184,5
Verorahoitus (sisältää valti-onosuudet)	1 491,3	1 494,2
Rahoitustuotot ja -kulut	26,3	-51,1
Vuosikate	123,6	258,6

Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omistuksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-110,6	220,90
Satunnaiset erät	-	-
Varausten lisäys	-	-
Rahastojen lisäys	-	-1,2
Tilinpäätössiirrot	-0,90	-8,7
Tilikauden verot	-	-3,7
Laskennalliset verot	-	-0,2
Vähemmistöosuudet		
tilikauden yli/alijäämä	12,1	23,9

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu, suluissa vuoden 2021 arvo:

	Kaupunki	Konserni
Vuosikate, % poistoista	111,7(158,3)	117,0 (147,5)
Investointien tulorahoitus, %	94,1 (142,9)	61,4 (79,0)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	2 275 (2 180,7)	3 587,0 (3 462,1)
Lainakanta, euroa per asukas ³	3 323,0 (3 721,3)	8 596,7 (8 259,4)
Lainanhoitokate	1,7 (2,1)	1,5 (2,2)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	57,9 (62,4)	101,9 (100,8)
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 456,9 (1 547,2)	2 514,1 (2 413,9)

Tulorahoitus kattoi jälleen emokaupungin poistot ja investoinnit. Konsernissa tulorahoitus kattoi poistot ja 61 prosenttia investoinneista. Kaupungin lainanhoitokatteen

³ Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen lopullista väestötilastoa Vantaan asukasluvusta 31.12.2022 tilanteessa (242 917 asukasta).

tunnusluku oli 1,7 ja konsernilla 1,5. Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus olisi riittänyt kaupungilla ja konsernilla kokonaan vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun vuonna 2022. Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa koko velkataakan suuruuden ja tämä tunnusluku parani hieman emokaupungissa ja heikkeni konsernissa vuodesta 2021. Emokaupungilla ja konsernilla on edelleen suuri velkataakka, mutta velkaa on viime vuosina pystytty vähentämään. Vuonna 2022 emokaupungin velka väheni edelleen, mutta konsernin velkamäärä hieman nousi. Velan takaisin maksuun olisi tarvittu konsernissa hieman yli vuoden tulorahoitus ja emokaupungin koko velan takaisinmaksuun olisi kulunut 57,9 prosenttia vuoden tulorahoituksesta.

Kriisikuntakriteerit

Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos laissa määritellyt erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (kriisikuntamenettelyn) edellytykset täyttyvät. Arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksenä olevia kriteereitä (kriisikuntakriteerit) uudistettiin vuonna 2019, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos jompikumpi seuraavista alijäämää koskevista kriteereistä täyttyy:

Kriteerit	Vantaan tilanne	Kriteerin täyttyminen
Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa (eli neljässä vuodessa).	Vuonna 2020 Vantaan taseessa oli ylijäämää noin 460 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 ylijäämää oli noin 540 miljoonaa euroa.	Ei täyty
Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konserniti-linpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.	Vuonna 2020 Vantaan konserniti-linpäätöksessä oli asukaskohtaista ylijäämää 3 163 euroa. Vuonna 2021 asukaskohtaista ylijäämää oli 3 462 euroa.	Ei täyty

Tai arviointimenettely voidaan käynnistää, jos seuraavat neljä rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet taulukkoon merkityt raja arvot.

Kriteerit	Vantaan tilanne	Kriteerin täyttyminen
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.	Vuonna 2020 vuosikatteen ja poistojen suhde oli 163,9 %. Vuonna 2021 se oli 147,5 %.	Ei täyty
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 oli 19,96 ja vuonna 2021 se oli 20,02 ⁴ .	Vantaan tuloveroprosentti vuosina 2020 ja 2021 oli 19.	Ei täyty
Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla. Keskiarvo oli 8 795 euroa vuonna 2020 ja 9 083 euroa vuonna 2021. Raja-arvo vuonna 2020 oli siten 13 193 euroa ja 13 625 euroa vuonna 2021. ⁵	Vantaan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä vuonna 2020 oli 9 960,4 euroa. Vantaan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä vuonna 2021 oli 10 091,4 euroa.	Ei täyty
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.	Vantaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate vuonna 2020 oli 1,4. Vuonna 2021 Vantaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate oli 1,3.	Ei täyty

Johtopäätökset:

Kaupungin taloudellinen tilanne kehittyi myönteisesti vuonna 2022. Kaupungin tulos oli ylijäämäinen ja lainakanta pieneni edelleen. Menot kasvoivat alkuperäisestä talousarviosta mutta tulorahoituksen kasvu piti talouden tasapainossa. Kaupunkikonserninkin tulos oli positiivinen ja konsernin ylijäämä kasvoi. Konsernin lainakanta

⁴ Lähde: [Kuntien veroprosentit 2021 \(kuntaliitto.fi\)](https://www.kuntaliitto.fi/kuntaliitto/verotus/kuntien-veroprosentit-2021), Luettu 14.4.2022

⁵ [Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevat kunnat - Valtiovarainministeriö \(vm.fi\)](https://www.valtiovarainministerio.fi/valtiovarainministerio/ajankohtaista/erityisen-vaikeassa-taloudellisessa-asetelmassa-olevat-kunnat), Sivulta linkki: Talouden tunnusluvut kuntakonsernittain vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten mukaan, josta avautuu raja-arvot sisältävä taulukko, luettu 21.4.2023

nousi hieman edellisvuodesta ja sen velkaantumisen tunnusluvut olivat hieman vuotta 2021 heikommat.

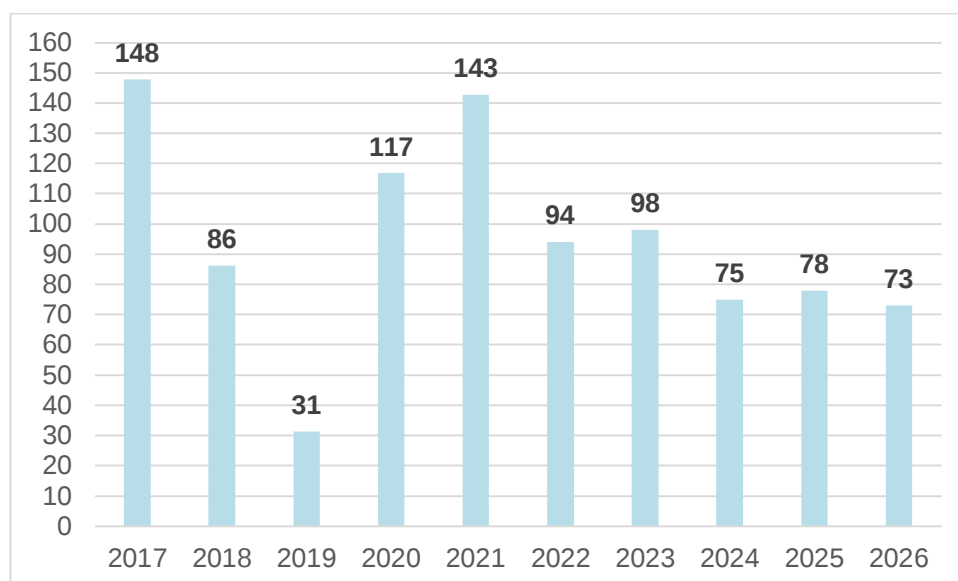
1.2.3 Investoinnit

Investointien vertailua⁶

Investointien tulorahoitusprosentti

Oheisessa kaaviossa on Vantaan kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuosilta 2017–2026. Vuonna 2022 tulorahoitusprosentti oli edelleen hyvällä tasolla ja investoinnit pystyttiin kattamaan tulorahoituksella. Vuodesta 2023 luvut perustuvat ennusteisiin.

Kaavio: Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti 2017–2026

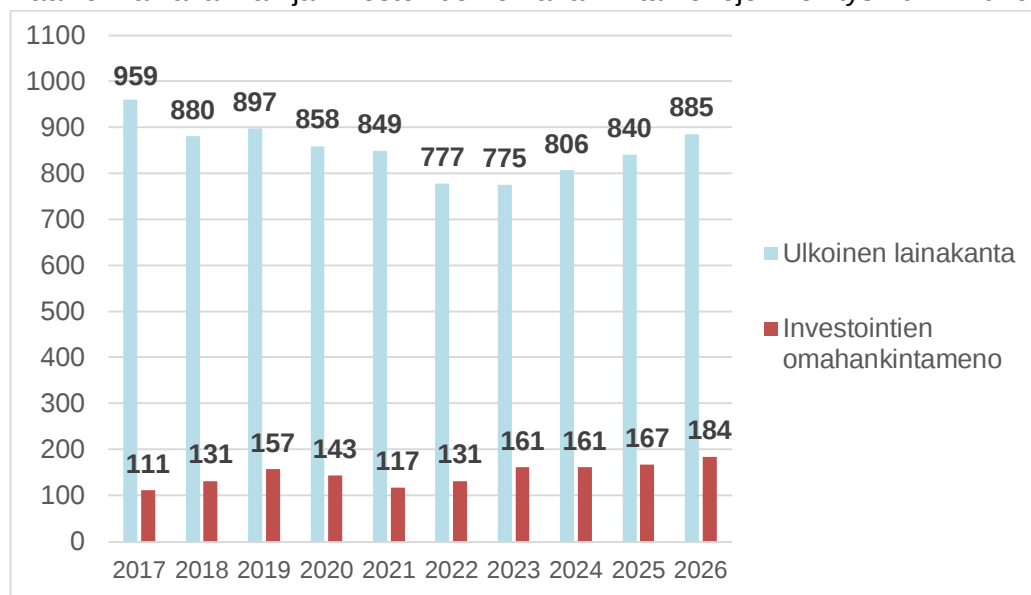
Lainamäärä ja investoinnit⁷

Seuraavassa kuvataan ulkoisen lainakannan (ilman konsernitilin saldoa) ja investointien omahankintamenojen kehitystä vuodesta 2017 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2024 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2023–2026 esitetyjä ennusteita.

⁶ Luvut on koottu vuoden 2022 tilinpäätöksestä ja kaupungin vuoden 2023 talousarviosta

⁷ Luvut on koottu seuraavista lähteistä: kaupungin tilinpäätökset 2017–2022, kaupungin talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026

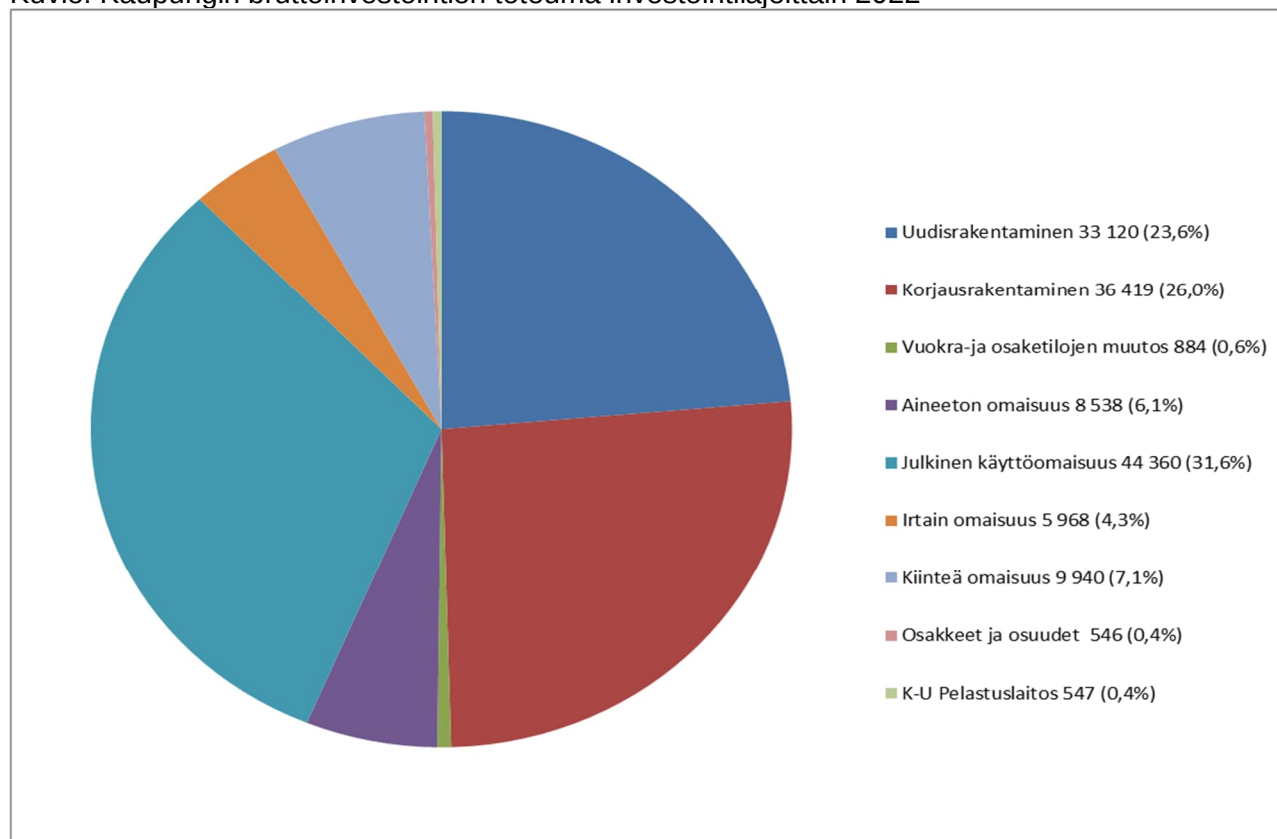
Kaavio: Lainakannan ja investointien omahankintamenojen kehitys 2017–2026

Investointien jakauma 2022

Ohessa kuvattuna kaupungin bruttoinvestointien toteumarakenne vuodelta 2022, luvut ovat tuhatta euroa. Rakentamisen investoinnit (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyvät investoinnit (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) olivat suurimmat investointilajit.

Kuvio: Kaupungin bruttoinvestointien toteuma investointilajeittain 2022

Johtopäätökset:

Kaupungin tulorahoitus kattoi investoinnit vuonna 2022 investointien tulorahoitusprosentin ollessa 94 prosenttia. Investointien omahankintamenon arvioidaan liikkuvan vuosien 2023–2026 välillä 161–184 miljoonaa euroa. Kaupungin ulkoinen lainakanta kasvaa ennusteiden mukaan noin 105 miljoonalla eurolla vuosina 2023–2026.

1.2.4 Suurten kaupunkien vertailua

Alla vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuosilta 2021 ja 2022. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallitusten käsittelemistä vuoden 2022 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jokaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnusluvuissa on vuoden 2022 tunnusluvun alla suluissa kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2021.

Taulukko: Tulorahoituksen riittävyyden tunnuslukujen tasoluokat

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavat tunnusluvut			
	Vuosikate poistoista, prosenttia	Investointien tulorahoitusprosentti	Kertynyt yli/alijäämä/asukas, euroa
Hyvä	>130	>80	>300
Tyydyttävä	70–130	55–80	0–300
Heikko	<70	<55	<0

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin tulorahoituksen tunnuslukuja 2021–2022

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	174	189	280	114	126	112
	(201)	(185)	(130)	(170)	(164)	(158)
	142	72	212	61	66	94
	(135)	(88)	(129)	(80)	(68)	(143)

Investointien tulorahoitus %						
	3 402	10 850	4 705	2 434	1 196	2 275
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	(2 756)	10 425)	(3 971)	(2 400)	(1 120)	(2 181)

Taulukko: Velkaantuneisuutta kuvaavien tunnuslukujen tasoluokat

Velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut				
	Lainakanta euroa/asukas	Lainanhoitokate	Suhteellinen velkaantuneisuus prosentti	Konsernin lainakanta euroa/asukas
Hyvä	<1 600	>2	<33	<4000
Tyydyttävä	1 600–3 000	1–2	33–60	4 000–8 000
Heikko	>3 000	<1	>60	>8 000

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin velkaantumista kuvaavia tunnuslukuja 2021–2022

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
	4 215	1 431	2 759	3 718	3 620	3 323
Lainakanta, euroa per asukas	(4 686)	(1 387)	(3 221)	(3 648)	(4 078)	(3 721)
	2,3	8,1	3,2	3,8	1,0	1,7
Lainanhoitokate	(4,8)	(8,2)	(1,4)	(5,2)	(1,0)	(2,1)
	65	45	49	62	61	58
Suhteellinen velkaantuneisuus %	(70)	(40)	(60)	(60)	(66)	(62)
	14 406	9 800	5 999	9 133	7 707	8 597

Konsernin (sisältää kaupungin) lainakanta euroa/asukas	(15 212)	(8 946)	(6 120)	(9 343)	(7 782)	(8 259)
--	----------	---------	---------	---------	---------	---------

Vuonna 2022 suurten kaupunkien tunnusluvut hieman heikkenivät vuoden 2021 tasosta. Tunnusluvuista 31 pysyi vuoden 2021 tasolla, neljän tunnusluvun arvo parani ja seitsemän tunnusluvun arvo heikentyi. Hyvällä tasolla oli nyt 17 tunnuslukua (21 vuonna 2021), tyydyttävällä tasolla oli 14 tunnuslukua (9 vuonna 2021) ja heikolla tasolla oli 11 tunnuslukua (12 vuonna 2021). Kaupungeista Oululla parani kolmen tunnusluvun arvo, Vantaalla yhden tunnusluvun arvo parani ja kahden heikkeni, Tampereella kolmen tunnusluvun arvo heikkeni, Helsingillä ja Turulla heikkeni yhden tunnusluvun arvo ja Espoon tunnuslukujen arvot pysyivät ennallaan. Eniten hyvällä tasolla olevia tunnuslukuja (neljä) oli Espoolla, Oululla ja Helsingillä.

Tulorahoituksen riittävyttä kuvaavien tunnuslukujen arvoista viiden arvo heikentyi hyvästä tyydyttäväksi, mutta tulorahoituksen riittävyttä kuvaavien tunnuslukujen arvot säilyivät kuitenkin kaikilla kaupungeilla joko hyvällä tai tyydyttävällä tasolla. Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista Oululla parani yhden tunnusluvun arvo, Vantaalla heikkeni yhden tunnusluvun arvo ja yhden parani ja Tampereella yhden tunnusluvun arvo heikkeni. Muiden kaupunkien velkaantumista kuvaavat tunnusluvut olivat vuoden 2021 tasolla. Kaikki heikolla tasolla olevat tunnusluvut ovat velkaantumista kuvaavia tunnuslukuja.

1.3 Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät sitovat tavoitteet

Henkilöstöön liittyvät sitovat tavoitteet (taulukko alla) koskivat työhyvinvointia ja palautumista työpäivän aiheuttamasta rasituksesta, esihenkilöiden valmentavan johtamisen laatua, työyhteisöjen pito- ja vetovoimaisuutta sekä hallittua siirtymää hyvinvointialueelle. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan pääosin Kunta10-tutkimustulosten perusteella. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan tavoitteet toteutuivat osittain lukuun ottamatta valmentavan johtamisen laadun parantumista. Valmentavan johtamisen laatu ei muuttunut lähtötilanteesta eikä asetettua tavoitetta sen parantumisesta näin ollen saavutettu. Tarkastuslautakunnan arvio tavoitteiden toteutumisesta poikkeaa yhden

tavoitteen (sitova tavoite 35) osalta. Tavoitteita on käsitelty tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 1.1.1.

Taulukko: Henkilöstöön liittyvät sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Tilinpäätöksen raportointi
35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautumisen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta paranee.	Tavoite toteutui osittain. Työpäivän aiheuttamasta rasituksesta palautumisessa mikään toimiala ei päässyt asetettuun tavoitteeseen. Työyhteisön tavoitteellisuuden liittyvä mittari toteutui puolella toimialoista. Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot eivät vähentyneet tavoitellusti.
36. Esihenkilöiden valmentavan johtamisen laatu paranee.	Tavoite ei toteutunut lainkaan. Laatu on pysynyt lähtötilanteessa eikä asetettua tavoitetta saavutettu.
37. Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoimaisia.	Tavoite toteutui osittain. Kunta10-kokonaissijoitus oli tavoitteen mukainen puolella toimialoista.
38. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle.	Tavoite toteutui osittain. Sosiaali- ja terveystoimessa siirtymä koettiin Kunta10-tulosten perusteella sujuvaksi, mutta pelastustoimessa ei.

Kunta10-tutkimustulokset

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Tutkimuksella selvitetään työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Vuoden 2022 tulosten perusteella toimialakohtaiset kokonaissijoitukset olivat kokonaistarkastelussa pääosin parantuneet kahden vuoden takaisesta.

Henkilöstön saatavuusohjelma 2022–2024

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on heikentynyt sekä julkisella että yksityisellä sektorilla viimeisten vuosien aikana. Vantaan kaupunki on panostanut saatavuuden

parantamiseen, erityisesti työvoimapula-aloilla. Kaupunginhallitus hyväksyi loka-kuussa 2022 henkilöstön saatavuusohjelman vuosille 2022–2024. Ohjelma on laaja-alainen ja koskee kaikkia 1.1.2023 kaupungilla olevia ammattiryhmiä.

Ohjelmassa tarkastelun kohteena ovat palkat, palkitseminen ja henkilöstöedut. Vaikuttamistoimenpiteillä pyritään saamaan lisää koulutuksen aloituspaikkoja. Pito- ja vetovoimaa tuetaan tiedolla johtamisen ja lähijohtamisen keinoin sekä varmistamalla pito- ja vetovoimaiset työyhteisöt. Mahdollistetaan joustava työ ja pyritään varmistamaan työntekijöiden pysyvyys. Työnantaja tukee pätevyitysmiskoulutusta. Oppilaitosten kanssa tehdään yhteistyötä ja mahdollistetaan viimeisen harjoittelun suorittaminen palkallisena. Nopean rekrytointiprosessin käyttöä laajennetaan. Eläkkeelle lähtijöiden kiinnostusta toimia lisäresurssina kartoitetaan. Työnantajamielikuvaa ja rekrytointimarkkinointia kehitetään. Riittävät henkilöstöresurssit vaikuttavat keskeisesti kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseen. Ohjelman vaikuttavuutta ei vielä tässä vaiheessa voida arvioida. Tarkastuslautakunta seuraa ohjelman etenemistä ja toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Palkka, palkitseminen ja henkilöstöedut

Työvoiman saatavuuden turvaamiseksi Vantaa käynnistää palkkauksen kehittämisohjelman vuosille 2023–2024. Palkkataso määräytyy valtakunnallisten kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisesti. Kaikissa tulevilla kunnallisissa työ- ja virkaehtosopimuksissa on yhtenä palkkauselementtinä harkinnanvarainen henkilökohtainen lisä, jota voidaan käyttää pidemmän aikavälin erinomaisista työtuloksista palkitsemiseen. Lisäksi Vantaalla on varattu oma miljoonan euron määräraha palkkauksen kehittämiseen. Rahallisen palkitsemisen lisäksi käytetään etuuksia, jotka kohdistuvat lähtökohtaisesti koko henkilöstöön. Vantaan kaupunki tarjoaa koko henkilöstölle vapaa-ajan virkistysmahdollisuuksia sekä alennuksia useista paikoista. Lisäksi käytössä ovat lounasetu, työmatkaetu sekä liikunta- ja kulttuurietu. Kulttuuri-, liikunta- ja virkistysetuuden määrää korotettiin 200 euroon vuodelle 2023. Osa henkilöstön pito- ja vetovoimaa ovat kattavat ja laadukkaat työterveyshuollon palvelut.

Työterveyspalvelujen saatavuus

Terveystalo on tuottanut kaupungin työterveyshuollon palvelut kesäkuusta 2022 alkaen. Muutosta edelsi kaupungin kokonaan omistaman Vantaan Työterveys Oy:n

osakekannan myynti Terveystalolle. Työterveyshuolto oli pahoin ruuhkautunut vuoden 2022 aikana. Lääkäripalvelujen ruuhkaa helpottamaan otettiin loppuvuodesta 2022 käyttöön sairaanhoitajapalvelu, joka on toiminut toivotulla tavalla. Palvelujen saatavuus on vuoden 2023 alussa palautunut normaalille tasolle. Kaupunkiympäristön toimialan sekä suomenkielisen varhaiskasvatuksen työterveyspalvelut siirtyivät Lääkärikeskus Aavaan 1.1.2023 alkaen. Palvelujen saatavuus on hyvä.

Nopean rekrytointiprosessin laajentaminen

Nopeus ja joustavuus ovat valttia osaajien rekrytoinnissa. Vantaalla on kokeiltu uudenlaista hakijalähtöistä rekrytoinnin toimintamallia. Kokeilussa tehtiin yhdistettyjä hakuilmoituksia terveydenhoitajien, sairaanhoitajien ja lääkärien avoimiin tehtäviin. Tavoitteena oli, ettei hakijan tarvitse hakea useampaa yksittäistä tehtävää, vaan hän voi jättää yhden yhteisen hakemuksen. Hakemuksen saavuttua rekrytointitiimi ottaa hakijaan heti yhteyttä, tekee esihaastattelun puhelimitse ja aloittaa keskustelun hakijan toiveista työpaikan suhteen. Kokeilu on saanut hakijoilta hyvän vastaanoton. Tullevina vuosina keskitytään erityisesti varhaiskasvatuksen ja kaupunkiympäristön työvoimapulasta kärsivien asiantuntijatehtävien sekä työnjohtotehtävien rekrytointeihin.

Henkilöstöhallinto (HR) -järjestelmä Hertan käyttöönotto

HR-järjestelmä Hertta otettiin käyttöön lokakuussa 2022 kaikilla toimialoilla lukuun ottamatta sosiaali- ja terveystoimea sekä pelastustoimea. Käyttöönottoa edelsivät laajat testaukset, joilla varmistettiin mahdollisimman sujuva siirtymä. Työsopimusten ja viranhaittomääräysten ennakkotarkistuksella ennen järjestelmään tallentamista on ollut tavoiteltua vaikuttavuutta virheiden minimoimisessa.

Palkanmaksu on sujunut hyvin ottaen huomioon muutoksen laajuus. Palkkalaskelmia oli loka-joulukuussa yhteensä 36 838 ja yhteydenottoja 15 433, joista 3 361 koski palkka-asioita. Yhteydenottojen määrässä ei ole tapahtunut muutosta aiempaan verrattuna. Pikapalkkoja maksettiin 173 kappaletta. Haasteena on esimerkiksi sijaisuuksien käsittely järjestelmässä. Järjestelmäkehityksessä tehdään yhteistyötä Helsingin ja Espoon kanssa.

Koronaviruspandemian vaikutukset henkilöstöön

Keväällä 2020 työnteko mullistui pandemian myötä. Uudenlainen työskentely vaati uudenlaiset käytännöt, ohjeistukset ja linjaukset. Vuonna 2021 pandemian aiheuttama poikkeuksellinen arki jatkui ja tilanteet vaihtelivat nopeasti. Välillä työpaikoilla palattiin normaaliin yhteisine kohtaamisineen. Tilanteen huonontuessa siirryttiin monissa tehtävissä kotitoimistoihin tai erityisjärjestelyihin työpaikalla. Kaupungin HR-palvelut reagoivat muuttuviin tilanteisiin tukemalla esihenkilöiden työtä ja työyhteisöjen arkea. Myös etätyön johtaminen on ollut voimakkaasti esillä. Pandemiavuodet laskivat jonkin verran sairauspoissaolojen määrää kaupunkitasolla, kokonaistason ollessa noin 4,4 prosenttia. Syksyllä 2022 lisääntyneet hengitystieinfektiot käänsivät sairauspoissaolojen määrän kasvuun. Kaupunkitasolla sairauspoissaoloprosentti oli 5,02. Vuoden 2022 sairauspoissaoloprosentti on järjestelmämuutosten vuoksi arvioluku.

Kuva: Juhani Rätty

Henkilöstön siirtyminen hyvinvointialueelle

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelu jatkui vuonna 2022. Henkilöstösiirtojen osalta kartoitettiin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen siirtyvät tehtävät. Lisäksi siirtyminen hyvinvointialueen palvelukseen koski niitä työntekijöitä, joiden työpanoksesta yli puolet kohdistui näiden tukipalveluihin. Työntekijät siirtyivät niin sanottuina vanhoina työntekijöinä ja siirrossa toteutettiin asianmukaiset yhteistoimintamenettelyt. Yhteistoimintamenettelyn tarkoituksena on turvata henkilöstölle mahdollisuus vaihtaa työtä ja työpaikkaa koskeviin asioihin. Vuoden 2022 Kunta10-tutkimustulosten perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö koki siirtymän tapahtuneen hallitusti. Pelastustoimen henkilöstön kokemus siirtymästä ei tulosten perusteella ollut yhtä sujuva. Hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön palkanmaksu ja henkilöstöhallinto siirtyivät HUS-Asvian hoidettaviksi huhtikuussa 2022. Pelastuslaitoksen tilinpäätöksen mukaan muutoksen takia poissaolotietoja ei ole ollut käytettävissä.

Johtopäätökset:

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on heikentynyt sekä julkisella että yksityisellä sektorilla viimeisten vuosien aikana. Vantaalla tilanteeseen reagoitiin laatimalla henkilöstön saatavuusohjelma. Ohjelman keskeisiä osa-alueita ovat muun muassa palkkaus, lähijohtaminen ja työnantajamielikuvan kehittäminen. Riittävät henkilöstöressurssit vaikuttavat keskeisesti kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseen.

Rekrytoinnissa nopeus ja joustavuus ovat avainasemassa. Vantaalla on kokeiltu hakijälähtöistä toimintamallia, jossa yhdistettiin eri ammattinimikkeiden hakuilmoituksia. Tällöin hakija voi hakea useampaa tehtävää yhdellä hakemuksella. Hakijaan otetaan nopeasti yhteyttä ja tehdään esihaastattelu puhelimitse.

Vantaa otti käyttöön uuden henkilöstöhallintojärjestelmä Hertan lokakuussa 2022. Siirtymä toteutui kokonaisuutena sujuvasti laajan ennakkotestaamisen ja varautumisen ansiosta. Palkanmaksu on toiminut muutoksen laajuuteen nähden hyvin.

Vuonna 2022 valmisteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen henkilöstön siirtymistä hyvinvointialueelle. Tavoitteena ollut hallittu siirtymä toteutui sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön osalta. Pelastustoimen henkilöstö ei kokenut siirtymää yhtä sujuvaksi.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa henkilöstötilanteen olevan haastava useissa kaupungin tuottamissa palveluissa. Paikoin tämä vaikuttaa myös kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseen. Henkilöstön saatavuusohjelma ja sen toimenpiteet antavat hyviä työkaluja tilanteeseen puuttumiseksi. Alueellisesta näkökulmasta tärkeää on oikeudenmukaisten kannusteiden luominen. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan myös koulutuspaikkoja tulisi lisätä, mutta toteaa, ettei kaupunki voi omilla toimillaan juurikaan vaikuttaa asiaan.

2 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyivät 1.1.2023 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Tästä johtuen näitä koskeviin arviointeihin ei enää saada vastauksia toimialoilta. Tarkastuslautakunta piti kuitenkin tärkeänä sisällyttää vielä seuraavat arvioinnit vuoden 2022 arviointiohjelmaansa.

2.1 Lastensuojelu, erityisesti huostaanotot ja sijoitukset kodin ulkopuolelle

Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lapsen vanhemmilla ja muilla huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen hyvinvoinnista. Lasten ja perheiden kanssa toimivien viranomaisten on tuettava vanhempia ja huoltajia sekä tarjottava perheiden tarvitsemaa apua riittävän varhaisessa vaiheessa. Tarvittaessa heidät on ohjattava lastensuojelun piiriin. Lastensuojelun tehtävä on tukea lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa järjestämällä perheiden tarvitsemia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelulaissa säädetyin edellytyksin lapsi voidaan sijoittaa kodin ulkopuolelle tai ryhtyä muihin tarvittaviin toimiin lapsen hoidon järjestämiseksi. Kodin ulkopuolelle sijoittaminen on aina viimesijainen toimenpide.

Prosessit

Lastensuojeluasia tulee vireille hakemuksesta tai kun sosiaalityöntekijä on saanut muutoin tietää mahdollisesti lastensuojelun tarpeessa olevasta lapsesta. Lastensuojelun asiakkaaksi tullaan aina tarpeen kautta, jonka sosiaalityöntekijät arvioivat palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Lastensuojelun asiakkuus alkaa, jos palvelutarpeen arvioinnin perusteella todetaan, että 1) lapsen kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä; taikka 2) lapsi käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään ja kehitystään; ja 3) lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös silloin, kun lastensuojeluasian vireille tulon myötä ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi.

Toisinaan palvelutarpeen arvioinnissa todetaan, että kevyemmät sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut ovat riittäviä perheen tilanteeseen eikä tarvetta varsinaiselle lastensuojelulle ole. Tällöin ei myöskään muodostu lastensuojelun asiakkuutta. Sosiaalihuoltolain mukaisia tukipalveluja voivat olla esimerkiksi neuvonta, taloudellinen tuki, kotipalvelu, terapia ja tukihenkilön järjestäminen. Tarjottavissa tukipalveluissa ja niiden laajuudessa on suurta kaupunkikohtaista vaihtelua. Vantaalla tukipalvelujen tarjonta on laajaa.

Varsinainen huostaanotto on pitkä ja tarkkaan lailla säädelty prosessi. Sen aikana tehdään laajasti yhteistyötä sosiaalityöntekijöiden, lapsen sekä vanhempien/huoltajien/muun lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavan henkilön kesken. Tärkeintä on lapsen etu. Ennen huostaanottoa perhe on yleensä ollut jo pidempään lastensuojelun asiakkaana. Yksi huostaanoton edellytyksistä onkin, että avohuollon toimenpiteet ovat osoittautuneet riittämättömiksi tai ne eivät ole sopivia tai mahdollisia lapsen edun kannalta. Suurin osa huostaanotoista perustuu lapsen huoltajan/huoltajien ja yli 12 vuotta täyttäneen lapsen suostumukseen. Suostumuksen vastaisissa huostaanotoissa päätöksen tekee hallinto-oikeus. Huostaanotto on voimassa toistaiseksi eikä sillä ole vaikutusta varsinaiseen lapsen huoltajuuteen. Huostaanotossa päätösvalta lapsen asuinpaikasta, päivittäisestä hoidosta ja kasvatuksesta sekä terveydenhuollosta siirtyvät sosiaalilautakunnalle (nykyisin hyvinvointialueelle).

Henkilöstö

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on valtakunnallisia haasteita. Erityisen suuri pula on pidempään alalla toimineista, kokeneista sosiaalityöntekijöistä. Kuusikkoraportin (2021) mukaan työntekijöiden saatavuuden ja pysyvyyden turvaamiseksi kuusikkokaupungeista osa on ottanut käyttöön rekrytointilisät ja osassa sosiaalityöntekijöiden palkkaa on korotettu. Kaupungit käyvät erittäin kovaa kilpailua työvoimasta erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Vantaan lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden palkat ovat samalla tasolla pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien kanssa. Asiakasmäärät ovat kuitenkin Vantaalla suuremmat kuin esimerkiksi Helsingissä ja Espoossa, mikä lisää työn kuormittavuutta. Vantaalla on otettu käyttöön määräaikainen kannustinpalkkio, jolla pyritään sitouttamaan lastensuojelun nykyisiä työntekijöitä. Palkkion maksuperusteena on tyhjien vakanssien aiheuttama ylimääräinen kuormitus. Henkilöstön palkitsemista on muutoinkin lisätty ja kehitetty vuosien 2021–2022 aikana. Käytössä ovat muun muassa kuukausittain jaettavat Kiitoksen kukkaset, Kuukauden työntekijä -palkitsemiset sekä erikoispalkkiot. Palkitsemiseen käytettäviä määrärahoja on lisätty tuntuvasti vuonna 2022.

Vantaalla on pohdittu syitä lastensuojelun henkilöstön saatavuusongelmien taustalla. Saatavuutta saattavat heikentää esimerkiksi työn huono imago ja työn kokeminen kuormittavaksi. Lastensuojelulaissa säädetyt lukuisat velvoitteet tuottavat laajan virkavastuun ja asettavat laaja-alaiset osaamisvaatimukset. Koska kyseessä on viimeisin palvelu, tilanteet perheissä ovat usein vaikeita. Vaativissa asiakastilanteissa työntekijöitä tuetaan sekä yksilö- että ryhmätasoisella työnohjauksella. Myös esihenkilöt tukevat toisiaan. Työntekijöiden korkea ammattitaito auttaa vaativista asiakastilanteista selviämisessä. Lasten, vanhempien ja perheiden kiitokset vaikuttavat myös työssä jaksamiseen.

Kuva: Sakari Manninen

Lakisääteisten määräaikojen toteutuminen

Lastensuojelulain mukaan palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja sen on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta. Lakisääteiset määräajat ovat ylittyneet Vantaalla jo useana vuonna peräkkäin. Lastensuojelulain mukainen sosiaalityöntekijäkohtainen sitova asiakasmitoitus on 1.1.2022 alkaen 35 lasta. Arviointihetkellä keskimääräinen lapsimäärä ylitti mitoituksen. Sosiaalityöntekijäkohtainen keskimääräinen asiakasmäärä on vaihdellut 37–47 välillä vuosina 2019–2022. Asiakasmäärissä voi olla suurta työntekijäkohtaista vaihtelua. Tilanne on erityisen haastava lastensuojelun avo-
huollossa.

Sosiaali- ja terveystalouden viimeisen selvityksen (4.10.2022 § 7) mukaan koronapandemia ja sen aiheuttama palvelutarpeen kasvu sekä samanaikaisesti peruspalveluissa kertynyt palveluvelka ovat heijastuneet lastensuojeluilmoitusten, perhesosiaalityön ja lastensuojelun asiakkaiden määriin. Perheiden tilanteet ovat vaikeutuneet ja monimutkaistuneet. Yhä useammalla perheellä on samanaikaisesti monenlaisia haasteita, kuten mielenterveysongelmia, koulunkäynnin haasteita ja taloudellisen tilanteen epävarmuutta. Palvelutarpeen arvioinnissa määräajan ylittymiseen ovat vaikuttaneet myös henkilöstövaje ja henkilöstön vaihtuvuus, erityisesti sosiaalityöntekijöiden osalta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi 800 000 euron sakon uhalla

Vantaan kaupungin huolehtimaan muun muassa sosiaalityöntekijöiden asiakasmitoituksesta sekä palvelujen saatavuudesta viimeistään 23.12.2022 mennessä. Lisäksi kaupungin tuli toimittaa aluehallintovirastolle selvitys tilanteesta ja tehdyistä toimenpiteistä vuoden 2022 loppuun mennessä.

Asiakaspalautteet

Keväällä 2022 toteutetussa toimialatasoisessa asiakastyytyväisyyskyselyssä lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu sai yleisarvosanan 8,33 (8,65 vuonna 2019). Korkeimmat arviot ovat tulleet asiallisesta kohtelusta, riittävästä neuvonnasta ja asiantuntevasta palvelusta. Matalimpien arvioiden mukaan saatu palvelu ei ole parantanut asiakkaan elämäntilannetta, palvelua ei ole saanut riittävän nopeasti eikä palvelu ole vastannut asiakkaan tarpeita. Erot tuloksissa eivät kuitenkaan ole kovin suuria. Vastaajamäärät ovat laskeneet rajusti, vuonna 2012 vastauksia tuli 287 kappaletta ja vuonna 2022 vain 89 kappaletta. Suuntaus on ollut sama kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Lisäksi käytössä on myös yksiköiden omia asiakastyytyväisyyskyselyjä.

Lastensuojeluun kohdistuneita muistutuksia ja kanteluita on vuosittain ollut joitakin kymmeniä. Muistutuksia on tehty esimerkiksi menettelystä, päätöksenteosta ja asiakaiden kohtelusta. Joissakin tapauksissa on toivottu sosiaalityöntekijän vaihtoa. Sijaishuollossa muistutuksen aiheena on usein tyytymättömyys lapsen huostaanottoon. Vastineissa ei pääsääntöisesti ole todettu menettelyvirheitä.

Oma palvelutuotanto ja ostopalvelut

Ostopalvelujen osuus on yli puolet lastensuojelun koko palvelutarjonnasta. Ostopalvelujen osuus vaihtelee palveluittain. Kustannuskasvun hillinnän, palvelun laadun, yhdenvertaisuuden ja sujuvan palvelutuotannon näkökulmista ostopalvelujen osuus palvelutuotannosta ei ole optimaalisella tasolla. Ostopalveluja on hyödynnetty merkittävästi palvelu- ja resurssivajeen paikkaamisessa.

Lastensuojelun sijaishuollon palveluja järjestetään sekä omana palvelutuotantona että ostopalveluna. Palveluja ostetaan kaikista palveluluokista. Oman palvelutuotannon kirjo on suppeampaa, mutta sitä on suunniteltu laajennettavaksi hyvinvointialu-

eella vuoden 2023 aikana. Ostopalveluissa palveluntuottajia on aina useita. Sijais-
huollon palveluntuottajia on Uudenmaan kuntien kilpailutuksen perusteella noin 300.
Uusi kilpailutus oli arviointiajankohtana käynnissä.

Kustannusnäkökulmasta perhehoito on edullisin sijoitusmuoto, jossa myös hoidon
vaikuttavuus on kokonaisuutena tarkasteltuna parempi. Laitoshoito on keskimäärin
kallis sijoitusvaihtoehto. Mitä vaativamman tason laitoshoidosta on kyse, sitä korke-
ammaksi nousevat myös kustannukset. Vaativan tason laitoshoitoa ei järjestetä lain-
kaan kaupungin omana palveluna ja vaativan tason sijoituspaikkoja on ylipäänsä val-
takunnallisesti vähän. Vantaalla yli puolet hoitovuorokausista on toteutunut perhehoi-
tona jo useiden vuosien ajan. Lähipiirisijoittamisen mahdollisuutta selvitetään yhtenä
vaihtoehtona, erityisesti pienimpien lasten kohdalla.

Palvelujen laadunvalvonta

Lastensuojelussa toteutetaan lapsikohtaista valvontaa, jossa sosiaalityöntekijä val-
voo, että lapsi saa hyvää hoitoa sijaishuoltopaikassaan. Käytännön tasolla valvontaa
toteutetaan haastatteleamalla ja keskustelemalla lapsen kanssa ilman muiden läsnä-
oloa. Lapset ovat myös itse aktiivisesti yhteydessä sosiaalityöntekijöihin kuulumisis-
taan. Kaupungin omien sijaishuoltolaitosten omavalvonnan ja laatutyön tukena käyte-
tään laatuasiantuntijaa.

Sijaishuollon ostopalvelujen valvontaa tehdään yhteistyössä Uudenmaan kuntien
kanssa. Valvontaa suoritetaan työpareina. Puitesopimuksessa valvontavastuukäyn-
tien määrä on suhteutettu alueen väkilukuun. Vantaalla tehdään vuosittain 40 valvon-
takäyntiä. Syyskuuhun 2022 mennessä valvontakäynneistä oli toteutunut 31.

Laatuasioissa pinnalla ovat erityisesti henkilöstömitoitukset, pätevyysvaatimukset,
lasten rajoittaminen ja kasvatuskäytännöt sekä lääkehoidon edellytykset. Valvon-
nassa havaittuihin laatupoikkeamiin ja epäkohtiin puututaan aina ohjauksen ja val-
vonnan keinoin. Laatupoikkeamien ja epäkohtien korjaamiseksi asetetaan tavoitteet
ja toimenpiteiden toteutumista seurataan. Tarvittaessa puututaan sopimustasoisella
sanktioinnilla. Huomattavien laatupoikkeamien takia yhteistyö voidaan päättää.

Johtopäätökset:

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on valtakunnallisia haasteita. Erityisesti pulaa on pidempään alalla toimineista, kokeneista ammattilaisista. Kaupungit käyvät kovaa kilpailua työvoimasta erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Lakisääteisissä määrärajoissa pysymisessä on haasteita. Erityisesti palvelutarpeen arviointien valmistuminen kolmen kuukauden määräajassa on monin paikoin ylittynyt. Koronapandemia ja sen aiheuttama palvelutarpeen kasvu sekä peruspalveluihin kertynyt palveluvelka heijastuvat lastensuojeluun. Lisäksi henkilöstövaje ja henkilöstön vaihtuvuus vaikeuttavat tilannetta. Lastensuojelulain mukainen sitova asiakasmitoitus on vuoden 2022 alusta alkaen 35 lasta per sosiaalityöntekijä. Arviointihetkellä keskimääräinen lapsimäärä ylitti mitoituksen. Asian korjaamiseksi Vantaalla on vuosien mittaan toteutettu useita organisaatiomuutoksia ja laaja-alaista toiminnan kehittämistä. Kehittämistoimet eivät kuitenkaan ole tuoneet toivottua parannusta tilanteeseen. Etelä-Suomen aluehallintovirasto määräsi Vantaan kaupungille 800 000 euron uhkasakon, jonka se sittemmin poisti maaliskuussa 2023. Tilanteen seuranta ja kuntoon saattaminen jatkuvat hyvinvointialueen toimesta.

Ostopalvelujen osuus on yli puolet lastensuojelun koko palvelutarjonnasta. Ostopalveluja on hyödynnetty palvelu- ja resurssivajeen paikkaamisessa. Kustannuskasvun hillinnän, palvelujen laadun, yhdenvertaisuuden ja sujuvan palvelutuotannon näkökulmista oman palvelutuotannon vahvistaminen olisi suotavaa. Omaa palvelutuotantoa on suunniteltu laajennettavaksi hyvinvointialueella vuoden 2023 aikana.

Lastensuojelussa toteutetaan lapsikohtaista valvontaa, jonka tarkoitus on varmistaa lapsen hyvä hoito sijaishuoltopaikassa. Sijaishuollon ostopalvelujen valvontaa toteutetaan yhteistyönä Uudenmaan kuntien kesken. Havaittuihin laatupoikkeamiin ja epäkohtiin puututaan aina asettamalla seurattavat tavoitteet ja toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi. Huomattavissa laatupoikkeamissa yhteistyö voidaan päättää.

Suosituks:

Lastensuojelun siirryttyä hyvinvointialueen vastuulle, ovat tarkastuslautakunnan suositusten esittämismahdollisuudet rajalliset. Tarkastuslautakunta muistuttaa hyvinvoin-

tialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen kehittämisen tavoitteista, jotta lakisääteiset määrääjat toteutuisivat jatkossa. Henkilöstön saatavuuteen on myös hyvä kiinnittää huomiota, jotta lakisääteiset asiakasmitoitukset toteutuisivat hyvinvointialueella paremmin kuin aiemmassa kaupungin toiminnassa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhteistyötä tiivistetään ennalta ehkäisevissä ja perheitä tukevissa palveluissa. Perheiden kohtaamisessa korostuvat aiempaa enemmän tapa- ja kulttuuri-tietoisuus sekä niihin liittyvä osaaminen.

2.2 Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen organisaatio ja tarjottavat palvelut

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden palveluyksikkö kuului vuonna 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan terveyspalvelujen palvelualueeseen. Päihdepalveluissa toteutetaan poliklinista, laaja-alaista ja suunnitelmallista arviointia, hoitoa ja kuntoutusta. Omiin palveluihin kuuluu laitostervieritushoitoa sekä kotiin annettavaa vieroitusta ja kuntoutuspalvelua. Lisäksi palvelutarpeen arvioinnin perusteella on ostopalveluna mahdollista tarjota tarpeenmukaista avo- tai laitoshoidon. Mielenterveyspalvelujen osalta avosairaanhoidon lievien ja keskivaikeiden mielenterveysongelmien hoito järjestetään Vantaalla terveyspalvelujen tulosalueella terveysasemilla. Mikäli perusterveydenhuollosta saatava hoito ei ole riittävä, hoito jatkuu erikoissairaanhoidossa. Psykiatrisen erikoissairaanhoidon tuottaa HUS.

Toiminnan ja talouden tavoitteita ja toimenpiteitä tavoitteiden toteuttamiseksi 2022

Alla on palveluyksikön toiminnan tavoitteita ja niiden toteutumista ja tehtyjä toimenpiteitä vuonna 2022.

Palvelujen tuottavuus paranee

Palvelujen tuottavuuden parantamiseksi pyrittiin siirtämään 10–15 korvaushoitopotilasta jatkohoitoon terveysasemille. Siirtoja tehtiin alkuvuodesta kolme ja loppuvuodesta oli suunnitteilla neljä siirtoa. Ongelmana oli, että siirtokuntoisia potilaita ei ollut riittävää määrää.

Ryhmähoitojen volyymi laajenee ja Silta-palvelu⁸ vakiintuu

Koronarajoitusten vuoksi vähentynyt ryhmätoiminta lisääntyi selvästi vuonna 2022. Silta-palvelun piirissä oli 56 asiakasta vuonna 2022 ja palvelusta tuli hyvää asiakaspalautetta.

Digitaalisten palvelujen kehittäminen

Uusina digitaalisina palveluratkaisuina vuonna 2022 otettiin käyttöön ACE puhelinpalvelu⁹ ja terapianavigaattori. Terapianavigaattori on Terapiat etulinjaan HYKS¹⁰-erityisvastuualueen toimijoiden yhteinen kehittämishanke. Hankkeessa edistetään lievistä ja keskivaikeista mielenterveyden häiriöistä kärsivien ihmisten pääsyä mahdollisimman nopeasti tarkoituksenmukaiseen hoitoon ja laajennetaan julkisen perusterveydenhuollon hoitovalikoimaa. Navigaattorissa asiakas tekee verkossa anonyymin kyselyn, jonka voi jakaa terveydenhuollon ammattilaiselle. Vastausten perusteella potilas pystytään ohjaamaan nopeasti oikeantasoiseen hoitoon. Henkilöstöä koulutetaan vakioituihin hoitomuotoihin ja hoitomuodot otetaan käyttöön. Yhtenäinen hoitoonohjausmalli vahvistaa sekä potilaiden välistä tasa-arvoa että hoitojen yksilöllähtöistä kohdennusta.

Asiakasnäkökulman toteutuminen palveluissa ja palvelujen kehittämisessä

Asiakaspalautekyselyillä saadaan esille asiakkaiden näkökulmaa palveluista. Uusien palveluiden kehittämisessä asiakkaat ovat myös mukana ja lisäksi hyödynnetään kokemusasiantuntijoita palvelumuotoilussa.

Päihdehuollon vaikuttavuuden parantaminen

Asumispalveluissa tehtiin C-hepatiitti- ja HIV-testausta.

Suurin osa päihdepalveluiden työntekijöistä on saanut HOT menetelmäkoulutuksen (hyväksymis- ja omistautumisterapia).

⁸ Palvelu tarjoaa intensiivistä, moniammatillista, jalkautuvaa tukea laitoshoidosta tai vankilajaksolta palaaville asukkaalle. Palvelu on osa asiakkaan hoitojatkumoa, joka suunnitellaan laitospäivien aikana. Palvelu aloitettiin kesäkuussa 2021.

⁹ Ace on Vantaan ja Telian sopimuksella kaupungille hankittu monikanavainen asiakaspalveluratkaisu

¹⁰ Helsingin yliopistollinen keskussairaala

Ehkäisevän päihdetyön yksikkö järjesti kuluvana vuonna 25 koulutusta Vantaan kaupungin henkilöstölle. Lisäksi esittelyjä tarjottiin myös oppilaitoksille ja yhteistyökumppaneille.

Talous

Taloudessa kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite on toimialatasoinen. Palveluyksikön menot vuonna 2022 olivat noin 10,6 miljoonaa euroa (9,7 miljoonaa euroa vuonna 2021). Talousarvioon nähden menot ylittyivät noin 400 000 eurolla.

Menoylityksiä tuli palvelujen ostoissa. Erityisesti lääkäripalveluja jouduttiin ostamaan ennakoitua enemmän, koska omia lääkärin vakansseja ei saatu täytettyä. Menoja ovat kasvattaneet myös potilasmäärän kasvu sekä päihdekorvauslääkkeiden ja korvaushoitojen kallistuminen.

Toiminnan volyymeja

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen asiakasmäärä oli 6 587 vuonna 2020 ja 6 683, vuonna 2021¹¹. Arvion mukaan asiakasmäärä on vuonna 2022 edelleen kasvussa. Tiettyjen palvelujen käyttö (ryhmäkäynnit ja kotiin annettavat palvelut) väheni koronarajoitusten vuoksi vuosina 2020 ja 2021, mutta myös näiden palvelujen käyttö on kääntynyt nousuun vuonna 2022. Päihdepalvelujen päivystyksellisten käyntien ja huumeidenkäyttäjien sosiaali- ja terveysneuvonnan käyntien määrät ovat lähes ennallaan koronavuoden 2020 notkahdusta lukuun ottamatta. Korvaushoitoasiakkaiden hoitotakuu (lääkehoidon aloitus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä) täyttyy.

Henkilöstö

Taulukko: Päihde- ja mielenterveyspalvelujen vakanssit, täyttöaste, lähtövaihtuvuus ja sairauspoissaolot

	2019	2020	2021	31.3.2022
Vakanssit	91	95	100	108
Tyhjiä vakansseja	21	11	11	11
Vakanssien täyttöaste	75 %	88 %	89 %	90 %
Ulkoinen lähtövaihtuvuus (prosenttia kaikista vakinaisista)	8,51 %	9,38 %	12,5 %	4,5 %

¹¹ Vuonna 2019 tapahtuneen Apotti-potilastietojärjestelmän käyttöönoton ja samana vuonna toteutetun organisatiomuutoksen vuoksi asiakasmäärät eivät ole yhteismitallisesti vertailtavissa 2020 vuotta edeltäneisiin vuosiin.

Sairauspoissaoloprosentti	4,1	3,5	2,7	2,7
---------------------------	-----	-----	-----	-----

Henkilöstöresurssia on saatu lisää vuosina 2020–2022. Erityisesti psykiatristen sairaanhoitajien määrää on lisätty. Vakanssien täyttöastetta on myös saatu nostettua ja täyttöaste on maaliskuun 2022 tilanteesta edelleen parantunut. Suurin haaste on terveyskeskuslääkärien rekrytoinnissa ja kolmesta vakanssista on arviointiajankohtana täyttämättä kaksi. Sairauspoissaoloprosentti on tarkastelujaksolla ollut alhainen ja koko ajan kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alempi.

Vuoden 2020 Kunta10-tutkimuksessa päihde- ja mielenterveysyksikön tulokset olivat melko hyvät. Kehityskohteeksi nousi tulosten perusteella täydennyskoulutuksen tarve.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla toteutetaan kerran kuukaudessa fiiliskysely henkilöstön tuntemuksista muun muassa jaksamiseen ja tuen saamiseen liittyen. Näissä kyselyissä päihde- ja mielenterveyspalveluiden henkilöstön arvio tuen saamisesta vaihteli vuoden 2022 tammi-toukokuun välillä arvoilla 2,13–2,76, joten kehityssuunta on parempaan päin (asteikko 1–4, jossa 1 = tukea on huonosti ja 4 = tukea on kiitettävästi). Arvio omasta jaksamisesta oli yksikössä vuoden 2022 toukokuussa hyvä 3,01, koko toimialan keskiarvon ollessa 2,52 (asteikko 1–4, jossa 1 huonoin ja 4 paras arvo).

Kaikkia työtyytyväisyyden ja fiiliskyselyjen tuloksia käsitellään yksikössä henkilöstön kanssa tiimi- ja yksikkökokouksissa. Toimintaa kehitetään esille nousseiden kehittämiskohteiden perusteella. Koulutustarpeeseen on vastattu lisäämällä täydennyskoulutusta.

Ostopalvelut

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden budjetista 27 prosenttia (noin 2,7 miljoonaa euroa) kohdistuu ostopalveluihin. Ostopalveluja saaneiden asiakkaiden määrä on viime vuosina vaihdellut 300–350 asiakkaan välillä. Ostopalvelujen määrää on pyritty vähentämään lisäämällä Vantaan omia huumehoitopalveluja. Vieroitushoidon ostopalvelujen määrä onkin laskenut, mutta opioidikorvaushoidon ostopalveluiden on kasvanut useana vuotena.

Ostopalvelujen laatua valvotaan tarkastuskäynneillä, joita vuonna 2022 tehtiin seitsemän. Lisäksi pidetään yhteistyöpalavereja palveluntuottajien kanssa ja tehdään päivittäistä asiakasasioihin liittyvää yhteistyötä (puhelinkeskustelut, raportit hoitojaksoista ja hoitoneuvottelut). Laatu poikkeamiin reagoidaan viivytyksettä. Ostopalveluista saatuja kokemuksia ja palautetta jaetaan myös muiden päihde- ja mielenterveyspalveluja ostavien kuntien kanssa.

Hoitoon hakeutuminen, palvelujen saatavuus

Oheiseen taulukkoon on koottu tietoa eri päihde- ja mielenterveyspalveluihin hakeutumisesta ja palvelujen saatavuudesta.

Taulukko: Eri päihde- ja mielenterveyspalveluihin hakeutuminen ja palvelun saatavuus

	ASIAKKAAKSI HAKEUTUMINEN	PALVELUN SAATAVUUS
MIELENTERVEYS-PALVELUT	Oma-aloitteinen yhteydenotto palvelunumeroon, hoidontarpeen arviointi, oikeaan palveluun ohjaaminen. Tera- pianavigaattorin käyttöä suositellaan. Jatkohoittoon läheteellä.	Terveysasemilla toimivien psykiatrinen hoitajien hoidontarpeen arviointiin pääsee samana päivänä. Kiireetöntä hoitoa odotti syyskuussa 0–14 vuorokautta 29 % ja 15–30 vuorokautta 63 % asiakkaista. Yli kuukauden aikaa oli odottanut 8 % asiakkaista. Hoitotakuujonossa oli vuoden 2022 lokakuussa 10 asiakasta, joista kaikki hoitotakuun määräajan sisällä.
PÄIHDEHUOLLON KUNTOUTTAVAT AVOPALVELUT	Päihdepoliklinikoiden päivystykseen ja avoimiin ryhmiin pääsee ilman ajanvarausta. Muut palvelut ovat saatavilla ajanvarauksella.	Päihdepoliklinikoiden päivystykseen pääsee jokaisena arkipäivänä ja avoimiin ryhmiin samalla viikolla. Uusi asiakas pääsee työntekijän ajanvarausvastaanotolle tai suljettuihin ryhmiin noin kahden viikon sisällä tai nopeammin.
HUUMEHOITO	Opioidikorvaushoidon arviointiin ja hoitoon on	Opioidikorvaushoittoon pääsee hoitotakuun puitteissa, mutta käytännössä nopeammin. Vinkkaripalveluita on tarjolla jokaisena arkipäivänä.

	lähetekäytäntö. Vinkkaripalveluihin ¹² hakeudutaan suoraan ja anonyymisti.	
VIEROITUSHOITO-PALVELUT, LAITOSVIEROITUS	Avohoidon (päihdepoli-klinikat, terveysasemat, asumispalvelut, muu terveydenhuollon yksikkö) hoidon tarpeen arvioinnin kautta ja lähetteellä. Hoidon kiireellisyys arvioidaan yhteistyössä lähettävän ja vastaanottavan yksikön kanssa (1–3 vuorokautta tai 3 viikkoa) ja sovitaan paikkavarauksesta osastovieroitukseen.	Kiireellisen laitospäihdevieroituksen tavoiteaika on 3 vuorokautta ja se toteutuu keskimäärin 95 %. Kiireettömään laitospäihdevieroitukseen pääsyn tavoiteaika on hoitoon pääsy 3 viikon sisällä. Pääsääntöisesti vieroituspaikka järjestyy 2–3 viikon kuluessa. Korvaushoidon osastoaloitushoitoon pääsee hoitotakuun puitteissa, käytännössä nopeammin. Osastopaikka varataan jo paikanvarauspuhelun yhteydessä.
VIEROITUSHOITO-PALVELUT, KOTIIN ANNETTAVA PALVELU	Potilas voi hakeutua palveluun soittamalla tai avohoidon palveluyksikön ohjaamana.	Kotiin annettavaa päihdevieroitusta tarjotaan arkisin ja hoito aloitetaan mahdollisimman pian yhteydenotosta 1–3 vuorokautta kuluessa.

Tilanne hoitoon pääsyssä päihde- ja mielenterveyspalveluissa on vuoden 2022 aikana ollut melko hyvällä tasolla. Palvelujen hyvää saatavuutta edesauttaa jo aiemmin mainittu resurssien lisäys ja myös hoitoonohjauksen tehostamiseksi tehdyt toimenpiteet (esimerkiksi terapianavigaattorin käyttöönotto). Neuvoa ja tukea on tarjolla myös asiakkaiden omaisille ja läheisille, joille on tarjolla muun muassa perhetapaamisia ja vertaisryhmätoimintaa.

¹² Vinkkarin palvelut on tarkoitettu suonensisäisiä huumeita käyttäville. Vinkkarissa saa tietoa päihteiden käyttöön liittyvistä terveysriskeistä, veriteitse tarttuvista taudeista ja sukupuolitaudeista. Vinkkarissa voi vaihtaa käytetyt pistosvälineet uusiin, ottaa A- ja B-hepatiittirokotuksia sekä käydä hepatiitti- ja HIV-testeissä. Vinkkareissa saa neuvontaa riskikäyttäytymisen vähentämiseksi tai lopettamiseksi sekä tietoa hoitovaihtoehdoista ja sosiaalipalveluista. Lähde: [Tikkurilan Vinkkari | Vantaa](#)

Yhteistyötahoja

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden yksikkö tekee laajasti yhteistyötä kaupungin muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan yksiköiden kanssa. Keskeisiä yhteistyökumppaneita kaupungissa ovat aikuissosiaalityö, lastensuojelu, päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut, nuorten palvelut, opiskelijaterveydenhuolto ja terveysasemapaalvelut. Lisäksi yksiköllä on laaja yhteistyöverkosto alan järjestöihin. Yhteistyöhön kuuluu esimerkiksi ehkäisevän päihdetyön yksikön erilaiset koulutukset, joiden avulla muissa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä pystytään entistä paremmin tunnistamaan kyseiset ongelmat ja järjestämään asiakkaalle tarkoituksenmukaista palvelua.

Kuva: Joel Haapamäki

Ajankohtaista, koronapandemia, hyvinvointialueuudistus

Koronapandemian ja siihen liittyneiden rajoitusten ja palvelujen supistamisen seurauksena osa asiakkaista on nyt huonokuntoisempia, koska eivät päässeet hoitoon varhaisessa vaiheessa. Koronapandemian aikana muun muassa ryhmähoidot olivat tauolla ja odotusaika eri palveluihin pitkittyi. Tilanne on nyt alkanut normalisoitua ja palveluja pystytään tarjoamaan normaalisti.

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelussa on päihde- ja mielenterveyspalveluiden yksikössä valmistelua tekevä ryhmä. Entistä suuremmat asiakasryhmät ja toimintamallien yhtenäistäminen aiheuttanevat haasteita palveluiden saatavuudelle ja riittävyydelle uudella hyvinvointialueella.

Yhteistyörajapintaa tulee hyvinvointialueen aloittaessa kaupungissa järjestettävään päihdetyöhön ja hyvinvointialueelle siirtyvän ennalta ehkäisevän päihdetyön yksikön välille. Yksikkö tekee jatkuvasti yhteistyötä kaupungin muiden toimialojen kanssa ja alan järjestöjen kanssa. Yksikkö järjestää erilaisia tieto-, konsultaatio- ja koulutuspalveluja ennalta ehkäisevään päihdetyöhön liittyen ja tämä yhteistyö jatkuu hyvinvointialueuudistuksen voimaan tultua. Samoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä yhteistyö (esimerkiksi huumeongelmiin reagoiminen katukuvassa ja kaupunkitasoinen turvallisuustyö) kaupungin kanssa jatkuu ja tähän on olemassa vahvat yhteistyörakenteet.

Johtopäätökset:

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden yksikön vuoden 2022 tavoitteet liittyivät suurelta osin palvelujen kehittämiseen. Palvelujen kehittämistyöhön liittyvinä toimenpiteinä aloitettiin uusia palveluja ja tehostettiin asiakasohjausta. Lisäksi asiakasnäkökulman tehostaminen, palveluista saatavilla olevan tiedon selkeyttäminen ja palvelujen vaikuttavuuden parantaminen olivat palvelujen kehittämistä tukevia toimia vuonna 2022. Talouden osalta yksikön menot ylittyvät. Omia lääkärinvakansseja ei ole saatu täytettyä, joten on jouduttu käyttämään arvioitua enemmän ostopalveluja ja lisäksi päihdekorvauslääkkeiden ja ostopalveluiden hinnankorotukset ovat nostaneet menoja.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden yksikön eri palvelujen käyntimäärät vuosina 2020 ja 2021 olivat joissakin palveluissa laskeneet aiemmista vuosista koronapandemian rajoitusten vuoksi. Varsinkin ryhmäkäynnit ja kotiin annettavien palvelujen käyntimäärät laskivat. Vuonna 2022 tilanne on normalisoitunut ja käyntimäärät ovat palautumassa ja joidenkin palvelujen osalta jo ylittämässäkin ennen koronapandemiaa vallinneen tason.

Tuloksellisuuden osalta myönteisenä asiana nousi esiin henkilöstön hyvinvoinnin osalta alhainen sairauspoissaoloprosentti. Myös hoitotakuussa pysyminen antaa positiivista signaalia palvelujen sujuvuudesta.

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden resursseja vahvistettiin vuonna 2022 ja palvelujen saatavuus on melko hyvällä tasolla. Yksikössä on valmisteltu vuoden 2023 alusta tapahtuvaa siirtymistä hyvinvointialueelle. Yhteistyörajapintaa kaupungin palvelujen kanssa tulee olemaan ainakin ehkäisevän päihdetyön osalta siirtymisen jälkeenkin.

Tarkastuslautakunta toteaa päihde- ja mielenterveyspalvelujen saatavuuden olleen vuonna 2022 melko hyvä, joten resurssilisäyksillä ja erilaisilla hoitoonohjausta vahvistaneilla toimenpiteillä on ollut positiivisia vaikutuksia. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen tarvitsijoiden kynnys palveluihin hakeutumiselle saattaa olla korkealla. Tällöin asiakasohjauksen tehostaminen ja palvelujen hakemisen helpottaminen on tärkeää.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta muistuttaa hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen kehittämisen tavoitteista. Palvelujen tavoitettavuutta tulee jatkossakin parantaa. Yhteistyön lisääminen eri tahoja edustavien järjestöjen kanssa voisi olla yksi tapa löytää keinoja, miten erilaisille asiakasryhmille saadaan entistä paremmin tietoa yksikön palveluista.

3 KAUPUNKIKULTTUURI

3.1 Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistäminen

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalvelujen järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Tilavaraussyksikkö hallinnoi palvelualueen omien sekä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä. Liikuntapalvelut toimii aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Toiminnan tavoitteet

Palvelualueen tulokortissa on asetettu useita tavoitteita vuodelle 2022. Koko Vantaan kattavaa lähiliikuntapaikkaverkostoa kehitetään ja laajennetaan. Liikuntapaikkojen rakentamisessa ja palvelutarjonnassa hyödynnetään myös ulkopuolista rahoitusta. Digitaaliset palvelut, kuten virtuaalijumpat, täydentävät perinteistä palveluvalikoimaa. Työyhteisön pito- ja vetovoimaan panostetaan työn hallinnan ja vaikutusmahdollisuuksien kautta.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Vuonna 2022 tulot olivat 5,0 miljoonaa euroa (70 000 euroa yli muutetun talousarvion) ja menot 26,6 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion). Vuoden 2022 toteumaan vaikuttivat korona, rekrytointihaasteet sekä alkuvuoden vähentyneet kävijämäärät uimahalleissa ja kuntosaleilla.

Henkilöstö

Vuonna 2022 henkilöstömäärä oli 142 ja vakanssien täyttöaste 94 prosenttia. Saataavuuden kannalta kriittisimpiä ammattiryhmiä ovat uimarantojen valvojat, liikuntapaikkojen hoitajat, uimahallityöntekijät, liikunnanohjaajat (erityisesti virtuaalijumppien ohjaajat) sekä hyvinvointimentoroinnin erityisosaajat. Avoinna oleviin tehtäviin hakevat usein vastavalmistuneet nuoret. Pitkän kokemuksen omaavien työntekijöiden houkuttelu on haastavampaa. Henkilöstön pysyvyys on hyvällä tasolla.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Kokonaistasotarkastelussa tulokset ovat parantuneet edellisestä mitauksesta. Työpaineet ja koettu stressi ovat kasvaneet. Lisäksi työn eettinen kuormittavuus on lisääntynyt. Johtaminen on tulosten perusteella kehittynyt myönteisesti.

Asiakaspalaute

Asukkaat voivat lähettää palautetta liikuntapaikoista- ja palveluista palautteenantokanavan kautta. Kaikilla liikuntapaikoilla on visuaalisesti yhdenmukaiset taulut, joissa kannustetaan ilmoittamaan paikkaan tai palveluun liittyvät huoltopyynnöt (liikuntapaikkojen kunto, rikkoutuneet välineet, valaistus) tai kehitysehdotukset (uudet liikuntapaikat, ohjattu toiminta). Palaute ohjautuu automaattisesti oikealle taholle ja vasteaika lyhenee. Epäkohtiin puututaan mahdollisimman pian. Toiveita huomioidaan palveluja suunniteltaessa ja kehitettäessä.

Liikuntapoliittiset linjaukset 2030

Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi tammikuussa 2021 Vantaan liikuntapoliittiset linjaukset. Linjaukset ohjaavat liikunnan palvelualueen tulevien vuosien tavoitteita ja toi-

menpiteitä vantaalaisten fyysisen aktiivisuuden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Linjausten laadinnassa kuultiin vantaalaisia asukkaita ja yhdistyksiä kuntalaiskyselyn avulla.

Liikunnan palveluverkossa keskeistä on ulko- ja lähiliikuntapaikkojen sekä koulujen yhteydessä olevien liikuntahallien kehittäminen sekä uimahallien peruskorjaukset. Palveluverkko täydentyy uusilla Elmon uimahallin ja urheilupuiston hankkeilla, Tikkurilan urheilupuiston kehittämisellä sekä Kivistön urheilupuiston suunnittelulla. Yksityiset- ja kumppanuushankkeet täydentävät palveluverkkoa. Palveluketju muodostuu eri tasoista palveluista. Palvelut on jaoteltu liikuntapaikkapalvelujen saavutettavuuden, vaikutuspiirin laajuuden, palveluvarustuksen ja rakenteellisten ominaisuuksien perusteella lähipalveluihin, alueellisiin palveluihin, kaupunkitasoisiin palveluihin sekä seudullisiin palveluihin.

Lasten ja nuorten liikkumisen edistäminen

Liikkuvan päiväkodin ensimmäisellä hankekaudella kehitettiin liikuntapalvelujen ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä sekä mahdollistettiin lapsille aktiivisempi arki. Hankkeen puitteissa aloitettiin myös esiopetuksen uimaopetus. Parhaillaan käynnissä olevassa Liikkuvan päiväkodin jatkohankkeessa on tehty Tikkurilan ja Koivukylän alueiden leikkipaikkakartoitus. Kartoituksen avulla päiväkodeilla on paremmat mahdollisuudet hyödyntää lähiympäristöä omassa toiminnassaan.

Sporttikaveritoiminnan tavoitteena on ehkäistä peruskoululaisten syrjäytymistä sekä mahdollistaa mieleisen harrastuksen löytäminen. Koulun yhdyshenkilöt (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, opettaja) voivat ohjata palveluun oppilaita, jotka heidän arvionsa mukaan hyötyisivät sporttikaveritoiminnasta. Toisen asteen oppilaitoksissa käytössä oleva Liikkuvan opiskelun toimintamalli on tarkoitus vakiinnuttaa. Toimintamalli sisältää henkilökohtaisen hyvinvointivalmennuksen, jossa opiskelijoita ohjataan kohti terveitä elämäntapoja.

Liikuntatilojen uudistuneiden maksuperusteiden mukaan tilat voidaan myöntää maksutta lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen harrastustoimintaan avustuskelpoisuuden saaneille järjestöille. Myös perusliikuntapaikkojen käyttö lasten ja nuorten toimintaan on näille järjestöille maksutonta.

Työikäisten liikkumisen edistäminen

Erilaiset lähiliikuntapaikat, kuten ulkokuntosalit, peli- ja leikkialueet, ulkoilureitit, ladut sekä kuntoiluportaot ovat maksutta kaiken ikäisten asiakkaiden käytössä. [Hobihobi.fi](https://hobihobi.fi)-sivusto kokoaa kaiken ikäisten vantaalaisten harrastustoiminnot yhteen paikkaan. Vantaan Kortteliliiga (vantaankortteliliiga.fi) tarjoaa maksuttomia palloilusarjoja 15-vuotiaista alkaen.

Kuva: Pertti Raami

Ikääntyneiden liikkumisen edistäminen

Sporttikortti 70+ oikeuttaa maksuttomaan sisäänpääsyyn Vantaan uimahalleihin ja kuntosaleille arkipäivisin ennen kello 16. Korson uimahalli ja Koivukylän vanhustenkeskuksen kuntosali ovat maksuttomia kaikkina aukioloaikoina. Sporttikortti 70+ on kaikkien 70 vuotta täyttäneiden vantaalaisten käytettävissä.

60 vuotta täyttäneet eläkkeellä olevat vertaisohjaajat mahdollistavat kausittain lähes tuhannen ikäihmisen liikkumisen esimerkiksi kuntosali-, sulkapallo-, boccia- ja kävelyryhmissä. Kaikki 60 vuotta täyttäneet eläkeläiset voivat toimia vapaaehtoistoiminnassa vertaisohjaajina. Itseohjautuvassa toiminnassa voi käyttää kaupungin tiloja liikunnan harrastamiseen.

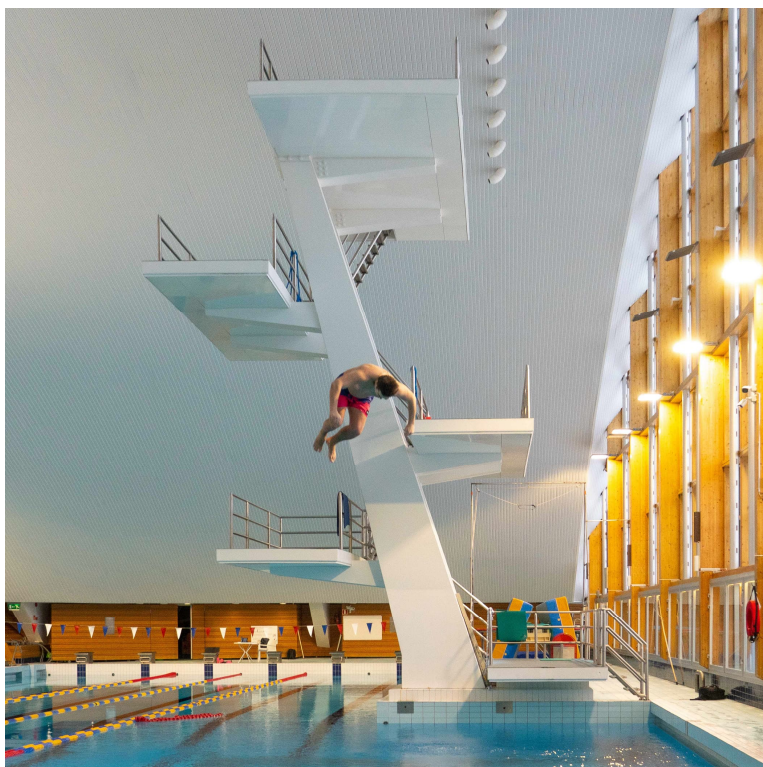
Ikiliikkuja-hankkeessa toteutettiin ohjattuun liikuntaan osallistumisen esteitä kartoittava kysely. Tulosten perusteella suurimmat esteet olivat liikuntaryhmien korkeaksi koettu vaatimustaso, liikuntapaikkojen sijainti kaukana kotoa tai saattajan/kuljetuksen puuttuminen. Vastaajista seitsemän prosenttia koki liikuntaryhmien olevan liian kalliita.

Monikulttuurisuus ja naisten liikkumisen edistäminen

Liikunnan avustuksista harrasteliikunnan ohjaajatuki tukee hyvin monikulttuurisen väestön liikunnan harrastamista. Tuki mahdollistaa satojen eri kulttuureista tulevien lasten ja nuorten liikuntaharrastamisen. Kaupunkikulttuurin myöntämiä avustuksia on käsitelty tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 3.2. Monikulttuuristen liikuntaseurojen kanssa tehdään yhteistyötä uusien harrasteliikuntaryhmien perustamiseksi. Yhteistyötä toteutetaan myös erilaisten hankkeiden avulla. Tavoitteena on edistää myös eri kulttuureista tulevien naisten ja tyttöjen liikuntaharrastamista.

Naisten uinninopetukselle on suurta tilausta ja opetusryhmät ovat olleet lähes poikkeuksetta täynnä. Vantaalaisten uimaseurojen kanssa tehdään yhteistyötä naisten uinnin ja vesiliikunnan kehittämiseksi. Naisten uintia voidaan järjestää vain Korson ja Martinlaakson uimahalleilla, koska niissä on mahdollisuus rajata allastilaa. Naisten uimavuoroista tiedottaminen ei nykyisellään tavoita laajasti kohdejoukkoa. Erityisesti monikulttuurisen väestön tavoittaminen on haastavaa. Uima-asuja koskeva linjaus on yhtenäistetty muiden pääkaupunkiseudun uimahallien kanssa. Vantaan uimahalleissa on vuoden 2023 alusta alkaen voinut käyttää vartalon peittävää uimapukua tai uimiseen tarkoitettua burkinia, kunhan asu ei vaaranna käyttäjän turvallisuutta.

Kuva: Jari Huhtala

Koronapandemian vaikutuksia

Vuodet 2020 ja 2021 olivat poikkeuksellisia maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi. Koronarajoitusten takia liikunnan harrastaminen vähentyi. Uimahallipalvelujen sulkua hankaloitti tai esti kokonaan erityisryhmien liikunnan harrastamisen. Harrastajamäärät urheiluseuratoiminnassa laskivat. Yksityisille liikunta-alan toimijoille rajoitustoimenpiteet aiheuttivat taloudellisia haasteita. Vuoden 2022 aikana pandemiatilanne on Suomessa helpottunut ja rajoituksista on voitu vähitellen luopua. Kävijämäärät eivät vielä ole palautuneet pandemiaa edeltäneelle tasolle, vaikka uimahallien ja kuntosalien sekä ohjatun liikunnan asiakasmäärät ovatkin syksyn 2022 aikana kasvaneet.

Hyvinvointialueuudistus ja vuoden 2023 kehittämistoimet

Vantaa on toteuttanut aktiivisesti erilaisia liikkumiseen ja fyysiseen aktiivisuuteen kannustavia projekteja ja ohjelmia. Nykyiset toimintamallit ovat kuitenkin osoittautuneet riittämättömiksi liikkumattomuuden haasteeseen vastaamisessa. Tilanteen korjaamiseksi Vantaalla on laadittu liikkumisohjelma, johon on koottu keskeisimmät tulevien vuosien toimenpiteet liikkumisen edistämiseksi. Ohjelma edistää toimialarajat ylittävää yhteistyötä sekä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi keskeisistä kuntien ja hyvinvointialueiden yhteisistä tehtävistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoidaan Vantaalla kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla. Lasten ja nuorten osalta aiempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosi-aali- ja terveystalvelujen kanssa on tarkoitus jatkaa ja tiivistää edelleen. Vantaa huolehtii osaltaan, että hyviä tuloksia tuottanutta terveystalvelujen liikuntaneuvontaa tarjotaan jatkossakin. Kaupungin ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä hallitaan yhdyspintasunnitelmin ja -sopimuksin.

Johtopäätökset:

Tuloskortissa asetettuja tavoitteita on edistetty. Talouden toteumaan vaikuttivat korona, rekrytointihaasteet sekä alkuvuoden vähentyneet kävijämäärät uimahalleissa ja kuntosaleilla.

Vuonna 2022 vakanssien täyttöaste oli 94 prosenttia. Saatavuuden kannalta kriittisiä ammattiryhmiä ovat uimarantojen valvojat, liikuntapaikkojen hoitajat, uimahallityöntekijät, liikunnanohjaajat sekä hyvinvointimentoroinnin erityisosajat. Avoinna oleviin tehtäviin hakevat usein vastavalmistuneet nuoret. Pitkän kokemuksen omaavien työntekijöiden houkuttelu on haastavampaa. Henkilöstön pysyvyys on hyvällä tasolla. Kunta10-tutkimustulokset ovat kokonaistarkastelussa kehittyneet myönteisesti edellisestä mittauksesta. Työpaineet, koettu stressi ja työn eettinen kuormitus ovat lisääntyneet. Lähijohtaminen on kehittynyt myönteisesti.

Liikuntapalveluilla on tärkeä eriarvoistumista ja syrjäytymistä ehkäisevä rooli. Palvelutarjonta on monipuolista ja siinä on otettu huomioon kaikki ikäryhmät. Yksityiset ja järjestökentän tuottamat palvelut täydentävät kaupungin omaa tarjontaa. Myös maksuttomia palveluja on tarjolla eri puolilla kaupunkia. Pandemia asetti haasteita liikuntapalvelujen tuottamiselle vuosina 2020 ja 2021. Vuoden 2022 aikana on vähitellen päästy kohti normaalimpaa toimintaa, joskaan asiakasmäärät eivät vielä ole palautuneet pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Suositukses:

Tarkastuslautakunta toteaa, että liikuntapalveluilla voidaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään tarjoamalla monipuolisia, osin

myös maksuttomia, fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen mahdollisuuksia kaikenikäisille vantaalaisille. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen esteitä torjutaan tehokkaasti. palvelutuotannossa tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon asiakaskunnan moninaisuus, kuten monikulttuurisuus- ja sukupuolikysymykset sekä palvelujen esteettömyys.

3.2 Kaupunkikulttuurilautakunnan jakamat avustukset

Vantaan kaupunki jakaa avustuksia sellaisten tapahtumien ja toimintamuotojen tueksi, joilla edistetään Vantaan kaupungin arvojen mukaista toimintaa ja kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista ja joilla tuetaan kaupungin omaa palvelutoimintaa. Avustettavan toiminnan tulee perustua kestävän kehityksen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen periaatteisiin.

Avustuksia koskevat määräykset ja myöntämisperiaatteet

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää avustusten myöntämisestä jollei toisin ole määrätty. Kaupunkikulttuurilautakunta¹³ päättää tehtäväalueellaan avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista.

Vantaan kaupungin avustusten ja apurahojen myöntämistä koskevat yleiset myöntämisperiaatteet

Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi 1.1.2022 voimaan tulleet avustusten ja apurahojen myöntämistä koskevat yleiset myöntämisperiaatteet kokouksessaan 13.12.2021. Yleisiä myöntämisperiaatteita sovelletaan ensisijaisesti suhteessa kaupunkikulttuurilautakunnan päättämiin avustuslajikohtaisiin periaatteisiin.

Yleisiin tavoitteisiin kuuluu muun muassa, että avustettavan toiminnan on oltava Vantaan kaupungin arvojen mukaista. Avustettavan toiminnan tulee perustua kestävän kehityksen sekä tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämisen periaatteisiin.

¹³ Vuoden 2023 alusta kaupunkikulttuurin toimialalla toteutettiin organisaatiomuutos ja lautakunnan nimi on 1.1.2023 alkaen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.

Yleisten myöntämisperiaatteiden mukaan avustuksia voivat hakea vantaalaiset yhdistykset tai yhteisöt ja myös toispaikkakuntalaiset yhteisöt, jos toiminta kohdistuu vantaalaisiin. Avustuksia ei myönnetä toimintaan, johon yhteisö on saanut tai saa avustusta toiselta kaupungin viranomaiselta tai toisesta kaupungin myöntämästä avustuslajista. Lisäksi yleisiin myöntämisperiaatteisiin on otettu määräyksiä avustusten hakemisesta, avustusten maksamisesta, avustusten käytön valvonnasta ja avustusten takaisinperinnästä.

Palvelualuekohtaiset avustusten myöntämisperiaatteet

Vantaan kaupungin kaupunkikulttuurilautakunta hyväksyi palvelualueilleen uudet, tarkemmat avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet kokouksessaan 8.12.2021 ja periaatteet tulivat voimaan 1.1.2022. Palvelualuekohtaiset avustusten myöntämisperiaatteet koskevat liikunta-avustuksia, nuorisoavustuksia, kulttuuriavustuksia ja palkintoja sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja paikallisen kansalaistoiminnan avustuksia.

Palvelualuekohtaiset myöntämisperiaatteet täydentävät yleisiä avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteita. Palvelualuekohtaisissa avustusten myöntämisperiaateissa on selkeytetty sanamuotoja ja poistettu yleisten myöntämisperiaatteiden kanssa päällekkäisiä kohtia. Palvelualueilla on lisäksi erilaisia avustuslajeihin ja avustuskelpoisuuteen liittyviä sääntöjä, jotka on sisällytetty kyseisiin myöntämisperiaatteisiin. Avustusten yleiset myöntämisperiaatteet ja avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet ovat nähtävissä vantaa.fi-sivustolla.

Avustuslajit, tiedottaminen ja avustusten käsittelyprosessi

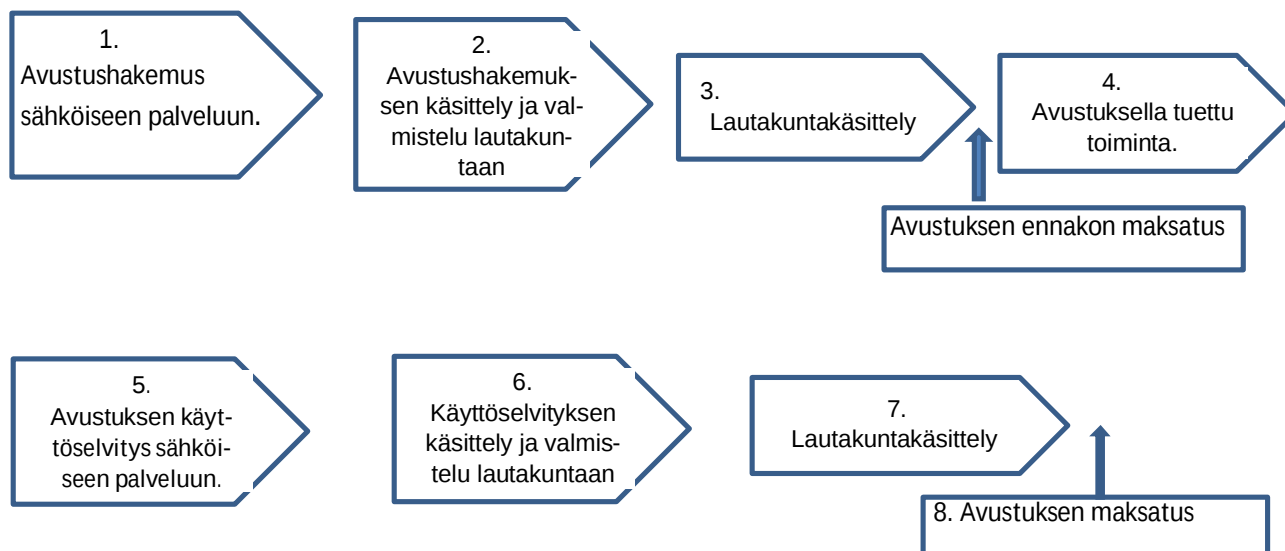
Avustuksina myönnetään toiminta-avustuksia ja kohdeavustuksia. Lisäksi on muita kohdennettuja avustuksia: Vantaan markkinointituki, liikunnan vuokratuki ja yksityishenkilöille myönnettävät avustukset (stipendit ja apurahat).

Toiminta-avustusta myönnetään yhdistysten sääntöjen mukaiseen perustoimintaan. Kohdeavustusta myönnetään ensisijaisesti tapahtumiin, hankkeisiin, produktioihin, näyttelyihin, projekteihin, kursseihin, leireihin ja retkiin.

Avustuksista ja niiden hakumahdollisuuksista tiedotetaan monessa kanavassa: avustuskulutus, kaupungin viestintäkanavat ja järjestöille pidettävät infotilaisuudet (viimeksi tammikuussa 2023 Teamsin kautta etäinfo vuoden 2023 avustuksista).

Avustusten käsittelyprosessi

Kuva: Kaupunkikulttuurilautakunnan myöntämien avustusten käsittelyprosessi

Avustushakemukset tehdään pääsääntöisesti kaupungin sähköisen palvelun (Oma Vantaa) kautta, hakemuksia tulee noin 600 vuodessa. Avustushakemuksen voi tehdä myös paperiselle lomakkeelle ja jättää Vantaa-infon toimipaikkoihin, vuosittain 5–15 hakemusta tulee vielä tätä kautta. Suurimmalla osalla eri palvelualueiden toiminta-avustuksista hakuaika on helmikuu. Kohdeavustuksilla on jatkuva haku, niin että hakemus on jätettävä ennen (yleensä vähintään 21 vuorokautta ennen) toiminnan aloittamista/tapahtuman järjestämistä. Avustusvalmistelijat valmistelevat hakemukset lautakuntakäsittelyyn. Lautakuntakäsittelyssä kaupunkikulttuurilautakunta päättää avustusten myöntämisestä tehdyn esityksen pohjalta. Lautakuntakäsittelyyn tuodaan myös hylättäväksi esitetyt hakemukset, jollei hakija peruuta hakemusta ennen kokousta. Kun lautakunnan päätös on saanut lainvoiman, voidaan avustuksesta maksaa hakijalle ennakkoa.

Avustuksen saajan on toimitettava avustuksen käyttöselvitys myöntämisperiaatteissa määrätyssä ajassa (yleensä seuraavan vuoden kevät) sähköiseen palveluun. Avustuskäsittelijät valmistelevat käyttöselvitykset lautakuntakäsittelyyn ja kun lautakunta on hyväksynyt käyttöselvityksen, avustus maksetaan hakijalle.

Hylkäykset, takaisinperintä ja valvonta

Avustushakemus voidaan hylätä, jos hakemus on saapunut myöhässä tai pyydettyjä täydennyksiä ei ole toimitettu määräpäivään mennessä. Hylkäämisperusteita ovat myös, jos avustuslajille määrätyt kriteerit eivät täyty, toimintaa tuetaan jollain muulla kaupungin avustuksella tai avustusmäärärahat on jo käytetty.

Avustus voidaan myös käyttöselvityksen lautakuntakäsittelyssä jättää maksamatta tai maksettua ennakkoa periä takaisin. Näin voi tapahtua, jos käyttöselvitys on saapunut myöhässä ja pyydettyjä täydennyksiä ei ole toimitettu annettuun päivämäärään mennessä, toiminta-avustuksen saaja ei ole käyttänyt saamaansa avustusta tai kohdeavustuksen saajalle on maksettu enemmän ennakkoa kuin mitä lopulta on käyttöselvityksen osoittama summa. Hylkäyksiä ja takaisinperintöjä on vuosittain muutamia.

Yleisiin avustusten myöntämisperiaatteisiin on kirjattu kaupungin oikeudesta tarkastaa avustuksen saajan toimintaa, hallintoa ja kirjanpitoa siinä laajuudessa kuin se katsoo tarpeelliseksi avustuksen ehtojen mukaisen käytön varmistamiseksi. Sisäinen tarkastus on suorittanut vuosittain avustuksia koskevia tarkastuksia.

Avustusmäärärahat 2022

Palvelualue	Avustuslajit	Talousarvio 2022	Kum. toteuma 2022
Kuntalaispalvelut	Toiminta-avustukset	-1 063 478	-1 073 394
	Kohdeavustukset	-161 600	-100 769
	AVUSTUKSET	-1 225 078	-1 174 163
Kulttuuripalvelut	Toiminta-avustukset	-694 850	-664 000
	Kohdeavustukset	-115 145	-90 779
	Teatteri- ja orkesterituki	-537 000	-547 000
	AVUSTUKSET	-1 346 995	-1 301 779
Liikunta	Toiminta-avustukset		-438 101
	Kohdeavustukset	-1 404 552	-940 385
	AVUSTUKSET	-1 404 552	-1 378 486
Nuoriso	Toiminta-avustukset	-328 100	-328 100
	Kohdeavustukset	-164 372	-155 880
	AVUSTUKSET	-492 472	-483 980

Kaikkien palvelualueiden osalta pieni osa avustusmäärärahaa on jäänyt käyttämättä. Tämä selittyy sillä, että jotkin järjestöt eivät ole pystyneet käyttämään kaikkea heille myönnettyä avustusta.

Ajankohtaista

Vuoden 2023 alusta kaupunkikulttuurin toimialalla toteutettiin organisaatiomuutos. Kaupunkikulttuurilautakunnan nimi on vuoden 2023 alusta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta ja toimialan vastaavasti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala. Muutokset eivät vaikuta avustusten myöntämisperiaatteisiin. Avustusten hakujärjestelmä on myös uudistumassa, koska järjestelmätoimittaja on lopettanut nykyisen järjestelmän ylläpitopalvelut. Uusi hakujärjestelmä tulee käyttöön kesäkuussa 2023.

Vuoden 2023 alusta astui voimaan hyvinvointialueuudistus ja sen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tuottavat järjestöt siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen avustettaviksi. Asiassa tehtiin yhteistyötä kaupungin ja hyvinvointialueen järjestö- ja osallisuustyöstä vastaavien kesken ja keskusteltiin, miten järjestöjen avustaminen on tarkoituksenmukaisinta järjestää jatkossa. Selvitystyön tuloksena muutama

aiemmin kaupungin avustama järjestö siirrettiin hyvinvointialueen avustettavaksi. Järjestöjä on tiedotettu muuttuneesta tilanteesta ja neuvottu mistä ne hakevat avustusta jatkossa. Kaupungin avustusvalmistelijat tekevät yhteistyötä hyvinvointialueen valmistelijoiden kanssa myös jatkossa.

Johtopäätökset:

Kaupunkikulttuurilautakunnan myöntämällä avustuksilla tuetaan järjestöjen, yhdistysten ja muiden yhteisöjen toimintaa, jolla edistetään Vantaan kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Tuettava toiminta täydentää myös kaupungin omaa palvelutoimintaa.

Kaupungin myöntämiin avustuksiin liittyviä yleisiä määräyksiä on Vantaan kaupungin hallintosäännössä, jossa kaupunkikulttuurilautakunnalle on annettu omalla tehtäväalueellaan päätösvalta myöntää avustuksia ja apurahoja sekä hyväksyä kyseisten avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteet. Avustusten ja apurahojen yleiset myöntämisperiaatteet on hyväksytty kaupunginhallituksessa, ja kaupunkikulttuurilautakunta on hyväksynyt niitä täydentävät palvelualueidensa avustuslajeille laaditut avustuslajikohtaiset myöntämisperiaatteet. Myöntämisperiaatteet ohjeistavat koko avustusprosessia hakuvaiheesta käytöselvityksen tekoon. Myöntämisperiaatteissa on esimerkiksi määritelty, millaista toimintaa avustetaan, mitä eri avustusten saaminen edellyttää ja miten avustusten käyttöä valvotaan. Tietoa kaupunkikulttuurilautakunnan myöntämistä avustuksista, niiden myöntämisperusteista ja hakemisesta on saatavilla useissa kanavissa.

Järjestöjen toiminta täydentää osittain kaupungin omaa palvelutoimintaa, joten järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö ja järjestöjen tukeminen on tärkeää. Monelle järjestölle kaupungin avustukset saattavat olla tärkein rahoitusmuoto ja edellytys toiminnan ylläpitämiseksi.

Suosituks:

On tärkeää varmistaa, että avustusprosessi on sujuva ja että tietoa avustuksista ja niiden hakemisesta on hyvin saatavilla.

4 KASVATUS JA OPPIMINEN

4.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kunnallisesta ja kunnan hankkimasta varhaiskasvatuksesta sekä palvelusetelillä järjestetystä ja yksityisen hoidon tuella tuetusta varhaiskasvatuksesta sekä esiopetuksesta. Lisäksi lasten kotihoidon tuki ja avoimen varhaiskasvatuksen palvelut, kuten kerho-, leikkipuisto- ja avoin päiväkotitoiminta sisältyvät varhaiskasvatusjärjestelmään. Kunnan tehtävänä on turvata varhaiskasvatusta paikka kaikille kunnassa asuville lapsille. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville varhaiskasvatusikäisille lapsille. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään lähipalveluperiaatteella.

Toiminnan tavoitteet

- Henkilöstö hyödyntää monialaista yhteistyötä lasten ja perheiden tukemiseksi.
- Lasten tunne- ja kaveritaitoja vahvistetaan ja siinä hyödynnetään oppilashuollon osaamista.
- Kehityksen ja oppimisen tukea toteutetaan päivittyvän lainsäädännön mukaisesti.
- Digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan.
- Toimintayksiköiden rinnakkaisjohtamisen ja parijohtamisen konseptit ovat käytössä ja niitä arvioidaan kaikissa toimintayksiköissä vuoden 2022 aikana.
- Kehittävä arviointi ja pedagoginen dokumentointi juurrutetaan osaksi varhaiskasvatussuunnitelmaprosessin mukaista toimintaa.
- Riittäväillä sijaisjärjestelyillä varaudutaan henkilöstön äkillisiin ja yllättäviin poissaolotilanteisiin, jotta henkilöstömitoituksista ei jouduta poikkeamaan.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Vuoden 2022 tulojen toteuma oli 16,3 miljoonaa euroa (1,0 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion) ja menojen 192,7 miljoonaa euroa (2,4 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion). Tuloissa hoitopäivämaksuja kertyi budjetoitua enemmän. Menoihin vai-

kuttivat erityisesti kasvaneet henkilöstökulut. Seuren¹⁴ käyttö oli ennakoitua suurempaa johtuen kasvaneista sairauspoissaoloista sekä lisääntyneistä lasten avustajatarpeista.

Henkilöstön kelpoisuusvaatimukset, saatavuus ja pysyvyys

Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimukset ovat tiukentumassa. Varhaiskasvatuslain mukaan 1.1.2030 alkaen päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoito-tehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus. Heistä vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Vantaalla tuetaan varhaiskasvatuksen opettajien kouluttautumista erityisopettajiksi sekä lastenhoitajien kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja sosionomeiksi. Lainsäädännön asettamien koulutusvaatimusten takia oppisopimuskoulutus on vaihtoehto ainoastaan lastenhoitajien ja avustajien kouluttamiseen. Avustajan tehtävään suunnattu oppisopimuskoulutus on kohdennettu erityisesti maahanmuuttajataustaisille henkilöille. Muunkielisten lasten osuus varhaiskasvatuksessa on merkittävä, mutta henkilöstöstä keskimäärin vain kahdeksan prosenttia on maahanmuuttajataustaisia.

Alla olevassa taulukossa on varhaiskasvatuksen vakanssien täyttöaste kelpoisen henkilöstön osalta vuosilta 2020–2022. Henkilöstön saatavuudessa on suuria haasteita. Täyttämättömät vakanssit ovat joko kokonaan tyhjinä tai henkilöllä ei ole muodollista pätevyyttä kyseiseen tehtävään. Lastenhoitajat sijaistavat varhaiskasvatuksen opettajia ja opettajat puolestaan varhaiskasvatuksen erityisopettajia. Kouluttamattomat työntekijät sijaistavat tarvittaessa lastenhoitajia. Varhaiskasvatuksen opettajien lähtövaihtuvuus on kasvanut vuodesta 2019 (7,8 %) vuoteen 2021 (9,6 %). Tavanomainen vuosittainen lähtövaihtuvuus on viiden prosentin luokkaa. Ongelmana on, ettei tyhjiksi jääviin tehtäviin ole hakijoita.

¹⁴ Henkilöstöpalveluyhtiö, jonka omistavat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, HUS, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Taulukko: Vakanssien täyttöaste kelpoisen henkilöstön osalta 2020–2022

Nimike	keväät 2020	syksy 2020	keväät 2021	syksy 2021	keväät 2022	syksy 2022
Varhaiskasvatuksen opettaja	63,8 %	63,6 %	65,6 %	59,7 %	57,5 %	57,0 %
Varhaiskasvatuksen erityis- opettaja	68,9 %	77,8 %	76,9 %	84,8 %	67,0 %	51,0 %
Lastenhoitaja	79,3 %	78,4 %	79,1 %	76,0 %	74,7 %	82,0 %

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan muun muassa kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Varhaiskasvatuksen Kunta10-tulokset ovat olleet Vantaan keskiarvon yläpuolella, vaikka viimeisimmässä mittauksessa (2022) tulokset ovat hieman laskeneet. Suhteellisesti heikoin tulos on tullut työn palkitsevuutta ja stressiä kuvaavissa mittareissa. Kelpoisen henkilöstön saatavuus vaikuttaa keskeisesti työhyvinvointiin ja työntekijöiden kokemaan kuormitukseen. Positiivista on, että varhaiskasvatuksessa koetaan keskimääräistä enemmän työn imua ja mielekkyyttä.

Sairauspoissaolot ovat lisääntyneet voimakkaasti vuonna 2022. Kasvua edellisestä vuodesta on jopa 82 prosenttia. Toimenpiteenä huolestuttavaan kehitykseen on vuonna 2023 aloitettu sairauspoissaolojen ratkaisukeskeisen tiedon analyysi yhteistyössä Kevan¹⁵ kanssa. Sijaisten saatavuus on heikkoa. Varahenkilöiden määrän kasvattamiseksi tehdään yhteistyötä Seuren kanssa. Vuoden 2023 aikana on tarkoitus palkata myös omia varahenkilöitä.

Asiakaspalaute

Varhaiskasvatuksen vahvuus ovat päivittäiset tapaamiset huoltajien kanssa lasten tuonti- ja hakutilanteissa sekä niissä muodostuva keskusteluyhteys. Pääkaupunkiseudun (Vantaa, Helsinki, Espoo ja Kauniainen) yhteinen asiakaskysely toteutetaan kahden vuoden välein. Viimeisin kysely toteutettiin loppuvuodesta 2022. Kysely on tärkeä toiminnan laadun arvioinnissa ja kehittämisessä. Vantaan tulokset ovat olleet yleisesti hyviä. Vuoden 2022 kokonaistuloksissa Vantaa sai yleisarvosanaksi 8,9. Parhaat arviot tulivat huoltajien kokemasta hyvästä kohtelusta, lapsen viihtymisestä

¹⁵ Entinen Kuntien eläkevakuutus. Huolehtii kunta-alan, valtion, kirkon, Kansaneläkelaitoksen, Suomen Pankin ja hyvinvointialueiden eläkeasioista.

varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sekä mahdollisuudesta monipuoliseen toimintaan ja leikkiin. Lasten osallisuudessa ja vaikutusmahdollisuuksissa on vielä kehitettävää.

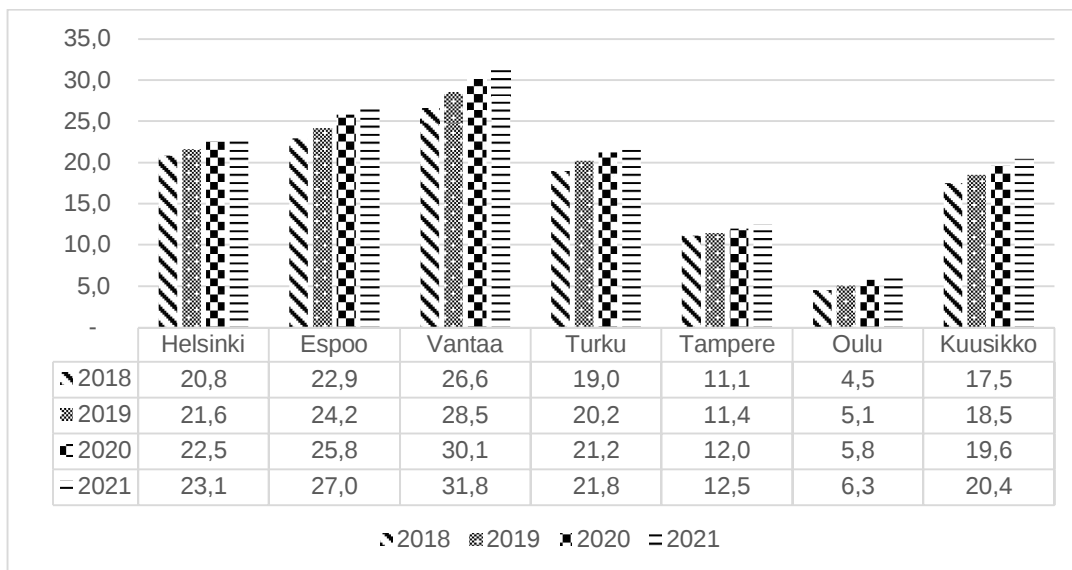
Eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäisy

Varhaiskasvatuksella on merkittävä rooli eriarvoistumiskehityksen hillitsemisessä. Lisäresursseja kohdennetaan niihin yksiköihin, joissa tukea tarvitsevien ja/tai muunkielisten lasten osuus on suuri ja/tai henkilöstötilanne on haastava. Inklusiivista toimintakulttuuria kehitetään. Inklusiivisella toimintakulttuurilla tarkoitetaan sitä, että kukin lapsi voi toimia, kehittyä ja oppia kaikille yhteisessä päiväkodissa, jossa tarjotaan yhdenvertaiset mahdollisuudet ja osallisuus kaikille lapsille. Varhaiskasvatuksessa on muun muassa lisätty kieli- ja kulttuurikoordinaattoreiden määrää ja valtion erityisavustuksella on palkattu kehittämisopettajia sekä lapsi- ja perheohjaajia. Valtion korona-avustuksen ja kaupungin oman toipumissuunnitelman turvin on palkattu lisähenkilöstöä koronan jälkivaikutusten hoitoon. Resurssit on kohdennettu suoraan yksiköihin, joissa on tunnistettu erityisesti koronasta johtuvia vaikutuksia.

Vantaan varhaiskasvatuksessa on toiminut kolme psykologia ja neljä kuraattoria. Päiväkotiympäristössä toimittaessa palvelut ovat olleet helposti saavutettavissa ja on tavoitettu niitäkin perheitä, jotka eivät ehkä muutoin olisi hakeneet apua. Psykologin ja kuraattorin työparimalli tarjoaa vahvan moniammatillisen tuen myös varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Varhaiskasvatuksen psykologi- ja kuraattoripalvelujen jatkuvuus on epävarmaa hyvinvointialueuudistuksen jälkeen.

Alla olevassa kuviossa on varhaiskasvatusikäisten muunkielisten osuuden kuusikkovertailu vuosilta 2018–2021. Vuoden 2022 raportti julkaistaan kesällä 2023. Muunkielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut voimakkaasti, etenkin pääkaupunkiseudulla. Vantaalla muunkielisten osuus on kaikista suurin. Monikielisessä ympäristössä suomen kielen opettaminen on vaativaa ja edellyttää resursseja, jotta lapsilla olisi riittävät kielelliset valmiudet perusopetukseen siirtymiseen. Jos päiväkodin lapsista yli 70 prosenttia on muunkielisiä, on varhaiskasvatuksen opettajan kuukausipalkka 200 euroa korkeampi ja 150 euroa, jos päiväkodin lapsista yli 50 prosenttia on muunkielisiä. Tällöin opettajalla on tavanomaista suurempi kielenopettamiseen liittyvä lisävastuu.

Kuvio: Muunkielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä (10 kuukautta–6 vuotta) lapsista vuosien 2018–2021 lopussa

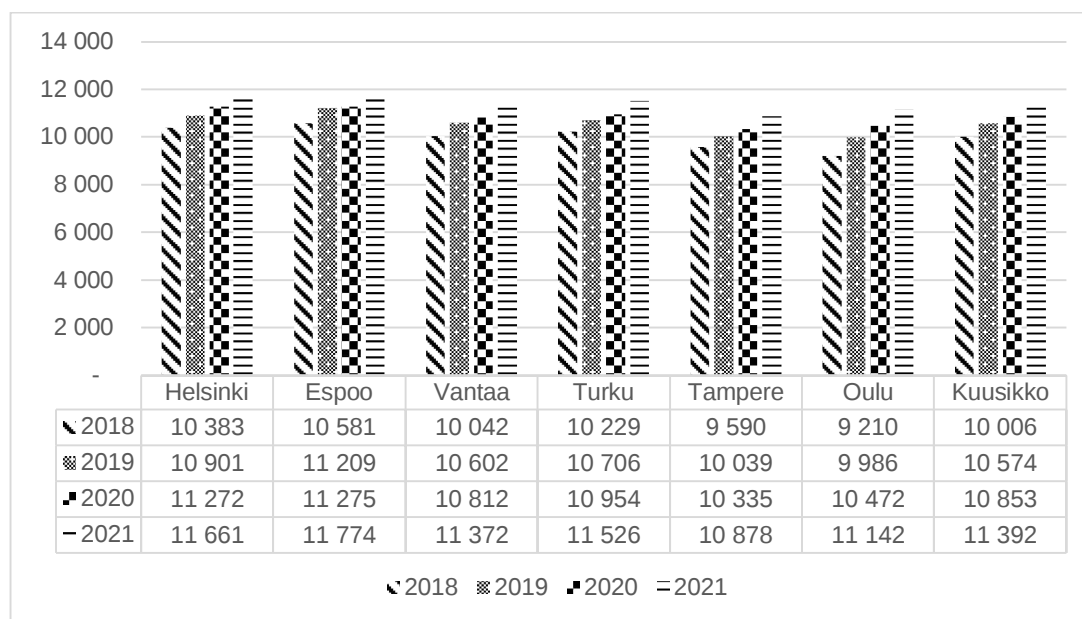

Kuva: Sakari Manninen

Alla olevassa kuviossa on varhaiskasvatusjärjestelmän vuosikustannusten kuusikkovertailu vuosilta 2018–2021. Lapsikohtaisissa vuosikustannuksissa ei ole havaittavissa merkittäviä eroja kuusikkokaupunkien välillä.

Kuvio: Varhaiskasvatusjärjestelmän deflatoidut vuosikustannukset varhaiskasvatuksesta (10 kuukautta–6 vuotta) lasta kohden vuosina 2018–2021

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu vuosina 2021–2024

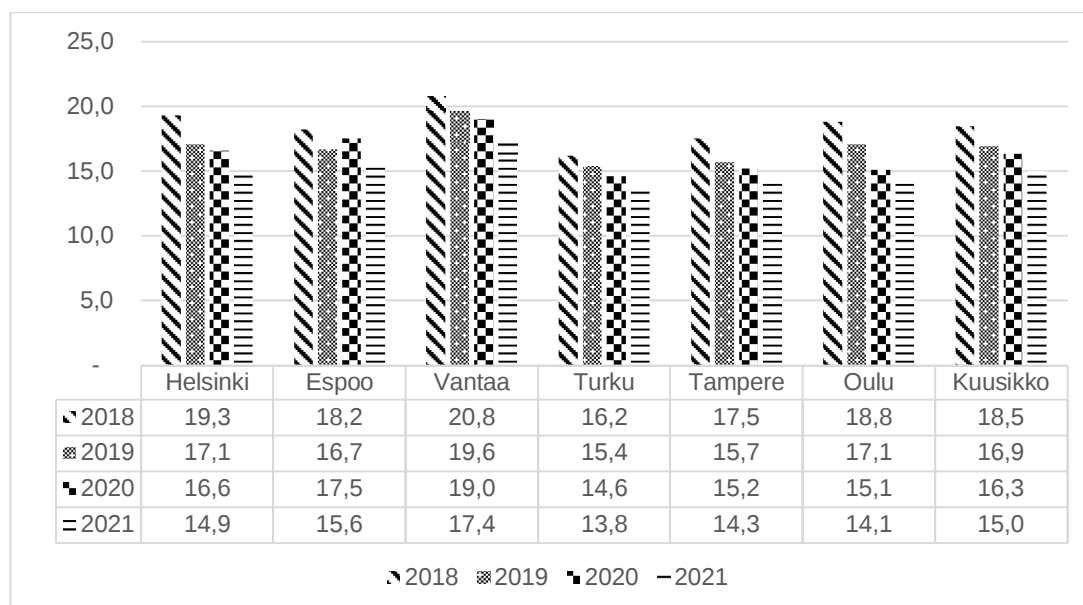
Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) käynnisti valtakunnallisen kokeilun, jossa osa lapsista aloittaa esiopetuksen jo 5-vuotiaana. Tavoitteena on muun muassa vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa, kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta, saada tietoa kokeilun vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin sekä sosiaalisiin taitoihin. Osallistuvat kunnat on valittu satunnaisotantana. Lapset on jaettu kokeilussa koe- ja verrokkiryhmiin. Koeryhmän lapset osallistuvat kaksivuotiseen esiopetukseen ja verrokkiryhmän lapset eivät osallistu. Vantaalla koeryhmään kuuluu noin 500 lasta ja verrokkiryhmään noin 2 200 lasta. OKM on asettanut nämä ryhmät, eikä Vantaa ole voinut vaikuttaa päätöksiin. Huoltajilta saadun palautteen perusteella lapset ovat oppineet kaveritaitoja ja rohkaistuneet kertomaan omia mielipiteitään.

Kotihoidontuen Vantaa-lisän poistumisen vaikutus

Lakisääteisillä taloudellisilla tuilla tuetaan lapsen vanhempia ja muita huoltajia lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa. Lakisääteisten tukien lisäksi kunta voi harkintansa mukaan maksaa kunnallista lisää, kuten Vantaa-lisää. Vuoden 2021 elokuussa kuntalisää saavien lasten määrä Vantaalla oli 1 060 ja kustannukset vuositasolla 2,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 kustannukset olivat 1,1 miljoonaa euroa. Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti vuoden 2022 menokehitystä tasapainottavana toimenpiteenä kotihoidontuen kuntalisä lakkautettiin 1.8.2022 alkaen.

Alla olevassa kuviossa on kuusikkovertailu kotihoidon tuella olleiden varhaiskasvatusikäisten osuudesta vuosina 2018–2021. Osuus on ollut laskusuunnassa kaikissa kuusikkokaupungeissa. Vantaalla kotihoidon tukea käytetään vertailukaupungeista eniten. Muunkielisten osuus tuen saajista on 43,7 prosenttia, kun heidän osuutensa Vantaan väestöstä on 21,6 prosenttia. Päiväkotiympäristö tukee suomen kielen oppimista. Lisän poistumisen vaikutukset eivät toistaiseksi ole näkyvissä. Elokuussa 2022 kotihoidon tuella olevien lasten osuus oli sama kuin vuotta aikaisemmin.

Kuvio: Kotihoidon tuella olevien varhaiskasvatusikäisten (10 kuukautta–6 vuotta) osuus vuosina 2018–2021

Varhaiskasvatusmaksujen laskutuksen tilanne

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat varhaiskasvatuksen asiakasmaksula-
kiin. Maksut lasketaan prosenttiosuutena perheen bruttotuloista. Asiakasmaksut tar-
kistetaan vuosittain sekä maksuperusteiden muuttuessa. Vantaan kaupungilla on ol-
lut asiakastietojärjestelmästä johtuvia haasteita varhaiskasvatuksen laskutuksessa
elokuusta 2022 lähtien. Laskutus on tarkoitus kiritä kiinni kesään 2023 mennessä.
Laskuja lähetetään kolmen viikon välein, jolloin laskuja voi tulla kaksikin kuukau-
dessa. Tarvittaessa eräpäivien siirto on mahdollista. Asiasta on tiedotettu asiakkaita.

Hyvinvointialueuudistus

Varhaiskasvatuksen psykologi- ja kuraattoripalvelut ovat vuoden 2023 alusta hyvin-
vointialueen vastuulla. Varhaiskasvatuksen kolme psykologia jatkavat työtään hyvin-
vointialueelta käsin. Neljän määräaikaisen varhaiskasvatuksen kuraattorin työlle on
saatu hyvinvointialueen hankerahoituksesta kolmen vuoden jatko. Hankkeen jatkumi-
nen tarkistetaan hanketyön ehtojen mukaisesti vuosittain.

Johtopäätökset:

Toiminnan keskeisiä tavoitteita on edistetty. Talouden osalta asiakasmaksutuotot ei-
vät toteutuneet ennakoidusti järjestelmämuutoksen vuoksi. Menojen toteumaan vai-
kutti sairauspoissaoloista ja lisääntyneestä avustajatarpeesta aiheutunut Seuren en-
nakoitua suurempi käyttö.

Henkilöstön saatavuudessa on suuria haasteita. Tiukentuvat pätevyysvaatimukset
heikentävät tilannetta entisestään. Vantaa tukee henkilöstön pätevoitymistä, esimer-
kiksi varhaiskasvatuksen opettajiksi. Muunkielisten lasten osuus varhaiskasvatuk-
sessa on merkittävä. Monikielisessä ympäristössä suomen kielen opettaminen on
vaativaa ja edellyttää resursseja, jotta lapsilla olisi riittävät kielelliset valmiudet perus-
opetukseen siirtymiseen.

Vantaa on mukana valtakunnallisessa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, jossa
osa lapsista aloittaa esiopetuksen 5-vuotiaana. Kokeilun tavoitteina ovat muun mu-
assa koulutuksellisen tasa-arvon vahvistaminen sekä tiedon kerääminen kokeilun
vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin. Huoltajat ovat antaneet kokei-
lusta hyvää palautetta.

Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti Vantaa lakkautti kotihoidontuen kuntalisän 1.8.2022 alkaen. Vantaa-lisän lakkauttaminen ei ole toistaiseksi vähentänyt lasten kotihoitoa eikä lisännyt varhaiskasvatuksen kysyntää.

Suosituks:

Varhaiskasvatus kärsii vakavasta työntekijävajeesta. Erityisesti tiukentuvat kelpoisuusehdot täyttävästä henkilöstöstä on pulaa. Kaupunki on muun muassa tukenut henkilöstön kouluttautumista ja pätevoitymistä tehtäviin. Henkilöstövaje on kuitenkin valtakunnallinen ongelma ja yksittäisen kaupungin vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset. Sairauspoissaolojen merkittävä lisääntyminen ja sijaisten heikko saatavuus lisäävät entisestään tilanteen haastavuutta.

Tarkastuslautakunta kannustaa varhaiskasvatusta jatkamaan henkilöstövajeen torjumista käytettävissään olevin keinoin. Tarkastuslautakunta korostaa kielenopetuksen merkitystä. On tärkeää varmistaa, että lapsilla on riittävä tulevan opetuskielen taito perusopetukseen siirryttäessä.

4.2 Koivukylän päiväkoti investointikohteena

Koivukylän päiväkoti aloitti toimintansa syyskuussa 2022. Sinne siirtyivät Tarhapuiston ja Minkkipuiston päiväkodeissa sekä Koivukylän päiväkotipaviljongissa toimineet lapsiryhmät. Koivukylän päiväkoti on kooltaan noin 2 300 m². Päiväkodissa on 224 tilapaikkaa lapsille sekä hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 32 henkilöä. Tilat on suunniteltu siten, että niitä pystytään muokkaamaan joustavasti tarpeen mukaan varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisille lapsille. Sisätilojen ohella piha on tärkeä osa päiväkodin oppimisympäristöä. Piha on suunniteltu virikkeelliseksi ja pedagogisia tavoitteita tukevaksi. Se myös kannustaa liikkumaan.

Hankesuunnittelu ja kilpailutus

Koivukylän päiväkodin urakkamuotona käytettiin kokonaisvastuurakentamista eli KVR-urakkaa. Valitussa urakkamuodossa urakoitsija vastaa sekä suunnittelusta että toteutuksesta tilaajan hankesuunnitelman asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Yleensä päiväkotinvestoinnit perustuvat kaupungin laatimiin suunnitelmiin, mutta myös KVR-urakkaa käytetään jonkin verran. Koivukylän päiväkodin erikoisuutena on

sen hirsirakenteisuus. Tilaratkaisuiltaan päiväkotitoi noudattaa kaupungin päiväkotien suunnitteluohjeistusta.

Hankintamenettelynä käytettiin neuvottelumenettelyä, jonka ensisijaisena kohteena oli Koivukylän päiväkotitoi ja optiona hieman pienempi Ruusupuun päiväkotitoi. Tarjouskilpailussa edellytettiin puurakenteisuutta, ulkovarastojen ja katosten viherkattoisuutta, aurinkopaneeleiden käyttöä sekä enintään 85 kWh_E/m²a energiankulutusta. Tarjousten vertailuperusteet painoarvojärjestyksessä olivat: kokonaishinta 50 prosenttia, toiminnalliset perusteet (pohjaratkaisu, tontinkäyttö, kaupunkikuva) 35 prosenttia, ratkaisun hiilijalanjälki kymmenen prosenttia ja tarjottu takuu aika viisi prosenttia. Koivukylän päiväkotitoi oli ensimmäinen urakkakilpailu, jossa hiilijalanjälki on vaikuttanut vertailuperusteena.

Rakennushankkeen toteutuminen aikataulun ja kustannusten puitteissa

Päiväkotitoi valmistui käyttöön syyskuun puolivälissä 2022, kun tavoitteena oli heinäkuun loppu. Valmistumiseen vaikuttivat rakennuslupakäsittelyvaiheessa saadut huomautukset sekä koronan ja Ukrainan sodan aiheuttamat markkina- ja materiaalien saatavuushäiriöt.

Päiväkodin hyväksytty tavoitehinta oli 10,1 miljoonaa euroa (alv 0 %). Arviointihetken loppukustannusennuste, sisältäen kaikki hankkeen kustannukset, on 7,8 miljoonaa euroa (alv 0 %). Tavoitehinta alittuu ennusteen perusteella reilulla 2 miljoonalla eurolla. Päiväkotirakentamisen tavanomainen hintataso on noin 4 700 euroa/brm². Tässä nimenomaisessa kohteessa arviointihetken loppukustannusennusteen mukainen hintataso on noin 3 600 euroa/brm².

Tila- ja energiatehokkuus

Kohteen tilatehokkuus vastaa kaupungin suunnitteluohjeistusta ja laadittua tilaohjelmaa. Kohteen energiatehokkuutta mittaava e-luku on 57 kWh_E/m²a, kun A-energialuokan vaatimus rakentamisen määräyksissä on 100 kWh_E/m²a ja kaupungin vastaava vaatimus tarjouskilpailussa oli 85 kWh_E/m²a. Kohteen pääenergianlähteenä (noin 93 %) on maalämpö. Varavoimanlähteenä, esimerkiksi kovilla pakkasilla, käytössä on sähkö.

Tilojen muunneltavuus ja esteettömyys

Päiväkodin tilaratkaisut ovat uuden oppimisympäristökäsityksen ja kaupungin suunnitteluohjeiden mukaisia. Esimerkiksi ryhmätiloissa on käytetty siirtoseiniä, jotka mahdollistavat tarvittaessa tilojen jakamisen. Tontin korkeuserot aiheuttivat suunnittelu- vaiheessa haasteita. Valmistunut rakennus täyttää esteettömyysvaatimukset.

Johtopäätökset:

Koivukylän päiväkotihankkeessa on hyödynnetty KVR-urakkaa, jossa urakoitsija vastaa sekä hankkeen suunnittelusta että toteutuksesta. Hanke oli ensimmäinen laatuaan, jossa hiilijalanjälki on otettu huomioon tarjousten vertailuperusteissa. Päiväkoti valmistui lähes aikataulussaan haastavasta maailmantilanteesta huolimatta. Myös hankkeen kustannukset ovat jäämässä alle kustannusarvion. Urakasta saatuina oppeina hiilijalan- ja hiilikädenjälki tullevat lisääntymään jatkossa vastaavanlaisten tarjouskilpailujen vertailuperusteissa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Koivukylän päiväkoti edustaa hienoa puurakentamista. Päiväkodin valmistuminen lähes aikataulussaan ja arvioitujen kustannusten alittuminen ovat hyviä saavutuksia vaikea maailmantilanne huomioon ottaen.

4.3 Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen Vantaan lukioissa

Arviointi on osa pääkaupunkiseudun kaupunkien sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) yhteisarviointia. Arvioinnin yhteisenä teemana oli lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden edistäminen. Kaupunkien arvioinneissa selvitettiin, miten lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetetut tavoitteet ovat toteutuneet peruskouluissa ja toisella asteella. HUSin arviointi kohdistui lasten ja nuorten mielenterveyspalveluille asetettujen tavoitteiden toteutumiseen sekä nuorten päihdehoitoon. Kukin kaupunki ja HUS ovat julkaisseet arvioinneista omat muistiot. Lisäksi erillisarvioinneista on koottu havaintoja kokoava yhteinen muistio. Arvioinneista koostettu yhteinen muistio ja Vantaan arviointia koskeva muistio ovat luettavissa [ulkoisen tarkastuksen verkkosivuilta](#).

Arvioinnin tavoite ja laajuus

Tavoitteena oli arvioida, onko opiskelijoiden hyvinvointia Vantaan lukioissa edistetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteita on asetettu kaupunkistrategiassa sekä

erilaisissa ohjelmissa ja suunnitelmissa. Tavoitteet kohdistuvat muun muassa lasten ja nuorten osallisuuteen, hyvinvointiin, oppimisvajeen paikkaamiseen sekä eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Vuoden 2022 talousarviossa sitovana tavoitteena on nuorten mielenterveyden tukeminen nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluja. Vantaan arvioinnissa selvitettiin hyvinvointia tukevan tukiverkon toimintaa, palveluihin pääsyä, lukiolaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, kiusaamisen ehkäisyä, lukiolaisten koulu-uupumusta, runsaita poissaoloja ja tuen tarjoamista sekä koronapandemian ja etäopetuksen aiheuttaman hyvinvointivajeen vaikutuksia. Arviointi kohdistui Vantaan lukioihin ja niiden opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollon kokonaisuuteen kuuluvat kuraattorien, psykologien, terveydenhoitajien ja lääkärin palvelut. Psykiatriset sairaanhoitajat ja Nuortenkeskus Nuppi täydentävät ja tukevat opiskeluhoollon palveluja.

Hyvinvointia tukeva tukiverkko

Lukioissa toimii laaja opiskelijoiden hyvinvointia tukeva tukiverkko. Tukiverkon keskeinen osa ovat opiskeluhoollon palvelut (terveydenhoitaja, lääkäri, psykologi ja kuraattori). Oppilaitoksissa on tarjolla myös lakisääteistä opiskeluhoolltoa täydentäviä psykiatristen sairaanhoitajien vastaanottoja. Lisäksi tukiverkoston osana toimii lukioiden muu henkilökunta. Yhteistyörakenteita vahvistetaan vuosittain yhteisissä tapauksissa, joissa myös tutustutaan verkoston muihin toimijoihin. Moniammatillisella yhteistyöllä varmistetaan, että eri tilanteissa toimitaan nuoren edun mukaisesti. Tarvittaessa muodostetaan nuoren suostumuksella monialainen asiantuntijaryhmä. Seuraavalle ammattilaiselle ohjaamisen sijasta ryhmän kokoonpanossa otetaan huomioon nuoren tapauskohtaiset tarpeet. Nuorten mielenterveyden tukemisessa opiskeluhoolto, Nuortenkeskus Nuppi ja erikoissairaanhoito tekevät yhteistyötä.

Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa on kokeiltu opiskelijoiden tukisovellusta. Sovellus kartoittaa opiskelijan tuen tarvetta ja ohjaa tarvittaessa oikealle asiantuntijalle tai kirjallisen tukimateriaalin pariin. Opiskelijat ovat antaneet sovelluksesta hyvää palautetta. Sovellus koetaan erityisen hyödyllisenä niille opiskelijoille, joilla avun pyytämisen kynnys on korkea. Arviointihetkellä sovellus oli tarjolla ainoastaan suomen kielellä.

Palveluihin pääsy

Kuraattorien ja psykologien lakisääteiset asiakasmitoitukset toteutuvat arviointihetkellä vakanssien osalta. Psykologien vakanssien täyttöaste on huomattavan alhainen, mikä vaikuttaa vastaanotoille pääsyyn. Käytettävät tietojärjestelmät eivät tue asiakasseurantaa. Seurannassa on osin jouduttu tukeutumaan manuaaliseen tilastointiin ja asiantuntijoiden omaan tilannearvioon. Lähes viidennes opiskelijoista ei ole saanut vastaanottoaikaa psykologille lakisääteisessä seitsemän työpäivän määräajassa. Usein odotusajaksi voidaan tarjota muita tukitoimia. Haastavassa rekrytointitilanteessa kuraattoreille ohjautuu opiskelijoita, jotka normaalisti olisivat psykologin asiakkaita. Palvelujärjestelmä on pirstaleinen ja resurssivajetta on monella eri tasolla. Opiskeluhuollossa kannatellaan sellaisiakin opiskelijoita, jotka tarvitsisivat hoidollisempia palveluja. Terveystoiminta on tavattavissa arkipäivisin ja lääkäri keskimäärin kahtena päivänä kuukaudessa. Nuortenkeskus Nupin toiminnan laajentuminen on nopeuttanut palveluihin pääsyä.

Kouluterveyskyselytulosten (2021) perusteella valtaosa Vantaan lukiolaisista koki päässeensä hyvin kuraattorin vastaanotolle. Helsingissä ja Espoossa osuudet olivat hieman alhaisempia. Psykologin vastaanotolle pääsy oli vaikeampaa. Tilanne oli kuitenkin parempi kuin vertailukaupungeissa.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ovat parantuneet. Opiskelijoita kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan lukioiden sisällä, lähialueella ja valtakunnallisesti. Opiskelijoiden näkemyksiä kartoitetaan esimerkiksi toiminnan kehittämisessä. Jokaisessa lukiossa toimii opiskelijakunnan hallitus, jolla on mahdollisuus osallistua yhteisöllisen hyvinvointiryhmän kokouksiin. Ruotsinkielisen lukion pieni koko tarjoaa joustavat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Syksyllä 2022 on luotu osallisuuden menetelmäpankki. Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen soveltuvia menetelmiä ovat esimerkiksi aktiivinen kuuntelu, havainnointi ja jalkautuminen. TEAviisarin (2020) tulosten perusteella Vantaalla vaikutusmahdollisuudet ovat paremmat kuin vertailukaupungeissa Espoossa ja Helsingissä.

Väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaava työ

Vantaan kaupunginhallitus on hyväksynyt alkuvuonna 2022 Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelman. Ohjelman mukaan kiusaamista voidaan ehkäistä yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistamisella sekä osallisuuden ja yhteistoiminnan kehittämisellä. Ohjelma sisältää kiusaamiseen puuttumisen toimenpiteet, kuten kiusaamisesta ilmoittamisen ja sovittelutoiminnan. Ohjelmassa mainitaan erikseen myös pitkityneeseen ja haastavaan kiusaamiseen puuttuminen. Vantaan lukioden hyvinvointikansioissa on sovittu ohjelman käytännön toteuttamisesta. Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä kiusaamisen ehkäisyssä ja siihen puuttumisessa. Vuoden 2023 talousarviossa on varauduttu resurssilisäykseen vaativimpien kiusaamistapausten hoitamiseen.

Lukiolaisbarometrin (2022) tulosten mukaan kiusaamis- ja väkivaltakokemukset kohdistuvat erityisesti muunkielisiin ja -sukupuolisiin. Seksuaalisen häirinnän osalta kohdiksi joutuvat muita useammin muunsukupuoliset ja tytöt. Kouluterveyskyselytulosten (2021) perusteella kiusaaminen ei ole kovin yleistä lukioissa. Kiusaaminen on myös vähentynyt seurantajakson 2017–2021 aikana. Vuonna 2021 Vantaalla esiintyi kiusaamista vähemmän kuin Helsingissä, mutta enemmän kuin Espoossa ja Kauniiaisissa. Seksuaalisen häirinnän kokemukset olivat yleisempiä tyttöjen ja fyysisen uhan kokeminen poikien keskuudessa.

Lukiolaisten koulu-uupumus

Lukiolaisten koulu-uupumus on lisääntynyt selvästi, etenkin tyttöillä. Opiskelijoiden jaksamiseen ovat vaikuttaneet opintojen vaatima suuri työmäärä, aikaiset aamut ja pitkät koulupäivät, itsenäisen työn suuri määrä, tehtävien paljous ja epäselvyys sekä vaikeudet eri oppiaineissa. Uupumus voi ilmetä jaksamattomuutena, erilaisina fyysisinä vaivoina, motivaation puutteena, levottomuutena, ahdistuneisuutena ja masennusoireina. Usein kyse on monen asian summasta. Lukuvuoden 2021–2022 aikana lukioden opettajien käyttöön jaettiin mielenterveystaitoja käsittelevä videokoulutus. Koulutus sisältää ohjeistuksia ja keinoja, joilla voidaan tukea opiskelijoiden jaksamista niin kouluyhteisön kuin yksilönkin tasolla. Koulu-uupumusta havaittaessa järjestetään tukipalveluja eri toimijoiden yhteistyönä. Oppilaitoksissa on keskusteltu tavoitteiden selkeydestä ja työrauhaa tukevasta luokkahuonetyöskentelystä.

Kouluterveyskyselyssä (2021) poikien koulu-uupumus oli pysynyt suhteellisen tasaisena koko seurantajakson 2017–2021 ajan ja esiintyvyyden kokonaistaso oli huomattavasti tyttöjä alhaisempi. Vantaalla koulu-uupumusta koettiin enemmän kuin Espoossa, mutta vähemmän kuin Helsingissä. Kauniaisissa koulu-uupumusta koettiin vertailukaupungeista selvästi vähiten.

Kuva: Pekka Turtiainen

Runsaisiin poissaoloihin puuttuminen ja tuen tarjoaminen

Kouluterveyskyselyssä kartoitettiin vuosina 2017–2019 viikoittaisten ja kuukausittaisten luvattomien poissaolojen määriä. Näissä vertailuissa Vantaalla poissaoloja oli enemmän kuin Espoossa ja Kauniaisissa, mutta vähemmän kuin Helsingissä. Poissaolojen määrä on Vantaan lukioissa kasvanut ja niiden seuranta on kehittynyt. Poissaolojen seurannan taso oli TEAviisarilla (2020) mitattuna Vantaalla samaa luokkaa kuin Espoossa ja koko maan tasolla keskimäärin. Helsingissä poissaolojen seuranta oli jäänyt hieman heikommalle tasolle kuin vertailukaupungeissa.

Poissaolojen seurannassa ja niihin puuttumisessa noudatetaan Vantaalla yhdessä sovittua toimintamallia. Poissaolojen kasautuessa opiskelijan tueksi ja tilanteen selvittämiseksi kootaan tarvittaessa monialainen asiantuntijaryhmä.

Koronapandemian ja etäopetuksen aiheuttaman hyvinvointivajeen korjaaminen

Koronapandemia ja etäopetus ovat vaikuttaneet lukiolaisten henkiseen hyvinvointiin. Opintojen keskeyttämistä, opintoaikojen pidentämistä ja keskittymistä vain pakollisiin aineisiin on esiintynyt tavanomaista enemmän. Erityisen haastavaa etäopetusaika on ollut niille nuorille, joilla oli vaikeuksia jo ennen koronaa sekä niille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Opiskelijoille on tarjottu mahdollisuuksia opintojen kertaamiseen, tukiopestusta ja opetusta pienryhmissä. Opiskeluhoollon toimijat ovat jalkautuneet välitunneille, tehneet oppituntivierailuja, pitäneet opiskelijoihin yhteyttä etäopetusaikana ja kutsuneet tarvittaessa vastaanotoille. Kattavaa selvitystä oppimisvajeesta ei ole tehty.

Kouluterveyskyselytulosten (2021) perusteella vantaalaiset tytöt kokevat enemmän yksinäisyyttä ja ahdistuneisuutta kuin espoolaiset, mutta vähemmän kuin helsinkiläiset. Vantaalaisten poikien kokema yksinäisyys sijoittuu niin ikään Espoon ja Helsingin välille. Vantaalaiset pojat kokevat vähemmän ahdistusta kuin espoolaiset ja helsinkiläiset. Positiivista on, että suurin osa vantaalaisista nuorista oli tyytyväisiä elämänsä. Valtaosa Vantaan lukiolaisista koki saaneensa tukea mielialaan liittyviin asioihin oppilaitoksensa aikuisilta. Kouluterveyskyselytulosten (2021) perusteella Vantaalla tukea sai paremmin kuin Espoossa tai Helsingissä. Tyytyväisyys oli kuitenkin laskenut aikaisempiin vuosiin verrattuna. Erityisesti tyttöjen tyytyväisyys oli laskenut voimakkaasti. Ilmiö on havaittavissa myös kansallisella tasolla.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluille sekä nuorten päihdehoidolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Yhteisen arvioinnin tuloksista voidaan yhteenvedona todeta, että kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa on tehty toimenpiteitä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen vahvistamiseksi. Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon on lisätty henkilöstöä ja henkilöstöä on koulutettu laajasti eri lyhytterapiamenetelmien käyttöön. Kehittämistyöstä huolimatta palveluja tuottavien organisaatioiden yhteistyö, roolit ja tehtävät ei-

vät ole selkeitä eivätkä hoito- ja palveluketjut sujuvia. Sama koskee nuorten päihdehoitoa. Henkilöstöpula on kaupunkien, HUSin ja hyvinvointialueiden yhteinen haaste. Erityisesti lääkäreiden ja psykologien rekrytointivaikkeudet ovat keskeinen hoitoon pääsyä hidastava tekijä.

Johtopäätökset:

Opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Haastava henkilöstötilanne, erityisesti psykologien ja lääkäreiden saatavuus, sekä palvelutarpeen kasvu vaikeuttavat palveluihin pääsyä.

Lukioissa toimii opiskeluhuollon ja muun henkilökunnan muodostama opiskelijoiden tukiverkosto. Tarvittaessa muodostetaan nuoren tapauskohtaiset tarpeet huomioiva monialainen asiantuntijaryhmä.

Kuraattorien ja psykologien lakisääteiset asiakasmitoitukset toteutuvat vakanssien osalta. Psykologivakanssien täyttöaste on huomattavan alhainen, mikä heikentää vastaanotoille pääsyä. Lähes viidennes opiskelijoista ei ole saanut psykologin vastaanottoaikaa lakisääteisessä määräajassa. Usein odotusajaksi voidaan tarjota muita tukitoimia. Palvelujärjestelmä on pirstaleinen ja resurssivajetta on monella eri tasolla. Opiskeluhuollossa kannatellaan myös opiskelijoita, jotka tarvitsisivat hoidollisempia palveluja.

Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ovat kyselytulosten perusteella parantuneet. Erityisesti ruotsinkielisen lukion pieni koko tarjoaa joustavat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Kaupunginhallituksen hyväksymä Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma konkretisoituu lukioden hyvinvointikansioissa sovituissa toimenpiteissä. Kiusaamisen vastaisessa työssä keskeistä on yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä osallisuuden ja yhteistoiminnan kehittäminen.

Poissaolojen määrä on kasvanut ja niiden seuranta on kehittynyt. Poissaolojen seurannassa ja niihin puuttumisessa noudatetaan yhdessä sovittua toimintamallia.

Koronapandemia ja etäopetus ovat vaikuttaneet lukiolaisten henkiseen hyvinvointiin. Koulu-uupumus, ahdistuneisuus ja yksinäisyys ovat lisääntyneet selvästi, etenkin tyttöillä. Erityisen haastavaa etäopetusaika on ollut niille nuorille, joilla oli vaikeuksia jo ennen koronaa sekä niille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Opiskelijoille on tarjottu tukiopetusta ja opetusta pienryhmissä. Opiskeluhuollon toimijat ovat jalkautuneet välitunneille.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta muistuttaa hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen kehittämisen tavoitteista, jotta palveluihin pääsy nopeutuisi ja tarvetta vastaavia palveluja pystyttäisiin tarjoamaan oikea-aikaisesti. On tärkeää, että opiskelu- ja huollon riittävät voimavarat turvataan hyvinvointialueella.

Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat korostuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhteistyö jatkuu ja kehittyy kunnan jäävien ja hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen välillä.

5 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

5.1 Kadut ja puistot -palvelualue

Kadut ja puistot, organisaatio ja palvelut

Katujen ja puistojen palvelualue kuuluu kaupungin organisaatiossa kaupunkiympäristön toimialaan ja kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan. Palvelualueeseen kuuluu kuusi palveluyksikköä: suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito, luvat ja valvonta, varikko ja ratikka. Kadut ja puistot vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, niitä koskevasta lupa-asioista sekä pysäköinninvalvonnasta. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kaupungin keskitetty ajoneuvonhallinta (varikko) ja Vantaan ratikan suunnittelu. Tässä tekstissä katu- ja viheralueista käytetään myös nimitystä kaupunki-infra.

Toiminnan tavoitteita ja toimenpiteitä tavoitteiden toteuttamiseksi 2022

Kadut ja puistot -palvelualue on kiinteästi mukana kaupungin sitovan strategisen tavoitteen numero 32 (ratikkakaupungin suunnittelu etenee) toteuttamisessa.

Suunnittelu eteni vuonna 2022 seuraavasti:

- Ratikan kaavarunkoehdotus valmistui tavoitellusti päätöksentekoa varten.
- Ratikan katualueen kaavaehdotuksia käsiteltiin kaupunkiympäristölautakunnassa 10/21 kpl eli 48 prosenttia (tavoite oli yli puolet).
- Katu- ja puistosuunnitelmista nähtäville valmistui 39 prosenttia (tavoite oli 90 prosenttia).

Suunnittelu ei edennyt aivan tavoitellusti, mutta tavoitteen toteuttaminen kuitenkin edistyi.

Kadut ja puistot on rakentanut oman tulokorttinsa kaupunkiympäristön toimialan tulokortin pohjalta. palvelualue asetti muun muassa seuraavanlaisia tavoitteita:

- Kaupunki saa maankäyttöön liittyviä sopimuskorvauksia 15,9 miljoonaa euroa.
- Kaupunki-infran korjausvelkaa lähdetään selvittämään ja hillitsemään.
- Henkilöstön hyvinvointia edistetään.
- MATTI-järjestelmää (maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmä) käytetään ja sen käyttöä edistetään edelleen.

Tavoitteita on saatu toteutettua vaihtelevasti. Tavoitteiden toteuttamiseen liittyviä toimenpiteitä tulee esille tarkemmin seuraavissa taloutta, henkilöstöä ja toimintaa käsittelevissä osioissa.

Talous

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on koko kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä. Katujen ja puistojen palvelualueeseen kuuluva varikko on nettobudjetoitu yksikkö, jonka sitova talouden tavoite on toimintakate. Oheisissa taulukoissa on tiivistettynä kadut ja puistot bruttoyksiköiden ja varikon käyttötalouden talousluvut vuosilta 2020 ja 2021 (tilinpäätös) ja 2022 (talousarvio ja toteuma).

Taulukko: Kadut ja puistot bruttoyksiköt, talouslukuja 2020–2022 (luvut 1000 euroa)

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 2022
Toimintatulot	36 275	25 896	20 134	25 603
Toimintamenot	-38 487	-40 211	-42 819	-46 263
Toimintakate	-2 213	-14 315	-22 685	- 20 660

Taulukko: Varikko, talouslukuja 2020–2022 (luvut 1000 euroa)

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Toteuma 2022
Toimintatulot	6 878	7 114	6 242	7 313
Toimintamenot	-5 113	-6 003	-5 355	-6 212
Toimintakate	1 765	1 111	887	1 101

Bruttoyksiköiden menot ylittyivät talousarviossa arvioidusta. Menojen ylityksen suurin taustatekijä on runsasluminen talvi, joka nosti huomattavasti toimintamenoja (puhtaanapitomenot ja erityisesti lumenajot) ja aiheutti palveluviivettä. Varikko saavutti sitovana eränä olleen toimintakatteen. Tulopuolella heikentynyt ja epävarma taloustilanne on vaikuttanut muun muassa tonttien kysyntään ja maankäytön sopimuskorvaukset jäävät hiukan talousarviossa ennakoidusta tasosta.

Palvelualueen investoinnit 2022

Palvelualueen investointibudjetti vuodelle 2022 oli 40 miljoonaa euroa, jakautuen seuraavasti:

- Tulot 2,0 miljoonaa euroa

Menot kohteittain:

- Liikennealueet 21,7 miljoonaa euroa
- Urheilualueet 2,9 miljoonaa euroa
- Virkistysalueet 1,3 miljoonaa euroa
- Ympäristörakentaminen 4,0 miljoonaa euroa
- Yhteishankkeet 2,3 miljoonaa euroa
- Ratikka 7,0 miljoonaa euroa

Nettomenot 37,1 miljoonaa euroa

Investointibudjetin nettomenot ylittyivät noin 1 miljoonalla eurolla.

Toiminta laajemmasta näkökulmasta

Oheiseen taulukkoon on koottu palvelualueen toiminnan tunnuslukuja vuosilta 2020–2022.

Taulukko: Kadut ja puistot toiminnan tunnuslukuja 2020–2022

Kadut ja puistot	2020	2021	2022
Liikenneväylien ylläpito euroa/m ²	1,89	1,90	1,91
Rakennetun katuvihreän ylläpito	0,28	0,30	0,30
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito euroa/m ²	0,54	0,55	0,57
Maanlajitysalueille tuodut kuormat	54 700	58 877	56 861
Varikko			
Polttoaineen vuosikulutus litraa/ajoneuvo	1 280	1 441	1 388

Liikenneväylien ylläpidon kustannukset ovat hieman nousseet vuosina 2021–2022, yhtenä syynä tähän on ollut runsaslumiset talvet. Muutoin tunnusluvuissa on melko pieniä poikkeamia eri vertailuvuosina.

Kuva: Sakari Manninen

Toiminnan volyymeja voi kuvata esimerkiksi kunnossapidettävien alueiden määrällä. Kunnossapidettäviä katuja ja kevyen liikenteen väyliä on noin 1 600 kilometriä, kunnossapidettäviä puistoja 860 hehtaaria ja kunnossapidettäviä metsiä 3 000 hehtaaria. Lisäksi lunta vastaanotetaan keskimäärin noin 15 000 kuormaa joka talvi. Määrä vaihtelee sään mukaan. Esimerkiksi talvella 2019–2020 vastaanotettiin 66 lumikuormaa ja 2021–2022 talvena taas 54 672 kuormaa.

Henkilöstö

Vakinaisen henkilöstön määrä on viime vuosina ollut suunnilleen sama, hieman alle 270. Määräaikaisen henkilöstön määrä vaihtelee vuoden mittaan paljon. Esimerkiksi kesäaikana kesätyöntekijät nostavat määräaikaisten määrää huomattavasti.

Henkilöstön vaihtuvuus on ollut kasvussa vuosina 2021 ja 2022. Yksi syy tähän on palkkaus, joka naapurikaupungeissa on paremmalla tasolla. Työvoiman saatavuudessa on ollut haasteita, jo vähän aikaa, erityisesti erityisosajista (esimerkiksi rakennustajavalvojat) on ollut pulaa. Nyt heikentynyt työvoiman saatavuus koskee laajemmin koko infra-alaa. Esimerkiksi putkiasentajista ja kunnossapitotyöntekijöistä on pulaa ja tilanne tuntuu vaikeutuvan. Haastetta lisää myös kadut ja puistot palvelualueen henkilöstön korkea ikärakenne, joka tulevaisuudessa lisää henkilöstön poistumaa eläkkeelle siirtymisten myötä.

Henkilöstön työhyvinvointia mittaavan Kunta10-tutkimuksen vuoden 2020 tuloksissa oli palvelualueen eri yksiköissä huomattavia eroja ja myös erilaisia työyhteisöön liittyviä haasteita. Palvelualueella nostettiin tuolloin yhteisiksi kehittämiskohteiksi motiivointi ja ajanhallinta. Motivoinnin keinoihin kuuluvat keskustelut, seuranta, viestintä ja palkitseminen. Ajanhallinnassa korostetaan etätyösääntöjen hyvää noudattamista. Lisäksi eri yksiköissä valittiin kyselyn pohjalta omia kehittämiskohteita, joilla pyritään vastaamaan kyselyssä nousseisiin haasteisiin. Vuoden 2022 tutkimuksessa palvelualueen kokonaistulos oli parantunut.

Palvelualueen sairauspoissaoloprosentti on ollut vuosina 2020–2021 hieman alle neljä prosenttia, eli koko kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia (hieman yli neljä prosenttia) alemmalla tasolla. Vuonna 2022 sairauspoissaoloprosentti nousi yli neljän prosentin.

Asiakaspalaute, segregaatien ehkäiseminen

Kadut ja puistot -palvelualueen toiminta näkyy ja vaikuttaa monin tavoin kuntalaisten arkeen. Näin myös palautetta toiminnasta tulee paljon. Palaute on usein negatiivista eli jokin asia vaatii korjausta. Palautteisiin pyritään vastaamaan ajallaan ja asia pyritään mahdollisimman nopeasti korjaamaan. Kuitenkin esimerkiksi kovan lumipyryn aikana ei ehditä vastaamaan auraamista koskevaan palautteeseen. Usein tilanne on jo hoidettu (aura käynyt tai tulossa) ennen kuin palautteita ehditään käsittelemään.

Segregaation ehkäisemisessä palvelualue on ollut mukana tehostamalla puistojen ja katujen kesäajan kunnossapitoa myönteisen erityiskohtelun alueilla. Lisäksi kyseisillä alueilla on toteutettu osallistuvaa budjetointia¹⁶.

MATTI-tietojärjestelmä

MATTI-järjestelmä (maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmä) otettiin palvelualueella käyttöön vuonna 2020. Järjestelmän käytöstä on saatu monenlaisia hyötyjä. Eri-laiset suunnitelmat ovat nyt koottuna yhdessä paikassa, MATTI-integraatiot sujuvoittavat tiedonhallintaa ja dokumentit ohjautuvat tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti oikeaan sijaintiin. Lisäksi järjestelmästä saadaan hyödyllisiä karttapohjaisia näkymiä suunnittelu-, rakentamis- ja investointikohteista ja julkisen kaupunkitilan luvat on saatu karttapalveluun kuntalaisten nähtäville.

Järjestelmän kehittäminen jatkuu edelleen ja käytön myötä syntyy jatkuvasti kehitysideoita, joita resurssien puitteissa edistetään. MATTI-järjestelmän kehitystyön ohella pyritään palvelualueella nyt myös saamaan kaikki käyttäjät samalle viivalle eli vakiinnuttamaan järjestelmän käyttö tutuksi ja luontevaksi osaksi työtehtäviä. Näin saadaan järjestelmä palvelemaan entistä paremmin perustusta.

¹⁶ Osallistuva budjetointi on asukasvuorovaikutuksen menetelmä, jossa asukkaille tarjotaan väylä päättää kaupungin rahojen käytöstä tietyn summan (50 000 euroa) osalta.

Korjausvelka ja investoinnit

Korjausvelka asiana ei ole suoraan kuulunut millekään kadut ja puistot -palvelualueen yksikölle, mutta nyt on perusteilla rakentamisen yksikön alaisuuteen omaisuudenhallintayksikkö. Yksikkö ottaa vastuun omaisuuden elinkaaren hallinnasta ja näin myös korjausvelkaan liittyvistä asioista.

Katuomaisuuden korjausvelaksi arvioidaan noin 150 miljoonaa euroa. Lisäksi pientaloalueilla on noin 200 kilometriä rakentamattomia vanhoja pientaloalueiden katuja, jotka ovat kaavoituksen myötä tulleet tienhoitokunnilta kaupungille ja niitä ei ole koskaan rakennettu (esimerkiksi yksityisteitä ja mökkiteitä). Näiden pientaloalueiden katujen ”rakentamisvelka” on noin 300 miljoonaa euroa (summa on osittain päällekkäinen katujen korjausvelan kanssa). Mikäli korjaustoimenpiteitä ei tehdä arvioidaan katuomaisuuden korjausvelan kasvavan vuoteen 2029 mennessä noin 360 miljoonaan euroon. Lisäksi puistojen korjausvelaksi arvioidaan noin 50 miljoonaa euroa.

Jonkin verran perusteellista katujen peruskorjausta voidaan viivästyttää uudelleenpäälystyksillä, mutta velan pysäyttäminen ja vähentäminen vaatii lisäpanostuksia. Nyt käytössä oleva julkisen käyttöomaisuuden investointikehys (noin 40 miljoonaa euroa, josta nyt 7 miljoonaa euroa on osoitettu Vantaan ratikalle) ei riitä korjausvelan vähentämiseen vaan se kuluu pääasiassa asuntotuotantotavoitteen mukaiseen uudisrakentamiseen ja sopimuskohteisiin. Korjausvelan pitäminen nykytasossa arvelaan vaativan noin 13 miljoonan euron lisäinvestointibudjetin seuraavan 10 vuoden ajalle. Korjausvelan puolittuminen vaatisi arvion mukaan 21 miljoonan euron lisäbudjetin 10 vuoden ajan.

Johtopäätökset:

Kadut ja puistot -palvelualueen toiminta liittyy moninaisesti erilaiseen kaupunkiympäristön infrastruktuurin rakentamiseen ja ylläpitoon. Palvelualueen toiminta on varsin näkyvästi esillä kuntalaisten arjessa, joten toimintaan kiinnittyy myös suurta huomiota. Palvelualue huolehtii myös merkittävän omaisuuserän kunnossapidosta.

Palvelualueen käyttötalouteen vaikuttaa suuresti sääolosuhteet. Vuoden 2022 talven poikkeukselliset säät, erityisesti runsaslumisuus, aiheuttivat huomattavasti tavallista suuremman kunnossapitotarpeen ja palveluviiveen eri alueilla ja näin kadut ja puistot

-palvelualueen käyttötalousmenot ylittyivät. Lisäksi epävarma taloustilanne on tuonut epävarmuutta myös palvelualueen käyttötuloihin. Tonttien kysyntä on ollut arvioitua pienempää ja maankäyttöön liittyvät sopimuskorvaukset jäänevät talousarviossa arvioitua tasoa vähäisemmiksi.

Henkilöstön saatavuus on muuttunut koko ajan haastavammaksi. Tiettyjen erityisosaajien saatavuudessa on aina ollut vaikeuksia, mutta nyt työvoimapula koskettaa jo jokaista ammattiryhmää. Henkilöstötyytyväisyydessä palvelualueella on ollut yksiköittäin suuria vaihteluja. Vuoden 2022 Kunta10-kyselyssä palvelualueen kokonaistulos oli parantunut edelliseen kyselyyn verrattuna.

Tiedolla johtamiseen on palvelualueella uusi työkalu: MATTI-järjestelmä (maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmä), joka otettiin palvelualueella käyttöön vuonna 2020. Järjestelmässä pystytään automatisoimaan palvelualueen eri yksiköiden työprosesseja, kokoamaan erilaiset dokumentit yhteen paikkaan ja tuottamaan erilaista kaupunkiympäristöön liittyvää tietoaaineistoa myös kuntalaisten hyödynnettäväksi. Tällä hetkellä on järjestelmän edelleen jatkuvan kehitystyön ohella tärkeää saada järjestelmän käyttö juurtumaan luontevaksi osaksi toimintaa.

Kadut ja puistot -palvelualue tehostaa jatkossa kaupunki-infran omaisuudenhallintaa ja korjausvelan seurantaan. Vantaan katuomaisuuden korjausvelaksi arvioidaan noin 150 miljoonaa euroa ja lisäksi pientaloalueilla on noin 200 kilometriä rakentamattomia vanhoja pientaloalueiden katuja. Arvion mukaan katuomaisuuden korjausvelka kasvaa vuoteen 2029 mennessä noin 360 miljoonaan euroon, jos mitään toimenpiteitä korjausvelan hillitsemiseksi ei tehdä. Nykyiset julkisen käyttöomaisuuden investointimäärärahat kuluvat pitkälti uudisrakentamiseen ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen. Korjausvelan pysäyttäminen vaatisi lisäinvestointeja.

Suosituks:

Kaupunki-infra muodostaa huomattavan omaisuuserän, jonka kunnosta ja arvon säilymisestä pitää huolehtia hyvin. Tarkastuslautakunta on huolissaan kaupungin infraomaisuuden koko ajan kasvavasta korjausvelasta ja pitää hyvänä palvelualueen toimia, joilla mainitut asiat saadaan entistä paremmin seurantaan. Lautakunta suosittelee palvelualueetta kokoamaan pidemmän ajan suunnitelman siitä, millä keinoilla ja

panostuksilla kaupunki-infran korjausvelkaa pystyttäisiin hillitsemään. Kaupunki-infran korjausvelan hillitsemistoimenpiteet tulevat edellyttämään koko kaupungin tasolla tehtäviä ratkaisuja.

5.2 Kiinteistöt ja tilat -palvelualue

Palvelualueen kolme palveluyksikköä ovat mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistönhallinta ja asuminen. Osa kiinteistönhallinta ja asuminen -yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä. Palvelualue vastaa kaupungin maa- ja asuntopoliittisten linjausten kehittämisestä ja toteuttamisesta. Se edistää osaltaan työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoi ja luovuttaa tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ydintehtäviä ovat myös investointisuunnitteluun ja toteutukseen liittyvä hankekehitys, toimitilahankkeiden valmistelu, suunnittelu, rakennuttaminen ja rakentamisen valvonta. Nettoyksikkö vastaa kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteään omaisuuteen ja toimitilojen vuokrauksesta.

Toiminnan tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyivät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten toteuttamiseen. Hiilineutraalisuutta tavoitellaan päivitetyn resurssiviisauden tiekartan määrittelemien toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa edistämällä muun muassa puurakentamisen ja kasvikkatolinjausten mukaisia toimenpiteitä. Palvelualueelle asetettujen tavoitteiden toteutumistaso on epävarmasta maailmantilanteesta huolimatta suhteellisen myönteinen. Suurin osa asetuista tavoitteista toteutui täysin tai osittain.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on bruttoyksiköillä lautakuntatasoinen. Vuonna 2022 tulot olivat 39,8 miljoonaa euroa (3,1 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion) ja menot 27,3 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion). Tulosten toteutukseen vaikuttivat maanmyyntivoittojen jääminen tavoitteesta. Menoihin vaikuttivat toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon sekä kunnossapidon kustannukset.

Nettoyksikön sitova talouden tavoite on toimintakate. Vuonna 2022 tulot olivat 197,8 miljoonaa euroa (1,0 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion) ja menot 106,9 miljoonaa euroa (3,4 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion). Tulojen toteumaan vaikuttivat kiinteistö- ja asuntomyyntien siirtyminen vuodelle 2023. Toimintakate toteutui muutettua talousarviota paremmin.

Henkilöstö

Palvelualueen vakanssimäärä on noin 190. Henkilöstövaje on kymmenen prosentin luokkaa. Haasteena on koulutuspaikkojen vähäisyys ja ettei koulutettuja hakijoita ole tarpeeksi avoimiin tehtäviin. Henkilöstöpula ei ole ainoastaan Vantaan haaste. Palvelualueen pitovoima koetaan hyväksi. Käytössä oleva Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä (MATTI) on osoittautunut positiiviseksi pitovoimatekijäksi. Palkkatason suhteen Vantaa on osin samalla tasolla naapurikaupunkeihin verrattuna, mutta paikoin esiintyy suuriakin eroja. Joissakin esihenkilötason tehtävissä palkkaero voi olla 500–600 euroa kuukaudessa.

Työvoiman hankkimiseksi on yksittäistapauksissa hyödynnetty työssäoppimista tarkoituksena vakinaistaminen heti ammattiin valmistumisen jälkeen. Sopimukseen sisällytetään usein tietynpituisen työssäolovelvoite. Jos työssäoloehto jää puuttumaan, on olemassa riski, että henkilö siirtyy heti valmistumisensa jälkeen toisen työnantajan palvelukseen.

Vuosina 2020–2021 sairauspoissaoloprosentti jäi alle kahteen johtuen koronapandemiasta ja sen aikana tehdystä runsaasta etätyöstä. Vuonna 2022 prosentti on lähtenyt nousuun, kun on palattu osin lähityöhön. Sairauspoissaolojen taso on hyvin maltillinen.

Asiakaspalaute

Asiakaspalautetta kerätään säännöllisissä seurantaryhmien kokouksissa sekä erikseen rakennuttajille suunnatuissa infoissa. Vantaalla toimiville asuntorakennuttajille järjestetään vuosittain noin 20 rakennuttajapalaveria, jotka toimivat myös palautteenannon ja ajatustenvaihdon foorumeina. Palaute on ollut pääasiassa hyvää. Kuntalaispalautetta kerätään kerran valtuustokaudessa asukasbarometrillä.

Yritystonttien saatavuutta on toisinaan kritisoitu. Vantaan yritystonttivaranto on hyvin pieni. Tontinluovutuksessa on samalla tarkasteltava kaupungin työpaikka- ja verotulotavoitteita sekä suunniteltua rakentamisen tehokkuuslukua. Toisinaan sopivaa yritystä joudutaan odottamaan pitkään, jotta yritystonttien käyttö toteutuisi parhaalla mahdollisella tavalla.

Kiinteistöjen tila- ja energiatehokkuus

Kaupungin talousarviossa on useiden vuosien ajan asetettu yleiset tuottavuusmittarit tila- ja energiatehokkuudelle. Alla olevissa taulukoissa on kuvattu tila- ja energiatehokkuusmittareiden kehitys vuosilta 2015–2022. Vantaan vuoden 2023 talousarviossa ei ole enää asetettu vastaavia mittareita.

Taulukko: Tilatehokkuuden kehitys vuosina 2015–2022

Mittari	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tilatehokkuus	3,8	3,9	3,7	3,9	3,7	3,69	3,67	3,72

Tilatehokkuus-mittarissa toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Talousarvion mukaan mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kaupunkien palvelutuotannon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään. Pidemmän aikavälin seurannassa asukasmäärään suhteutetut toimitilaneliöt ovat Vantaalla vähentyneet 2,1 prosenttia.

Taulukko: Energiatehokkuuden kehitys vuosina 2015–2022

Mittari	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Energiatehokkuus (kWh/rm ³)	59	62	63	63	69	60	69	69

Energiatehokkuus-mittarissa energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Pidemmän aikavälin seurannassa tilavuuskohtainen energiankulutus on kasvanut. Vuoden 2022 osalta on esitetty tilinpäätöksen arviotieto.

Kiinteistöjen hoito ja ylläpito

Kaupunkikonsernin omistamien rakennusten jälleenhankinta-arvo¹⁷ on kiinteistöhallintajärjestelmässä noin 1,53 miljardia euroa ja tekninen arvo¹⁸ noin 1,28 miljardia euroa. Kaupungin omistamat tilat ovat enimmäkseen kasvatuksen ja oppimisen (koulut ja päiväkodit) sekä kaupunkikulttuurin palvelukäytössä. Toisen asteen opetustilat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tilat ovat pääsääntöisesti konserniyhtiöiden omistuksessa.

Palvelualue hyödyntää kiinteistöomaisuuden hallinnassa Trellumin¹⁹ tuottamaa korjausvelkaindeksiselvitystä, jota on tuotettu vuodesta 2007 alkaen. Selvitys mahdollistaa rakennusten arvojen ja korjausvelan sekä peruskorjaus- ja perusparannustarpeen kehittymisen luotettavan seurannan ja vertailun. Selvitys tuottaa kolme erillistä omaisuuden hallintaan liittyvää tunnuslukua (korjausvelka²⁰, peruskorjaustarve²¹ ja perusparannustarve²²).

Korjausvelkaan ja perusparannustarpeeseen vaikuttavat rakennusten kulumisen, kaikki rakennuksiin kohdistuvat investoinnit sekä suuremmat kunnossapitotyöt, rakennusten myynnit ja purut sekä rakentamisen kustannustason muutos. Korjausvel-

¹⁷ Jälleenhankinta-arvo kuvaa sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden vastaavan rakennuksen rakentamiseen samalle tontille.

¹⁸ Tekninen arvo kuvaa sitä arvoa, joka saadaan, kun rakennuksen jälleenhankinta-arvosta vähennetään rakennuksen iän, käytön, kulumisen, käyttökelpoisuuden alenemisen ja vanhanaikaisuuden takia tapahtunut arvon aleneminen.

¹⁹ Trellumin Korjausvelkaindeksiselvityksiä on tuotettu vuosittain vuodesta 2007 alkaen. Vuonna 2021 mukana oli 12 kaupunkia. Vantaan osalta tiedot ovat saatavissa vuodesta 2005 alkaen. Korjausvelkaindeksi tarkastelee kaupunkien omistamien rakennusten nykykunnan ja tavoitekunnan välistä erotusta. Korjausvelkaindeksi vuosittain seurattavine tunnuslukuineen tuottaa tietoa omaisuuteen kohdistuneiden toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

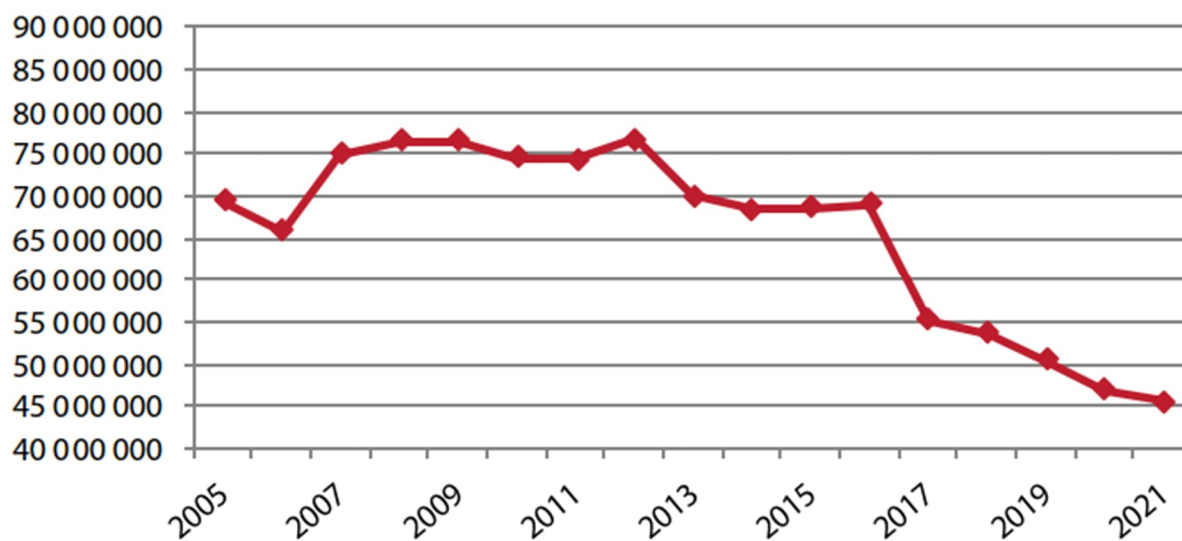
²⁰ Korjausvelka kuvaa kuinka paljon rakennusten ylläpidosta on laskennallisesti tingitty rahaa, jotta ne olisivat fyysisesti nykypäivän käyttöä vastaavassa kunnossa. Korjausvelka saadaan nykyisen ja tavoitekuntoluokan välisenä erotuksena. Korjausvelka lasketaan kaikista alle 75 prosentin kuntoluokan rakennuksista ja tavoitekuntona käytetään 75 prosentin kuntoluokkaa.

²¹ Peruskorjaustarve kuvaa kuinka paljon kiinteistösalkun huonokuntoisiin rakennuksiin tulisi investoida rahaa, jotta ne olisivat alkuperäiseen tasoon nähden erinomaisessa kunnossa. Peruskorjaustarve saadaan nykyisen ja tavoitekuntoluokan välisenä erotuksena. Peruskorjaustarve lasketaan kaikista alle 60 prosentin kuntoluokan rakennuksista ja tavoitekuntona käytetään 90 prosentin kuntoluokkaa. Peruskorjauksessa korjataan rakennuksen kuluneet osat alkuperäiseen laatutasoon.

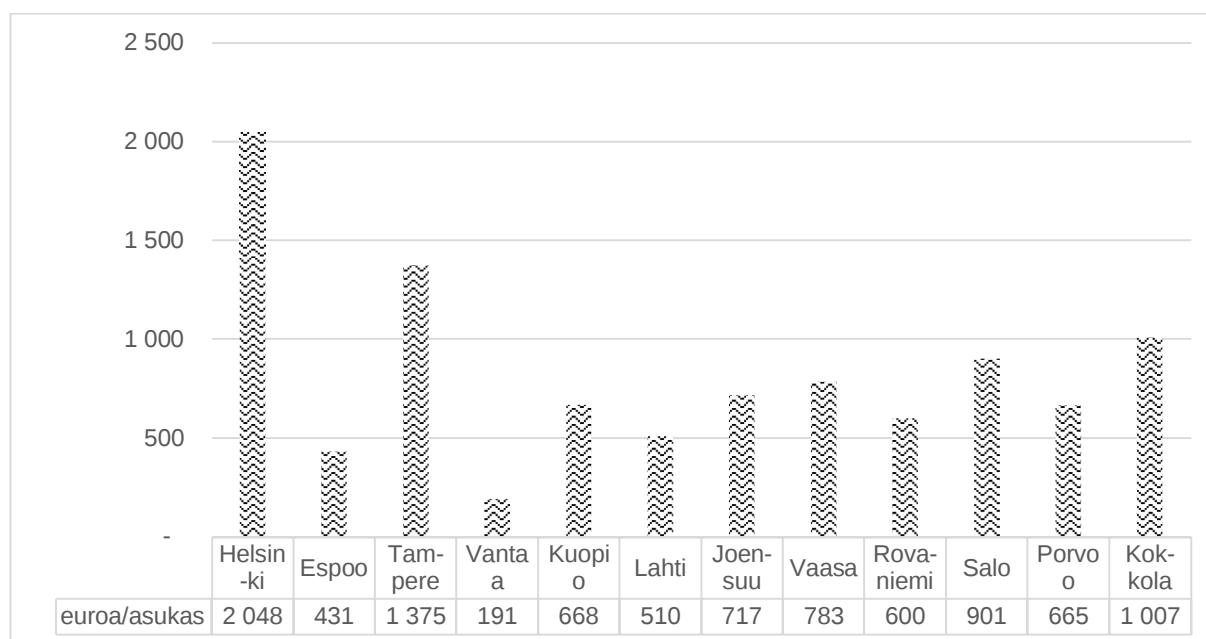
²² Perusparannustarve kuvaa kuinka paljon kiinteistösalkun huonokuntoisiin rakennuksiin tulisi investoida rahaa, jotta ne olisivat nykypäivän uusien käyttötarkoitukseltaan vastaavien rakennusten tasoissa kunnossa. Perusparannustarve saadaan nykyisen ja tavoitekuntoluokan välisenä erotuksena. Perusparannustarve lasketaan kaikista alle 60 prosentin kuntoluokan rakennuksista ja tavoitekuntona käytetään 120 prosentin kuntoluokkaa, jolloin investoinnin ajatellaan jakautuvan 2/3 peruskorjaukseen (peruskorjaustarve = olemassa olevien rakennusosien korjaus) ja 1/3 toiminnallisiin muutoksiin (uusien rakennusosien vieminen korjattavaan rakennukseen).

kaindeksiselvityksen mukaan Vantaan korjausvelka ja perusparannustarve ovat olleet vuosia laskusuunnassa. Korjausvelan määrä vuonna 2021 oli noin 46 miljoonaa euroa, mikä on seurantajakson alhaisin ja vertailukaupunkeihin nähden pienin asukasmäärään suhteutettuna. Korjausvelkaa on pidetty kurissa kulumista vastaavin korjausinvestoinnein sekä huonokuntoisia rakennuksia myymällä tai purkamalla.

Kuvio: Vantaan korjausvelan muutos vuosina 2005–2021 (euroa)

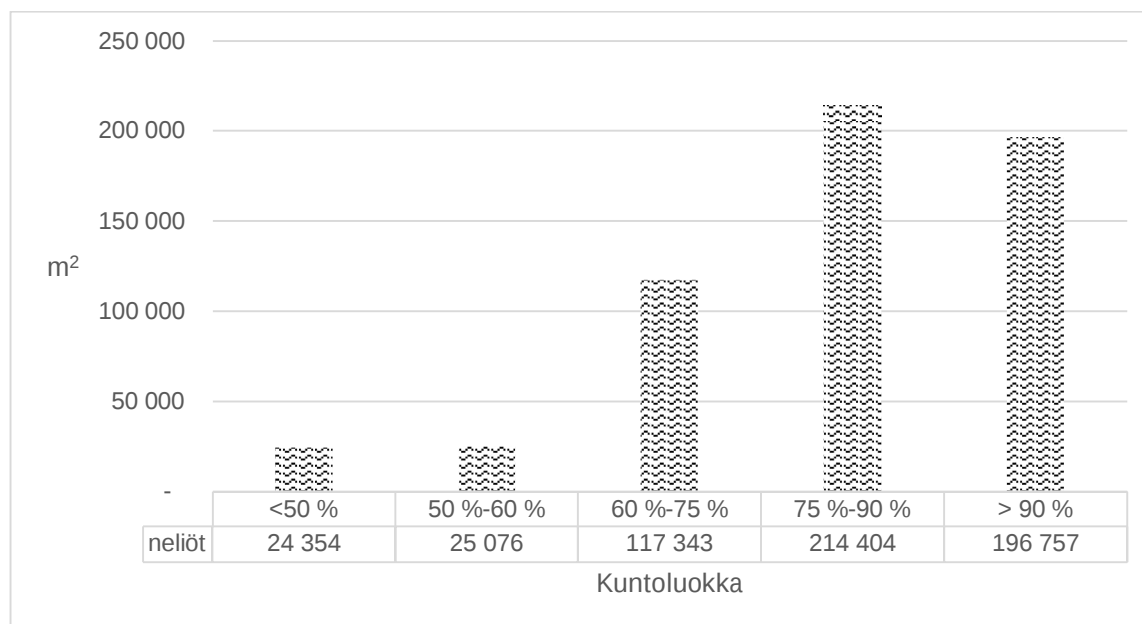

Kuvio: Korjausvelka kaupungeittain vuonna 2021 (euroa/asukas)

Kiinteistöomaisuuden kuntoa kuvataan kuntoluokka nimisellä tunnusluvulla. Kuntoluokkia on viisi: alle 50 prosenttia (heikko), 50 %–60 % (välttävä), 60 %–75 % (tydyttävä), 75 %–90 % (hyvä) ja yli 90 prosenttia (erinomainen). Kuntoprofiililla ilmaistaan, miten omaisuus on jakautunut eri kuntoluokkiin. Alla olevassa kuviossa on kuvattu Vantaan kiinteistöomaisuuden kuntoprofiili vuonna 2021.

Kuvio: Vantaan kiinteistöomaisuuden kuntoprofiili vuonna 2021 (m²)

Korjausten onnistumista seurataan ennen ja jälkeen toteutettavilla oirekyselyillä. Vuonna 2021 oirekyselyt tehtiin kahdeksaan Vantaan oppilaitokseen, joissa oli tehty korjauksia kesän 2021 aikana. Kyselytulosten perusteella korjaustoimilla oli ollut myönteinen vaikutus oireiluun. Kaupungilla on myös paljon ennakoivaa sisäilmatoimintaa, kuten rakennusten kuntotarkastuksia, käyttäjäpalautteen keräämistä, ilmanvaihdon tarpeenmukaista säätämistä ja siivouksen laadun tarkastelua. Erityisesti sisäilmakorjausten jälkeen rakennuksiin voidaan asentaa myös jatkuvatoiminen seurantajärjestelmä, jonka avulla kerätään mittaustietoa olosuhteista ja palautetta tilankäyttäjiltä.

Arviointihetkellä sisäilmaan liittyvän olosuhdehaittapalautteen tai koetun oireilun vuoksi tutkimuksia oli käynnissä kolmessa koulussa, kahdessa päiväkodissa ja kahdessa muussa rakennuksessa. Tutkittuja ja korjausta odottavia rakennuksia oli kymmeniä. Korjauksia tehdään suunnitelmallisesti korjausohjelmien, määrärahojen ja väistötilojen puitteissa.

Johtopäätökset:

Palvelualue kärsii noin kymmenen prosentin henkilöstövajeesta. Haasteita asettavat koulutuspaikkojen vähäisyys ja ammattitaitoisen työvoiman vähäinen hakeutuminen avoimiin tehtäviin. Joissakin tehtävissä palkkataso on jäänyt naapurikaupungeista. Käytössä oleva MATTI-järjestelmä on osoittautunut positiiviseksi pitovoimatekijäksi.

Asiakaspalautetta kerätään yrityksiltä esimerkiksi rakennuttajapalavereissa. Palaute on ollut pääasiassa hyvää. Yritystonttien saatavuutta on toisinaan kritisoitu. Vantaan yritystonttivaranto on hyvin pieni. Toisinaan sopivaa yritystä joudutaan odottamaan pitkään, jotta yritystonttien käyttö toteutuisi parhaalla mahdollisella tavalla.

Kaupungin talousarviossa on vuosien ajan asetettu tavoitteita kiinteistöjen tila- ja energiatehokkuudelle. Pidemmän aikavälin seurannassa tilatehokkuus on parantunut 2,1 prosenttia. Tilavuuskohtainen energiankulutus on kasvanut.

Korjausvelkaindeksiselvityksen mukaan Vantaan korjausvelka ja perusparannustarve ovat olleet vuosia laskusuunnassa. Korjausvelan määrä vuonna 2021 oli noin 46 miljoonaa euroa. Korjausvelkaa on hallittu kulumista vastaavin korjauksin sekä huonokuntoisia rakennuksia myymällä tai purkamalla.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa kaupungin kiinteistöomaisuuden olevan suhteellisen hyvässä kunnossa. Korjausvelkaa on hallittu kulumista vastaavin korjausinvestoinnein sekä myymällä ja purkamalla huonokuntoisia rakennuksia. Lautakunta on huolissaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta ja pitää hyvänä, että palvelualue hyödyn-tää työssäoppimista.

5.3 Ympäristökeskus

Ympäristökeskuksen organisaatio ja tehtävät

Ympäristökeskuksen palveluyksikkö on osa kaupunkiympäristön toimialaa. Yksikön tehtäviin kuuluu vastata kunnalle kuuluvista lakisääteisistä ympäristöterveydenhuol-lon ja ympäristönsuojelun tehtävistä, ympäristö- ja ilmastoasioiden koordinoinnista ja ympäristöjohtamisen kehittämisestä Vantaalla. Ympäristökeskus jakaantuu ympäris-

tönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtäväalueisiin. Ympäristönsuojelun tehtäväalueeseen kuuluu ympäristövalvonta ja ympäristösuunnittelu. Ympäristövalvonta vastaa muun muassa meluilmoitusten ja ympäristölupien myöntämisestä ja ympäristösuunnittelu vastaa Vantaan ympäristön tilan seurannasta ja resurssiviisauden tiekartan koordinoinnista. Ympäristöterveydenhuollon tehtäväalueen vastuulla ovat elintarvikevalvonta, tupakan vähittäismyynnin valvonta, terveydensuojelun valvonta ja eläinlääkintähuolto.

Toiminnan tavoitteita 2022

Toimialan ja palvelualueen vuoden 2022 tavoitteista ympäristökeskus oli suurelta osin vastuussa tai mukana toteuttamassa ympäristövahti-työkalun käyttöönottoa, luonnon monimuotoisuuden turvaamisen seurannan ja suunnittelun käynnistämistä, lintuaiheisen luonnon teemavuoden toteuttamista sekä kiertotalouden edistämistä. Lisäksi ympäristökeskuksen omassa tulokortissa oli asetettu yksityiskohtaisempia tavoitteita liittyen muun muassa alueelliseen hajajätevesivalvontaan, meluselvityksen loppuun saattamiseen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelman käynnistämiseen, ympäristöterveydenhuollon valmiussuunnitelman päivittämiseen sekä ympäristöterveyden ohjeen päivittämiseen.

Talous

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovana talouden tavoitteena ovat kaupunkiympäristölautakunnan alaisen toiminnan tulot ja menot. Ympäristökeskuksen tulojen toteuma oli 1,08 miljoonaa euroa (talousarvio: 950 000 euroa) ja menototeuma 3,87 miljoonaa euroa (talousarvio: 4,02 miljoonaa euroa). Yksikkö alitti vuonna 2022 hieman talousarviossa arvioidut menonsa ja yksikön tulot olivat hieman arvioitua suuremmat.

Toiminnan volyymeja

Oheiseen taulukkoon on koottu ympäristökeskuksen toiminnan volyyymista kertovia tunnuslukuja vuosilta 2020–2022. Volyymeissa on jonkin verran vuosivaihteluja.

Taulukko: Ympäristökeskus, toiminnan tunnuslukuja 2020–2022

Ympäristöterveydenhuolto	2020	2021	2022
Luvat ja ilmoitukset	273	334	421
Tarkastusten määrä	1 503	1 336	1 490
Eläinlääkärin potilaat	5 728	6 015	5 949
Ympäristönsuojelu			
Ympäristöluvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit	93	174	121

Resurssiviisauden tiekartta

Vantaan resurssiviisauden tiekartta on kaupungin strategiaa toimeenpaneva ohjelma. Tiekartassa on koottuna yhteen kaupungin tavoitteet, joilla hillitään ilmastonmuutosta, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta. Resurssiviisauden tiekartan tavoitteena on hiilineutraali Vantaa vuonna 2030. Tämä edellyttää, että Vantaan alueen tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 prosenttia vuoden 1990 päästöihin verrattuna, eli keskimäärin seitsemän prosentin päästövähennyksiä vuosittain 2018–2030. Tiekartta valmisteltiin laajassa yhteistyössä kaupungin eri toimialojen asiantuntijoiden sekä eri sidosryhmien kanssa. Ympäristökeskus koordinoi tiekartan toteuttamista ja toimialoilla on omat ympäristövastaavat, joilla on säännöllisiä yhteistapahtumia ja jotka välittävät toimialalle tietoa ympäristöasioista ja tuovat toimialan ympäristötoimenpiteistä tietoa ympäristökeskukselle. Resurssiviisauden tiekartta hyväksyttiin Vantaan kaupunginvaltuustossa 18.6.2018. Tiekartta on jaettu eri ympäristöteemoihin liittyviksi kaistoiksi, joille on määriteltä tavoitteet. Kaistoittaisille tavoitteille määriteltiin indikaattoreita, joiden avulla seurataan tavoitteiden toteutumista. Tiekarttaa päivitettiin Vantaan kaupunginvaltuustossa 28.2.2022, jolloin siihen lisättiin kaksi uutta kaistaa. Uusien kaistojen tavoitteet ja toimenpiteet liittyvät luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja hiilinielujen vahvistamiseen.

Tiekartan toteuttamistoimenpiteitä vuosina 2021 ja 2022

- Vantaan Energian investoinnit, joiden tavoitteena on hiilinegatiivinen kaukolämmön tuotanto vuonna 2030, ovat käynnistymässä ja osittain käynnistyneet.
- Hulevesiohjelman päivitys aloitettiin vuonna 2022 (tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuonna 2023).
- Kaavoihin on alettu tekemään vähähiilisyys selvityksiä.

- Biohajoavan jätteen kaatopaikkasijoittamisen loppumisen seurauksena metaanipäästöt laskevat.
- Vantaa on mukana kolmessa vapaaehtoisessa green dealissa (päästötön työmaa, päiväkotien kemikaalialtistumisten vähentäminen ja kestävä purkaminen). Green deal -sopimukset ovat vapaaehtoisia sopimuksia valtion ja elinkeinoelämän tai esimerkiksi kuntasektorin välillä. Sopimusten avulla etsitään suhteellisen nopeita saavutettavissa olevia ratkaisuja ilmastohaasteisiin vastaamiseksi ja kiertotalouden edistämiseksi Suomessa. Ympäristöministeriö valitsi kaikki kolme Vantaan green deal -sopimusta palkittavaksi kunniakirjalla parhaasta kestävästä kehityksen sitoumuksesta.
- Ekotukihenkilöksi kouluttautui lisää ja nyt Vantaalla on yhteensä 621 ekotukihenkilöä. Ekotuki on toimintamalli ympäristöasioiden huomioimiseksi työpaikoilla. Työyhteisöihin nimetään ja koulutetaan ekotukihenkilöitä, jotka oman työnsä ohella edistävät ympäristön kannalta kestäviä toimintatapoja ja lisäävät ympäristötietoisuutta.
- Hankintojen ympäristövastuuta on kehitetty arviointiryhmän avulla.

Merkittävimmät haasteet tiekartan toteuttamisessa

- Kaukolämmöntuotannon päästöt

Ukrainan sodan aiheuttama energiakriisi vaikeuttaa energian saantia ja esimerkiksi Vantaan Energia Oy on joutunut käyttämään edelleen myös kivihiiltä kaukolämmön tuottamisessa. Vantaan Energia Oy:n uusi investointiohjelma sisältää kuitenkin useita ratkaisuja, jotka tulevaisuudessa vähentävät kaukolämmöntuotannon päästöjä.

- Liikenne

Joukkoliikenteen kallistuminen lisää henkilöautoilua ja päästöjä. Toisaalta etätyö on vähentänyt työmatkaliikkumista ja samalla päästöjä.

- Luontokato ja hiilivarastojen väheneminen etenee

Kasvava kaupunki joutuu ottamaan viheralueita rakentamisen käyttöön ja hiilikompensaatiolle on vaikea löytää kohteita Vantaan alueelta.

- Kiertotalous etenee hitaasti

Vaikka kiertotaloutta on edistetty, materiaalien ja rakennusosien hyödyntämisen prosesseissa on vielä paljon kehitettävää.

- Aukkaiden ja yritysten osallistaminen

Osallistamista on tehty mutta monimuotoinen ja laajempi osallistaminen vaatisi myös enemmän resursseja.

- Yleinen resurssien puute tiekartan toteuttamisessa.

Vantaan kasvihuonekaasupäästöt vähenivät vuosina 2019 ja 2020 tavoitellusti mutta vuonna 2021 päästöt pysyivät vuoden 2020 tasolla.²³

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen nostettiin yhdeksi tiekartan kaistaksi vuonna 2022. Seuraavassa on lueteltu ympäristökeskuksen toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja edistämiseksi ja ympäristökeskuksen roolista luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi kaavavalmistelussa.

Toteutuneet toimenpiteet

- Toteutettiin lintuaiheinen luonnon teemavuosi.
- Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ja seurannan suunnittelu on käynnistetty (otettiin kaistaksi resurssiviisauden tiekarttaan).
- Luontotyyppiselvityksiä saatiin eteenpäin ja jatketaan näiden tekemistä yhdessä kaavoituksen kanssa vuonna 2023.
- Saatiin tehtyä kaksi luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmaa.

Resurssipulan vuoksi toteutumatta jääneet toimenpiteet (siirrettiin vuodelle 2023)

- Vieraslajientorjunnan suunnitelman käynnistys.
- Luonnonsuojelusuunnitelman käynnistys, sisältää suunnitelman luonnonsuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien tekemiseksi ja suunnitelmien järjestelmällisen teon.

²³ [KHK-paastot_PKS_kaupungeittain_1990_2000-2021.xlsx \(live.com\)](#), luettu 13.3.2022

Kuva: Pertti Raami

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen kaavavalmistelussa

Ympäristökeskus pyrkii edistämään eri tavoin luonnon monimuotoisuuden huomioimista kaavoitusvaiheessa. Ympäristökeskus on mukana kaavojen suunnitteluryhmissä ja pyrkii pitämään huolta, että luontoselvitykset olisivat kaavan valmisteluvaiheessa olemassa tai tehtäisiin ennen kaavan valmistelua. Luontoselvitysten perusteella ja ympäristökeskuksen suositusten perusteella haetaan erilaisia ratkaisuja ja kompromisseja, jotta luontoselvitysten tulokset, erilaiset luonnonsuojelun näkökulmat ja luontoarvot tulisivat huomioiduksi kaavavalmistelussa. Vahvan suojelustatuksen omaavat luontoarvot (esimerkiksi direktiivilajit, kuten liito-orava) otetaan lain määräysten perusteella aina huomioon kaavavalmistelussa. Luonto, jolla ei ole suojelustatusta ei aina tule niin hyvin huomioiduksi, huomioonottaminen riippuu kaavakohteesta ja muista vaatimuksista (esimerkiksi kerrosala).

Henkilöstö

Vakinaisen henkilöstön määrä ympäristökeskuksessa on 2020-luvulla vaihdellut välillä 41–43 (vuonna 2022 vakinaista henkilöstöä oli 43). Määräaikaisen henkilöstön määrä on ollut vuosittain 2–5. Uutta henkilöstöä on tarvittaessa saatu rekrytoitua mutta varsinkin sisäilma-asiantuntijoiden saatavuudessa on ollut isojakin haasteita. Lisäksi esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvät tavoitteet edellyttävät henkilöstöresursseja ja näiden tavoitteiden ajantasaisessa toteuttamisessa on suuria haasteita.

Ympäristökeskuksen sairauspoissaoloprosentti on vuosina 2020–2022 vaihdellut 2,7–4,2 prosentin välillä ja se on ollut koko kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alemmalla tasolla.

Sähköiset tietojärjestelmät ja sähköinen asiointi

Ympäristöterveydenhuolto käyttää vuonna 2019 käyttöönotettua Valtion valvontatietojärjestelmää (VATI). VATI on tietovarasto ja käyttöliittymä, joka kattaa ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelulain ja elintarvikelain mukaiset tehtävät. Järjestelmä sisältää nykyään sähköisen ilmoitusmenettelyn eli ILPPA-ilmoituspalvelun. ILPPA-palvelussa voi tehdä ilmoituksia muun muassa elintarvikelain ja terveydensuojelulain mukaisen toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta ja pilotoinnissa on sähköisen epidemia-ilmoitusmahdollisuuden lisääminen palveluun.

Tapahtumien järjestäjille on olemassa myös Vantaan omilta internet-sivuilta löytyvä sähköinen palvelu Tapahtuma-Apuri. Palvelu neuvoo mitä viranomaislupia (sisältäen sekä ympäristöterveyden että ympäristönsuojelun luvat) tapahtuman järjestäjän pitää hakea ja sivuilta pääsee sähköisesti hakemaan tarvittavia lupia. Asumisterveyteen liittyvä sähköinen palvelu on asumisterveyden chatbot, joka virtuaalisesti neuvoo miten menetellä, jos asukas epäilee asunnossaan olevia terveyttä haittaavia tekijöitä.

Ympäristövalvonta käyttää sähköisessä asiointissa lupa.fi-palvelua, jonka kautta voi tehdä ympäristökeskuksen käsiteltäväksi tulevat erilaiset lupahakemukset ja ilmoitukset. Lisäksi ympäristövalvonta hyödyntää maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmää (MATTI), johon tallennetaan valvonta- ja luontotietoja.

Osallistaminen ja ajankohtaisia asioita

Asukkaita osallistetaan erilaisten hankkeiden, tapahtumien ja kyselyjen avulla. Asukkailla järjestetään myös erilaisia opastettuja luontoretkeä ja resurssiviisauden tiekartan laadinnassa ja päivityksessä järjestettiin asukasraateja, joissa asukkaat pääsivät osallistumaan tiekartan laatimiseen.

Ajankohtainen asia on yhteistyö ja rajapinnat toimintansa vuoden 2023 alussa aloittaneiden uusien hyvinvointialueiden kanssa. Ruokamyrkytys- ja vesiepidemia-asioihin

liittyen hyvinvointialueella on tartuntatautiyksikkö, jonka kanssa ympäristöterveydenhuolto pitää säännöllisiä tapaamisia. Myös tietyt ympäristökeskuksen valvontakohteet siirtyivät kunnalta hyvinvointialueelle (esimerkiksi sosiaalipalvelujen laitokset ja näissä olevat elintarvikehuoneistot), mutta valvontaan tämä ei tuo muutoksia. Samoin yhteistyö pelastuslaitoksen kanssa esimerkiksi suuronnettomuuksiin varautumisessa jatkuu edelleen.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin ympäristökeskus vastaa sekä kunnalle kuuluvista lakisääteisistä ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävistä että Vantaan ympäristö- ja ilmastoasioiden koordinoinnista. Tehtäviin kuuluu muun muassa elintarviketurvallisuuden valvonta, elinympäristön turvallisuuden edistäminen ja valvominen ja kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestäminen. Lisäksi ympäristökeskus käsittelee ympäristöä pilaavaan toimintaan liittyvät lupa- ja ilmoitusasiat, seuraa ja raportoi Vantaan ympäristön tilasta, edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja koordinoi Vantaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden toteuttamista.

Talouden osalta ympäristökeskus pysyi talousarviossa asetetussa raamissa. Valvontaan ja tarkastuksiin liittyvässä palvelutoiminnassa ympäristökeskuksen palvelusuuritteissa on jonkin verran vuosivaihtelua, mutta suuria eroja suoritelmäärissä vertailuvuosina ei ole ollut. Henkilöstömäärä ympäristökeskuksessa on ollut useamman vuoden hyvin vakaa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristökeskuksella on merkittävä rooli turvallisen elinympäristön turvaamisessa. Lisäksi ympäristökeskuksen erilaiset ympäristöä ja sen tilaa koskevat selvitykset ja niiden tuominen kaavavalmisteluihin varmistavat luontoarvojen huomioonottamista kaavoituksessa. Tarkastuslautakunta pitää myös tärkeänä toimialoille ympäristöasioiden hoitoon luotuja yhteistyöverkostoja (ympäristövastaavat ja ekotukihenkilöt). Verkostot varmistavat ympäristöasioihin liittyvän tiedon kulun eri toimialoilla ja niihin kuuluvat henkilöt saavat verkostoista tärkeää tukea ympäristöasioihin liittyvissä asioissa.

Vantaan tavoittelee hiilineutraalisuutta vuonna 2030. Tätä tavoitetta toteutetaan resurssiviisauden tiekartta -toimenpideohjelmalla. Joidenkin tiekartan edellyttämien toimenpiteiden toteuttaminen on viivästynyt puutteellisten resurssien vuoksi. Lautakunta on huolissaan mahdollisista seurauksista, joita kyseiset viivästykset saattavat aiheuttaa. Tuleeko esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden turvaaminen kaavoitusvaiheessa riittävästi huomioitua, jos luonnon monimuotoisuuteen liittyvät selvitykset viivästyvät tai aiheuttaako tämä koko kaavoitusprosesseihin viivettä ja miten viivästykset vaikuttavat Vantaan hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseen.

Suositus:

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että resurssiviisauden tiekartan toteutumisen edistymistä käsiteltäessä kiinnitetään huomiota toimenpideviivästyksiin ja niiden syihin ja mahdollisiin seurauksiin sekä myös tiekartan toteuttamisen vaatimiin resursseihin ja niiden riittävyyteen.

6 VANTAAN ENERGIA OY

Vantaan Energia Oy on kaupunkienergiayhtiö, joka yhdessä tytä- ja osakkuusyhtiöidensä kanssa muodostaa Vantaan Energia -konsernin. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia. Yhtiö myy sähköä koko Suomeen ja kaukolämpöä yhtiö tuottaa ja myy Vantaalle.

Kuva: Vantaan Energia

Toiminnan tavoitteita ja toimenpiteitä tavoitteiden toteuttamiseksi 2022

Vantaan kaupunki on asettanut Vantaan Energia Oy:lle/Vantaan Energia -konsernille vuodelle 2022 tavoitteita. Oheisessa taulukossa on koottuna tavoitteet, mittarit ja niiden toteuma.

Taulukko: Vantaan Energia Oy:lle ja Vantaan Energia -konsernille asetettuja tavoitteita

1. Talouteen liittyvä tavoite: <i>Kestävä ja vastuullinen taloudenpito ja sen mittarit</i>	Tavoitetaso	Toteuma
Konsernin liikevoitto	44,9 miljoonaa euroa	56,8 miljoonaa euroa
Konsernin ROIC ²⁴ (sijoitetun pääoman tuotto)	5,40 %	5,6 %
Osingonjakotavoite, prosenttiosuus tilikauden tuloksesta	50 %	18 miljoonaa euroa Vastaa 65 % yhtiön tuloksesta, josta on poistettu Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeiden alaskirjaus (41,7 miljoonaa euroa)
2. Toiminnan laatuun liittyvä tavoite: <i>Työturvallisuus ja sen mittari</i>	Tavoitetaso	Toteuma
Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti.	7,8	3,3
3. Henkilöstön liittyvät tavoite: <i>Henkilöstötyytyväisyys ja sen mittari</i>	Tavoitetaso	Toteuma
Henkilöstötyytyväisyys (asteikko 1-5, jossa 1=huonoin ja 5=paras)	3,8	3,9
4. Ympäristövastuuseen liittyvä tavoite: <i>Ilmastomuutoksen hillintä ja sen mittarit</i>	Tavoitetaso	Toteuma
Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta g/kWh	107	132

²⁴ ROIC=Return On Invested Capital eli sijoitetun pääoman tuotto. Se mittaa sijoitetun pääoman tuoton niille, jotka ovat antaneet pääomaa eli joukkovelkakirjojen haltijat ja osakkeenomistajat (Lähde: [ROIC \(sijoitetun pääoman tuotto\) Määritelmä ja kaava - 2022 - Taloudellinen sanakirja \(gofreedommoney.com\)](#), luettu 28.11.2022.

Fossiilisista polttoaineista luopuminen vuoteen 2026 mennessä	Kivihiilen käytön lopettaminen. Huoltovarmuustilanteen vuoksi sekä kivihiili että turve on otettu uudelleen käyttöön varmuuspolttoaineina.	Pitkän aikavälin tavoite toteutuu.
---	---	------------------------------------

Taloustavoitteen mittareista liikevoitto ja sijoitetun pääoman tuotto toteutuivat hieman tavoitetta paremmin. Osingonjako tilikauden tuloksesta mittari on myös tavoitetasolla, kun tuloksesta poistetaan Voimaosakeyhtiö SF:n alaskirjaus. Työturvallisuustavoitteen mittarina käytetty tapaturmien määrä on laskenut tavoitetasoa alemmaksi ja henkilöstötyytyväisyyden tavoitteen mittari toteutui tavoitetasoa korkeammalla tasolla. Ilmastonmuutostavoitteen mittareissa hiilidioksidipäästöissä ei päästy vuonna 2022 tavoitetasoon johtuen huoltovarmuussyistä. Ukrainan sota aiheutti myös ongelmia käytössä olleiden polttoaineiden saatavuuteen ja tämän vuoksi kivihiiltä ja turvetta jouduttiin ja jouduttaneen käyttämään polttoaineena etenkin kulutuksen ruuhka- huippujen aikana lämmityskausilla 2022/2023 ja 2023/2024. Toinen mittari, fossiilisista polttoaineista luopuminen, toteutunee tavoitteessa asetetulla pitkällä aikavälillä (vuoteen 2026 mennessä).

Investoinnit

Vantaan Energia Oy:n investoinneissa korostuu liiketaloudellisten tavoitteiden ohella kiertotalouden ja energiatehokkuuden vahvistaminen ja samalla investoinnit tukevat yhtiön tavoitetta luopua fossiilisista polttoaineista vuoteen 2026 mennessä ja olla hiilinegatiivinen vuonna 2030. Ohessa on koottuna yhtiön merkittävimpiä kiertotaloutta vahvistavia ja päästövähennystavoitetta edistäviä investointihankkeita vuosille 2022–2027.

Taulukko: Vantaan Energia Oy:n investointihankkeita

Investointihankkeita	Valmistui/valmistumisarvio	Hyödyntää ja tuottaa
Jätevoimalan laajennus	2022	Kaupan ja teollisuuden jätteiden hyödyntäminen lämmöntuotannossa (kaikkein heikkolaatuisin jäte).
Geoterminen lämpölaitos	2022	Tuottaa maalämpöä Vantaan Energian asiakkaille.
Korkealämpölaitos	2025	Laitoksessa pystytään käsittelemään tavanomaiset kierrätyskelvottomat kotitalouden ja teollisuuden jätteet (esimerkiksi liuottimet, maalit, lääkkeet ja liimat). Tällä hetkellä ulkomaille viedään noin 100 000 tonnia kyseistä jätettä vuodessa. Hanke on saanut ympäristöluvan ja rakennusluvan.
Sähkölaitteiden laajennus	2025	Sähkölaitteiden laajennus tuottaa hiilineutraalia synteettistä metaanikaasua hyödyntämällä Vantaan jätevoimalasta talteen otettuja raaka-aineita: vettä ja hiilidioksidia. Tuotettavalla kaasulla korvataan jatkossa maakaasu energiantuotannossa ja lisäksi kaasua ohjataan liikenteen tarpeisiin. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt hankkeelle 30 miljoonan euron tuen. ²⁵
Lämmön kausivarasto	2026–2027	Kausivarasto mahdollistaa laajamittaisen hukkalämpöjen ja uusiutuvien energialähteiden, kuten aurinkolämmön ja geotermisen energian talteenoton lämmityskauden ulkopuolella ja lämmön hyödyntämisen talven pakkaskaudella. Lämmön kausivarastoon säilötään yli 100-asteiseen veteen uusiutuvaa energiaa, jota saadaan muun muassa aurinko-, tuuli- ja hukkalämmön lähteistä. Varastoitu energia korvaa maakaasun käyttöä talvikaudella ja sen arvioidaan vähentävän lämmöntuotannon hiilidioksidipäästöjä 65 000 tonnilla vuodessa. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt hankkeelle noin 19 miljoonan euron investointituen. ²⁶

²⁵ Lähde: [Työ- ja elinkeinoministeriöltä mittava investointituki Vantaan Energian Sähkölaitteiden laajennus-hankkeelle- Kuljetus & Logistiikka \(kuljetuslehti.fi\)](#), luettu 28.11.2022.

²⁶ Lähde: [Lämmön kausivarastolle merkittävä investointituki | Vantaan Energia](#), luettu 28.11.2022.

Aktiivihiihlaitos	2026–2027	Laitos käyttää rakennuksilta jäävää kierrätyspuujätettä, joka käsitellään hapettomassa pyrolyysiprosessissa ²⁷ . Lopputuotteena syntyy biopohjaista aktiivihiihtä ja prosessilämpöä. Biopohjaista aktiivihiihtä käytetään yhdyskuntien ja teollisuuden vesien ja kaasujen pudistusprosessissa. Prosessilämpö otetaan talteen Vantaan lämpöverkkoon. Laitoksen myötä arvioidaan pääkaupunkiseudun lämmöntuotannon hiilidioksidipäästöjen vähentyvän jopa 60 000 tonnia vuodessa.
-------------------	-----------	--

Kyseiset hankkeet vaativat lähivuosina noin 100–200 miljoonan euron vuosittaisia bruttoinvestointeja. Investoinnit laajentavat yhtiön kykyä hyödyntää erilaisia jätteitä ja jätevoimalan prosesseissa syntyviä raaka-aineita (sähköpolttolaitos) ja mahdollistavat fossiilisista polttoaineista luopumisen. Hankkeet laajentavat myös yhtiön liiketoimintaa (maakaasu, aktiivihiihi). Samalla saadaan uusissa tuotantoprosesseissa syntyvä lämpö tehokkaasti talteen käytettäväksi Vantaan lämpöverkossa ja edetään kohti energiantuotannon hiilinegatiivisuutta.

Tuotannon volyymeja, energianlähteitä ja toimitusvarmuus

Yhtiön sähkön tuotanto on vaihdellut viime vuosina hieman alle 1 000 gigawattitunnista hieman yli 1 300 gigawattituntiin. Lämmön tuotannon vaihteluväli on ollut 1 700 gigawattitunnista hieman yli 2 000 gigawattituntiin. Vuonna 2022 suurimmat energianlähteet olivat vesivoima (33 prosenttia), ydinvoima (17 prosenttia), tuulivoima (16 prosenttia) ja jäte (13 prosenttia). Lämmöntuotannossa isoimpia energianlähteitä vuonna 2022 olivat jäte (52 prosenttia) ja bioenergia (24 prosenttia).

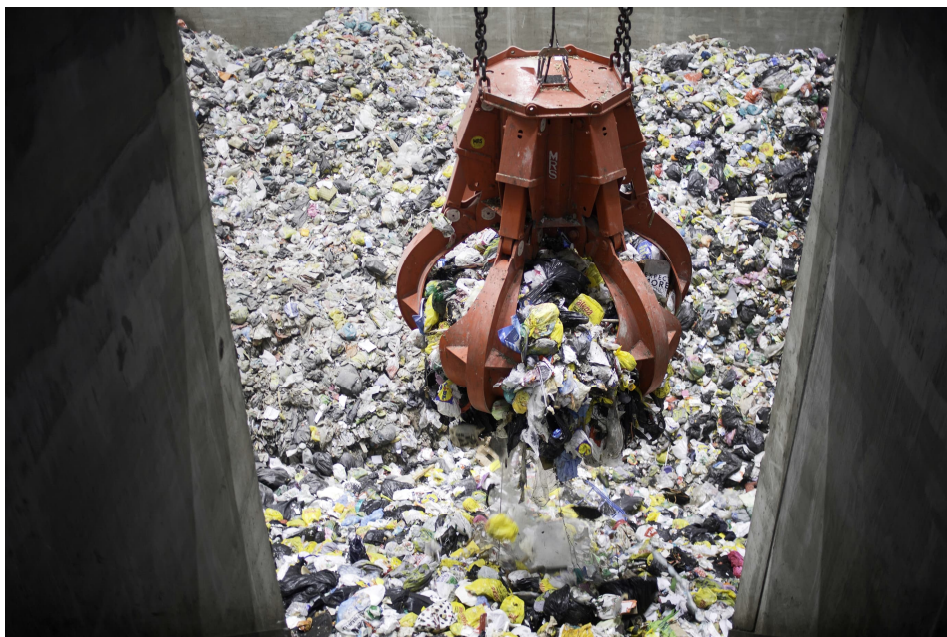
Vantaan Energian sähkön ja lämmön toimitusvarmuus on hyvällä tasolla. Sähkön toimitushäiriöt vuonna 2022 olivat 0,01 tuntia/asiakas (tavoite alle 0,2 tuntia/asiakas). Lämmön toimitushäiriöt puolestaan 0,591 tuntia/asiakas vuonna 2022 (tavoite alle 0,8 tuntia/asiakas).

²⁷ Kuivatislaus eli pyrolyysi on lämpökemiallinen reaktio, jossa materiaalia lämmitetään ympäristössä, jossa happi on poistettu kokonaan tai korvattu toisella inertillä kaasulla. Lähde: [Pyrolysoinnilla jalostetaan bio- ja jättemateriaaleista arvokkaampia lopputuotteita - LAB Focus](#), luettu 28.11.2022.

Energianlähteissä kivihiilestä oltiin jo luopumassa, mutta kuten jo tavoitteiden käsittelyn yhteydessä mainittiin, Ukrainan sota vaikutti ja vaikuttaa edelleen polttoainemarkkinoihin ja kivihiili ja turve ovat mukana energianlähteinä lisäämässä huoltovarmuutta etenkin kulutushuippujen aikana. Sähkön ja lämmön toimitusvarmuus on ollut tarkastelujaksolla hyvällä tasolla. Toimitusvarmuutta on ylläpidetty systemaattisilla käyttö- ja kunnossapito-ohjelmilla ja Ukrainan sodan alettua on varmistettu tarvittavien polttoaineiden saanti.

Vantaan Energia Oy on myös pystynyt tuottamaan kaukolämpöä edullisesti. Energia-teollisuus ry:n tekemässä vertailussa, oli Vantaan Energia Oy:n kaukolämmön hinta Vantaalla kausihinnoiteltuja tuotteita vertailtaessa ajalla 1.1.–1.7.2022 joka kuukausi vertailun halvin.²⁸

Kuva: Vantaan Energia

Ajankohtaista

Vantaan Energia Oy on ollut omistussuhteiden kautta mukana Fennovoiman Hanhikivi 1-ydinvoimalan rakennushankkeessa. Vantaan Energia Oy on yksi Voimaosakeyhtiö SF:n 24 omistajasta, ja Voimaosakeyhtiö SF puolestaan omistaa 66 prosenttia

²⁸ Lähde: [Kaukolämmön hintatilasto - Energiateollisuus](#), Taulukko: Kaukolämmön hinnat, alasivu Kausihinnasto 2022 (XLSX). luettu 1.12.2022.

Fennovoimasta. Ydinvoimalahanke on jäänyt kesken johtuen voimalahankkeen toisen kumppanin venäläisen Rosatomin tytäryhtiö Raos Voima Oy:n laitetoimitusten merkittävistä viivästyksistä. Ydinvoimalalle ei ole enää rakennuslupaa. Vantaan Energia Oy on irrottautunut hankkeesta ja alaskirjannut lokakuussa 2022 Voimaosakeyhtiö SF Oy:n osakkeiden arvon (41,7 miljoonaa euroa). Alaskirjaus ei vaikuta yhtiön korollisen velan määrään, koska pääomasijoitukset on tehty pitkän ajan kuluessa. Vaikka alaskirjaus laskee Vantaan Energia Oy:n tulosta, tällä ei ollut vuonna 2022 vaikutusta yhtiön osingonmaksukykyyn. Jatkossa välimiesmenettelyt voivat vielä tuoda lisäkustannuksia Vantaan Energia Oy:lle.

Ukrainan sota aiheutti merkittävän häiriön energiamarkkinoille, ja Vantaan Energia Oy on panostanut huoltovarmuustoimenpiteisiin lämmön ja sähkön tuotannon varmistamiseksi. Yhtiö jatkoi kivihiilen ja turpeen käyttöä energiantuotannossa varmistaakseen energiantuotannon myös kulutushuippujen aikana. Tämän vuoksi yhtiön energiantuotannon hiilidioksidipäästöt eivät pudonneet tavoitellusti. Yhtiön energiantuotannon hiilidioksidipäästöt ovat kuitenkin selvästi pudonneet jätevoimalan valmistumisen jälkeen (jätevoimala valmistui 2014). Vuonna 2014 yhtiön energiantuotannon hiilidioksidipäästöt olivat 285 grammaa/kilowattitunti, kun vuonna 2022 kyseiset päästöt olivat 132 grammaa/kilowattitunti.

Yhtiö on varautunut maailmantilanteen kiristymisen mukanaan tuomiin uhkiin päivittämällä kriisinhallintaan liittyvät suunnitelmansa ja ohjeistonsa. Myös kyberturvallisuuden parannustoimia ja eri järjestelmien turvallisuustestauksia on tehty aktiivisesti. Investointihankkeita suunniteltaessa on lisäksi tehty perusteelliset sekä talouteen että ympäristövaikutuksiin liittyvät riskikartoitukset.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin Vantaan Energia Oy:lle asettamat tavoitteet toteutuivat lukuun ottamatta tuotannon ja hankinnan hiilidioksidipäästöille asetettua vuositasoitetta. Hiilidioksidipäästöjä ei saatu laskettua tavoitellulle vuositasolle. Ukrainan sota aiheuttaa epävarmuutta energiamarkkinoille ja ongelmia käytössä olleiden polttoaineiden saatavuuteen. Huoltovarmuuden takaamiseksi yhtiö joutui käyttämään myös kivihiiltä polttoaineena etenkin talvikuukausina kulutushuippujen aikana.

Vantaan Energia Oy:n lämmön ja sähköntuotannon hiilidioksidipäästöt ovat pudonneet merkittävästi vuodesta 2014 lähtien, jolloin yhtiön jätevoimala aloitti toimintansa. Yhtiön tuottaman kaukolämmön hinta on vertailujen perusteella edullisella tasolla.

Yhtiön vuoteen 2026 ulottuvassa investointiohjelmassa luodaan edelleen uusia innovaatioita energiantuotantoon. Tulevilla investointihankkeilla pystytään hyödyntämään tehokkaammin nykyisissä tuotantoprosesseissa syntyvää hukkalämpöä ja hyödyntämään yhä laajemmin erilaista jätettä (kaupan ja teollisuuden jätteet sekä vaaralliset jätteet) energiantuotannossa. Suunnitelluissa uusissa tuotantoyksiköissä on tarkoitus tuottaa myös metaania ja aktiivihiihtä ja laajentaa näin yhtiön liiketoimintaa. Vantaan Energia Oy tähtää hankkeiden avulla fossiilisista polttoaineista luopumiseen vuonna 2026 ja vuonna 2030 yhtiön tavoitteena on olla jo hiilinegatiivinen. Investointiohjelma on suuri taloudellinen panostus. Joihinkin hankkeisiin on saatu myös Työ- ja elinkeinoministeriön tukea ja tämä yhtiön hyvän taloudellisen aseman lisäksi antaa hyvän pohjan ohjelman toteuttamiselle.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Vantaan Energia Oy:n toiminta on ollut liiketaloudellisesti kannattavaa ja yhtiön tuottama kaukolämpö on edullista. Samalla yhtiön päästövähennekset tukevat merkittävästi Vantaan kaupungin tavoitetta hiilineutraalisuuden saavuttamisesta vuoteen 2030 mennessä. Uusien investointihankkeiden toteutuksessa suunnitellusti Vantaan Energia Oy:n toiminta tulee tehostumaan, liiketoiminta laajenemaan ja energiantuotanto olisi vuonna 2030 hiilinegatiivista. Yhtiö on myös varautunut kiristyneen maailmantilanteen johdosta lisääntyneisiin riskeihin lisäämällä huoltovarmuutta ja päivittämällä kriisinhallintasuunnitelmiaan.

7 VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa arviointikertomushavainnoilla tarkoitetaan sekä tarkastuslautakunnan suosituksia, kommentteja, tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta, että myönteisiä arvioita eli kehuja. Lähtökohtana on käsitys arvioinnista, joka ei ole pelkästään tarkastuksen tavoin seurattava ja joka voitaisiin merkitä suoraan toteutuneeksi tai ei-toteutuneeksi.

Arviointikertomushavainnoilla voi olla paitsi välitöntä vaikutusta ja konkreettista hyötyä, myös välillisiä vaikutuksia. Kunnan toiminta on usein hidasta ja pitkäjänteistä joutuksen toiminnan ja käsittelyn luonteesta ja tarkoituksesta. Havainto voi toimia muutoksen käynnistäjänä, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä.

Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä. Vastauksissaan toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös julkisesti asukkaiden luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä. Vastausmenettely edistää siten läpinäkyvyyttä ja vuoropuhelua. Tarkastuslautakunta voi todeta, että kaupunginhallituksen hyväksymät ja lautakuntien ja toimialojen antamat vastaukset arviointikertomukseen olivat asialliset. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2021 arviointikertomus on voinut vaikuttaa seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan. Kaupunginvaltuusto merkitsi kokouksessaan 23.5.2022 arviointikertomuksen vuodelta 2021 tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Samassa kokouksessa käytiin vuoden 2022 budjetin lähetekeskustelu.

Kaupunginhallitus lähetti valtuuston päätöksen asianomaisille toimialoille toimenpiteitä varten kokouksessaan 6.6.2022. Kaupunginhallitus hyväksyi selvityksen vuoden 2021 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kokouksessaan 10.10.2022 ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle. Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle ovat kaupunginvaltuuston kokouksen 14.11.2022 § 9 liitteenä.

Seuraavassa poimintoja toimialojen antamista vastauksista:

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelua koskevaan arviointiin vastattiin usealta vastuutaholta. Kaupunkikulttuuri kommentoi muun muassa seuraavasti: Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen ja toimivien yhdyspintojen rakentaminen ovat hyvinvointialueiden aloitettua edelleen merkittävässä roolissa. Tarkastuslautakunnan huoleen työntekijöiden ja asukkaiden riittävästä osallistamisesta toimiala toteaa, että asiakkaiden

ja työntekijöiden osallistamisen tapoja vahvistetaan palveluiden kehittämiseksi tarpeita vastaaviksi. Henkilöstö- ja konsernipalvelut painotti vastauksessa myös sitä, että vuonna 2021 oltiin vielä aika paljon vain suunnitelmatasolla, jolloin osallistumisen tunne on saattanut jäädä puuttumaan. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, kuntademokratia sekä talous ja strategia vastasivat omalta osaltaan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja -toimiala

Psykologi- ja kuraattoripalveluita tarkasteltiin osana mielenterveyden edistämisen ketjua. Lautakunta piti hyvänä psykologi- ja kuraattorivakanssien lisäämistä vuoden 2022 alusta, mutta ilmaisi huolensa psykologivakanssien täyttöasteesta. Tuossa vaiheessa noin 30 prosenttia vakansseista oli jatkuvasti täyttämättä. Toimialan vastauksessa esitettiin mahdollisia keinoja vaikuttaa tilanteeseen esimerkiksi palkkauksen kautta, mutta todettiin myös vastuun siirtyvän hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Psykologivakanssien täyttöasteen osalta tilanne muuttui vuoden 2022 aikana huomponpaan suuntaan. Vuoden 2022 lopussa psykologien vakanssien täyttöaste oli 52,9 prosenttia.

Tarkastuslautakunta oli myös kiinnittänyt huomiota muutamien toimialaan liittyvien sitovien tavoitteiden raportointiin. Toimiala selvensi vastauksessaan asioita kiitettävästi.

Kaupunkitilalautakunta, kaupunkiympäristölautakunta ja kaupunkiympäristön toimiala

Tarkastuslautakunta oli VAV-konsernia koskevan arviointinsa yhteydessä tuonut esiin huolensa kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksistä, muun muassa tonttien niukkuudesta. Toimialan vastauksessa selvitetään keskeiset toimenpiteet, joita asian tiimoilta on otettu käyttöön. Näitä ovat muun muassa kaupungin tonttivarannon lisääminen kaavoituksella ja maanhankinnalla, kohtuuhintaisen vuokra-asumisen painottaminen tontinluovutuksessa, keskusten ja asuinalueiden asuntokannan kehittämisen monipuolisesti sekä erillisen tonttiohjelman laatiminen VAV-konsernille.

Muut tarkastuslautakunnan havainnot liittyivät lähinnä sitovien tavoitteiden toteutumisen tulkintaan tai mittarointiin. Toimialan vastaus oli hyvä ja selventävä.

Kaupunkikulttuurilautakunta ja kaupunkikulttuurin toimiala totesi sitovia tavoitteita koskevassa vastauksessaan, että tavoiteasetantaan ja tavoitteiden mittarointiin panostetaan uudella strategiakaudella. Toimiala kertoo nostaneensa yhdeksi pidemmän aikavälin vaikuttavuustavoitteeksi NEET-nuorten (Not in Employment, Education or Training, suomeksi opintojen ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat nuoret, jotka eivät ole suorittamassa ase- tai siviilipalvelusta tai ole eläkkeellä) määrän vähentämisen.

Tarkastuslautakunta esitti suosituksessaan **kuntalaispalveluille**, että digitukipalveluiden kehittäminen edelleen on tärkeässä asemassa. Toimiala toteaa, että digituki-palvelu on asiakkaiden yhdenvertaisuuden ja osallisuuden toteutumisen edellytys. Toiminta pyritään tulevaisuudessa vakinaistamaan osaksi kaupunkitasoista asiakas-palvelua.

Tarkastuslautakunta käsitteli myös **kirjastopalveluiden** roolia ja rohkaisi yhä laajempaan yhteistyöhön eri tahojen kanssa. Toimiala toteaa ottavansa suosituksen huomioon palveluiden kehittämisessä. Uutta yhteistyötä on luotu jo vuoden 2022 aikana esimerkiksi neuvolan kanssa.

Nuorisopalveluiden osalta tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota monikulttuurisuusosaamisen varmistamiseen. Kaupunkikulttuurin vastauksessa kerrotaan, että työssäoppimisen ja oppisopimuskoulutuksen avulla pyritään saamaan alalle myös monikulttuurisen väestön edustajia. Huolestuttavaa on, että henkilöstön saatavuus on vaikeutunut edellisen arviointikertomuksen ja siihen annettujen vastausten jälkeen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Tarkastuslautakunta arvioi vuoden 2021 arviointikertomuksessa useita sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualueita. **Terveysasemapalveluissa** hoitoon pääsyn nopeuttamista pidettiin tärkeänä ja henkilöstöön kohdistuvien uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntymistä huolestuttavana. Toimiala kuvasi vastauksessaan laajasti erilaisia toimenpiteitä, joilla palveluiden saatavuutta on pyritty parantamaan. Myös vaaratilanteisiin liittyviä ehkäisytoimenpiteitä oli kuvattu.

Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon osalta tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota henkilöstön saatavuusongelmiin, jotka näkyivät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Lisäksi korostettiin jatkuvaa monikulttuurisuusosaamisen parantamista. Toimialan vastauksessa todettiin, että työvoiman saatavuudessa oli haasteita erityisesti koronapandemian aikana, mutta tilannetta oli saatu parannettua alkuvuoden 2022 aikana. Toimialan mukaan monikulttuurisuusosaamiseen kiinnitetään jatkuvasti huomiota.

Psykososiaalisia palveluita sekä lapsiperheiden sosiaalityötä ja lastensuojelua koskevissa suosituksissa tarkastuslautakunta piti tärkeänä nopeuttaa palveluihin pääsyä. Lisäksi lautakunta katsoi, että palvelujen tulisi painottua voimakkaammin ennaltaehkäiseviin ja tukeviin palveluihin. Oman tuotannon vahvistaminen etenkin lastensuojelussa on tärkeää. Toimiala kertoi vastauksessaan tehdyistä varhaisen tuen palveluja vahvistavista toimenpiteistä (muun muassa lapsiperheiden kotipalvelu, nuortenkeskus Nuppi Myyrmäki, perhekeskustoimintamallin kehittäminen). Lisäksi toimialan vastauksen mukaan lastensuojelun sijaishuollon oman tuotannon lisäämistä selvitetään ja asia siirtynee hyvinvointialueen vastuulle.

PKS-HUS yhteisarvioinnin "**iäkäs potilas päivystyksessä**" perusteella tarkastuslautakunta suositteli jatkamaan vaikuttaviksi havaittujen, päivystyksellisiin tilanteisiin liittyvien ohjeiden, toimintatapojen ja palvelujen kehittämistä, joilla parannetaan ikääntyneiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kotona asumisen turvallisuutta sekä kehittämään yhteistyötä erityisesti iäkkäiden kotiuttamisprosessin osalta. Toimialan vastauksen mukaan liikkuva sairaala (LiiSa) laajennetaan koko hyvinvointialueelle ja henkilökunnan koulutusten jatkuvuus pyritään turvaamaan. Yhteistyötä iäkkäiden kotiuttamisprosessin ja koko hoitoketjun nivelkohtien osalta tarkastellaan ja sovitellaan yhteiden eri toimijoiden kesken osana hyvinvointialuevalmistelua.

8 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA

Tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

Kaupunginvaltuusto nimesi 23.8.2021 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2021–2025. Lautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano:

Jäsen

Kaimio Tuire, pj.
Weckman Markku, vpj.
Ahokas Siri
Friman Reija
Iivarinen Oskari
El Issaoui Naima
Jääskeläinen Jouko
Phull Manav
Raja-Aho Maarit (KV 25.4.2022 alkaen)
Lehmuskallio Paula (KV 25.4.2022 asti)
Sillanpää Minttu
Suoniemi Juha
Särkelä Jussi
Al-Tae Hussein

Varajäsen

Viilo Mikko
Karhu Suvi
Åstrand Stefan
Rautavaara Maija
Siniketo-Pietilä Katja
Kiljunen Kimmo
Tuomela Tiina
Orlando Carita
Norres Lasse

Eerola Antero
Järä Juha
Tamminen Ida
Eklund Tarja

Tarkastuslautakunnan jäsenten arviointikertomuksen laadintaa koskevat esteellisyydet on esitetty liitteessä 1.

Kuvassa ylhäältä vasemmalta oikealle lueteltuna: Antero Eerola varajäsen, Markku Weckman varapuheenjohtaja, Juha Suoniemi jäsen, Jussi Särkelä jäsen. Alarivissä vasemmalta alkaen: Jouko Jääskeläinen jäsen, Oskari Iivarinen jäsen, Tuire Kaimio puheenjohtaja, Naima el Issaoui jäsen. Kuvaaja: Jyri Huhtala.

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelman arviointivuodelle 2022 kesäkuussa 2022. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon. Perehtyminen tapahtuu tutustumalla asiakirjoihin, kuulemalla vastuhenkilöitä, käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastatteleamalla virkamiehiä. Tarkoituksena on selvittää sitovien tavoitteiden toteuttaminen sekä koko strategisen ohjauksen toteuttaminen. Samalla selvitetään toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat kaupunginvaltuutettuja. Tämä tuo osaltaan tietoa valtuuston ja valtuutettujen toiveista jo suunnitteluvaiheeseen.

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Vantaalla arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaproessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kokouksia järjestettiin koronan aikaan etä- ja hybridikokouksina.

Tilintarkastus

Tilintarkastaja on toteuttanut kalenterivuoden 2022 tilintarkastuksen työohjelmansa. Tilintarkastuskertomus on annettu 3.5.2023. Tilintarkastajana on valtuuston päätöksen mukaisesti toiminut KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana on emokaupungin osalta toiminut JHT, KHT Juha Huuskonen.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Ilmoitusvelvollisuus koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on myös ilmoitettava viipymättä.

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Lisäksi ilmoitus tehdään merkittävästä varallisuudesta ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa.

Tarkastuslautakunta on vienyt sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle 28.2.2022 ja 30.1.2023.

Muu toiminta

Vantaan kaupungin tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten sekä HUS-kuntayhtymän tarkastuslautakuntien kanssa yhteistoimintaa koulutuksen ja yhteisen arvioinnin puitteissa. Toimintaa koordinoi tarkastuslautakuntien puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Kaupunkien ja kuntayhtymän tarkastuslautakuntien yhteinen iltapäiväseminaari järjestettiin 17.11.2022 Vantaan kaupungin isännöimänä kaupungintalolla. Yhteinen arviointiaihe käsitteli lasten ja nuorten hyvinvoinnille asetettujen tavoitteiden edistämistä (arviointikertomuksen kohta 4.3).

Tarkastuslautakunta antaa erillisen toimintakertomuksen ja laatii toimintasuunnitelman.

Tiedotus

Vantaan kaupungin nettisivuilla osoitteessa <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-tarkastus> esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus ja sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

Vantaalla 3.5.2023
Tarkastuslautakunta

Tuire Kaimio
puheenjohtaja

Markku Weckman
varapuheenjohtaja

Siri Ahokas

Reija Friman

Oskari Iivarinen

Naima el Issaoui

Jouko Jääskeläinen

Maarit Raja-Aho

Manav Phull

Minttu Sillanpää

Juha Suoniemi

Jussi Särkelä

Hussein al-Taee

LIITE 1

Vuoden 2022 arviointikertomuksen laadintaan liittyvät esteellisyydet:

Tuire Kaimio, kaupunkikulttuurilautakunta, jäsen,
Markku Weckman, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Siri Ahokas, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Reija Friman, sosiaali- ja terveyslautakunta, jäsen,
Oskari Iivarinen, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Naima el Issaoui, kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan varajäsen ja VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Manav Phull, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, jäsen,
Juha Suoniemi, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n hallitus, jäsen,
Jussi Särkelä, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, puheenjohtaja,
Hussein al Taei, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varapuheenjohtaja.

Vuoden 2022 arviointikertomuksen laadintaan osallistuneiden varajäsenten esteellisyydet:

Antero Eerola, sosiaali- ja terveyslautakunta, jäsen,
Juha Järä, kaupunkikulttuurilautakunta, jäsen,
Tarja Eklund, kaupunkiympäristölautakunta, varapuheenjohtaja.

LYHENTEET:

ACE	Vantaan ja Telian sopimuksessa kaupungille hankittu moni- vaiheinen asiakaspalveluratkaisu
ARA	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
HIV	Ihmisen immuunikatovirus
HOT	Hyväksymis- ja omistautumisterapia
HR-järjestelmä	Henkilöstöhallintojärjestelmä
HUS	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYKS	Helsingin yliopistollinen keskussairaala
ILPPA	Sähköinen ilmoituspalvelujärjestelmä
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
Keva	Kuntien eläkevakuutus
KHK	Kasvihuonekaasu
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
KVR	Kokonaisvastuurakentaminen
Liisa	Liikkuva sairaala
MAL-sopimus	Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus
MATTI	Maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmä
NEET	Not employment, education or training/opintojen ja työmark- kinoiden ulkopuolella oleva
NPS	Net promoter score eli kuinka todennäköisesti suosittelet palvelua ystävällesi
OKM	Opetus- ja kulttuuriministeriö
PKS	Pääkaupunkiseutu
PTS	Pitkän tähtäimen suunnitelma
ROIC	Return on invested capital/sijoitetun pääoman tuotto
S2	Suomi toisena kielenä
TEAvisari	Kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden edistämisessä ku- vaava verkkopalvelu
VATI	Valtion valvontatietojärjestelmä
VAV	Vantaan vuokra-asunnot
VTK	Vantaan teollisuuskiinteistöt

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitykset

Sisältökohta 1.1 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2022 sitovien tavoitteiden toteutumisesta

Sitova tavoite 11. Suunnitelma IB-jatkumon toteuttamiseksi osana oppimiskampusta.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Suunnitelma laadittu.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvä mittari on yksiselitteinen on/off-mittari. Sen mukaan suunnitelma on joko valmistunut tai ei ole valmistunut. Raportoinnin mukaan suunnitelma on tehty tavoitteessa mainitsemattoman ohjelman osalta, mutta ei nimenomaisesti tavoitteeksi asetetun suunnitelman osalta. Tavoitteena olevan suunnitelman osalta suunnittelu on vasta aloitettu. Tavoite ei näin ollen toteutunut lainkaan.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että suunnitelma IB Career Related-ohjelman aloittamisen osalta laadittiin vuoden 2022 aikana. (Ohjelma alkaa Variassa elokuussa 2024).

Toimialalla on tehty laaja analyysi englanninkielisen opetuksen järjestämiseen liittyvistä näkökulmista; kohdejoukko, palveluverkko, suomen kielen osaaminen, varhaiskasvatussuunnitelma ja opetussuunnitelmat ja rekrytointi huomioon ottaen. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätöksen mukaisesti Aviapoliksen alueelle lähdetään suunnittelemaan Muuran yhtenäistä peruskoulua, jossa osa oppilaista voi opiskella painotetun englannin kielen opetussuunnitelman mukaan. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen IB-koulutusohjelman (PYP ja MYP) tarveselvitystä jatketaan edelleen.

Sitova tavoite 16. Laajennetaan lapsille ja nuorille suunnattua harrastustoimintaa ja parannetaan harrastusmahdollisuuksia.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, prosentti (Kouluterveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle).
- Harrastusten Vantaa -hankkeeseen osallistuneet, joille kyseessä on ainoa harrastus, lukumäärä. (kysely osallistuvien perheille).

Ensimmäisen mittarin raportoinnissa todetaan, että vuonna 2022 tehdyn kohdennetun kyselyn tulokset eivät ole vertailukelpoisia tavoitearvoihin, jotka on saatu kouluterveyskyselystä. Koska toteuma-arvot eivät ole vertailukelpoisia tavoitearvoihin ei tavoitteen ensimmäisen mittarin toteutumista voi arvioida.

Tavoitteen toisessa mittarissa tarkasteltiin, miten suurelle osalle osallistujista kyseessä oli ainoa ohjattu harrastus. Lähtötaso oli 32 prosenttia ja tavoitetaso, että osuus kasvaa. Toteuma oli 34 prosenttia, joten tavoitteen toinen mittari toteutui. Tavoite voidaan katsoa osittain toteutuneeksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että harrastusten vantaan toiminta on vakiintunut Vantaalla, mutta silti markkinointiin ja tiedottamiseen sekä harrastuksiin ohjautumiseen tulee kiinnittää huomiota. Harrastusten Vantaan tarjonnan suunnittelu edellyttää oppilaiden kuulemista. Tätä kautta pyritään tarjoamaan kohdejoukkoa kiinnostavia ja innostavia harrastuksia. Useiden

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitykset

toimijoiden kesken pyritään löytämään jatkossakin tiloja ja toimijoita harrastustoiminnan turvaamiseksi.

Sitova tavoite 22. Nuorten mielenterveyttä tuetaan nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluita.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Odotusaika opiskeluhuollon kuraattorien ja psykologien sekä nuortenkeskus Nupin palveluihin pääsyyn.
- Nuorten antama palaute palvelusta (esimerkiksi NPS).
- Koulupsykologien tehtävien täyttöaste.

Tavoitteen toteutumista mitataan kolmella laajalla mittarilla. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota yhteen tavoitteeseen kohdistuvien mittarien suureen määrään ja mittareiden laajuuteen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että toimintaa haluttiin seurata erityisen tarkasti, koska nuorten mielenterveyspalveluihin pääsemisen kokonaisuus on niin laaja, sitä on haluttu valottaa useammasta näkökulmasta. Yksi selittävä tekijä on asian (nuorten mielenterveys) laajuuden lisäksi se, että mielenterveyttä tuettiin usean toimialan yhteistyönä ja palveluketjuna. Nuortenkeskus Nuppiin liittyvät kaksi tavoitetta (palveluun pääsy ja nuorten antama palaute) liittyivät myös siihen isoon panostukseen, jonka soster-lautakunta ja valtuusto antoivat, kun perustettiin kokonainen uusi Nupin toimipiste Länsi-Vantaalle.

Sitova tavoite 25. Syrjäytymisen ja koulupudokkuuden vähentäminen.

Tavoite sisälsi neljä mittaria, joista kahdessa mitattiin kahta asiaa. Kolmessa mittareista tavoitetaso Saavutettiin osittain. Kiusaamisen vähentymiseen liittyvään mittariin ei ollut tavoitearvoja, joten kiusaamisen vähentymistä ei voitu arvioida.

Tarkastuslautakunta on huolissaan siitä, että reilusti yli puolet suomi toisena kielenä (S2) oppilaista kuuluu lukutaidossa suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen. Mittari koskee 2. luokan oppilaita, mutta S2-oppilaiden kielenoppimiseen panostaminen on tärkeää kaikilla kouluasteilla.

Mittari	Mittarien tavoitetaso	Mittarien toteuma	Tavoitteen toteutuminen
Varian keskeyttämisprosentti, kaikki	Keskeyttämisprosentti enintään 10 %	11,3 % (ET)	Tavoite toteutui osittain.
Varian keskeyttämisprosentti, alle 20-vuotiaat	Keskeyttämisprosentti enintään 8 %	8,8 % (ET)	
Lukuseula, 2 luokat vakioituna S2-oppilaiden mukaan (suomi äidinkielenä ja suomi toisena kielenä)	Kaikissa 2. luokan oppilaissa suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen kuuluvien joukko vähenee	Suomi äidinkielenä oppilaat (ET) Suomi toisena kielenä (T)	
School day -sovelluksen tuottama data oppilaiden hyvinvoinnista	Kokemus kiusaamisesta vähenee vuoden 2022 aikana (4. ja 7. -luokat)	School day -mitausten lähtötiedot saatu	

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitykset

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että toimialalla on panostettu vuonna 2022 henkilöstön kieli- ja kulttuuritietoisuuden osaamisen vahvistamiseen, mutta myös tunnistettu S2-opetuksen kehittämisen tarpeita. Tunnistettujen kehittämistarpeiden pohjalta vuonna 2023 käynnistetään monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma. 1.8.2023 alkaen alkuopetuksessa on lisätty yksi vuosiviikkotunti äidinkielen ensimmäisellä luokalla sekä vahvistettu kielellisen osaamisen taitoja esi- ja alkuopetuksen yhteistyössä. Näiden vaikuttavuus tulee näkyviin lähivuosina.

Sisältökohta luku 4 ja tiivistelmäkohta 8–10

Tiivistelmäkohta 8. Varhaiskasvatus kärsii vakavasta henkilöstövajeesta. Erityisesti tiukentuvat kelpoisuusehdot täyttävistä työntekijöistä on pulaa. Sairauspoissaolojen merkittävä lisääntyminen ja sijaisten heikko saatavuus lisäävät entisestään tilanteen haastavuutta. Kaupunki on muun muassa tukenut henkilöstön kouluttautumista ja pätevöitymistä tehtäviin. Myös eri kulttuureista tulevan henkilöstön saatavuuteen on kiinnitetty huomiota.

Johtopäätökset:

Toiminnan keskeisiä tavoitteita on edistetty. Talouden osalta asiakasmaksutuotot eivät toteutuneet ennakkoidusti järjestelmämuutoksen vuoksi. Menojen toteumaan vaikutti sairauspoissaoloista ja lisääntyneestä avustajatarpeesta aiheutunut Seuren ennakoitua suurempi käyttö.

Henkilöstön saatavuudessa on suuria haasteita. Tiukentuvat pätevyysvaatimukset heikentävät tilannetta entisestään. Vantaa tukee henkilöstön pätevöitymistä, esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettajiksi. Muunkielisten lasten osuus varhaiskasvatuksessa on merkittävä. Monikielisessä ympäristössä suomen kielen opettaminen on vaativaa ja edellyttää resursseja, jotta lapsilla olisi riittävät kielelliset valmiudet perusopetukseen siirtymiseen.

Vantaa on mukana valtakunnallisessa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, jossa osa lapsista aloittaa esiopetuksen 5-vuotiaana. Kokeilun tavoitteina ovat muun muassa koulutuksellisen tasa-arvon vahvistaminen sekä tiedon kerääminen kokeilun vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin. Huoltajat ovat antaneet kokeilusta hyvää palautetta Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti Vantaa lakkautti kotihoidontuen kuntalisän 1.8.2022 alkaen. Vantaa-lisän lakkauttaminen ei ole toistaiseksi vähentänyt lasten kotihoitoa eikä lisännyt varhaiskasvatuksen kysyntää.

Suosituks:

Varhaiskasvatus kärsii vakavasta työntekijävajeesta. Erityisesti tiukentuvat kelpoisuusehdot täyttävästä henkilöstöstä on pulaa. Kaupunki on muun muassa tukenut henkilöstön kouluttautumista ja pätevöitymistä tehtäviin. Henkilöstövaje on kuitenkin valtakunnallinen ongelma ja yksittäisen kaupungin vaikutusmahdollisuudet ovat rajalliset. Sairauspoissaolojen merkittävä lisääntyminen ja sijaisten heikko saatavuus lisäävät entisestään tilanteen haastavuutta. Tarkastuslautakunta kannustaa varhaiskasvatusta jatkamaan henkilöstövajeen torjumista käytettävissään olevin keinoin. Tarkastuslautakunta korostaa kielenopetuksen merkitystä. On tärkeää varmistaa, että lapsilla on riittävä tulevan opetuskielen taito perusopetukseen siirryttäessä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitykset

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että kaupunkitasoisen henkilöstön saatavuuden toimenpideohjelman toimenpiteitä edistetään varhaiskasvatuksen palvelualueilla määrätietoisesti. Toimenpideohjelmalla jalkauttamaan on perustettu työryhmä, joka vastaa siitä, että varhaiskasvatuksen henkilöstövajeen parantamiseen liittyvät toimenpiteet ovat mahdollisimman tarkoituksenmukaisia ja vaikuttavia. Keskisiä toimenpiteitä ovat mm. palkkaan, palkitsemiseen ja henkilöstöetuihin liittyvät asiat, pito- ja vetovoimaa tukevan lähijohtamisen kehittäminen, työnantajan tukema pätevöitymiskoulutus, oppilaitosyhteistyö sekä rekrytoinnin kehittäminen. Valtakunnallisesti yritetään käytettävissä olevin keinoin vaikuttaa koulutuspaikkojen lisäämiseen sekä alan yleiseen houkuttelevuuteen.

Sairauspoissaoloihin pyritään vaikuttamaan monenlaisten työhyvinvointia ja työssä jaksamista edistävin toimenpitein. Sijaisten saatavuuteen liittyviä haasteita helpottamaan on tälle vuodelle palkattu 40 vakituista varahenkilöä, jotka sijoitetaan isoimpiin yksiköihin helpottamaan välitöntä sijaistarvetta.

Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään muunkielisten lasten suomen kielen oppimiseen mm. edistämällä varhaiskasvatuksen kielitietoista toimintakulttuuria, jossa inklusiivisessa toiminnassa varmistetaan jokaisen lapsen mahdollisuudet oppia suomen kieltä. Vantaalla on viisi kieli- ja kulttuurikoordinaattoria, jotka toimivat konsultoivassa roolissa ja jotka kehittävät yhdessä päiväkotien henkilöstön kanssa suomen kielen omaksumiseen tähtääviä toimintatapoja.

Tiivistelmäkohta 9. Koivukylän päiväkotia edustaa hienoa puurakentamista. Päiväkotia oli ensimmäinen rakennushanke, jossa hiilijalanjälki vaikutti tarjousten vertailuperusteissa. Vaikeasta maailmantilanteesta huolimatta päiväkotia valmistui lähes aikataulussaan alittaen samalla arvioidut kokonaiskustannukset.

Johtopäätökset:

Koivukylän päiväkotihankkeessa on hyödynnetty KVR-urakkaa, jossa urakoitsija vastaa sekä hankkeen suunnittelusta että toteutuksesta. Hanke oli ensimmäinen laatuaan, jossa hiilijalanjälki on otettu huomioon tarjousten vertailuperusteissa. Päiväkotia valmistui lähes aikataulussaan haastavasta maailmantilanteesta huolimatta. Myös hankkeen kustannukset ovat jäämässä alle kustannusarvion. Urakasta saatuna oppeina hiilijalan- ja hiilikädenjälki tullevat lisääntymään jatkossa vastaavanlaisten tarjouskilpailujen vertailuperusteissa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Koivukylän päiväkotia edustaa hienoa puurakentamista. Päiväkodin valmistuminen lähes aikataulussaan ja arvioitujen kustannusten alittuminen ovat hyviä saavutuksia vaikeasta maailmantilanteesta huomioon ottaen.

Yhteistyö toimitilan ja urakoitsijan kanssa suunnittelun ja rakentamisen aikana sujui kasvatuksen ja oppimisen toimialan näkökulmasta hyvin. Aikataulussa pysymisen ansiosta päiväkotia oli mahdollista avata suunnitellusti. Lopputuloksena oli terveellinen, turvallinen ja toimiva sekä konseptin mukainen päiväkotia. Tämä antaa hyvän pohjan seuraavan päiväkodin eli Ruusuapuun päiväkodin rakentamiselle.

Tiivistelmäkohta 10. Pääkaupunkiseudun kaupungit sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri arvioivat yhdessä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä. Vantaalla arviointia kohdistui lukiolaisiin. Arvioinnin perusteella opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Haasteet erityisesti psykologien saatavuudessa sekä palvelutarpeen kasvu vaikeuttavat

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitykset

opiskeluhuollon palveluihin pääsyä. Opiskeluhuollossa kannatellaan osaa myös sellaisista opiskelijoista, joiden tilanne vaatisi hoidollisempia palveluja.

Johtopäätökset:

Opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Haastava henkilöstötilanne, erityisesti psykologien ja lääkäreiden saatavuus, sekä palvelutarpeen kasvu vaikeuttavat palveluihin pääsyä.

Lukioissa toimii opiskeluhuollon ja muun henkilökunnan muodostama opiskelijoiden tukiverkosto. Tarvittaessa muodostetaan nuoren tapauskohtaiset tarpeet huomioiva monialainen asiantuntijaryhmä.

Kuraattorien ja psykologien lakisääteiset asiakasmitoitukset toteutuvat vakanssien osalta. Psykologi-vakanssien täyttöaste on huomattavan alhainen, mikä heikentää vastaanotoille pääsyä. Lähes viidennes opiskelijoista ei ole saanut psykologin vastaanottoaikaa lakisääteisessä määräajassa. Usein odotusajaksi voidaan tarjota muita tukitoimia. Palvelujärjestelmä on pirstaleinen ja resurssi- vajetta on monella eri tasolla. Opiskeluhuollossa kannatellaan myös opiskelijoita, jotka tarvitsisivat hoidollisempia palveluja.

Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ovat kyselytulosten perusteella parantuneet. Erityisesti ruotsinkielisen lukion pieni koko tarjoaa joustavat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Kaupunginhallituksen hyväksymä Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma konkretisoituu lukioiden hyvinvointikansioissa sovituissa toimenpiteissä. Kiusaamisen vastaisessa työssä keskeistä on yhteisöllisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä osallisuuden ja yhteistoiminnan kehittäminen.

Poissaolojen määrä on kasvanut ja niiden seuranta on kehittynyt. Poissaolojen seurannassa ja niihin puuttumisessa noudatetaan yhdessä sovittua toimintamallia. Koronapandemia ja etäopetus ovat vaikuttaneet lukiolaisten henkiseen hyvinvointiin. Koulu-uupumus, ahdistuneisuus ja yksinäisyys ovat lisääntyneet selvästi, etenkin tyttöillä. Erityisen haastavaa etäopetusaika on ollut niille nuorille, joilla oli vaikeuksia jo ennen koronaa sekä niille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Opiskelijoille on tarjottu tukiopetusta ja opetusta pienryhmissä. Opiskeluhuollon toimijat ovat jalkautuneet välitunneille.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta muistuttaa hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen kehittämisen tavoitteista, jotta palveluihin pääsy nopeutuisi ja tarvetta vastaavia palveluja pystyttäisiin tarjoamaan oikea-aikaisesti. On tärkeää, että opiskeluhuollon riittävät voimavarat turvataan hyvinvointialueella.

Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat korostuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhteistyö jatkuu ja kehittyy kuntaan jäävien ja hyvinvointialueelle siirtyneiden palvelujen välillä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että 1.8.2023 voimaan astuneessa Koulutuksen järjestäjän nuorten lukiokoulutuksen opiskeluhuoltosuunnitelmassa on arvioitu opiskeluhooltohenkilöstön tarve, johon hyvinvointialue lakisäteisesti pyrkii vastaamaan. Yhteistyötä hyvinvointialueen ja KASO:n välillä

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitykset

pidetään yllä yhteisillä rakenteilla (mm. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltoryhmä), lisäksi KASO:n opiskeluhoollon erityisasiantuntija toimii tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueelle siirtyneiden opiskeluhooltopalveluiden kanssa, jotta yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen välillä jatkuu ja kehittyy.

VD/5390/10.03.02.01/2023

Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus -uudisrakennus (aiemmin "Oppimiskampus") - toisen asteen, vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen tilat tarvitaan riittävien ja laadukkaiden opetustilojen tarjoamiseksi kasvavalle opiskelijamäärälle. Toimipisteeseen tulee sijoittumaan tilapaikat yhteensä 2615 opiskelijalle, joista 1365 tilapaikkaa on Vantaan Ammattiopisto Varian aloille; ravintola- ja cateringala, elintarvikeala, hiusala, kuvallisen ilmaisun ala, valmentava koulutus, sosiaali- ja terveysala, matkailuala ja ICT-ala. Vantaan aikuisopiston Tikkurilan toimipisteelle on 750 tilapaikkaa ja aikuisten perusopetukselle 200 tilapaikkaa. Tikkurilan lukion opiskelijoille on 300 tilapaikkaa.

Vantaan kaupungin omistaman monialaisen, ammatillista koulutusta ja oppisopimuskoulutusta järjestävän Vantaan Ammattiopisto Varian opetustoiminnot on suunniteltu keskitettävän nykyisen neljän toimipisteen sijasta kolmeen nykyaikaiseen ja terveelliseen opetustilaan: Tikkurilan osaamiskampus Kortteli 1:een, Vehkalaan ja Hiekkaharjuun. Kortteli 1 -hanke tehostaa Varian tilankäyttöä, helpottaa vastaamaan opiskelijamäärien kasvuun ja koulutussisältökysynnän muutoksiin ja vaihteluun sekä mahdollistaa ja tukee opetuksen, koulutuksen ja oppimispolkujen kehittämistä.

Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Kortteli 1:een vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun ja tukee Vantaan kaupungin tavoitteita lukiokoulutuksen tarjonnassa. Hanke mahdollistaa myös aikuislukion paikkojen sekä IB Diploma Programmen aloituspaikkojen lisäämisen, mikä kasvattaa lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta sekä tarjoaa aloituspaikkoja kansainvälisesti orientoituneille opiskelijoille.

Vantaan aikuisopiston vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja maahanmuuttajakoulutuksen nykyiset tilat sekä laajenevan aikuisten perusopetuksen tilat Tikkurilassa keskitetään kampukselle rakennettaviin tiloihin.

Hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä Vantaan kaupungin toimitilajohtamisen palveluyksikön, Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Vantaan ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion, Kaupunkikulttuuri ja hyvinvoinnin toimialan, Vantaan aikuisopiston ja Kaupunkisuunnittelun sekä konsulttitoimisto JKMM Arkkitehdit Oy:n kanssa. Hanke tulee sijoittumaan Tikkurilan Jokiniemen kaupunginosaan, lähelle Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti esitetään sijoittuvan kaavoitettavan alueen pohjoisosaan, Valkoisenlähteentien, Jokiniemenkadun ja junaradan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tavoitteena on arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Kortteli 1 -uudisrakennus muodostaa yhdessä Tikkurilan Lukion päärakennuksen, Varian Hiekkaharjun toimipisteen sekä alueen muiden nykyisten ja tulevaisuudessa kaavailluiden opetusrakennusten kanssa Tikkurilan osaamiskampus -alueen.

Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä lokakuussa 2020 tehdyn päätöksen myötä Varia on osa kampusrakennusta. Hanke on 9.3.2021 päivätyn Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvityksen mukainen. Palveluverkkoselvitys on hyväksytty: Opetuslautakunta 19.4.2021 § 7 ja Tekninen lautakunta 5.5.2021 § 7. Kaupunginhallitus on käsitellyt palveluverkkoselvityksen 24.5.2021 § 34.

Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen toisen asteen tilojen tarveselvitys 7.9.2021, kaupunginhallitus on hyväksynyt 4.10.2021 § 10.

Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä 7.4.2022 käsiteltiin Aikuisopiston tilojen lisäämistä Oppimiskampushankkeeseen ja todettiin, että suunnittelua voidaan jatkaa siltä pohjalta, että aikuisopistokin tulee sijoittumaan Oppimiskampukseen.

Kaupunginhallitus linjasi 19.12.2022 § 12 päätöksessään kampusalueen kehittämistä koskevista periaatteista, joita ovat kestävyys, yhteistyö ja osallisuus.

Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen uudisrakennuksen tarveselvitys 26.1.2023, kaupunginhallitus on hyväksynyt 27.2.2023 § 12. Tarveselvityksessä määritetty kokonaislaajuus oli 22 580 htm2 / 27 650 brm2 ja sen perusteella laskettu kustannusennuste hankkeelle oli 88,9 milj. euroa (alv 0 %, KL 119, 1/23).

Taloussuunnitelmassa 2021–2024 Oppimiskampuksen toiseen asteen tilat on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Taloussuunnitelmassa 2023–2026 aikuisopiston tilat ja aikuisten perusopetuksen tilat -uudisrakennukset on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena.

Alustava VTK Kiinteistöt Oy:n aikataulu valmistumiselle on 07/2028.

Kohteen hankesuunnitelmassa määritetty kokonaislaajuus on 23 920 htm2 / 29 320 brm2. Hankesuunnitelman perusteella laskettu, 16.8.2023 päivätty tavoitehinta hankkeelle on 99,1 milj. € (alv 0 %, KL 115, 5/23). Kustannuksia nostaneita tekijöitä tarveselvitysvaiheesta ovat tarkentuneet suunnitelmat; neliöiden kasvu, kaaviotasoiset luonnossuunnitelmat sekä teknisten järjestelmien tarkentuminen (mm. sprinklerijärjestelmä, varavoima).

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 8 §:n 1 kohdan 31 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunkitilalautakunnalle hyväksyttäväksi Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus 28.8.2023 päivätty hankesuunnitelma ja sen tavoitehinta 99,1 milj. € (alv 0 %, KL 115, 5/23) jatkosuunnittelun pohjaksi. Kaupunkitilalautakunta esittää tarveselvitys-hankesuunnitelmaa edelleen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Merkittiin, että tämän pykälän jälkeen käsiteltiin pykälä 9.

Liitteet:

- Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus, 28.8.2023 päivätty hankesuunnitelma liitteineen

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat
- ote toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Rakennuttaja-arkkitehti Jussi Hyvärilä, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Palveluverkkoasiantuntija Hannu Haarala, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kortteli 1, TIKKURILAN OSAAMISKAMPUS

UUDISRAKENNUS

Hankesuunnitelma 28.08.2023

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1 HANKETIETOKORTTI.....	5
2 HANKKEEN PERUSTEET	6
2.1. Hankkeesta aiemmin tehdyt päätökset	6
2.2. Yleistä	6
2.3. Yhteenveto hankkeesta	6
3 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOhjelma JA TILOJEN VAATIMUKSET	9
3.1 Tilojen toiminnan kuvaus	9
3.1.1 Eri toimintojen tilat.....	9
3.1.2. Yhteiset tilat.....	11
3.1.3 Henkilökunnan tilat	15
3.1.4 Ateriapalvelut	18
3.1.5 Puhtaus / pesu- ja wc-tilat	19
3.1.6 Siivoustilat	19
3.1.7 Jätehuollon tilat	20
3.1.8 Väestönsuojatilat.....	21
3.1.9 Pihan vaatimukset.....	22
3.1.10 Muuta	23
3.2 Tilaohjelma	24
3.3 Tilojen vaatimukset.....	24
4 RAKENNUS	25
4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset	25
4.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet.....	25
4.0.2 Tilatehokkuustavoite.....	28
4.0.3 Muuntojoustovaatimus	28
4.0.4 Ääniolosuhteet	29
4.0.5 Palotekniset vaatimukset.....	30
4.0.6 Sisäilmataavoitteet	30
4.1 Arkkitehtoniset tavoitteet	31
4.2 Esteettömyystavoitteet	32

4.3 Rakennetekniset tavoitteet	32
4.4 LVIA-tekniset tavoitteet.....	34
4.5 Sähkötekniset tavoitteet	37
4.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet	44
5 RAKENNUSPAIKKA	47
5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	47
5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet	47
5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet	53
6. HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE.....	54
7. KUSTANNUKSET	55
7.1 Rakennuskustannukset	55
7.2 Käyttökustannusennuste	56
7.3 Toimintakustannukset	57
7.4 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste	57
8 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU	57
9 TYÖTURVALLISUUSASIAT	58
10 RISKIT.....	59
10.1 Yleisriskit	59
10.2 Kaavamuutosriski	59
10.3 Kustannusriski	59
10.4 Maaperästä ja rak.paikasta aiheutuvat riskit.....	60
11 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ.....	61

Liitteet:

- Liite 1: Sijaintikartta
- Liite 2: Ilmakuva
- Liite 3: Asemakaavaote ja määräykset
- Liite 4: Tonttikartta
- Liite 5: Asemapiirustus 20.6.2023
- Liite 6: Tilaohjelma, tiivistetty 20.6.2023
- Liite 7: Osallisuus 16.5.2023
- Liite 8: Turvallisuus 14.6.2023
- Liite 9: Tavoitehintalaskelma 16.8.2023

Oheismateriaalit:

- Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille
- Vantaan kaupungin LVIA -suunnitteluohjeet
- Havat-riskikartta
- Geotekniset lähtötiedot
- Melukartat
- Pedagoginen suunnitelma (Kason asiakirja, opetustilat)
- Tilakortit 20.6.2023
- Tilaohjelma, laajempi (Excel) 20.6.2023
- Alustavat ehdotussuunnitelmat 20.6.2023
- "Opintoputki" -luonnos kustannuslaskentaan 28.6.2023
- Valmistuskeittiön pohjapiirustus 20.6.2023
- Valmistuskeittiön laiteluettelo 20.6.2023
- Kahvilan laiteluettelo 20.6.2023

1 HANKETIETOKORTTI

VD/5390/10.03.02.01/2023

Kohteen nimi: Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus, uudisrakennus						
Tarpeen kuvaus: Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus -rakennus on osa laajempaa Vantaan toisen asteen koulutuksen, vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen toimitilaverkon sekä Tikkurilan osaamiskampuksen alueen kehitystä.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Oppimiskampus, uudisrakennus tarveselvitys (2023) Vantaan ammattiopisto Varia, toimitilatarpeiden esiselvitys (2019) Vantaan lukioverkkoselvitys (2020) Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitys (2021) Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen toisen asteen tilojen tarveselvitys (2021)						
Tarpeen perustelut: Tarpeiden mukaisten ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen toisen asteen koulutuksen, vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen kasvavalle opiskelijamäärälle Vantaalla. Vantaan ammattiopisto Varian opetustoimintoja on suunniteltu keskitettävään toiminnallisista, teknisistä ja taloudellisista syistä nykyisen neljän toimipisteen sijaan kolmeen toimipisteeseen, jotka ovat tiloiltaan nykyaikaisia ja terveellisiä. Kolme toimipistettä ovat Vehkala, Hiekkaharju ja Tikkurilan osaamiskampuksen Kortteli 1. Hanke tehostaa Varian tilankäyttöä, helpottaa vastaamaan opiskelijamäärien kasvuun ja koulutussisältöky synnän muutoksiin ja vaihteluun sekä mahdollistaa ja tukee opetuksen, koulutuksen ja oppimispolkujen kehittämistä. Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Kortteliin 1 vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun ja tukee Vantaan kaupungin tavoitteita lukiokoulutuksen tarjonnassa. Hanke mahdollistaa myös aikuislukion paikkojen lisäämistä sekä IB Diploma Programmen aloituspaikkojen lisäämisen, mikä lisää lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta sekä tarjoaa aloituspaikkoja kansainvälisesti orientoituneille opiskelijoille. Vantaan aikuisopiston vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja maahanmuuttajakoulutuksen nykyiset tilat sekä laajenevan aikuisten perusopetuksen tilat Tikkurilassa keskitetään kampukselle rakennettaviin tiloihin.						
Käyttäjätöimiala(t): Kasvatus ja oppiminen, Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi						
Kaupunginosa: 62 Jokiniemi	Kiinteistötunnus: Ei tiedossa			Tontin pinta-ala: n. 7900 m ²		
Osoite ja tontti: Täsmentyy kaavoituksessa	Kaavatiedot: 002517			Rakennusoikeus: 35 000 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)				Investointikustannus		
	brm²	htm²	hym²	€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus	29 320	23 920	18 207	99 100 000	3380	4143
Laajennus / lisärakennus	-	-	-	-	-	-
Muutos / peruskorjaus	-	-	-	-	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä				2615 opiskelijapaikkaa		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				37 897 € / tilapaikka		
Väistötilan tarve: Toimitilaverkon kehitykseen liittyvät väistötilatarpeet pystytään järjestämään Varian nykyisissä tiloissa.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelmassa 2021-2024 toisen asteen tilojen uudisrakennus on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Taloussuunnitelmassa 2023-2026 aikuisopiston tilat ja aikuisten perusopetuksen tilat -uudisrakennukset on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Miten huomioidaan velvoitepysäköintipaikkojen toteuttaminen keskitetyssä rakenteellisessa pysäköintilaitoksessa, osakkeiden osto.						
Hankkeen toteutusaikataulu: 10/2023 – 07/2028 (rakentaminen 06/2025 – 06/ 2028)						
Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %): 1 386 403 € / vuosi (ei sisällä siivousta)						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle € / v (alv 0 %): Tikkurilan lukio: 1 755 000 € / vuosi; Vantaan ammattiopisto Varia: 8 600 000 € / vuosi; Vantaan aikuisopisto: 3 900 000 € / vuosi						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): Tikkurilan lukio: 1 230 000 € (sisältää liikuntasalin ja ruokailutilojen kalustamisen); Vantaan ammattiopisto Varia: 2 445 000 €; Vantaan aikuisopisto: 1 500 000 €						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle:						
Tuleva vuokra 7 995 280 € / v				27,71 € / m ² / kk (alv 0 %)		
Vuokravaikutus	666 273 € / kk			7 995 280 € / v		
Vuokravaikutus/tilapaikka	255 € / kk					
Laatija (t): Toimitilajohtaminen, Kasvatus ja oppiminen, Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi sekä JKMM Arkkitehdit Oy				Päivämäärä: 28.08.2023		

2 HANKKEEN PERUSTEET

2.1. Hankkeesta aiemmin tehdyt päätökset

Kaupunginhallitus linjasi 19.12.2022 § 12 päätöksessään kampusalueen kehittämistä koskevista periaatteista, joita ovat kestävyys, yhteistyö ja osallisuus.

Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen uudisrakennuksen tarveselvitys on hyväksytty;

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa 14.2.2023 § 8

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa 14.2.2023 § 7

Kaupunkitilalautakunnassa 15.2.2023 §17

Kaupunginhallituksessa 27.2.2023 § 12

2.2. Yleistä

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuonna 2030. Kaikessa rakentamisessa Vantaan kaupungin alueella on hyvä noudattaa kaupungin tavoitteita: Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartta 2021-2025. Vantaa on lisäksi sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) vuosille 2017-2025.

Lisäksi lähtökohtana tämän kaava-alueen rakennushankkeille toimii Tikkurilan osaamiskampuksen visio, joka kuvaa alueelliset tavoitteet, joista keskeisinä teemoina alueella ovat Kestävyys, Yhteistyö ja Osallisuus. Kestävyyden tavoitteista vähähiiliset rakennustekniset ratkaisut, vähähiiliset energiaratkaisut ja viherratkaisut suunnittelussa ja rakentamisessa. Tilojen käytön näkökulmasta tilojen yhteiskäyttö/-vuorottaiskäyttö, tavoitteena sekoittunut kaupunkiympäristö.

2.3. Yhteenveto hankkeesta

Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus -uudisrakennuksen (aiemmin Jokiniemen Oppimiskampus) hankesuunnitelma on laadittu Vantaan kaupungin Toimitilajohtamisen palveluyksikön, Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Vantaan ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion, Kaupunkikulttuurin toimialan, Vantaan aikuisopiston ja Kaupunkisuunnittelun sekä konsulttitoimisto JKMM Arkkitehdit Oy:n yhteistyönä.

Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampus -uudisrakennus on osa toisen asteen koulutuksen, vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen palveluverkon kehitystä, ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion ja Vantaan aikuisopiston toimitilaverkon kehitystä sekä Tikkurilan osaamiskampuksen

kaavamuutosalueen kehitystä. Vantaan ammattiopisto Varian investointien kokonaisuutta käsiteltiin Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä lokakuussa 2020, jolloin tehdyn päätöksen myötä Ammattiopisto Varia on osa Kortteli 1, Tikkurilan osaamiskampusta. Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Kortteli 1 -raken-
nukseen vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun.

Kortteli 1 -rakennus on osa laajempaa Ammattiopisto Varian toimitilaverkon kehitystä, jossa opetustoimintoja on suunniteltu keskitettävän nykyisen neljän toimipisteen (Hiekkaharju, Koivukylä, Myyrmäki ja Aviapolis) sijaan kolmeen, tiloiltaan nykyaikaisiin ja terveellisiin, toimipisteeseen: Vehkalaan, Hiekkaharjuun ja Tikkurilan osaamiskampuksen Kortteli 1:een. Vehkalan uudisrakennuskohteen tarveselvityksen päivitys ja hankesuunnitelma hyväksyttiin 6.9.2021 kaupungin-
hallituksessa. Hiekkaharjun kohteen peruskorjauksen tarveselvitys- ja hankesuunnittelutyö on tehty (24.9.2021).

Vantaan aikuisopiston vapaan sivistystyön kansalaisopiston ja maahanmuuttaja-
koulutuksen nykyiset tilat sekä laajenevan aikuisten perusopetuksen tilat Tikkuri-
lassa keskitetään kampukselle rakennettaviin tiloihin. Toimintojen keskittämällä
saavutetaan lisääntyvää yhteistyötä ja tehokkuutta tilojen yhteiskäytössä. Aikuisten
perusopetuksen uusilla tiloilla mahdollistetaan opetuksen aloituspaikkojen lisää-
minen. Samalla vapautetaan nykyisin käytössä olevat tilat muuhun käyttöön.

Kortteli 1 -rakennukseen tulee sijoittumaan tilapaikat yhteensä 2615 opiskelijalle,
joista 1365 tilapaikkaa ovat Ammattiopisto Varian opiskelijoille seuraaville aloille:
ravintola- ja cateringala, elintarvikeala, hiusala, media-ala, valmentava koulutus,
sosiaali- ja terveysala, matkailu- ja ICT-ala. Vantaan aikuisopiston Tikkurilan
toimipisteelle on 750 tilapaikkaa, ja aikuisten perusopetukselle 200 tilapaikkaa.
Loput 300 tilapaikkaa ovat Tikkurilan Lukion opiskelijoille.

Kortteli 1 -rakennus tulee sijoittumaan Tikkurilan osaamiskampuksen alueelle,
lähelle Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti tulee
sijoittumaan kaavoitettavan alueen pohjoisosaan, Valkoisenlähteen, Jokinie-
menkadun ja junaradan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tarkempi sijoitu-
minen varmistuu nyt valmisteilla olevassa kaavassa. Tarkastelualueen tavoitteena
on arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Suunnitte-
lun tavoitteena on etsiä raikkaita ratkaisuja siihen, miltä näyttää tulevaisuuden
monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuin ympäristön yhteen
kokoava kampusalue. Kortteli 1 -rakennus muodostaa yhdessä Tikkurilan Lukion
päärakennuksen, Varian Hiekkaharjun toimipisteen sekä alueen muiden nykyisten
ja tulevaisuudessa kaavailluiden opetusrakennusten kanssa osaamiskampus-
alueen.

Kohteen suunnittelun erityispiirteitä ovat mm. kestävyyteen ja hiilineutraaliuteen liittyvät tavoitteet, korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet ja korkeatasoiset kaupunkikuvalliset tavoitteet. Kaava-alueelle laaditaan yhteiskäytön managerointimalli, Suunnittelussa on tärkeää huomioida laajemman ympärille rakentuvan kampusalueen tuomat mahdollisuudet ja synergiat. Tavoitteena on mahdollistaa laajasti kampusalueen sisäinen tilojen yhteiskäyttö siten, että se tukee toiminnallista yhteistyötä ja luo innovaatiotoimintaa sekä nostaa tilojen käyttöasteita. Erityisesti katusuunnittelu on tavoitteena luoda aktiivinen vuorokauden käytön ja elävän toiminnan vyöhyke, siten että katutasolta löytyy aktiivista toimintaa myös ilta-aikaan. Myös ammattiopiston opetusalojen monimuotoiset tilatarpeet sekä tilojen yhteiskäyttöisyys rakennuksen toimijoiden välillä asettavat vaatimuksia tilojen käyttö- ja muuntojoustotavoitteisiin.

Hankesuunnitelman tavoitehinta on laskettu teräsbetonirunkoratkaisulla. Puu- ja/tai hybridiratkaisu on tutkitun kaaviotasoisien luonnossuunnitelman pohjalta mahdollinen, mutta nyt tavoitehinta sisältäisi liikaa epävarmuustekijöitä liittyen puurakentamisen reunaehtoihin (mm. P0-luokka, toiminnallinen palomitoitus ja sen vaatimukset). Suunnitteluratkaisun täsmennyttyä mahdollinen betonin ja puun yhdistävä hybridiratkaisu on tässä hankkeessa toteutettavissa. Hybridiratkaisun vaikutuksia suunnitteluajan pidentymiseen ja kustannuksiin on syytä tutkia heti ehdotussuunnittelun alkuvaiheessa ennen varsinaisen ratkaisun valintaa.

Suunnittelun hankeaikataulun mukaan kohteen ehdotus- ja yleissuunnittelu alkaa keväällä 2024 kaavoituksen jälkeen. Tavoitteena on lainvoimainen kaava alkuvuodesta 2024. Rakennuksen käyttöönotto ajoittuu elokuulle 2028.

Alueen maaperä ja perustamisolosuhteet ovat haastavat, jotka asettavat vaatimuksia geotekniseen suunnitteluun. Alue sijaitsee junaradan vieressä, siksi tulee huomioida tärinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa, sekä melun vaikutus ääneneristys- ja akustisessa suunnittelussa. Mahdollinen ylöspäin laajennettavuus on myös huomioitava runko- ja perustusratkaisuissa tarvittavin määrin. Hankesuunnitteluvaiheessa tämä on huomioitu rakenteissa 'koillistornin' osalta.

Hankkeen toteutusmuodoksi suositellaan yhteistoiminnallista projektinjohtourakkaa, toteutettuna tavoitehintaisena.

Kohteen hankesuunnittelussa määritetty kokonaislaajuus on 18 207 h² / 23 920 h² / 29 320 br². Hankesuunnittelun perusteella laskettu tavoitehinta hankkeelle on 91 100 000 € (alv 0 %, KL 115, päivätty 16.8.2023).

3 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET

3.1 Tilojen toiminnan kuvaus

3.1.1 Eri toimintojen tilat

Yleistä

Kortteli 1 -rakennus käsittää tilapaikat yhteensä 2615:lle opiskelijalle kolmesta eri oppilaitoksesta: Ammattiopisto Variasta, Tikkurilan lukiosta ja Vantaan Aikuisopistosta.

Tilojen yhteiskäyttöisyys rakennuksen eri toimijoiden välillä edellyttää käyttäjiltä yhteistyötä, tilanvarausjärjestelmien hyödyntämistä ja yhdessä laadittavien sääntöjen noudattamista. Käyttäjien tulee huomioida myös iltakäytön toiminnalliset tarpeet ja aikataulut. Yhteiskäytön kannalta on tärkeää miettiä toimijoiden välisiä pedagogisia visioita, ja uusia mahdollisuuksia käyttää ja jakaa tiloja ilman toimialojen välisiä rajoja.

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Joustavat ja monipuoliset tilat edistävät yksilöllisten ja monimuotoisten opintopolkujen toteuttamista. Tämä edellyttää muun muassa riittävästi hiljaisen työn tiloja sekä tilojen muunneltavuutta. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset ja laajentamisen. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille -dokumentin tavoitteita, mm. valittaessa rakennuksen jäykistystapaa, pyritään hoitamaan se kantavilla ulkoseinillä, hissikuiluilla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistyksellä. Rakennuksen käyttöjoustotavoitteissa on syytä huomioida ilmamäärien riittävyys, poistumistiemitoitukset ja kokoontumistilojen määräykset tilan käyttötarkoituksen, koon ja maksimikäyttäjämäärän mukaan sekä pitkän ajan muuntojoustotavoitteissa huomioidaan ilmanvaihdon lisäkapasiteetti kuiluissa ja ilmanvaihtojärjestelmissä.

Oppilaitosten tilat koostuvat alakohtaisen toiminnan tiloista, yleisoppimistiloista, aineoppimistiloista (mm. fysiikka ja kemia) sekä erityisoppimistiloista (mm. musiikki ja kuvataide). Lisäksi opiskelijoiden käyttöön tarvitaan yksilötyöskentelyyn tai ryhmätyöskentelyyn sopivia vetäytymistiloja. Yksilö- ja pienryhmätilojen hyödynnetään myös etäopiskelussa ja niitä saattavat käyttää myös muualla opiskelevat Vantaan toisen asteen koulutuksen opiskelijat. Kunkin osa-alueen tilat on kuvattu tarkemmin tilakohtaisesti liitteenä olevassa tilaohjelmassa ja tilakorteissa. Tilojen varusteet, kalusteet, talotekniset ratkaisut ja muut yksityiskohdat tarkennetaan suunnitteluvaiheessa.

Tilasuunnittelussa tulee huomioida myös etäopetuksen edellyttämät tarpeet. Teknologian nopea kehittyminen voi tuottaa koulutussektorille myös sellaisia mahdollisuuksia, joita emme vielä osaa ennakoida. Tällaisia uusia vaikutteita voi tulla esimerkiksi robotiikan, tekoälyn ja virtuaalisuuden saralta.

Ammattiopisto Varia

Ammatillisessa koulutuksessa teoria- ja käytäntötiedon integroituminen on keskeistä oppimisen kannalta ja oppimisympäristöjen näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen osalta mahdollisimman todenmukaisilla ja pedagogisesti toimivilla oppimisympäristöillä tuetaan opiskelijoiden osaamisen kehittymistä ja parannetaan heidän valmiuksiaan toimia työpaikalla sekä opintojen aikana että niiden jälkeen.

Tikkurilan lukio

Lukiokoulutuksessa oppimisympäristöjä hyödynnetään opiskelussa siten, että luova ajattelu ja tutkimiseen perustuva opiskelu on mahdollista. Opiskelun mahdollistavissa tiloissa ovat toisen asteen koulutuksessa läsnä elämän eri ympäristöt: vuorovaikutus, verkostot, työelämä, globaalit ympäristöt, digitaalinen ympäristö. Myös kansainvälinen vuorovaikutus on tärkeässä roolissa. Monipuoliset oppimisympäristöt edistävät opiskelumotivaatiota ja oppimista.

Tikkurilan lukion vanhojen ja uusien tilojen integroituminen on tärkeä ottaa huomioon. Vanhan ja uuden Tikkurilan lukion tilojen suunnittelua tulee tehdä samanaikaisesti tilojen yhteiskäyttöisyyden optimoimiseksi. Opiskeluhuollon toimijoiden, kansliahenkilökunnan ja opettajien tiloja tulee tarkastella yhtenäisenä kokonaisuutena, ja siten varautua vanhan puolen mahdollisiin uudistamisiin. Samoin opetuksen tiloja ja määrää sekä oppimisen tilojen luonnetta tulee suunnitella kokonaisuutena, jotta kampukseen rakennetaan pedagogisesti innovatiivisia, yhteiskäyttöön sopivia ja

monipuolisia tiloja. Kulkuyhteys, ns. opintoputki vanhan ja uuden puolen kanssa on välttämätöntä sujuvan ja turvallisen liikkumisen takaamiseksi.

Vantaan aikuisopisto

Vantaan aikuisopiston mitoitusopiskelijamääränä on käytetty 750 opiskelijaa ja Aikuisopiston järjestämän aikuisten perusopetuksen osalta 200 opiskelijaa. Osa kursseista kokoontuu kerran viikossa tietyssä päivänä, osa toiminnasta on päivittäistä, jolloin viikkotasolla yksittäisiä opiskelijoita on noin 13 000. Lähiopetuksen tavoitemaksimiryhmäkoko on 24-36 opiskelijaa.

Aikuisopiston toiminta-ajat ovat maanantaista perjantaihin klo 7:30-21:30 sekä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 8:30-20:00. Toimintaa on tammikuusta kesäkuun loppuun sekä elokuusta joulukuun loppuun.

Aikuisopistolle mitoitettut tilat vastaavat kansalaisopiston ja aikuisten perusopetuksen toiminnallisiin tarpeisiin. Erityinen haaste on aikuisten perusopetuksen opiskelijamäärän kasvaminen, sillä on mahdollista, että mitoitusta tulee suurentaa alkuperäisestä.

Aikuisopiston opetustilat koostuvat teoriaopetustiloista, luonnontieteiden opetustiloista, taito- ja taideaineiden opetustiloista sekä liikuntatiloista. Taito- ja taideaineiden tiloilla tarkoitetaan kuvataiteita (ml. keramiikka- ja maalaustilat), kotitaloutta, tekstiilityötä ja märkätyöskentelyluokkaa, teknistä työtä, musiikkia, ilmaisutaitoa, piha ja puutarha-ainealuetta. Opetustilojen läheisyyteen sijoitetaan eriyttämistiloja, jotka ovat avattavissa sekä luokkatiloihin että käytävään sekä tarpeiden mukaan mitoitettut säilytys- ja varastointitilat. Kokoaikaisille opiskelijoille tarvitaan myös tavaroiden säilytyskaapit.

Tavoitteena on myös hyödyntää käytäviä, aulatiloja ja opintoportaita opetusympäristönä. Lisäksi on huomattava, että kokoaikaisille opiskelijoille tarvitaan oleskelutiloja taukojen viettämistä varten.

3.1.2. Yhteiset tilat

Yleistä

Yhteiset tilat sijoitetaan rakennuksen kahteen ensimmäiseen kerrokseen siten, että ne palvelevat mahdollisimman hyvin käyttäjiä. Yleisölle avoimet asiakastilat on

sijoitettu rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen. Tilojen suunnittelussa tulee huomioida Vantaan kaupungin yleiset suunnitteluohjeet, tilojen hyvä valvottavuus ja varusteiden kestävyys ja huollettavuus.

Aula, asiakaspalvelu

Aula palvelee kaikkia rakennuksen käyttäjiä. Aula sijoittuu rakennuksen pääsisäänkäynnin yhteyteen, ja siinä toimii yleisölle avoin aulakahvila. Rakennuksen toimijoiden yhteinen asiakaspalvelupiste ja Helpdesk toimivat myös aulan yhteydessä.

Oppimistilojen läheisyydessä olevat aula- ja käytävätilat varustetaan oppituntien väliseen oleskeluun, opiskelijoiden taukokäyttöön ja omatoimiseen opiskeluun. Näihin toteutetaan lisäksi mahdollisuuksia aktiiviseen taukotoimintaan, kuten pingiksen pelaamiseen tai taukojumppaan puolapuu-leuanvetotankoyhdistelmillä. Opiskelukerrostien aula- ja käytävätiloihin sijoitetaan myös opiskelijoiden tavaroiden säilytys. Säilytysratkaisuissa huomioidaan isompien varusteiden säilytys (mopokypärät, soittimet, urheiluvarusteet) tavanomaisten laukkujen, takkien ym. lisäksi. Opiskelukerrokseen sijoitetaan opiskelijoille hajautetusti hiljentymisen tiloja, joita voidaan käyttää esimerkiksi rukoushuoneina.

Liikuntasali

Liikuntasali sijoittuu puoli kerrosta sisäänkäyntikerroksen yläpuolelle. Liikuntasalin alla on pääosa rakennuksen väestönsuojatiloista.

Liikuntasali suunnitellaan palvelemaan ammattiopiston ja lukiolaisten liikuntatuntien opetuskäyttöä ja vapaa-ajan käytön tarpeita. Liikuntasali toimii liikuntaseurojen käytössä iltaisin, viikonloppuisin ja opetustoiminnan loma-aikoina. Salissa järjestetään myös satunnaisia tapahtumia. Liikuntasalin päädyssä on näyttämö, joka avautuu tarpeen mukaan liikuntasaliin tai opinportaan suuntaan. Näyttämöä voidaan käyttää myös opiskelijoiden vapaamuotoiseen työskentelyyn ja välituntien taukokäyttöön. Ylioppilaskirjoitusten aikaan sali otetaan tarpeen mukaan YO-kirjoitusten käyttöön. Liikuntasali suunnitellaan jaettavaksi kahteen lohkoksi, jolloin kaksi opetusryhmää voi käyttää salin puoliskoja samanaikaisesti. Jaettavuus huomioidaan laajasti jatkosuunnittelussa, kulkuyhteyksissä, varastotiloissa, salin varusteissa, pelikenttämerkinnöissä, taloteknisissä ratkaisuisissa, paloturvallisuusratkaisuisissa ja mm. valaistuksen ja ilmanvaihdon ohjauksessa. Lohkojen välinen ääneneristävyys on tärkeää joustavan ja monipuolisen käytettävyyden kannalta.

Liikuntasalin vapaa korkeus 7 m mahdollistaa useimpien pallopelien pelaamisen. Salin lattiamateriaalina on massalattiaa aluejoustolla. Saliin ei toteuteta kiinteää tai siirrettävää katsomoa.

Liikuntavälineiden varastotilat suunnitellaan siten, että ne palvelevat sekä ammattiopisto- ja lukiokäyttöä että tilojen vapaa-ajan käyttöä. Varastotilat jaetaan kahteen tilaan; vapaa-ajan käytölle omansa ja oppilaitosten käytölle omansa.

Lähihoitajakoulutukseen kuuluu hyvin paljon ammatillista sisältöä (lähihoitaja ohjaa mm. lapsia, ikäihmisiä ja vammaisia liikkumisessa), joten sote-alalle tarvitaan omat varastotilat välineistöä varten.

Vantaan Aikuisopistolle tulee oma erillinen liikuntasali, joka on Aikuisopiston käytössä. Tämä pienempi liikuntasali varustetaan sopivaksi erilaisille tanssi- ja kuntolulajeille, joogalle ym. Tässä pienemmässä liikuntasalissa ei pelata pallopelejä.

Opinporras

Opinporras sijoittuu aulatilojen yhteyteen siten, että se muodostaa yhdessä liikuntasalin ja näyttämön kanssa kokonaisuuden, jota voi hyödyntää monipuolisesti erilaisissa pienemmissä tapahtumissa ja tilaisuuksissa. Opinporras varustetaan oppituntien väliseen oleskeluun, opiskelijoiden taukokäyttöön ja omatoimiseen opiskeluun (pistorasiat, istuinpehmusteet, työskentelytasot). Opinportaan akustiikka suunnitellaan siten, että äänitaso ei pääse nousemaan korkeaksi, vaikka tilassa olisi samanaikaisesti useita opiskelijoita viettämässä aikaa.

Opiskelijapalvelut

Opiskelijahuollon tilat keskitetään samaan kerrokseen. Tilojen keskittämällä varmistetaan eri toimijoiden yhteistyön mahdollisuudet sekä mahdollistetaan opiskelijoille palveluiden saavutettavuus ja helppo hahmotettavuus. Tilojen tarkemmassa suunnittelussa huomioidaan tarkasti käyttäjien toiveet ja tarpeet, tilojen käyttöasteet, yhteiskäyttöisyys ja turvallisuusaspektit.

Tarkennuksia yhteiskäyttötavoitteisiin toiminnassa

- Tavoitellaan, suunnitellaan ja toteutetaan lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisiä tiloja ja yhdenmukaisia tilaratkaisuja niiltä osin kuin se on mahdollista (mm. yleisoppimistilat ja ryhmätyötilat).
- Osaamisalakohtaiset erikoistilat suunnitellaan ja toteutetaan osaamisalan ensikäytön tarpeiden mukaan huomioiden tilaohjelmalaajuuden puitteissa

mahdolliset pitkän aikavälin tulevaisuuden muutostarpeet, jotka eivät suunnittelu- ja rakentamishetkellä ole tiedossa.

- Mahdollisimman tasainen tiloissa läsnä oleva opiskelijamäärä sekä mahdollisimman vähäinen vaihtelu tiloissa läsnä olevassa opiskelijamäärässä viikkojen, kuukausien, lukukausien ja lukuvuosien sisällä.
- Tilojen yhteiskäyttöisyys ja tilaohjelma edellyttää Varialta, Tikkurilan lukiolta ja Vantaan aikuisopistolta mm. tilankäytön ja -varausten pelisääntöjen sopimista ja noudattamista, tilavarausjärjestelmää, tilankäytön seuranta-järjestelmää sekä osaamisalojen sisäistä ja välistä yhteistyötä opintojen läpivientisuunnittelussa.
- Ammattiopiston opetustiloihin liittyy myös erityisiä alakohtaisia toiminnallisia tavoitteita sekä tilojen synergiaan ja yhteiskäyttöisyyteen liittyviä tavoitteita.

Yhteisten tilojen lisäksi myös jotkin osaamisaloille allokoituista tiloista ovat rakennuksen toimijoiden yhteisessä käytössä. Mm. rakennuksessa keskeiselle sijainnille toteutettavia tiloja, jotka palvelevat useampia käyttäjäryhmiä ovat, esim. opetusravintolasali ja ICT- ja sosiaali- ja terveysalan käytössä oleva hyvinvointiteknologiatila sekä lukion luonnontieteellisten aineiden laboratoriotilat, jotka palvelevat myös lukion päärakennuksen sekä IB-lukiolinjan opiskelijoita. Osassa Varian tiloista tarjotaan lisäksi asiakaspalvelutoimintaa aluetta ympäröiville asiakkaille, kuten esim. sosiaali- ja terveysalan asiakasvastaanotto-tila, hiusalan asiakaskampaamo sekä elintarvikealan myymäläkahvila.

Rakennuksen tiloja voidaan hyödyntää lisäksi myös vapaa-ajan käytössä sekä mahdollisesti yrityskäytössä tai yhteistyössä ammattikorkeakoulujen kanssa. Vapaa-ajan käyttöön soveltuvat tilat kuten esim. liikuntasali ja musiikin tilat sijoitetaan lähelle pääsisäänkäyntialuetta ja niille mahdollistetaan tarvittaessa erillissisäänkäynnit. Tilojen lukitusratkaisussa on myös syytä huomioida vapaa-ajan käyttö. Ruokasali, liikuntasali sekä opinportaat ovat yhdistettävissä juhlissa ja tapahtumissa toimivaksi kokonaisuudeksi, liikuntasaliin suunnitellaan akustisesti toimiva siirtoseinäratkaisu.

Aulatilojen yhteyteen sijoittuva kahviotoiminta palvelee niin Oppimiskampuksen opiskelijoita kuin muita alueen käyttäjiä. Kahvion ja ravintolan sisäänkäynti on myös suoraan ulkoa. Ravintolan käyttö on mahdollista tarvittaessa myös iltaisin ja viikonloppuina. Kahvion yhteyteen varataan tilaa leipomokonditorian myyntituotteille. Ravintoloiden raaka-ainevirran osalta samat vaatimukset kuin myöhemmin ateriat-

palvelujen osalta lueteltu. Kahvion tilat ja huoltoyhteydet ovat erilliset ateriapalveluiden tiloista.

Havaintoja yhteiskäyttöisyydestä

Tarveselvitys- ja hankesuunnitelmatyön aikana kartoitettiin eri toimijoiden tilantarvetta ja toiminta-aikoja. Toimintojen ja tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksien löytäminen on ollut haasteellista, sillä kaikilla toimijoilla on kova tilantarve päiväsaikaan. Erikoistilat, kuten musiikki-, taito- ja taideaineiden tilojen osalta on löydetty joitakin yhteiskäyttömahdollisuuksia. Samoin erilaiset isommat kokous- ja luokkatilat voidaan tilanteen mukaan hyödyntää yhteiskäyttöisinä. Vaikka päiväajan aikataulut eivät juuri lomitu käytön suhteen, niin aikuisopisto pystyy osittain hyödyntämään lukion ja Varian tiloja ilta- ja viikonloppukäytössä. Yhteiskäyttö ei merkittävästi vähennä Aikuisopiston tilojen kokonaislaajuutta.

3.1.3 Henkilökunnan tilat

Yleistä

Kortteli 1 -rakennuksen opetushenkilökunnan tilat on mitoitettu yhteneväisesti. Jokaiselle rakennuksessa opetusta harjoittavalle henkilölle löytyy tilavaraus työpisteelle. Tilojen sijainti-, suunnittelu- ja tilanjakoratkaisuja voidaan täsmentää ehdotussuunnitteluvaiheessa. Lähtökohtaisesti työtilat on sijoitettu rakennukseen hajautetusti kunkin oppilaitoksen oppimistilojen yhteyteen. Työtilojen käyttöperiaatteet (oma/yhteiskäyttöinen työpiste) ovat pikemminkin käytännön menetelmäasia, mutta tila- ja sijaintiratkaisut ovat käyttäjien määritettävissä yhä suunnitteluvaiheessa, jolloin ratkaisuja voidaan viedä haluttujen toimintaperiaatteiden suuntaan.

Taukotilat

Taukotilojen sijoittelulla varmistetaan henkilökunnan luontevat kohtaamiset ja spontaani tiedonvaihto. Sijainnissa huomioidaan kohtuullinen etäisyys eri puolilta rakennusta. Opetushenkilöstön taukotilat suunnitellaan lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisesti siten, että opettajien lisäksi, lähellä työskentelevä henkilöstö kuten osaamispalveluesihenkilöt, opinto-ohjaajat, opiskelijahuolto ym. opetushenkilöstö voivat hyödyntää niitä. Taukotiloja ei toteuteta täysin työtilojen yhteyteen äänen-eristysyistä, mutta tilojen sijainteja ja jakoperusteita voidaan tarkentaa ehdotussuunnitteluvaiheessa sen mukaan, miten opetustoimintojen tilat asettuvat ja mitkä ovat taukotilojen toivotut käyttöperiaatteet.

Varia

Lähtökohtaisesti Varian osaamisalojen ja yhteisten opintojen (YTO) opettajien ja ohjaajien työtilat toteutetaan avotoimistomallilla, jossa jokaiselle opettajalle on oma työpiste ja jossa yhdessä avotoimistotilassa työskentelee max. 15–20 henkilöä. Opettajien tilat toteutetaan alojen läheisyyteen, mutta tilojen sijainteja ja jakoperusteita voidaan tarkentaa myöhemmissä suunnitteluvaiheissa sen mukaan, miten opetusalojen tilat asettuvat. Opettajien neuvottelutarpeisiin voidaan hyödyntää alojen opetustilojen yhteyteen mitoitettuja eriyttämistiloja sekä muita rakennuksessa sijaitsevia neuvottelu- ja taukotiloja. Opettajien työtilojen läheisyyteen toteutetaan henkilökohtaiset tavaransäilytyskaapit.

Variassa on käytössä tiimityömalli, jossa opettajat kuuluvat pienempiin noin 6-8 opettajan tiimeihin. Lähihoitajakoulutuksessa tiimimäinen työskentely ja tiimin opiskelijoiden jatkuva kohtaaminen on keskiössä ja siksi on tarpeellista toteuttaa opettajien työtilat lähtökohtaisesti 4-6 hengen työtilakokonaisuuksina ja hiljaisen työn huoneina, siten että jokaista opettajaa kohden on mitoitettu yksi työpiste. Työtilojen yhteydessä sijaitsevat tavaransäilytyskaapit (esim. lukittava apteekkarinkaappi työpöydän yhteydessä).

Osaamispalveluesimiehille toteutetaan omat työhuoneet, ja työhuoneiden sijoittelussa hyödynnetään osaamisalojen välistä työpariajattelua. Työparijako tehdään suunnitteluratkaisussa niin, että työhuoneet sijaitsevat lähellä alansa opetustiloja. Jokaiselle työparille toteutetaan yhteinen pieni neuvottelutila, joka palvelee työskentelytilana toimipisteessä vierailevalle henkilökunnalle.

Rakennuksessa keskeisellä sijainnilla sijaitsee Varian Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden vastaanottopiste sekä opinto-, talous- ja toimistosihteerien vastaanottopiste, joiden takatilassa sijaitsee heidän työpisteensä. Palveluiden henkilökunta hyödyntää rakennuksen eriyttämistiloja ja muita neuvottelutiloja kahdenkeskeisiin keskusteluihin opiskelijoiden ja asiakkaiden kanssa. Varian opinto-ohjaajille ja erityisopettajille toteutetaan omat työhuoneet, jotka sijaitsevat muun opiskelija-huollon yhteydessä.

Tikkurilan lukio

Tikkurilan lukion opettajien työtilat toteutetaan lähtökohtaisesti 4 hengen työtilakokonaisuuksina ja hiljaisen työn huoneina, siten että jokaista opettajaa kohden on mitoitettu yksi työpiste. Työtilojen yhteydessä sijaitsee tavaransäilytyskaapit. Lukion

rehtoreille ja apulaisrehtorille on mitoitettu omat työhuoneet. Lukion opinto-ohjaajien työhuoneet sijaitsevat muun opiskelijahuollon yhteydessä ja lukion kanslistien vastaanottopiste ja työtilat toteutetaan lukion muiden tilojen yhteyteen.

Vantaan aikuisopisto

Vantaan aikuisopiston henkilöstön työtilat toteutetaan yksittäisinä työhuoneina ja erilaisina työtilakokonaisuuksina. Huomattavaa on, että suuri osa Aikuisopiston hallinto- ja suunnitteluhenkilöstöstä tekee asiakas- ja esihenkilötyötä, jossa on runsaasti kahden tai muutaman henkilön kesken toteutuvia kohtaamisia. Osa työpisteistä voidaan sijoittaa muutaman hengen työtilakokonaisuuksiin. Henkilöstön työtilat sijoitetaan keskitetysti yhteen kerroksekseen.

Työtilaratkaisuja suunniteltaessa on myös huomioitava Aikuisopiston suuri tuntiopettajien määrä. Tuntiopettajia työskentelee tiloissa yhtäaikaaisesti muutamia kymmeniä ja henkilöt vaihtuvat päivän aikana ja päivittäin. Tuntiopettajien työtila on siis suunniteltava siten, että työpisteitä on riittävästi ja että suuri osa henkilöistä vaihtuu päivittäin.

Aikuisopiston henkilöstön työtilojen läheisyyteen on hyvä sijoittaa taukotiloja. Aikuisopiston osalta on varauduttava siihen, että huomattava osa henkilöstöstä käyttää taukotilaa omien eväiden nauttimiseen.

Opiskelijahuolto

Opiskelijahuollon tilat, eli terveydenhoitajien, psykiatrisen sairaanhoitajan, lääkärin, kuraattoreiden ja psykologien työ- ja vastaanottotilat toteutetaan rakennuksessa keskeiselle sijainnille, opinto-ohjaajien ja erityisopettajien tilat sijoitetaan näiden yhteyteen.

Ateriapalvelu, puhtaanapito ja kiinteistönhoitajat

Ateriapalvelun sosiaalitilat toteutetaan osaksi ateriapalvelun tiloja. Puhtaanapidon ja kiinteistönhoitajien tauko- ja sosiaalitilat toteutetaan myös omana kokonaisuutenaan, mutta puhtaanapidon ja kiinteistönhoitajien tauko- ja sosiaalitiloja voi mahdollisuuksien mukaan yhdistää ateriapalvelun tauko- ja sosiaalitiloihin lopullisessa suunnitteluratkaisussa. Sosiaalitilat varustetaan lukittavilla pukukaapeilla wc- ja suihkutiloilla. Taukotila varustetaan minikeittiöllä, vesipisteellä ja jääkaapilla, sekä kalusteessa olevalla mikrotasolla. Kalustetaan kuivauskaapilla, johon valutuskaukalo ja astiakaappitilaa. Sosiaalitilan on hyvä sijaita keskeisellä paikalla lähellä siivouskeskusta.

3.1.4 Ateriapalvelut

Kortteli 1 -rakennuksen keittiö toteutetaan valmistuskeittiönä (varaudutaan Cook and Chill valmistukseen). Rakennuksessa ruokailee 1630 opiskelijaa (+henkilökunta). Ruokailu tapahtuu kolmessa vuorossa. Keittiössä valmistetaan yhteensä 2700 annosta/vrk, joista n. 1000 annosta viedään ulos (Tikkurilan lukio).

Aulatilassa toimiva kahvio sijoitetaan erilleen muusta keittiön toiminnasta. Kahviolla tulee olla omat varastotilat ja oma erillinen sisäänkäynti, sekä mahdollisuus rakennuksen opetushenkilökunnan sosiaalitilojen käyttöön.

Valmistuskeittiötilojen ja ruokailutilan vaatimukset:

- Keittiön tulee sijaita hyvän huoltoyhteyden päässä
- Keittiöllä tulee olla oma lastaustila ja tuulikaappi sekä huoltoautolle (13 m) riittävä tila kääntymiseen
- Huoltoauton vapaa korkeusvaatimus on min. 4,5 m
- Huoltopiha oltava suljettavissa esim. portilla tai nosto-ovella käyttöajan ulkopuolella
- Keittiön välittömässä läheisyydessä tulee olla rullakko- ja laatikkovarasto
- Keittiön rullakko-/laatikkovarastoon sijoitetaan manuaalinen metallinpuristin ja pahvinpaalain
- Keittiön sosiaalitilat ovat osa ateriapalvelun tiloja
- Keittiön tulee olla muodoltaan mahdollisimman tehokas, ei turhia kulmia eikä syvennyksiä
- Keittiöön tulee saada myös luonnonvaloa
- Keittiöön valittavien materiaalien tulee olla helposti puhtaana pidettäviä ja hygieenisinä
- Ruokasali tulee sijaita keittiön välittömässä läheisyydessä, ruokasaliin sijoitetaan vesi- ja leipäpisteet, ruokailu tapahtuu ilman tarjottimia (pois lukien keittopäivät) - saliin sijoitetaan myös dieettipiste lähelle keittiötiloja
- Ruokailun maksupäätteihin tulee myös varautua
- Ruokasalin aterialinjasto on eriytettävä ruokasalin muista tiloista iltakäytön aikana
- Ruokasalin astianpalautus oltava suljettavissa sähköruloseinällä
- Astianpalautus ei saa ristettyä aterialinjastojen kanssa
- Lähtevät ateriat pakataan ja kuljetetaan vaunuissa/laatikoissa
- Lähteville aterioille varataan pakkaustila, kylmähuone ja oma uloskäynti

Ruokasaliin tai sen lähetyville sijoitetaan vararuokavarasto kahden vuorokauden häiriötilanteisiin varautumiseksi, joka on joko lukollinen komero tai lukolliset kaapit. Ruokasaliin tai salin sisäänkäynnin läheisyyteen on sijoitettava riittävä määrä käsi-pesualtaita, jotka varustetaan elektronihanoilla.

3.1.5 Puhtaus / pesu- ja wc-tilat

Pesu- ja wc-tilat

Opiskelijoiden pesu- ja wc-tilat sijoitetaan hajautetusti kerrosaulojen yhteyteen. Wc-tilat ovat yhden hengen käyttöön tarkoitettuja yksittäishuoneita, jotka voidaan nimetä käyttäjän toiveiden ja tarpeiden mukaisesti, esim. sukupuolineutraalisti. Osaan yksittäisiä wc-tiloista suunnitellaan vaatteenvaihto- ja suihkumahdollisuus. Keskitettyjä suuria peseytymis- tai pukuhuonetiloja ei rakenneta niihin liittyvän häiriökäyttäytymisen ja matalan käyttöasteen takia, lukuun ottamatta liikuntasalin yhteyteen tehtäviä pesu- ja pukuhuonetiloja. Liikuntarajoitteisten LE-wc -tiloja sijoitetaan rakennukseen tasaisesti. Henkilökunnan pesu- ja wc-tilat hajautetaan työ- ja taukotilojen yhteyteen. Henkilökunnan wc-tiloja sijaitsee myös kaikissa kerroksissa oppimistilojen läheisyydessä. Tilojen tulee olla lukittavia. Märkätilojen pinnat laatoitetaan, ja varustetaan lattiakaivoilla siivouksen helpottamiseksi.

3.1.6 Siivoustilat

Puhtauspalvelun tavoitteet rakennuksen hyvälle siivottavuudelle

Puhtaat tilat luovat puitteet terveelliselle ja turvalliselle oppimiselle. Yläpölyjen kertymistä suunnitteluratkaisuissa tulee välttää, turhia ulokkeita ja korkealla olevia puhdistettavia pintoja, joihin pöly pääsee kerääntymään. Huomioitava, ettei puhtaanapidollisesti ole mahdollisuutta poistaa korkealta yläpölyjä päivittäisessä siivouksessa, mikä vaikuttaa sisäilman laatuun heikentävästi. Turhia ulokkeita ja kulmia ei saa rakennuksessa olla. Ikkunoiden tulee olla avattavissa sisäänpäin, avautumisen esteinä ei saa olla valaisimia, pylväitä, mikä hankaloittaisi ikkunoiden pesuja. Ikkunat eivät saa olla korkeita ja nosturilla pestäviä ikkunoita ei rakennukseen suositella.

Esteettömyydellä mahdollistetaan rakennuksen hyvä siivottavuus. Korkeat kynnykset hankaloittava koneiden ja laitteiden siirtoja ja itse siivousta. Puhdistettavien pintojen ja kalusteiden tulee olla julkisentilan ja kulutusta kestäviä, sekä helposti puhdistettavat. Lattioiden vahaukselle ei tule olla tarvetta.

Kiinteistön sisäänkäyntien tulee olla katettuja, asfaltoituja / päällystettyjä ja tuulikaapeilla varustettuja, mikä vähentää lian kulkeutumista sisätiloihin.

Rakentamisen aikainen puhtausluokka P1

Materiaalien päästöluokka M1

Siivouskeskus

Siivoustilojen suunnittelussa käytetään RT-kortteja, joissa annetaan suosituksia siivoustilojen sijoituksista, mitoituksesta. Tilojen varustelussa käytetään Vantaan kaupungin määriteltyjä varusteita.

Siivouskeskus sijoitetaan 1. kerrokseen. Näin mahdollistetaan tavarantoimitusten ja jätehuollon joustavuus. Siivoukselle tulee varata varastotila läheltä siivouskeskusta. Jos erillistä varastoa ei saada, niin se tulee ottaa huomioon siivouskeskuksen tilaohjelmassa. Siivouskeskus toimii silloin myös puhtauspalvelun tukkutavaroiden ja koneiden varastotilana, Tila tulee varustaa 8 kg teollisuuspyykinpesukoneella ja kuivausrummulla ja omilla jalustoillaan, sekä yhdellä 6 kg teollisuuspesukoneella ja jalustalla. Pyykinkäsittelykoneille valetaan betonista 10 cm koroke, johon koneiden jalustat pultataan kiinni. Koneiden huolto- ja puhdistustila varustettuna hiekanerotelukaivolla 400 x 400 cm ja käsisuihkulla. Tilassa pestään päivittäin siivouspyykkiä, sekä tehdään koneiden huolto- ja puhdistustehtäviä. Tilan hyvästä ilmanvaihdosta tulee huolehtia. Siivouksessa käytettäville koneille varataan riittävästi latauspistokeita. Hyllytilaa siivousliinoille ja mopeille, sekä käytössä oleville puhdistusaineille jne. Rst-altaat varustetaan laskutasoilla ja käsisuihkuilla. Tila varustetaan tilakorttien mukaisilla varusteilla.

Erilliset siivoustilat

Siivoustilat tulee jakaa tasaisesti siivottaville alueille/kerroksille niin, ettei etäisyys siivoustiloihin tule liian pitkäksi. Siivoustilat varustetaan ja kalustetaan päivittäisessä siivouksessa tarvittaville siivousvälineille ja mahdollisesti piensiivouskoneille. Rakennuksen eri kerroksille sijoitetaan siivoustilat, kuitenkin niin, että tilat ovat hissien läheisyydessä. Voimistelusalin, pesu- ja pukutilojen yhteyteen sijoitetaan siivoustila. Tila varustetaan rst-altaalla, käsisuihkulla ja hiekanerotelukaivolla. Tilassa tullaan säilyttämään ja lataamaan voimistelusalin lattian pesussa käytettävä yhdistelmäkone. Muutoin tilan varustus tilakorttien mukaisilla varusteilla.

3.1.7 Jätehuollon tilat

Turvallisuussyistä risteävää liikennettä ei saa jätepisteen läheisyydessä olla. Jätteenkuljetuksille ei voi määritellä tarkkaa tyhjennysaikaa, minkä takia jäteauton liikkuminen alueella tulee taata turvallisesti. Huoltopiha rajattava erilleen viereisestä jalkakäytävästä istutuksin tai aidoin. Hyvät näkemät tonttiliittymästä kadulle kuitenkin huomioitava. Huoltopiha suunnitellaan suljettavaksi portilla tai nosto-ovella, huomioiden arkkitehtuuri ja kaupunkikuva.

Jätepiste tulee sijoittaa huoltopihan yhteyteen lähellä keittiötä ja kulku jätepisteelle sisätilojen kautta, kaikille kiinteistön käyttäjille. Kulkureitin tulee olla mahdollisimman lyhyt ja esteetön. Syvässäiliöiden tyhjennyksissä tulee ottaa huomioon jäteauton vaatima kääntösäde, sekä talvilumenpoistoon vaadittava tila. Tarkempi säiliöiden määrä ja tilavuus määritellään hankkeen suunnittelun yhteydessä. Rakennukseen tulee myös erillinen biojättekylmiö.

Syväkeräyssäiliöt toteutetaan seuraaville jätelajeille:

- Sekajäte 2kpl x 5m³
- Kartonki, ensisijaisesti 12m³ puristin, mutta jos se ei ole mahdollista, niin sitten 5m³ säiliö
- Biojäte / biojättekylmiö
- Muovi 5m³
- Pienmetalli 3m³
- Paperi 2m³

Säiliöiden kansien tulee olla riittävän suuret esim. 150 l jätessäkki tulee sopia suuaukosta. Kansiosiin aukipitolaitteet ja lukitus kiinteistön sarjaan, ja lukkojen päälle kumiläpät jäätyksen estämiseksi. Säiliöihin kyltit eri jätelajeille.

3.1.8 Väestönsuojatilat

Rakennukseen toteutetaan rakentamismääräysten ja viranomaisohjeistuksen edellyttämät väestönsuojatilat. Tilamitoitus varmistettava jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tilamitoituksessa noudatetaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjetta "Väestönsuojien rakentamisvelvollisuus päiväkotij- ja koulurakennuksissa", päivitetty 1.2.2022 sekä pks-ravan ohjeistuksia. Väestönsuojan tilamitoituksessa huomioidaan myös Vantaan kaupungin ohjeet – HUOM. Vantaan kaupunki on keväällä

2023 linjannut vss-mitoituksen koulu- ja päiväkotihankkeisiin. Linjauksen mukainen väestönsuojatilojen määrä;

- rakennuksen / rakennusryhmän koon ollessa suurempi kuin n. 3400 k-m², tulee väestönsuojan alaa kasvattaa 135m² kutakin täyttä 3400k-m² kohden (lisää suojatila 180 henkilölle) sekä jakojäännöksen ollessa enintään 0,3 tulee kaikki suojat toteuttaa enimmäiskokoisina eli 155m² suuruisina (135m²+20m²)

Tässä kohteessa on 1kpl 900m² varsinaisen suojatilan omaavia S2-luokan väestönsuojia, ja 2 kappaletta 135 m² varsinaisen suojatilan omaavia S1-luokan väestönsuojia. Väestönsuojatilat sijoitetaan ensimmäiseen kerrokseen.

Väestönsuojatiloihin sijoitetaan tilatehokkuuden parantamiseksi tilaohjelman mukaisia tiloja, mm. puku- ja pesuhuonetiloja, sekä aputiloja ja varastoja. Väestönsuojatilat toteutetaan maanpäällisinä ja sirpalesuojatuin ovi-/ikkunaluukuin ja -venttiilein. Suojatilojen toteutuksessa tulee huomioida erityispaksujen teräsbetonirakenteiden vaatima normaalia pidempi kuivumisaika.

3.1.9 Pihan vaatimukset

Kortteli 1 -rakennus sijoittuu tiiviisti rakentuvalle kaupunkialueelle. Varsinaista piha-aluetta jää tontille vain nimellisesti. Pihan suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida esteettömyys laaja-alaisesti. Tasomaisia korkeuseroja tulee pyrkiä välttämään ja kaikille pääasiallisen käytön sisäänkäynneille johtavat kulkuväylät tulee luiskata. Pihan valaistus tulee toteuttaa häikäisemättömästi ja tehokkaasti.

Kortteli 1 -rakennuksen kattoja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan monipuolisesti opiskelijoiden oleskelualueina ja liikunnallisina toiminta-alueina (esim. ulkokuntoilulaitteet). Lisäksi katolle sijoitetaan opiskelupuutarha istutuslaatikoineen. Ulkotilat pyritään sitomaan alueen vihverkostoihin. Opiskelijoiden urheilutoiminnat laajempina sijoittuvat Varian Hiekkaharjun toimipisteen yhteyteen ja lukion osalla hyödynnetään Tikkurilan lukion ulko-opetustiloja.

Pihan kaikki pinnoitteet toteutetaan kaupunkikuvallisesti korkealaatuisena. Kaavan mukaisesti rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Kaavamääräysten mukaan rakennuksen kattopinta-alasta on oltava kasvikattoa vähintään 50%. Kasvikatosta vähintään 50 % tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on vähintään 20 cm. Osalle kasvikatosta sijoitetaan opetuspuutarha Vantaan aikuisopiston ”Piha, puutarha, luonto, ympäristö, koti, hyvinvointi” -aihekonaisuuden opetustilaksi. Lisäksi julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin. Kaavassa tavoitellun viherkertoimen 0,8 saavuttamiseksi vaaditaan kasvikattoa alustavien laskelmien mukaan n. 55-60% kattopinta-alasta.

Hulevesien hallinnassa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita, rakentamisjärjestystä ja laadittavan asemakaavan määräyksiä. Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä. Tontin pienen koon vuoksi hulevesien viivytys joudutaan todennäköisesti järjestämään maanalaisin viivytysaltain. Viivytysaltaiden sijainti tarkentuu suunnittelutyön edetessä.

3.1.10 Muuta

Tikkurilan lukion toiminnan kannalta keskeistä on toimiva kulkuyhteys, ns. opintoputki, Tikkurilan lukion nykyisen ja uuden rakennuksen välillä. Uudisrakennusta käyttävät monipuolisesti kaikki lukion opiskelijat, joille rakennusten välinen opintoputki tarjoaa sujuvan ja turvallisen kulkureitin. Kulkuyhteyden toteutus ylikulkusiltana Valkoisenlähteentien yli mahdollistetaan vireillä olevassa kaavamuutoksessa. Kulkuyhteyden pohjoispään toteutus lukiorakennuksen tontilla onnistuu tarvittaessa poikkeamispäätöksellä, eli kaavamuutosta ei tarvita. Kulkuyhteys huomioidaan uudisrakennuksen kokonaissuunnittelussa. Opintoputki palvelee ensisijaisesti rakennuksen käyttäjiä, koska haaste on kulunvalvonta ja turvallisuuskäytökohdat. Jos opintoputki toimii myös yleisenä kulkuväylä, yleisen jalankulun reitit on huomioitava siten, että ne eivät kulje rakennusten läpi. Kulkuyhteyssillalle Tikkurilan lukion nykyisen rakennuksen ja Kortteli 1 -rakennuksen välille lasketaan erillishinta.

Rakentamisessa varaudutaan lisäksi kulkuyhteyteen tontin 62001 ja 62002 välillä, kulkuyhteys kevyen liikenteen raitin yläpuolelle toteutettuna putkena. Tämä sisäkulkuyhteys tehostaa tavoitteen mukaista yhteis/vuorottaiskäyttöä korttelien välillä. Myös tämä kulkuyhteys tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa, jotta kuluputken liittäminen tontin 62001 rakennukseen on mahdollista ilman tilamuutosten tarvetta. Kulkuputken toteutus on tontin 62002 vastuulla. Korttelien 62001 ja 62002 väliset

yhteydet myös katutasolla tulee olla sujuvat, sisäänkäynnit rakennuksiin muodostaen yhtenäisen reitin.

Jatkosuunnittelussa huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuusnäkökulmat (esim. sukupuolineutraalit tai muun sukupuoliset) sekä mahdollinen rukoushuone (jonka monikäyttöisyys tutkitaan).

3.2 Tilaohjelma

Laajuus- ja sisältömitoituksen perusteella luotu tilaohjelma on esitetty hankesuunnitelman liitteessä. Tilaohjelmaan on kuvattu tilatarpeet ja tilojen laajuus toiminnoittain, sisältäen tilojen lukumäärän, pinta-alat ja mitoitusperusteet sekä ryhmäkoot. Tilaohjelmaan on kuvattu myös esille nousseet keskeiset huomiot tilojen sijoittelusta, muuntojoustavuudesta ja erityistarpeista. Tilamitoituksen lähtötietona käytettiin tammikuun 2023 tarveselvityksessä luotua tilaohjelmaa. Tilaohjelmaan on tehty pieniä laajuus- ja tilamuutoksia esim. sote-, ict-, media- ja elintarvikealan opetustilojen osalta sekä tilojen muuntojoustavuus- ja sijaintitietoja on tarkennettu.

Tilaohjelman mukaiset pinta-alat tiivistetysti:

Ohjelma-ala (hyötyala, hym2)	18 207 hym2
Liikenneala (hum2)	6359
Käytävät	5198
Porrashuoneet	1161
Tekniset tilat (hum2)	1499 hum2
Yhteensä	
Nettoala (hum2)	26 065 hum2
Bruttoala-arvio* (brm2)	29 320 brm2
Huoneistoala** (htm2)	23 920 htm2

*Laskennassa käytetty: Brutto-ala = 1,125 x huoneala.

*Bruttoalan/nettoalan suhde toimitilarakennuksissa 1,1–1,15 (Talorakennuksen kustannustieto 2015, Haahtela-kehitys Oy)

**Laskennassa käytetty: Huoneistoala = 1,022 x (huoneala - talotekniikkatilat - porrashuoneala).

**Merkitsevän huonekoon (huonekokojen pinta-alalla painotettu keskiarvo) ollessa 50 m2, ei kantavien rakenteiden osuus = 2,2 % nettoalasta (Talorakennuksen kustannustieto 2015, Haahtela-kehitys Oy)

**Huoneistoala: huoneala - talotekniikkatilat - porrashuoneala (Vantaan ohjeita suunnittelijoille yleisohje, 2020)

3.3 Tilojen vaatimukset

Laatutavoitteet tilojen suunnittelulle on esitetty tarkemmin kohdassa 4.

Tilat suunnitellaan Vantaan tilasuunnittelun ohjeiden ja koulusuunnittelun RT-korttien mukaisesti. Tilojen tulee olla huollettavia ja helposti ylläpidettäviä. Materiaalivalinnat tehdään tilojen käytön vaatimusten mukaisesti. Tilojen tulee olla terveellisiä ja turvallisia, esteettömiä, monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä.

Tilojen visuaalisen eheyden saavuttamiseksi yksityiskohdat tulee suunnitella toteutussuunnitteluvaiheessa hankkeen tavoitteita vastaavalla tavalla korkeatasoisesti (mm. pikapalopostit, opasteet, LVIS-asennukset).

4 RAKENNUS

4.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

4.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet

Elinkaaritavoitteet

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten ja rungon osalta 100 vuotta, täydentävien rakennusosien osalta 50 vuotta. Vahvavirtakaapeliverkon ja sähkökeskusten tekninen tavoitekäyttöikä on 40 vuotta. LVI-runkokanava-, putki- ja johtoverkkojen tekninen tavoitekäyttöikä 50 vuotta.

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa tämän päivän oppilaitosrakentamisen tasoa. Rakennus-, rakenne-, sähkö- ja LVI-teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, rakennusfysikaaliseen toimivuuteen, ulkovaipan sisäpinnan tiiveyteen, valaistukseen, energiatehokkuuteen sekä äänenvaimennukseen.

Vantaan kaupungin Ohjeita suunnittelijoille (28.2.2020) mukaisesti tiiveysvaatimuksesta on todettu: "Ilmanvuotoluku q50 saa olla korkeintaan 1 (m³/hm²), joka varmistetaan tiiveysmittauksilla ja rakenteiden tiivistämisellä työmaavaiheessa."

Energiatehokkuustavoitteet

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017); Opetusrakennus ja päiväkotit (luokka 6) mukaan koulurakennuksen energiatehokkuuden vertailuluku saa olla enintään 100 kWhE/ (m²a).

Tikkurilan osaamiskampuksen Kortteli 1 -rakennuksen tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on alle 75 kWhE/ (m²a). Tavoite tarkentuu suunnittelun edetessä.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatonle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla, jonka suunnittelun lähtökohtana on rakennukselle arvioitu kesäaikainen sähkötehon tunneittainen peruskulutus. Aurinkosähköjärjestelmän koko on alustavasti luokkaa 300...750 kWp. Rakennuksen sijoittelussa alueelle huomioidaan ilmansuuntien vaikutukset siten, että katto-osuudet suunnataan etelä- ja länsisuuntaan, eivätkä itse kattorakenteet aiheuta varjostumia aurinkosähkövoimalalle. Lisäksi tulee huomioida kasvikatto-osuus (yli puolet katon pinta-alasta) voimalan suunnittelussa.

Rakennuksen poikkeuksellisen vahva katto huomioiden tutkitaan pystyakselisten pientuulivoimalaitteiden asentamista. Laitteasennus voidaan toteuttaa esim. WS-4B -tuuliturbiinilla (paino 800 kg, jatkuvan tuulen kesto 40 m/s). Alhaisella tuulennopeudella (3 m/s) pystyssä pyörivä laite on myös lähes äänetön (< 5 dB) ja sen korkeus on 4 m. Korkean rakennuksen katolla laite ei herättäisi myöskään ylimääräistä huomiota kaupunkikuvassa, mutta sen asentaminen tulisi huomioida hyvissä ajoin ennen rakennusluvan hakua.

Tutkitaan jatkosuunnittelun aikana lämmöntuotannon alueellisen energiaratkaisun mahdollisuudet huomioiden muut asemakaava-alueen korttelit. Alueellisen energiaratkaisun vaihtoehtona ovat myös rakennuskohtaiset kaukolämpöliittymät.

Alueellisen ratkaisun vaihtoehtona voidaan tutkia rakennuskohtaisen lämmöntuotannon mahdollisuudet. Kookaskin rakennus sille suhteellisen pienellä tontilla on mahdollista varustaa maalämpöjärjestelmällä. Maalämpöjärjestelmän kokoon vaikuttaa vahvasti se, kuinka suurta osaa tontin maa-alasta voidaan hyödyntää sen käyttöön. Järjestelmän alustava koko voisi olla 35...70 kpl 350 m syviä maalämpökaivoja, jotka on sijoitettu vähintään 20 m etäisyydelle toisistaan. Järjestelmä vaatisi kaukolämmön varajärjestelmäkseen. Ainoastaan yli 90 % vuosittaisesta lämmöntarpeesta tuottava maalämpöjärjestelmä on järkevää varustaa sähkökattilalla.

Mikäli syvien maalämpökaivojen poraaminen osoittautuu tontilla mahdottomaksi, lämmönkeruuputkisto voidaan asentaa myös vaakasuuntaan 1 m syvyyteen vähintään 1,5 m välein. Vaakaputkisto tulee kuitenkin mieluummin asentaa kosteahkoon savimaahan, sillä kivikkoisessa maassa routa voi liikuttaa kiviä, jotka puolestaan voivat vahingoittaa keruuputkistoa. Jos maalämpöratkaisu ei toteudu tai toteutuu osittain, jäljelle jäävä lämmitystarve katetaan kaukolämpöratkaisulla, joiden tuottajan, Vantaan Energian, tavoite on olla hiilinegatiivinen vuonna 2030.

Suomessa toteutettujen referenssien valossa Kortteli 1 -rakennuksen 28 000 kem² vaatisi 12 km vaakaputkiston useampaan keräyspiiriin jaettuna. Tästä tarvittavasta putkistosta tontille saattaisi mahtua ehkä 20 %.

Rakennuksen sähköpääkeskukseen asennetaan hybridisuodatin, joka mitoitetaan vähintään 5 % vuosittaisen sähköenergiansäästö tavoitteen mukaisesti. Energiansäästön lisäksi hybridisuodatin toimii loistehon kompensoijana sekä sähkön laadun parantajana poistaen vinokuormituksia sekä yliaaltoja 3-vaihejärjestelmästä.

Rakennukseen asennetaan kiinteä varavoimakone ensisijaisesti keittiön sekä ylioppilaskirjoitusten tehon tarpeeseen. Kiinteästi asennetulla varavoimakoneella voidaan osallistua myös säätösähkömarkkinoille ja tällä tavoin edistää valtakunnallisen tason sähkönsyöntäjäjoustopäätöksiä. Varavoimakoneen tahdistukselle kantaverkon taajuuteen nähden on asetettu tarkat vaatimukset, jotta säätösähkömarkkinoille osallistuminen on mahdollista. Osallistumista varten tehdään sopimus kantaverkkoyhtiö Fingridin kanssa.

Lisäksi rakennukseen asennetaan led-valaisimet. Rakennustasolla hyödynnetään älykkäitä ratkaisuja rakennusautomaatiota soveltaen. Hyödynnetään etenkin IV-koneiden tarkoituksenmukaista käyttöä sekä valaistuksen ohjausta automaatiojärjestelmän aikaohjelmien avulla.

Tutkitaan sähkönsyöntäjäjoustopäätöksiä sekä energian varastointimahdollisuudet rakennuksessa. Tutkitaan valmistuskeittiön lauhdelämmön hyödyntämismahdollisuudet. Selvitetään kaksisuuntaisen lämpökaupan toteutusmahdollisuudet.

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seuranta varten se varustetaan sähkönsyöntäjä- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä määrällä alamittareita toimitilajohtamisen mittarointiohjeen (Mittarointiohje LVIAS-suunnittelijoille, 13.8.2019) mukaisesti. Rakennuksen tarkempi mittarointisuunnitelma esitetään mittarointikaaviossa.

Kookkaan rakennushankkeen kyseessä ollessa tulee laskea rakennuksen hiilijalanjälki luonnos- lupasuunnitteluvaiheessa, toteutussuunnitteluvaiheessa ja rakennuksen valmistuessa. Hiilijalanjälkilaskenta rakennuksen koko elinkaarelle tulee sisällyttää suunnitteluun.

Kaavamääräysten mukaisesti kasvikattoa on asennettava vähintään puolelle kattopinta-alasta. Kasvikattojen toteuttaminen sekä huleveden imeyttäminen tontilla tutkitaan, viherkertoimen tavoitteet on määritelty asemakaavassa.

Hyödynnetään energiaratkaisujen valinnassa elinkaarilaskentaa sekä hiilijalanjälkilaskentaa. Rakennusluvan haun asettuessa 1.1.2025 jälkeen rakennusluvan liitteeksi vaaditaan myös ilmastaselvitys sekä materiaaliseloste, joita hyödynnetään suunnitteluratkaisujen valinnassa.

Lisäksi tutkitaan yleiset yhteistyömahdollisuudet tulevien eri toimijoiden kanssa energia- ja kustannustehokkuuden aikaansaamiseksi.

4.0.2 Tilatehokkuustavoite

Alkuperäinen toimitilaverkon kehitykselle asetettu tilapaikkatehokkuustavoite on 10 htm2/opiskelija. Hankesuunnitelman tilaohjelma täyttää tavoitteen ja sen keskimääräinen tehokkuus on n. **9,30 htm2/opiskelijapaikka**.

Tilapaikkatehokkuuden opiskelijapaikkamäärä -jakajana on käytetty hankesuunnitelmassa mitoitusopiskelijoiden kokonaismäärää, joka sisältää myös työssä oppimassa tai etänä olevat opiskelijat.

4.0.3 Muuntojoustovaatimus

Rakennus suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisimman muuntojoustavaksi. Muuntojoustavuus tarkoittaa, että sama tila voi toimia lähtökohtaisesti useammassa käyttötarkoituksessa ja/tai se voidaan muuntaa eri tarkoitukseen toimivaksi kohtuullisella vaivalla. Rakennus tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä teknisiin järjestelmiin.

Luokkatiloja tulee voida jakaa riittävässä määrin siirtoseinin tai paljeovin osiin pienemmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi. Kalustusta voidaan myös suunnitella muuntojoustavuuden näkökulmasta.

Jokainen jakotila täyttää itsessään opetustilojen vaatimukset mm. ääneneristyksen ja ilmanvaihdon osalta.

Rakennuksen jatkosuunnitteluun tulee sisällyttää yhteiskäyttöisyyden/vuorottaiskäytön mahdollisuudet rakennuksen peruskäyttäjien lisäksi alueen muiden koulutusalien toimijoiden ja yritysten kanssa. Hankkeen tulee toteuttaa Tikkurilan osaa-

miskampusalueen visiota, jonka yksi päätavoite on toteuttaa koko alueella joustavaa yhteis-/vuorottaiskäyttöä. Luonnossuunnitteluvaiheen alussa tulee tutkia tilaohjelman tilojen keskittämismahdollisuudet mahdollisesti myös asemakaava-alueen muihin kortteleihin, isompana kokonaisuutena, yhteiskäyttöisenä muiden alueen toimijoiden kanssa, esim. liikuntatilat.

4.0.4 Ääniolosuhteet

Tilojen suunnittelussa noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta 796/2017 rakennuksen ääniympäristöstä perusteluineen ja ohjeineen, pks-ravan ohjeita akustisen suunnittelijan kelpoisuuksista ja ääniolosuhteiden suunnittelusta.

Ympäristöministeriön asetuksessa edellytetään muun muassa, että opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö. Rakennuksen opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen melun- ja värinän- torjunta on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö ja käyttötarkoitus huomioon ottaen riittävä puheenerotettavuus (Yma 796/2017).

Asetuksen perustelumuistiossa todetaan, että uuden rakennuksen taloteknisistä laitteista tai hisseistä aiheutuva keskiäänitaso ei saisi ylittää 28 desibeliä.

Ääniolosuhteiden osalta tilojen välisessä ääneneristyksen suunnittelussa erityistä huomiota tulee kiinnittää kielten oppimistilojen ääneneristykseen, liikuntasalista kantautuvien tärähdysten ja äänien eristämiseen, siirtoseinien käyttöön sekä mm. lepohuoneen ja terveydenhoidon käytössä olevien tilojen vaatimusten mukaiseen ääneneristämiseen.

Huonetila	Jälkikaiunta-aika T (s)	Puheensiirtoindeksi STI
Opetus- tai kokoustila	0,5 - 0,7	$\geq 0,7$
Ruokailu- tai liikuntatila	$\leq 1,2$	$\geq 0,6$
Potilashuone, hoito- tai harrastustila	$\leq 0,8$	$\geq 0,6$
Toimistotila	$\leq 0,6$	$\leq 0,5$

4.0.5 Palotekniset vaatimukset

Rakennuksen paloluokka ja palotekniset vaatimukset määräytyvät asetuksen rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017 ja asetuksen rakennusten paloturvallisuudesta annetun Ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta mukaisesti.

Rakennuksen paloluokka on laajuus ja henkilömäärä huomioiden P1. Rakennuksen palotekniset perusteet voidaan myös määrittää perustuen oletettuun palokehitykseen perustuen, jolloin rakennuksen paloluokaksi määräytyy P0. Rakennuksen palotekninen käytötapa on kokoontumis- ja liiketila.

Rakennus tulee varustaa henkilömääräperusteisesti em. mainittujen asetusten mukaisesti automaattisella hätäkeskukseen kytketyllä paloilmoinnilla. Oppilaitoksessa on yli 2600 oppilasta. Rakennus voidaan varustaa automaattisella sammutuslaitteistolla turvallisuustason parantamiseksi. Sammutuslaitteiston valintaa tehdessä tulee huomioida opetustilat, joiden opetusvälineiden, -kalusteiden ja koneiden sisältämä palokuorma voi poiketa tilan käyttötavan mukaisesta palokuormaryhmästä. Opetuskäytössä olevien kokoontumistilojen palokuormaryhmä on alle 600 MJ/m². Erillisten varastojen palokuormaryhmä on kokoontumistiloja korkeampi. Palokuorman tiheyttä tietyissä opetustiloissa voidaan joutua arvioimaan tilakohtaisesti.

Rakennuksen kantavat ja osastoivat rakenteet toteutetaan asetuksen 848/2017 P1-paloluokan taulukkoarvojen mukaisesti tai perustuen oletettuun palokehitykseen P0-luokan rakennuksessa. Rakennuksen uloskäytävät mitoitetetaan pohjapinta-alaan perustuvan mitoituksen mukaisesti. Uloskäytävien osalta huomioidaan myös ilta-käyttö.

Aurinkosähköjärjestelmän paloturvallisuus varmistetaan jatkosuunnittelussa viranomaisohjeistuksen vaatimalla tavalla.

4.0.6 Sisäilmatavoitteet

Lähtökohtaisesti rakennus suunnitellaan S2-sisäilmastoluokkaan Vantaan kaupungin ohjeiden mukaisesti.

4.1 Arkkitehtoniset tavoitteet

Vantaan arkkitehtuuriohjelma Apoli (2015) mukaan kaupunkikeskustan arkkitehtuurin tulee olla laadukasta ja monikäyttöistä. Tavoitteeksi arkkitehtuuriohjelmassa on nostettu muun muassa luonnon monimuotoisuuden tukeminen kaupunkikeskustoissa sekä valon, värin ja taiteen tuomisen osaksi hyvää arjen arkkitehtuuria. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin identiteettiä laadukkaalla, kiinnostavalla ja rohkealla arkkitehtuurilla.

Kortteli 1 -uudisrakennuksen kaupunkikuvalliset tavoitteet liittyvät keskeiseen sijaintiin, rakennus tulee muodostamaan osan pääradan suuntaista aluejulkisivua, jonka kaavan tavoitteiden mukaan tulee olla ”korkeatasoinen ja omaleimainen Tikkurilan osaamiskampuksen aluejulkisivu”. Rakennukseen tulee olemaan useita merkittäviä lähestymissuuntia, lähestyminen radan ja aseman suunnasta sekä lähestyminen muista lukion ja ammattiopiston toimipisteistä Valkoisenlähteen ja Jokiniemenkadun suunnasta (Tikkurilan lukio, Hiekkaharjun toimipiste). Lisäksi rakennus tulee sijoittumaan aluetta halkovien kevyen liikenteen reittien varrelle.

Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen sijoitetaan kivijalkapalveluita tarjoavia ammattiopiston palvelutiloja, mm. kampaamo, kahvila, oppilasravintolat ja sosiaali-alan asiakastilat sekä kokoustilat. Tilat voidaan sijoittaa esimerkiksi sisäkadun kautta muihin koulun tiloihin yhdistyväksi. Erityisesti näiden palvelutilojen ja vapaa-ajan käyttöön soveltuvien tilojen kautta rakennus avautuu ympäristöönsä muodostaen elävää kaupunkiympäristöä.

Kaavamääräysten mukaan rakennuksen arkkitehtuurin tulee olla kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista. Katutasokerroksen julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua savutiiltä.

Sisätilojen arkkitehtuurissa tavoitteena on toimivat, viihtyisät, toimintakulttuuria ja oppimista tukevat ratkaisut. Suunnitteluratkaisuilla mahdollistetaan mahdollisimman hyvä sosiaalinen kontrolli ja valvottavuus. Pääsisäänkäynti- ja aulatilojen suunnittelussa huomioidaan oppilaitosten tilojen avautuminen ympäröivään ja rakentuvaan kaupunkiin, eri käyttäjäryhmille, vapaa-ajan käyttäjille, asiakkaille ja yritysmaailman yhteistyökumppaneille, mm. messujen ja tapahtumien paikkana. Sisätilojen suunnittelussa huomioidaan Aikuisopiston tilojen, liikuntasalien ja muiden mahdollisten tilojen laaja ilta- ja viikonloppukäyttö.

Hankkeen käyttäjien osallistaminen on huomioitu hankesuunnitteluvaiheessa pidetyssä osallistamispalaverissa, jossa on sovittu osallistamisprosessin raameista ja toteuttamisesta seuraavina vuosina, jotta saadaan oikeanaikaista osallistamista. Osallistaminen tullaan huomioimaan myös jatkosuunnitteluvaiheessa.

4.2 Esteettömyystavoitteet

Opetustilat suunnitellaan esteettömiksi Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 mukaan ja Esteettömyys, ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä 2018 noudattaen.

Rakennuksen sisä- ja ulkotilat toteutetaan esteettöminä niin liikkumis- kuin valo-, väri- ja ääniympäristöjenkin osalta. Kaikkien sisäänkäyntien tulee olla katettuja ja esteettömiä. Rakennukseen tulee hissit ja liikuntaesteisille soveltuvat wc-tilat kaikkiin kerroksiin.

4.3 Rakennetekniset tavoitteet

Rakennus suunnitellaan rakennusteknisesti siten, että rakenneratkaisut ovat turvalisia, luotettavia ja hyvän rakentamistavan mukaisia. Kaikessa suunnittelussa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Rakennus perustetaan suunnitteluvaihetta laadittavan perustamistapalausunnon mukaisesti. Perustukset routasuojataan ja rakennus salaojitetaan. Maata vasten rakennettavat rakenteet vesieristetään ja rakenteet otetaan salaojituksessa huomioon. Valittavan kantavan rakenteet mukaan valitaan joko jatkuvat anturalinjat tai pilarianturat.

Pohjavedenpinnan alapuolelle rakennettavat tilat edellyttävät vesitiiviitä seinä- ja alapohjarakenteita tai pysyviä patoseiniä.

Raideliikenteen aiheuttamat runkomelutasot on selvitettävä ja huolehdittava runkomelun vaimentamisesta rakennuksen perustamisen yhteydessä. Rakennuksen alapohja tehdään kantavana alustatilallisena koneellisella ilmanvaihdoilla ja radoninpoistolla varustettuna. Ryömintätilan perusmaan päälle asennetaan 150 mm kevytsorakerros alustatilan kosteudenhallintaa varten. Perusmaa kallistetaan salaojiin päin.

Vantaan kaupunki on sitoutunut lisäämään puurakentamista. Vuonna 2022 hyväksytyn Vantaan resurssiviisauden tiekartan tavoitteena on edistää vähähiilistä rakentamista sekä Vantaan Puurakentamisen linjaukset 2021 tavoitteena on puurakentamisen edistäminen kaupungissa. Runkoratkaisu voi olla myös hybridirakenne, jossa puu on yksi kantava rakennemateriaali.

Runkojärjestelmä valitaan niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Rakennusrungon syvyys valitaan siten, että kantavat ja jäykistävät seinälinjat sijoittuvat ulkoseinille. Poikittaisia ja pitkittäisiä kantavia seinälinjoja ei pääsääntöisesti sallita estämään muuntojoustavuutta. Runkojärjestelmänä suositellaan käytettäväksi pilari-palkki-järjestelmää rakennusrungon sisällä. Kerroskorkeudeksi valitaan riittävä, joka mahdollistaa muuntojoustavuuden mahdollisissa talotekniikkamuutoksista ja niiden risteilyissä sekä huomioi rakenteelliset esteet kuten mahdolliset palkkien leuat ja vastaavat.

Rakennuksen laajennettavuus myöhemmin ylöspäin otetaan huomioon kantavien rakenteiden mitoituksessa. Tämä koskee hankesuunnitteluvaiheessa vain ns. koillistornin osaa.

Tavoitteena on käyttää runkorakenteissa puuta/vähähiilistä betonia/vähähiilisiä teräsosia. Myös täydentävissä rakenteissa tulee mahdollisuuksien mukaan suosia puuta.

Aurinkosähköjärjestelmän ja kasvikatton kuormitukset yläpohjan kantaville rakenteille on otettava huomioon suunnittelussa.

Ulkoseinälinjoilla on kantavana rakenteena joko pilari-palkki-rakennerratkaisu ja nauhaelementit/ kevytelementit tai kantavat ulkoseinäelementit.

Rakennukseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Julkisivu- ja runkomateriaalivalinnassa on vältettävä palonleviämisen kannalta epäedullisia materiaaleja. Ulkovaipan sisäpinnan tiiveyden varmistamiseksi laaditaan detaljit kaikista erilaisesta liitos- ja epäjatkuvuuskohdista.

Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään sääsuojan alla rakentamista ja Kuivaketju 10 -järjestelmän tai vastaavan noudattamista. Talotekniikan nousukuilut minimoidaan ja keskitetään. Talotekniset linjat viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella.

Rakennustöiden puhtausluokka on P1.

4.4 LVIA-tekniset tavoitteet

Yleistä

LVIA-järjestelmien suunnitellaan ja rakennetaan siten, että järjestelmä tuottaa teknisesti, turvallisesti, toiminnallisesti ja terveellisesti toimintaolosuhteet ja hyvän käytettävyyden energiatehokkaalla tavalla. Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus.

Suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin yleisiä suunnitteluohjeita.

Järjestelmät ja järjestelmälaajuus määräytyy ja se suunnitellaan ja rakennetaan toiminnan ja käyttötarpeiden mukaisiksi.

Järjestelmät rakennetaan palvelemaan Lukion ja Aikuisopiston opetustoimintaa, sekä Varian ravintola- ja cateringalaa, elintarvikealaa, hiusalaa, media-alaa, ict-alaa, valmentavaa koulutustoimintaa, sosiaali- ja terveystalaa, sekä matkailualaa. Rakennuksen hallinto- ja toimistotilat, neuvotteluhuoneineen varustetaan tarpeenmukaisella LVIA-tekniikalla. Hiljaisten tilojen osalta kiinnitetään erityistä huomiota ilmanvaihdon äänenvaimennusratkaisuun.

Lämmitys ja jäähdytys

Lämmöntuotto toteutetaan alustavasti kaukolämmöllä. Järjestelmien rakentamisessa ja lämmöntuotannossa varaudutaan hybridilämmöntuotantoon, siltä varalta, että alueellinen lämmitysverkosto toteutuu myöhemmin.

Lämmönjakotapa toteutetaan osin vesikiertoisella patterilämmitys- ja kattosäteilylämmittimillä, sekä lattialämmitysjärjestelmällä. Osa tiloista voi olla osittain ilma-lämmitteisiä. Ainakin pesu-, puku- ja keittiötilat varustetaan lattialämmityksellä. Tuulieteisiin rakennetaan lämmityksen lisäksi kiertoilmalämmittimet. Tarkempi tilakohtainen lämmitysjakotapa määritetään suunnittelutyön osana.

Tilojen jäähdytystarve selvitetään olosuhdesimuloinnin osana. Kustannuslaskennassa ja suunnittelussa varaudutaan tilojen osittaiseen varustamiseen jäähdytyslaitteilla. Ohjaustavoilla toteutetaan jäähdytyksen tarpeen mukainen käyttö. Jäähdytystavan toteutustapa määritetään tarkemmin olosuhdeselvitysten pohjalta tuotetun laajuustiedon mukaan. Rakennuksen suunnittelussa tulisi huomioida aurinkokuormitustekijät ja tarkastella tulisi passiiviset keinot aurinkokuormituksen vähentämiseksi.

Keittiöiden kylmälaitteille rakennetaan putkistot ja lauhde-energian talteenotto-järjestelmä. Lauhde-energiaa hyödynnetään ilmanvaihdon esilämmityksessä ja/tai lämpimän käyttöveden esilämmitystoiminnossa. Lisäksi järjestelmään liitetään ilmalauhduttimet.

Ilmanvaihto

Rakennus varustetaan koneellisella ilmanvaihtojärjestelmällä. Järjestelmien tulee olla energiatehokkaita, sekä muuntojoustavia. Ohjaustavoissa ja toiminnoissa huomioidaan olosuhteiden vaikutus ohjaustapaan.

Ilmanvaihtojärjestelmät suunnitellaan ja rakennetaan palvelemaan kussakin tilassa harjoitettavaa toimintaa, huomioiden teknisessä toteutustavassa ja varustuksessa toiminnan erityispiirteet ja tarpeet.

Poikkeuskäyttöaikojen ilmanvaihdon ohjausta varten osa tiloista varustetaan tiloihin sijoitettavilla ilmanvaihdon lisäaikakytkimillä, mm. liikuntasali.

Opetustiloissa jokainen jakotila täyttää itsessään opetustilojen vaatimukset mm. ääneneristyksen ja ilmanvaihdon osalta. Ilmanvaihto varustetaan ilmamäärä-säätimin, mikä mahdollistaa ”lohkottaisen” ilmanvaihdon käytön tilan käyttöasteen mukaan, perustuen olosuhde- ja läsnäolotietoon, joilla toimintoa ohjataan.

Ravintolan keittiön ilmanvaihto varustetaan ammattikeittiötasoon. Opetuskeittiöt varustetaan poistohuuvilla. Luonnontieteiden opetustilat varustetaan vetokaapeilla, kemikaalivarastot varustetaan erillisin vetokaapein ja yleisilmanvaihdolla.

Palotekniset seikat huomioidaan ilmanvaihtojärjestelmien suunnittelussa. Räjäh-dyserkkiä kaasuja johtavat kanavistot varustetaan toimintoon soveltuvien puhaltimien (ATEX).

Valkoisenlähteentien ylittävä ’kulkukäytävä’ varustetaan ilmanvaihdolla ja lämmi-tyksellä (puolilämmin tila). Tarkastellaan, voitaisiinko ilmanvaihto toteuttaa siirto-ilmaratkaisuna.

VSS-tiloja käytetään käyttötiloina; tilat varustetaan tarpeenmukaisella LVI-tekniikalla, huomioiden kriisiajan vaateet ja toiminnot.

Vesi ja viemäri

Rakennus liitetään kunnallisen vesi- ja viemärijärjestelmien piiriin (huomioidaan johtoetäisyydet).

Kalusteet ja varusteet määritetään tilojen ja toimintojen tarveperusteen mukaan. Wc- ja pesutilat varustetaan kennohanoilla, mikä vähentää tarpeetonta veden käyttöä. Valmistuskeittiön pesulinjasto varustetaan poistoveden lämmöntalteen-ottotoiminnolla (hyödynnetään syöttöveden esilämmitykseen).

Keittiön rasvaviemäri varustetaan rasvanerottimella. Rasvaviemäreiden materiaali on haponkestävä teräs.

Viherkattoa ja opetuspuutarhaa varten varataan alueelle riittävä määrä kastelu-posteja. Tarvittavat kaivot sijoitetaan tarpeen mukaisiin paikkoihin.

Hulevesiä viivytetään kiinteistön alueella, rakennettavalla hulevesiviivytysjärjestelmällä.

Viemärijärjestelmä varustetaan tarvittavin erottimin.

Kustannuslaskennassa ja suunnittelussa varaudutaan automaattisen palonsammutusjärjestelmän rakentamiseen. Rakennuksen ulkoseinille sijoitetaan paloposti-liitännällä varustettuja seinäventtiileitä, joiden syöttöputki tuodaan vesimittarilta asti isolla dimensiolla.

Kasteluposteja asennetaan katutasolle tarpeen mukaisiin paikkoihin.

Varavoimakoneen jäähdytystoimijärjestelmälle rakennetaan putkisto ja savuhormi, sekä huolehditaan varavoimakoneen ilman saanti ja tilan tuuletus.

Automaatio

Automaatiojärjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan Vantaan kaupungin automaatio-ohjeiden mukaan. Kaikki laitteet ja toiminnot tulee olla yhteensopivia ja liitettävissä automaatio-ohjelmiston piiriin ohjeen mukaisesti. Hälytystoiminnot ohjataan automaatio-ohjelmiston lisäksi vartiointiliikkeeseen ja päivystäjän matkapuhelimeen.

Automaatio-ohjelmistot ja -toiminnot toteutetaan siten, että ohjaukset ja laitteiden käyttö vastaa tilojen käyttöä, mikä huomioidaan mm. valaistusten ja ilmanvaihdon

ohjaustoimissa. Ilmanvaihtokoneiden palvelualueelle asennetaan automaatiojärjestelmän piiriin liitettäviä TE/CO₂ antureita, joita hyödynnetään ilmanvaihdon ohjauksessa, sekä valvomotoiminnoissa. Automaation grafiikalle luodaan kerrosten tasopiirustukset, jossa näkyvät ko. antureiden sijainnit ja reaaliaikainen mittaustieto. Ohjelmaan luodaan myös hälytystoiminnolle lämpötila ylä- ja alarajat, hiilidioksidipitoisuudelle yläraja.

Energia- ja vesimittarit liitetään etäseurannan piiriin. Toiminnasta johtuva veden ja energiankäyttö tulee voida erotella, mikä huomioidaan mittaroinnissa (riittävä määrä kulutuskohdekohtaisia alamittauksia). Mittareiden tiedonkeruu ja kulutusseurantaa liitetään automaatiojärjestelmän lisäksi keskittimen kautta kiinteistönpito-ohjelmiston energiaseurannan piiriin.

Automaatioon kattavat olosuhdemitta suunnitellaan painesuhteiden hallinnan mahdollistava koko rakennuksen kattava paine-eromittausjärjestelmä.

Järjestelmää voidaan ohjata ja valvoa etätoimintona tietoliikenne- tai mobiiliverkon välityksellä pc- tai mobiililaitteella.

Huoltokirja

LVIAS-tekniikan järjestelmien tiedot ja huolto-ohjeet tallennetaan järjestelmäkohdaisesti huoltokirja-ohjelmaan.

Kiinteistönhuoltohenkilökunta perehdytetään laitteiden käyttöön ja huolto-ohjelmaan urakoitsijoiden järjestämän käyttökoulutuksen yhteydessä. Myös henkilökunnalle järjestetään käyttökoulutus tarpeen mukaisessa laajuudessa.

4.5 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Sähkötekniikan laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energia- ja tehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laittevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitteita.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvotteluihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Sähköjärjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan muuntojoustavuus huomioiden.

Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen keskijännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon ja rikosilmoitinjärjestelmä rikosilmoitinverkkoon.

Piha- ja saattopysäköintialueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä valonheittimillä. Valaistusta täydennetään rakennuksiin asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla.

Sähkönjakelu ja keskukset

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan kiinteistömuuntamolla ja sähkökeskuksilla, jotka palvelevat valaistusta, pistorasioita, opetuslaitteita, LVIA-laitteita, kiinteistön laitteita sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Rakennus varustetaan sähköenergiaa säästävällä ja sähkön laatua parantavalla hybridisuodattimella (kuten Väre/ePower).

Rakennus varustetaan varavoimajärjestelmällä. Kokoluokka noin 500 kVA. Tarkemmin varavoimakoneen käyttötarpeesta on esitetty kohdassa 4.0.1 "Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet".

Eri käyttäjätoimialoille (kuten Varia, aikuisopisto, lukio ja kahvila), kiinteistösähkölle ja asennetaan omat sähkön kulutusmittaukset.

Energian kulutuksen seuranta varten sähkökeskuksiin asennetaan alamittareita, joilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Rakennukseen asennetaan ohjauskeskuksia, joilla ohjataan mm. yleis-/kulkuväläistuksia, liikuntasalien välaistusta/laitteita, teknisten opetustilojen laiteita, ruokalan välaistusta ja näyttämötekniikan laitteita sekä välaistuksia.

Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvälaistusteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä, johtokanavia, välaistinripustuskiskoja ja välaistinansaita.

Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristykseen. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia. Näyttämöltä ulospäin näkyvät johtotiet hankitaan pääsääntöisesti mustaksi maalattuina tai maalataan paikan päällä.

Johdot ja niiden värusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Sähkökeskuksia (nousujohtot sekä ohjaus- ja hälytysrunkojohtot)
- Maadoituksia/ukkossuojauksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Välaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Kaapeleihin tulee päästä käsiksi kohtuudella valmistumisen jälkeen. Esim. väliseinissä ei käytetä putketonta asennusta. Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välistä läpivientejä tulee välttää.

Välaistusjärjestelmät

Rakennusten välaistustasojen mitoituksissa tulee noudattaa pääsääntöisesti standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä välitsemalla energiatehokkaat välaisisimet sekä niihin energiatehokkaat välaistolähteet (kuten led). Välaisisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että välaista saadaa sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella välaistusvoimakkuudella.

Energiatehokkuus tulee huomioida välaistusohjauksissa. Välaistusohjaukset voidaan toteuttaa mm. soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia, välaisuus-

antureita, läsnäolotunnistimia, himmentimiä, päivänvaloautomaatiikkaa ja järkevää valaistusryhmitystä.

Ulkovalaisimiksi valitaan heti syttyvät energiatehokkaat (led) valaisimet. Liikuntasalit ja opinporras varustetaan esitystekniikan valaistuksella. Valaistusten ohjaus (DMX) liittyy osana tilakohtaisiin AV/Estek-järjestelmiin. Katolle suunnitellulle opetuspuutarhalle asennetaan kasveille soveltuva erikoisvalaistus. Ulkoalueiden valaistussuunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida alueen yleisvalaistus.

Yleiskaapelointijärjestelmä

Rakennus varustetaan Cat 6a mukaisella U/FTP yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee tietoliikennettä, puhelin/ovipuhelinyhteyksiä, info-tv-, aika-
tauluneuvonta-, AV-järjestelmiä- sekä aurinkopaneelijärjestelmän seurantanäyttöjä, tilanvarausjärjestelmää ja videovalvontaa.

Yleiskaapelointitelineet asennetaan omiin erillisiin lukittaviin telekomeroihin. Pistorasioita asennetaan toimistotyyppisiin tiloihin, luokkiin, auloihin, neuvottelutiloihin, henkilökunnan tiloihin, teknisiin tiloihin, info-tv-näytöille, joukkoliikenneaikataulunäytöille, videovalvonnan kameroille, yms.

Rakennus varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Lisäksi kampuksen seinustoille ulos ja opetuspuutarhaan asennetaan langattoman lähiverkon tukiasemat mm. opetustarkoitusta varten. Wlan-tietoliikennepistorasiat suositellaan asennettavaksi rakennuksen sisälle sekä alakattojen alapuolelle.

VIRVE 2.0- ja monioperaattorijärjestelmä

Rakennus varustetaan viranomaisverkolla VIRVE 2.0. Ennen lopullista asennusta, tulee rakentamisen loppuvaiheessa suorittaa kuuluvuusmittaukset, johon sisältyy yleisimpien puhelinoperaattoreiden kuuluvuuden mittaukset. Virve-kuuluvuus tulee varmistaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjeistuksen mukaisesti. Rakennus varustetaan monioperaattoriverkolla, joka liitetään osaksi VIRVE-verkkoa.

Info-TV-järjestelmä

Rakennus varustetaan info-tv-järjestelmällä osana yleiskaapelointijärjestelmää. Näyttöjä asennetaan mm. käytäville, auloihin, opettajien huoneisiin sekä ruokasaliin. Laitteet ja ohjelmistot (kuten iDiD tai vastaava) ovat käyttäjien erillishankinnassa.

Äänentoisto ja AV -järjestelmät

Rakennus varustetaan kuulutus- ja äänentoistojärjestelmällä. Vahvistinkeskus varustetaan varavirtalähteellä sekä kytketään varavoimajärjestelmään. Kaiuttimia asennetaan mm. opetustiloihin, käytäville, auloihin, ruokasaliin, liikuntasaleihin, opiskelijahuollon tiloihin ja henkilökunnan tiloihin. Näyttämötekniikan AV- järjestelmistä tulee voida siirtää ääntä kuulutus- ja äänentoistojärjestelmään.

Opetus- ja neuvottelutilat varustetaan ns. älytaulujärjestelmällä (näytöt siirrettäviä tai kiinteitä). Järjestelmän laitteet ja laitekaapelointi ovat käyttäjien erillishankinnassa. Liikuntasalit, opinportaat sekä näyttämö varustetaan esitystekniikan äänentoisto- ja AV-järjestelmällä. Järjestelmiä tulee voida käyttää luentoihin ja musiikkiesityksiin.

Järjestelmien toteutuksessa voi käyttää soveltuen esim. seuraavia laitteita: matalaohminen vahvistin, valo- ja äänipöytä, kompressori, efektilaite, taajuuskorjain, langattomat ja langalliset mikrofoni telineineen, kaiuttimet, viritin, BluRay-toistin äänelle/kuvalle, liitännäkotelot (2-3 kpl) moninapaliittimillä ohjelmälähdevaunulle, lukittava pyörillä varustettu ohjelmälähdevaunu, yms. Videotykkit, ohjelmälähdevaunu (kuten Artome Movea) ja/tai älytaulut sisältyvät käyttäjän hankintaan.

Kahvila, ravintolasali ja musiikin opetustilat varustetaan omilla erillisillä äänentoistojärjestelmillä, jotka ovat liitettävissä näyttämötekniikan AV-järjestelmiin.

Ravintolasali, kahvila, opinportaat ja liikuntasalit varustetaan kuulorajoitteisia palvelevalla induktiosilmukkajohdotuksella ja vahvistimella.

Kellojärjestelmät

Rakennus varustetaan väyläpohjaisella keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan mm. opetustiloihin, auloihin, ravintolasaliin, liikuntasaleihin, kahvilaan, käytäville ja neuvottelutiloihin sekä ulos.

Suurempi liikuntasali varustetaan ottelukellolla, joka sisältää erillisen ohjausyksikön sekä rangaistusaikanäytöt.

LE-wc-hälytysjärjestelmä

LE-wc-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä. Hälytysnarut tulee kulkea tilan kaikilla seinillä lattia-rajassa ja lisäksi erillinen hälytysnaru asennetaan roikkumaan katosta. Rinnakkaishälytykset johdotetaan lisäksi valvomoon.

Soittokellot, varattu-valot, sisäänpyyntölaitteet ja ovipuhelimet

Suunnitteluajana sovittavat sisäänkäynnit varustaan soittokellojärjestelmällä. Vaihtoehtoisesti ovikellojärjestelmän tilalla voidaan käyttää osittain tai kokonaan kuvallisia ovipuhelimia.

Neuvottelutilat varustetaan varattu-valo-laitteilla. Koulunjohtajien, heidän sihteerien ja opiskelijahuollon huoneet varustetaan sisäänpyyntölaitteilla. Opiskelijahuollon tilat varustetaan kuvallisella ovipuhelinjärjestelmällä, josta on yhteys oppilashuollon sisäänkäynnin ulko-ovelle sekä sähkölukon etäavaus.

Tilanvarausjärjestelmä

Neuvottelu- ja opetustilat varustetaan nettipohjaisella tilanvarausjärjestelmällä. Tilojen sisäänkäyntien viereen asennetaan kaapelointi ja rasiointi näytöille (tabletti tai vastaava laite). Laitteet ja ohjelmointi ovat käyttäjän erillishankinnassa. Kaupungissa on käytössä tilojen vapaa-ajan käytön varausten hallinnointiin Timmi-järjestelmä, johon tilanvarausjärjestelmän (iDiD) näytöt voidaan integroida. Se mahdollistaa mm. vapaa-ajan käytön hakemusten käsittelyn, laskutuksen ja tilojen lukituksen hallinnoinnin.

Murtosuojausjärjestelmä

Rakennus varustetaan murtosuojausjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena pääsääntöisesti liikeilmaisimilla. Kulunvalvottavat ulko-ovet kytketään murtosuojausjärjestelmään.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmän A-luokan hälytykset sekä paloilmoittimen palo/palovika hälytykset välitetään rinnakkain murtohälytysten kanssa murtohälyttimen akkuvarmennetun välitinlaitteen kautta.

Henkilöturvajärjestelmä

Oppilashuollon tilat varustetaan päällekkäushälytysjärjestelmällä. Laitteet ovat käyttäjien erillishankinnassa.

Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja ja osin piha-alueita. Lisäksi käytäville, ravintolasaliin ja auloihin asennetaan dome-tyyppisiä kameroita.

Kulunvalvonta (hallinta) järjestelmä

Pääkulkureittien ulko-ovet, käyttäjäryhmien sisäovet sekä varattavat tilat varustetaan sähköisellä lukituksella. Sähkölukkoja ohjataan kulunvalvontajärjestelmästä, valvomosta ja mahdollisesti kiinteistöautomaatiojärjestelmästä.

Pääkulkureittien sähkölukittavat ulko-ovet kytketään valvomoon sekä kahteen-kolmeen erikseen sovittavan paikkaan asennettavaan hätälukituskytkimen ohjaimiksi. Vantaan kouluissa yleensä hätälukituskytkin on asennettu vartijan tilan lisäksi joko opettajien huoneeseen tai rehtorinhuoneeseen.

Kulunvalvontajärjestelmän tarkoitus on parantaa rakennusta käyttävien turvallisuutta. Kulunvalvonta- ja lukitusratkaisuissa huomioidaan myös tilojen vapaa-ajan käytön tarpeet ja ratkaisun soveltuminen käytössä olevaan tilavarausjärjestelmään. Kaupungissa on käytössä Timmi-järjestelmä, josta on rajapinta iLoq S5 kulunvalvontajärjestelmään sekä tilanvarausjärjestelmään (iDiD). Se mahdollistaa mm. vapaa-ajan käytön hakemusten käsittelyn, laskutuksen ja tilojen lukitusten hallinnoinnin. Kulunvalvontajärjestelmä mahdollistaa useiden kulunvalvonta-alueiden sekä tilojen luonnin rakennukseen.

Merkki- ja turvavalaisusjärjestelmä

Rakennukseen asennetaan valaisinkohtaisilla kondensaattoriakuilla varustetut merkki- ja turvavalaisimet. Valaisimista tulee saada hälytystieto lampun hajoamisesta ja valaisimen rikkoontumisesta kiinteistöautomaatiojärjestelmään.

Paloilmoitinjärjestelmä

Rakennus varustetaan hätäkeskukseen liitettävällä automaattisella osoitteellisella analogisella paloilmoitinjärjestelmällä.

Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä

Rakennus varustetaan savunpoistojärjestelmällä. Rakennus varustetaan sprinklerijärjestelmällä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä. Järjestelmällä ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja.

Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Sähkölämmitys toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää. Peseytymistilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus). Voidaan toteuttaa myös vesikiertoisella lämmityksellä osana rakennuksen lämmitysjärjestelmää.

Keittiölaitteille, pesukoneille, teknisten opetustilojen laitteille, yms. asennetaan sähköliitännät. Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla. Tarkemmin järjestelmästä on esitetty kohdassa 4.0.1 "Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet". Ylioppilaskirjoituksille varatut tilat varustetaan riittävällä määrällä sähköpistorasioita ja erillisellä suljetulla tietoliikenneverkolla. Siirrettäville paikallissähkökeskuksille asennetaan voimapistorasiat (400V, 3v). Tietoliikenneverkon aktiivilaitteiden (palvelimet, kytkimet, tukiasemat) sähkösyötöt varmistetaan katkottoman virran syöttölaitteistolla (UPS) ja varavoimajärjestelmällä. Rakentamisessa noudatetaan Ylioppilastutkintolautakunnan yleisiä määräyksiä ja ohjeita (kts. Koetilan tekniset järjestelyt, Liite 1).

Rakennuksen sähköverkkoon tehdään varaukset tuulivoimalaa varten.

4.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet

Merkittävin hankkeen toteutusmuodon valintaan vaikuttava reunaehto on tiukka aikataulutavoite. Kohteen valmistuminen kesällä 2028 tarkoittaa käytännössä sitä, että kohde ei ole toteutettavissa ns. ketjumallilla, eli kilpailuttaen urakoitsija valmiilla tilaajan suunnitteluttamilla toteutussuunnitelmilla. Näin ollen aikataulutavoitteeseen ei ole mahdollista päästä esimerkiksi kokonaisurakka- tai jaettu urakka -muodoilla.

Toinen merkittävä valintaan vaikuttava tekijä on kohteen laajuus ja monimuotoisuus. Tämän kokoluokan hankkeen toteuttaminen kokonaisvastuurakentamisen (KVR) muodolla, jossa KVR-toteuttaja kilpailutetaan hankesuunnitelmalla, vaatisi hyvin tarkkaa suunnittelun lähtötietojen ja vaatimusten laadintaa, jotta urakka on toteutettavissa kiinteähintaisena ilman merkittävää lisätöiden määrän kasvua. Johtuen hankkeen laajuudesta, sekä hankkeen aikaisesta opetustoiminnan kehityksestä johtuvasta tarpeiden muuttumisesta ja tarkentumisesta, on tavoitteiden kuvaaminen hankesuunnittelussa riittävän kattavasti hyvin haastavaa, sekä suuren lisätyömäärän syntyminen KVR-mallilla mahdollista. Myös alueen kaavoitustyö voi aiheuttaa muutoksia tähän hankkeeseen, mikä entisestään kasvattaa lisätyömäärän syntymi-

sen riskiä. Kiinteähintaisessa urakassa lisätöiden hinnoista neuvoteltaessa tilaajan asema on myös heikompi, jolloin suuret lisätyömäärät nostavat kustannuksia merkittävästi.

Kolmas merkittävä tekijä toteutusmuodon valinnassa on hankkeen suunnittelun yhteistoiminnallisuus, jolla varmistetaan hankkeen eri osapuolten näkökulmien sujuva huomioon ottaminen ja yhteensovittaminen. Erityisesti KVR-muodossa, jossa suunnittelijat ovat sopimussuhteessa urakoitsijaan eikä tilaajaan, yhteistoiminnallisuuden laadukas toteutuminen voi olla hankala varmistaa. Huomioiden myös korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet on hyvä, että ehdotus- ja yleissuunnitteluvaihe toteutetaan tilaajavetoisesti. Edellä esitetyistä syistä johtuen KVR-toteutusmuotoa ei suositella hankkeen toteutusmuodoksi, vaikka sillä pystyttäisiinkin aikataulutavoitteisiin vastaamaan.

Urakkamuodon valinnassa on siis priorisoitava sekä aikataulutehokkuutta, että joustavaa hintamekanismia ja yhteistoiminnallisuutta. Toteutusmuodoksi näillä perusteilla on harkittu allianssia ja projektinjohtourakkaa. Molemmat urakkamuodot voidaan toteuttaa ns. rinnakkaismallilla, eli toteutussuunnittelua ja rakentamista lomittaen. Kuitenkin aikataulun ollessa hyvin tiukka, on allianssin käyttö katsottu riskiksi siitä syystä, että toimivan allianssin muodostamiseksi hankinta on käytännössä tehtävä neuvottelumenettelyllä, joka on kestoaltaan avointa menettelyä pidempi. Lisäksi allianssin päätöksentekoon ja muuhun toimintaan liittyvien toimintamallien perustaminen vie perinteisempiä urakkamuotoja enemmän aikaa, erityisesti jos allianssi toimintakulttuurina ei ole kaikille allianssin osapuolille entuudestaan tuttu. Allianssi on myös toimintatapana vielä uudehko, mikä mahdollisesti alentaa tarjoushalukkuutta osallistua hankkeeseen. Tämä on riski erityisesti kohtuullisen suuren mittakaavan hankkeessa, jonka koko jo rajaa potentiaalisten rakennusurakoitsijoiden määrää. Näistä lähinnä aikatauluriskeihin perustuvista syistä johtuen ei myöskään allianssia suositella toteutusmuodoksi.

Hankkeen toteutusmuodoksi suositellaan yhteistoiminnallista projektinjohtourakkaa, toteutettuna tavoitehintaisena. Projektinjohtourakka on toteutettavissa avoimen menettelyn urakoitsijakilpailutuksena ja rinnakkaismallilla, jolloin se on todettu aikataulutehokkaaksi vaihtoehdoksi. Toteutusmuoto on myös varsin käytöön vakiintunut, jolloin tarjoavilla urakoitsijoilla on todennäköisesti kokemusta vastaavan toteutusmuodon hankkeista.

Tavoitehintaishen menettelyssä tilaaja on asettanut hankkeen urakoitsijan korvattaville kustannuksille tavoitteen, jonka pohjalta projektinjohtourakoitsija tarjoaa korvattaviin kustannuksiin perustuvaa palkkioprosenttiaan. Palkkioprosenttikäytäntö tekee ensinnäkin mahdollisiin lisätöihin liittyvän hinnoittelun kiinteähintaisia menettelyjä läpinäkyvämmäksi, mikäli tavoitehintaa joudutaan korottamaan, sekä toiseksi sopimusrakenne laaditaan siten, että projektinjohtourakoitsijalla on myös intressi ohjata suunnitteluttamista sekä laatutasoa kohti tavoitehinnan mukaista tasoa esimerkiksi hankkeen väliauditoinneista maksettavien palkkioiden kautta urakoitsijan onnistuneesta toiminnassa kustannusohjauksessa.

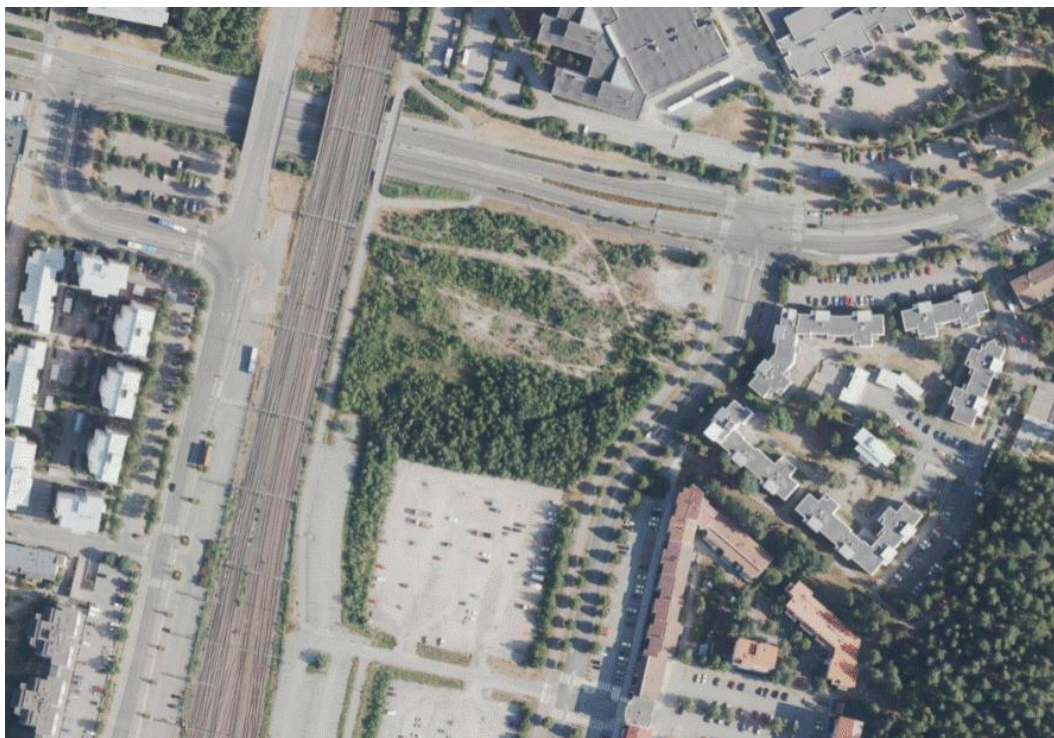
Projektinjohtourakkamuodossa yhteistoiminnallisuutta pyritään takaamaan kahdella sopimuksellisella tekijällä: suunnittelijat ovat sopimussuhteessa tilaajan eivätkä urakoitsijaan, sekä urakoitsijan sopimussuhteeseen kuuluu tästä huolimatta myös suunnittelunohjausvelvoitteita, jolloin eri näkökulmien huomioimiseen suunnittelussa on hyvät edellytykset.

Suunnittelijoiden ja urakoitsijan hankinnoissa on tärkeää varmistaa, että valittavilla toimijoilla on riittävät resurssit sekä osaaminen suuren kokoluokan, keskeisen sijainnin ja korkeatasoisen arkkitehtuurin hankkeeseen. Erityisesti energiasuunnittelijakonsultin valinnassa on tärkeää huomioida riittävä pätevyys.

5 RAKENNUSPAIKKA

5.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Rakennusalue sijaitsee Tikkurilan osaamiskampuksen alueella, lähellä Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti tulee sijoittumaan kaa-voitettavan alueen pohjoisosaan, Valkoisenlähteentien, Jokiniemenkadun ja juna-radan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tarkempi sijoittuminen varmistuu nyt valmisteilla olevassa kaavassa. Alue on kaupungin omistuksessa. Tontti on tasaista aluetta ja se koostuu pääosin nykyisistä pysäköintialueista sekä pienemmistä viher-alueista.

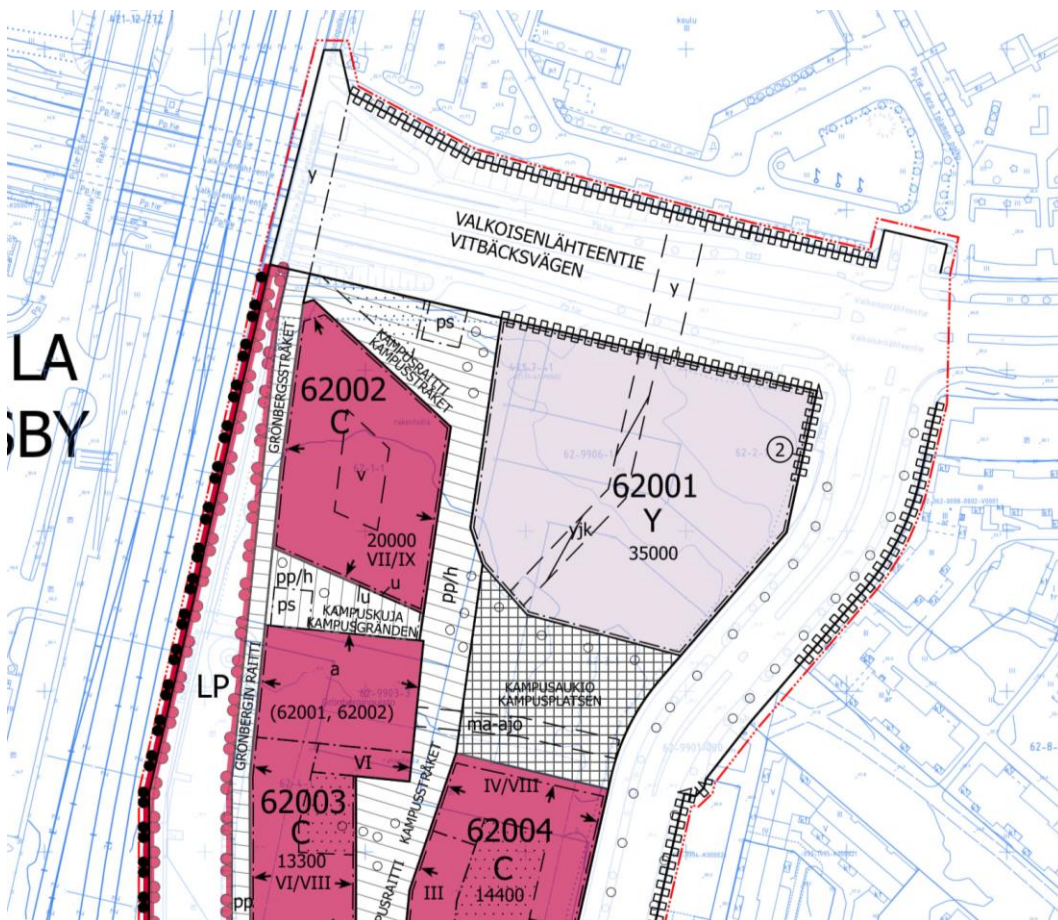
Ilmakuva, Tikkurilan osaamiskampuksen pohjoisosa (lähde; Vampatti 2021).

5.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Asemakaavamääräykset, rasitteet

Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta. Yleis-kaavassa (voimaantulo 11.1.2023) alue on kaupunkikeskustan aluetta, jota kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Alueelle kohdistuu strateginen kehittämismerkintä "kestävän kasvun vyöhyke".

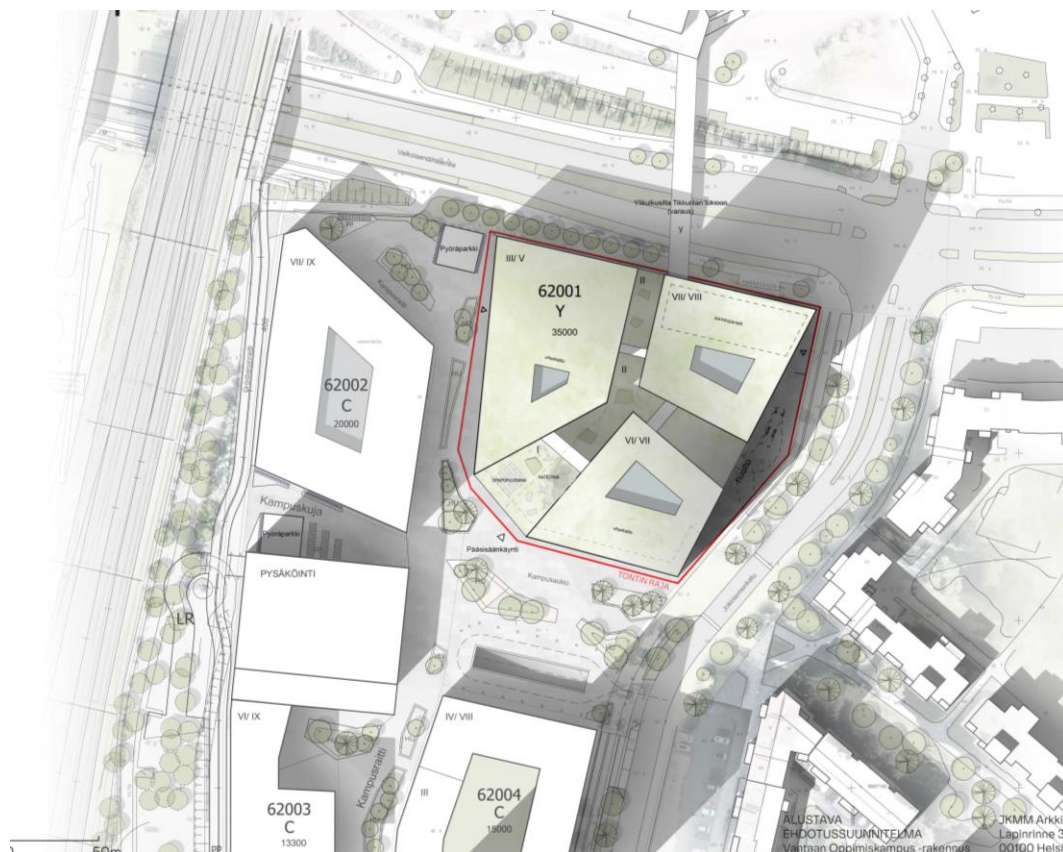
Asemakaavatyö on käynnissä. Tavoiteaikataulun mukaan kaava olisi lainvoimainen vuoden 2023 kuluessa. Kaavaan liittyvät tavoitteet on hankesuunnitteluvaiheessa kuvattu kaavalle määritettyjen tavoitteiden kautta. Alueen tulee olla arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Alueen tavoitteena tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuin ympäristön yhteen kokoava kampusalue. Tavoitteena on, että alueen rakennukset sekä julkiset ulko- ja sisätilat yhdessä muodostavat viihtyisää, mielenkiintoista ja monipuolista oppimisen, työnteon, vapaa-ajan ja palveluiden sekä asumisen ympäristöä, jossa lähtökohtana on laajamittainen yhteiskäyttöisyys. Julkisen tilan osalta edellytetään korkealaatuista ja innovatiivista arkkitehtonista otetta.

kuva: 002517 asemakaavamuutosehdotus, karttaote 6.6.2023

Kortteli 1 -rakennuksella on tärkeä rooli kampusalueen pohjoispäässä vetovoimatoimintona ja se muodostaa toiminnallisen päätteen kampusalueen pohjois-eteläsuuntaiselle kävelyakselille. Alueen läpi kulkee viherakseli, jonka reitin sujuminen tulee ottaa huomioon rakennuksen sijoittamisessa ja muodossa. Asemakaavaan merkittävä siltayhteys Valkoisenlähteentien yli kampusrakennuksesta pohjoiseen on otettava huomioon rakennuksen suunnittelussa.

Rakennusten maantasokerrosten tilojen ja julkisivujen osalta tavoitellaan avointa ja aktiivista suhdetta kampusalueen jalankulkuympäristöön. Kivijalkaliiketilojen ja elävän katutilan toteutumista tulee edistää koko alueella. Erityisesti keskeisimpien julkisten kävely- ja oleskelualueiden äärelle on sijoitettava liiketilamaisia, ikkunallisia tiloja ja kaupunkikuvaa elävöittäviä toimintoja.

kuva: alustava ehdotussuunnitelma, JKMM Arkkitehdit Oy 20.6.2023

Muita kaavaan liittyviä tavoitteita on asetettu mm. energiatehokkuuteen ja viherkertoimeen, kasvikattoihin ja hulevesiin sekä esimerkiksi pyöräpaikkojen määrään ja sijoittumiseen liittyen.

Tontin rakennettavuus, maaperätiedot, kunnallistekniikka

Rakennusalueelle sijoittuu mahdollisesti tärinämelualueelle. Maan alle rakentaminen ei ole mahdollista maaperän ja pohjaveden korkeuden takia.

Tutkimukset

Tontilla on laajasti Vantaan kaupungin tekemiä painokairauksia. Lisäksi alueella on otettu häiriintyneitä maanäytteitä, kalliovarmistuksia porakonekairauksilla, sekä asennettuja pohjavedenmittausputkia. Alueelle suositellaan vahvasti lisäpohjatutkimuksia suunnittelun edetessä maaperän nykytilanteen selvittämiseksi.

Maaperä ja topografia

Maaperäkuvaus perustuu maaperäkarttaan ja tulkittuihin vanhoihin pohjatutkimuksiin. Vanhojen pohjatutkimustietojen perusteella maanpinta vaihtelee alueella välillä noin +23,1...+17,8. Maanpinta viettää loivasti pohjoisesta etelään.

Vantaan karttapalvelun maaperäkartan mukaan tontin maaperä on pääosin sekalaista täyttömaata ja hiekkaa sekä silttiä. Vanhojen pohjatutkimusten perusteella päällimmäisenä kerroksena esiintyy alueen pohjoisissa osissa hiekkaa ja etelämpänä kuivakuorisavi. Päällimmäisen alueen alla esiintyy kauttaaltaan savikerros, jonka alla on pohjakerros soraa/moreenia. Hiekka/kuivakuorikerroksen paksuus vaihtelee alueella keskimääräisesti noin 0,5...2 metriin. Savikerroksen paksuus vaihtelee alueella noin 1...7 metriin. Savikerros on ohuimmillaan alueen pohjoisosissa ja paksuneet etelään ja itään päin. Alueen siipikairausten perusteella saven redusoimaton leikkauslujuus vaihtelee välillä noin 7...15 kPa ja vesipitoisuus välillä noin 40...100 %. Alueella on vain vähän kalliovarmistuksia, mutta kairaukset ovat päättyneet alueella kiveen/kallioon keskimäärin välillä +15,5...+7,0. Keskimäärin maakerrokset ovat paksuimmillaan alueen keskiosalla.

Pohjavesi

Alueella olevista pohjavesiputkien mittausten perusteella pohjavedenpinnantaso vaihtelee alueella noin +17,1...+20,0. Pohjavedenpinnanmittauksia on tehty eri putkista seuraavasti:

+18,13...+19,95 / 01.03.1989-18.12.2006

+18,00...+19,50 / 03.02.2003-18.12.2006

+17,90...+18,12 / 13.10.2006-17.10.2006

+17,11...+17,27 / 16.10.2006-17.10.2006

Kaikkien alueiden pohjavesiputkien mittaustuloksia ei ole esitetty.

Olemassa olevat rakenteet

Alue on pääosin rakennettua pysäköintialuetta. Alueella on myös asfaltoituja pyörä- ja autoteitä, sorapintaisia alueita sekä viheralueita. Rakennettujen alueiden rakennekerrostyypit ja mahdolliset pohjanvahvistukset eivät ole tiedossa.

Suunnittelualueen länsipuolella kulkee rautatie. Ramboll Finland Oy:n vuonna 2005 laatiman selvityksen ("Selvitys rautatieliikenteen aiheuttaman tärinän vaikutuksesta

Tikkurilan keskustan ja Jokiniemen alueella”) perusteella rautatie on perustettu maanvaraisina ilman pohjanvahvistusta.

Alueen pohjoisosassa olevan sillan perustamistapa tulee selvittää jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tärinä

Alue sijaitsee junaradan vieressä. Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida junaradan tärinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa. Alueelle on valmistumassa erillinen junaradan tärinäselvitys, joka tulee huomioida jatkosuunnittelun edetessä.

Pilaantuneet maat

Alueella on tehty pilaantuneiden maiden kunnostusta Vantaan Kaupungin toimesta. Kunnostuksen yhteydessä alueelle on myös jäänyt pilaantuneita maita, katso oheismateriaaleissa oleva pilaantuneiden maiden kartta. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee selvittää tarkemmin kunnostettavien alueiden laajuudet ja tarvittavat tarkemmat toimenpiteet.

Perustaminen

Pääosin alue kuuluu rakennettavuusluokkaan 3a vaikeasti rakennettava pehmeikkö ja osittain 2 normaalisti rakennettava sekä 4 vaikeasti rakennettavasti syvä pehmeikkö.

Esitetyt perustamistavat perustuu maaperäkuvaukseen. Tarkemmat perustamistavat tarkentuvat suunnittelun edetessä, kun rakennusten lattiatasot ja niistä aiheutuvat kuormat tarkentuvat.

Suunnittelualueella rakennukset suositellaan perustettavan paalujen varaan. Alapohja tulee tehdä paaluperusteisilla rakenteilla aina kantavaksi. Piha-alueille, eikä putkijohdoille sallita haitallisia painumia. Piha-alueet ja putkijohdot tarvitsee ainakin osittain pohjanvahvistusta. Pohjanvahvistuksen laajuus ja tarve tarkentuu suunnittelun edetessä.

Maanvaraisten ratojen ja katujen sekä Villa Grönbergin puupaalujen vuoksi maanalaiset tilat tulee toteuttaa niin, että pohjavedenpintaa ei alueella pysyvästi alenneta. Eri korttelien alueella tämä merkitsee alustavasti seuraavia alempia kuivatus-tasoja: K 62001/ +18.5, K 62002/ +19.0, K 62003/ +18.0, K 62004/ +17.5. Näiden

tasojen alapuolelle ulotettavat tilat edellyttävät vesitiiviitä seinä- ja alapohjarakenteita tai pysyviä patoseiniä.

Alueelle suositellaan lisäpohjatutkimuksia paalujen tunkeutumissyvyyden, sekä savikerroksen paksuuden ja laadun määrittämiseksi.

Pohjavedenpinnan alapuolelle rakentaminen vaatii hankekohtaisen pohjaveden-hallintasuunnitelman.

Alueen InfraRYLin mukainen pohjamaaluokka savialueilla on F ja hiekka / sekalaisten täyttöalueilla E. Tarkempi pohjamaaluokka tarkentuu suunnittelun edetessä.

Liikenne, pysäköinti ja meluselvitys

Kaavoitettava Jokinimen kampusalue tukeutuu voimakkaasti joukkoliikennetyhteyksiin, etenkin junarataan ja tulevaan Vantaan ratikkaan. Alueen saavutettavuus joukkoliikenteellä, kävellen ja pyöräillen on erinomainen. Pohjois-eteläsuuntaan tullaan suunnittelemaan uusi vehreä ja monikäyttöinen virkistysreitti Hiekka-harjusta kampusalueen läpi jokirantaan. Opiskelijoiden turvallista kulkua Hiekka-harjun toimipisteeseen ja Tikkurilan lukioon tullaan parantamaan alueen jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien tarkastelun yhteydessä.

Alueen pysäköinti ratkaistaan keskitetysti, uudisrakennuksen käyttöön arvioidaan tarvittavan 220 autopaikkaa sekä 160 mopopaikkaa (tarkistettava pysäköintihallin tai vastaavan toteutussuunnittelun yhteydessä). Keskitetyn pysäköintiratkaisun kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelmaan. Sähköajoneuvojen latauspaikkojen määrät ja varaukset määritetään lain mukaisesti pysäköintiratkaisun tarkentuessa. Tontin saattoliikenne, saattopysäköinti ja liikkumis- ja toimimisesteisten pysäköinti mahdollistetaan pääsisääkäynnin läheisyydessä rakennuksen eteläpuolelle sijoituvalla Kampusaukiolla. Jätehuolto ja keittiöiden huoltoliikenne järjestetään tontin puolella, jonne ajo on tonttiliittymästä suoraan Jokiniemenkadulta. Tontille tai sen välittömään läheisyyteen sijoitettavia pyöräpysäköintipaikkoja arvioidaan tarvittavan 760 kappaletta (tarkistettava jatkosuunnittelun yhteydessä). Osa polkupyörien pysäköinnistä toteutetaan lukittaviin katoksiin tai pyöräpysäköintilaitosratkaisuin. Polkupyörien pysäköintiratkaisun kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelmaan.

Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelle teetetään äänin- ja runkomeluselvitys sekä meluselvitys. Meluselvitykseen sisältyy myös radan länsilaidassa sijaitseva liityntäpysäköintialue. Selvityksistä syntyvät raportit ovat osa laajempaa kampuksen

kaavatyötä, ja valmistuminen on aikataulutettu kaavatyön mukaisesti. Selvitysten tuloksia ei ole käsitelty hankesuunnitteluvaiheessa, vaan ne on huomioitava jatko-suunnitteluvaiheessa.

Radon

Radonin torjunnassa tulee huomioida ohje RT 103123.

Kaivannot

Kitkamaa-alueilla alle 2 m syvät kaivannot voidaan tehdä 1:1 luiskattuina pohjavedenpinnan yläpuolella. Savialueilla alle 1,7 m syvät kaivannot voidaan tehdä luiskattuna 1:1 tai käyttäen tuentaelementtiä. Yli 1,7 m syvät kaivannot savialueilla tulee suunnitella ja tarkastella erikseen jatkosuunnitteluvaiheessa.

Syvälle ulottuvat pumppaamot tulevat tehtäväksi tuettuna rakenteena.

5.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet

Rakennus tulee suunnitella Tikkurilan osaamiskampuksen yleisiä suunnittelu-tavoitteita ja päämääriä toteuttavaksi, luontevaksi osaksi kehittyvää kaupunginosaa.

kuva: alustava ehdotussuunnitelma, 1.krs, JKMM Arkkitehdit Oy 20.6.2023

Piha-alueen ja oppilaitostoiminnan kuvaus on hankesuunnitelman kohdassa 3.1.

6. HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE

Hankkeen laajuusmitoituksen taustalla vaikuttavat toiminnalliset tavoitteet on kirjattu kappaleeseen 3.2 Tilaohjelma.

Kortteli 1 -rakennuksen laajuus on:

- Opiskelijamäärä: 2615 opiskelijaa
- Huoneala: 26 065 hum2
- Ohjelma-ala (hyöty-ala): 18 207 hym2
- Käytävät 5198 m2
- Porrashuoneet 1161 m2
- Talotekniikka 1499 m2
- Bruttoala-arvio: 29 320 brm2 (1,125 x huoneala)
- Huoneistoala-arvio 23 920 htm2 (1,022 x (huoneala - tekniset tilat – porrashuoneala))
- Siivousala: n. 26 000 hum2

Alla on esitetty tavoitetunnusluvut tilapaikkatehokkuudelle rakennukselle sekä toimijoittain. Varian, Tikkurilan lukion ja Vantaan aikuisopiston tilapaikkatehokkuuslukujen pinta-aloihin on jyvitetty rakennuksen yhteisten tilojen pinta-ala, siten, että yhteisten tilojen toimijalle jyvitetty pinta-ala on suhteutettuna toimijan opiskelijamäärällä rakennuksen kokonaisopiskelijamäärään.

*(toimijan htm2: toimijan oma htm2 + toimijan opiskelijamäärä/rakennuksen kokonaisopiskelijamäärä * yhteisten tilojen htm2)*

Tavoitetunnusluvut tilapaikkatehokkuudelle rakennukselle sekä toimijoittain:

- Rakennus:
 - 9,15 htm2/opiskelija
 - 9,97 hum2/opiskelija
- Vantaan ammattiopisto Varia
 - 9,16 htm2/opiskelija
 - 9,97 hum2/opiskelija
- Tikkurilan lukio
 - 9,80 htm2/opiskelija
 - 10,59 hum2/opiskelija
- Vantaan aikuisopisto
 - 8,95 htm2/opiskelija
 - 9,77 hum2/opiskelija

Tavoitetunnusluvut rakennukselle ja ohjelmalle:

- Bruttoalan ja hyötyalan suhde: 1,62 brm²/hym² ja 0,62 hym²/brm²
- Bruttoalan ja huonealan suhde: 1,12 brm²/hum² ja 0,89 hum²/brm²
- Tilavuus: 171 180 m³

Tavoitetunnusluvut perustuvat hankesuunnitelman tilaohjelmaan ja täyttävät suunnitteluohjeessa asetetut vaatimukset.

On huomion arvoista, että yllä olevassa laskennassa on käytetty Tikkurilan lukion osalta 300 rakennuksessa täysiaikaisesti opiskelevaa opiskelijaa. Hankkeen tavoitteena on kuitenkin tarjota mm. kokeellisen opetukseen laboratoriotilojen käyttöä myös Tikkurilan lukion päärakennuksen sekä IB-lukiolinjan opiskelijoille, joka tehostaa tilankäyttöä.

7. KUSTANNUKSET

7.1 Rakennuskustannukset

Hankesuunnitelman perusteella laskettu tavoitehinta (päivätty 16.8.2023) hankkeelle on 99 100 000 € (alv 0 %) KL 115 (05/23).

Arvioon sisältyy:

- paalutus 13m syvyyteen
- mahdolliset pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- rakennusaikaiset sääsuojaukset
- aurinkosähköpaneelit
- hulevesien viivytys
- Kortteli 1 -rakennuksen osuus varavoimakoneesta

Arvioon ei sisälly:

- käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- rakenteellisen pysäköinnin kustannukset (auto + polkupyörä)
- oppimiskampuksen osuus maalämpöjärjestelmästä
 - o erillishinta; 1 350 000 € (alv 0%)
- kulkusilta 65 m Valkoisenlähteen tien yli
 - o erillishinta-arvio; 2 000 000 € (alv 0%)

- pientuulivoimala asennuksineen katolle
 - o erillishinta-arvio; 60 000 € (alv 0%)
- koillisnurkan laajennusvara (ylöspäin), n. 5 000 kem2
 - o erillishinta-arvio; 16 000 000 € (alv 0%)
- tontin mahdollisten rasitteiden kustannukset
- mahdolliset tärinävaimennukset (tärinävaimennuksen ei arvioida tässä vaiheessa aiheuttavan hankkeelle merkittäviä kustannuksia, mutta asiaa on syytä tarkastella tarkemmin jatkosuunnittelun edetessä)
- olevien putki-, kaapeli-, ym. järjestelmien ja rakenteiden purku tai siirto
- puu/hybridivaihtoehto
 - o erillishinta-arviota ei ole laskettu liiallisten epävarmuustekijöiden takia
- globaalin tilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Investointikustannukset 37 897 € / opiskelijatilapaikka (alv 0%), KL 115 (05/23).

Hankkeeseen ei ole suoraan liittyviä purkukustannuksia.

Elinkaarikustannukset ei tiedossa, tarkentuvat toteutussuunnitteluvaiheessa.

Hankkeeseen ei ole tiedossa suoraan liittyviä väistötilakustannuksia, mutta vuosina 2026-2028 tarvitaan 300 oppilaspaikkaa lisää. Valmistuessaan ajoissa Aviapoliksen lukion 700 oppilaspaikkaa voi vastata tarpeeseen, kunnes Kortteli 1 -rakennus valmistuu 2028.

Huomioitava pysäköinnin (auto + polkupyörä) kustannukset keskitetyssä rakenteellisessa pysäköinnissä (ei tiedossa).

7.2 Käyttökustannusennuste

Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto);

Vuotuiset ylläpitokustannukset ovat hankesuunnitelman tavoitehinnan mukaan 1 386 403 € / vuosi (alv 0 %). Ylläpitokustannus ei sisällä siivouskustannuksia tai muita puhtauspalvelukustannuksia eikä vahtimestaripalveluita tai muita mahdollisia käyttäjäpalvelukustannuksia.

Vuosivuokraennuste 1. kokonaiselle käyttövuodelle on 7 995 280 € / vuosi (alv 0 %) KL 115 (05/23), josta ylläpitokustannuksen (ei sisällä siivouskustannuksia) osuus on edellä mainittu 1 386 403 € / vuosi (alv 0 %), pääomakustannuksen (sisältäen korjausvastikkeen ja koron) osuus on 5 946 000 € / vuosi (alv 0 %) ja tonttivuokran

osuus 622 877 € / vuosi (alv 0 %). Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan.

7.3 Toimintakustannukset

Vuotuinen toimintakustannusarvio rakennuksen toimijoiden kesken eritellen on: Tikkurilan lukion toiminnalle 1 755 000 € / vuosi (alv 0 %); Vantaan ammattiopisto Varian toiminnalle 8 600 000 € / vuosi (alv 0 %); Vantaan aikuisopiston toiminnalle 3 900 000 € / vuosi (alv 0%).

7.4 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste

Investointikustannukseen kuulumaton ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannus on rakennuksen toimijoiden kesken eritellen: Tikkurilan lukion osalta 1 230 000 € (alv 0 %) (sisältää liikuntasalin ja ruokailutilojen kalustamisen); Vantaan ammattiopisto Varian osalta 2 445 000 € (alv 0 %); Vantaan aikuisopiston osalta: 1 500 000 € (alv 0 %).

Rakennuksessa on monia yhteisiä tiloja, joiden irtaimisto ei kuulu käyttäjätoimialalle, jotka eivät siten sisälly yllä mainittuun KASOn ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannukseen. Kyseisiä tiloja ovat mm. osa opiskelijapalvelutiloista, aulatilat ja opinportaat.

Valmistuskeittiön sekä tekniikka-, kiinteistönhoito- ja väestönsuojatilojen kiinteät kalusteet ja laitteet sisältyvät investointikustannukseen.

8 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

Taloussuunnitelmassa 2021–2024 uudisrakennuksen toisen asteen tilojen hanke on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:lle. Taloussuunnitelmassa 2023-2026 Aikuisopiston tilat ja aikuisten perusopetuksen tilat -uudisrakennukset on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena.

Kohteen suunniteltu käyttöönotto kalustettuna ajoittuu loppukesään 2028, Varian ja Tikkurilan lukion syyslukukauden alkuun. Aikatauluun pääsemiseksi on toteutusmuodoksi ehdotettu projektinjohtourakkaa, jolloin aikataulumuotona voidaan käyttää ns. rinnakkaismallia, jossa hankkeen kokonaisaikaa lyhennetään limittämällä hankkeen vaiheita. Rinnakkaismallissa toteutussuunnittelu, hankinnat ja rakentaminen on limitetty keskenään.

Toteutussuunnittelun hankeaikataulun vaiheet on VTK Kiinteistöt Oy esittänyt alla:

Alustava toteutus;	
suunnittelijoiden hankinta	10 / 2023 – 02 / 2024
suunnittelu (ehdotus-, yleis- ja toteutus)	03 / 2024 – 02 / 2028
rakennuslupaprosessi	09 / 2024 – 02 / 2025
urakoitsijan kilpailuttaminen	01 / 2025 – 05 / 2025
rakentaminen ja käyttöönotto	06 / 2025 – 06 / 2028
Kalustus ja käyttäjän muutot	06 / 2028 – 07 / 2028
käyttäjän vastuu, ei VTK Kiinteistöt Oy:n	

**Projektinjohtourakan rinnakkaismallissa toteutussuunnittelu jatkuu rakentamisen aloituksen jälkeen rinnan rakentamisen kanssa.*

9 TYÖTURVALLISUUSASIAT

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheen turvallisuuskoordinaattorina toimii rakennesinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta.

Suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

10 RISKIT

10.1 Yleisriskit

Toisen asteen koulutus on ja tulee lähitulevaisuudessa olemaan muutoksen alla, ja tulevia tarpeita ja rahoituksen tasoa on mahdotonta kaikilta osin ennustaa. Hanke-suunnitelmassa kuvatuilla rakentamisen muuntojoustotavoitteilla pyritään luomaan tilat, joissa toiminta voidaan järjestää laadukkaasti nyt ja tulevana vuosikymmeninä.

Tikkurilan osaamiskampuksen kaavamuutosalueen tavoitteena on tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuinympäristön yhteen kokoava kampusalue. Tämä herättää mielenkiintoa aluetta kohtaan sekä keskustelua ja houkutusta mm. muiden toimijoiden ja toimintojen liittämisestä Kortteli 1 -rakennushankkeeseen, joka viivästyttäisi hankkeen etenemistä. Hankkeelle asetetun aikataulun reunaehtona toimii se, että hankkeen koko pysyy nykyisen kaltaisena, eikä toteutussuunnitteluvaihe pitkity sen takia, että hankkeen sisältöä muutetaan.

Kohteen suunnittelussa pyritään huomioimaan ympäristön muita toimintoja mahdollisuuksien mukaan, mutta Varian toimitilaverkon kiireellisten kehitystarpeiden takia, on tärkeää, että Kortteli 1 –rakennushanketta viedään eteenpäin Varian ja Tikkurilan lukion toiminnoille tehokkaasti ja kampusalueen muita tarpeita kartoitetaan eri rakennuksiin.

10.2 Kaavamuutosriski

Alueella on käynnissä kaavamuutos ja asemakaavatyö on parhaillaan käynnissä. Jos kaavoitustyö pitkittyy huomattavasti suunnitellusta aikataulusta, siirtyy rakennuslupaprosessi sekä hanke kokonaisuudessaan automaattisesti eteenpäin. Siten kaavoituksen aiheuttamat mahdolliset aikatauluviivästykset ja kaavavalitukset ovat riski hankkeelle.

10.3 Kustannusriski

Kustannusriski on merkittävä hankkeen suunnitteluvaiheissa. Käyttäjän tulevaisuuden suunnittelu ja toiminnan kehitys on käynnissä, ja edellä mainittujen vaiheiden aikana tulee varmasti esiin tilatarpeita, joihin ei nykyisen tiedon valossa ole pystytty varautumaan. Tähän kustannus- ja laajuusriskiin on suositeltavaa varautua suunnittelunohjauksessa ulkoisesti kiinteällä ja sisäisesti joustavalla tilaohjelmoinnilla,

jossa tilaohjelman sisältöä voidaan ohjelman sisällä muuttaa, mutta kokonaislaajuuden edellytetään pysyvän samana kustannusriskin minimoimiseksi.

Korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet, mm. kaavoituksen vaikutukset ja vaatimukset erityisesti julkisivulle ja rakennuksen muodolle, ym. arkkitehtuurin laatutasoa määrittäville asioille, ovat myös kustannuksiin vaikuttava tekijä.

Hanke on suuri ja siksi potentiaalisia tarjoajia löytyy vain alan suurimpien toimijoiden joukosta. Suhdannetilanne voi vaikuttaa merkittävästi saatavien tarjousten määrään ja hintoihin. Tämä on otettava huomioon hankintaprosessia suunniteltaessa ja esim. markkinavuoropuheluin kartoittamalla on syytä ottaa selvää vallitsevasta tarjoushalukkuudesta.

Epävarma globaali tilanne voi aiheuttaa riskin hankkeelle.

10.4 Maaperästä ja rak.paikasta aiheutuvat riskit

Maaperästä ja rakennuspaikasta aiheutuvat riskit, jotka täytyy huomioida jatkosuunnitteluvaiheessa:

- Pilaantuneet maa-alueet: aikaisemman kunnostuksen yhteydessä alueelle on myös jäänyt pilaantuneita maita. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee selvittää tarkemmin kunnostettavien alueiden laajuudet ja tarvittavat tarkemmat toimenpiteet.
- Savikko (painumat, vakavuus, sulfaattipitoisuus, kaivannot): alueelle suositellaan lisäpohjatutkimuksia mm. paalujen tunkeutumissyvyyden, sekä savi-kerroksen paksuuden ja laadun määrittämiseksi. Tämä voi vaikuttaa maalämmön hyödyntämismahdollisuuksiin.
- Tärinä: suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida junaradan tärinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa. Alueelle on valmistumassa erillinen junaradan tärinäselvitys, joka tulee huomioida jatkosuunnittelun edetessä. Tämä voi vaikuttaa maalämmön hyödyntämismahdollisuuksiin.
- Hulevesien suunnittelu: hulevesien viivytys rakennusten lähellä ja salaojatasen yläpuolella huomioitava.

11 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ

Varia

- Pekka Tauriainen rehtori
- Kaarlo Lukkarila ammatillinen koulutus

Tikkurilan lukio

- Marianna Sydänmaanlakka rehtori
- Saija Tynkkynen apulaisrehtori

Kaupunkikulttuuri / Vantaan aikuisopisto

- Petri Vahtera rehtori
- Heli-Kaarina Degerman koulutuspäällikkö
- Auli Soinio koulutuspäällikkö
- Sanna Helle asiakaspalvelukoordinaattori
- Harri Raita koordinaattori

Kasvatus ja oppiminen

- Hannu Haarala palveluverkkoasiantuntija
- Hanna Kukkonen kehittämispäällikkö (2.aste)

Työsuojelu

- Jorma Häkkinen kaupunkiympäristö
- Rosa Ilonen 2. asteen koulutus
- Anna Ruotsala kasvupalvelut ja kaupunkikulttuuri

Kaupunkiympäristö

- Heidi Hellgren-Suomalainen alueinsinööri, liikenne
- Tuuli Huhtala asemakaava-arkkitehti
- Janne Juntunen projektijohtaja
- Antti Kari kiinteistöjohtaja
- Harri Keinänen suunnitteluinsinööri, vesihuolto
- Olli Lappalainen kadunsuunnittelupäällikkö
- Paula Luomala alueinsinööri, kadut
- Seppo Niva asemakaava-arkkitehti
- Marjaana Yläjääski aluearkkitehti, kaavoitus

Toimitilajohtaminen

- Tarja Aaltola keittiöasiantuntija
- Sirpa Eskelinen energian erityisasiantuntija
- Jussi Hyvärilä rakennuttaja-arkkitehti / projektin vetäjä
- Yrjö Jaakkola sähköinsinööri
- Eija Kivineva hankepäällikkö
- Ilkka Poikkimäki LVI-insinööri
- Jukka Tuhkanen rakenneinsinööri
- Anne Valkeapää puhtauspalveluasiantuntija

Vantaan ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion, Vantaan aikuisopiston ja Vantaan kaupungin sähköpostiosoitteet muotoa: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

VTK Kiinteistöt Oy

- Marko Salmela rakennuttajapäällikkö

Sähköposti: marko.salmela@vtkoy.fi

JKMM Arkkitehdit Oy

- Juha Mäki-Jyllilä pääsuunnittelija
- Ida Lautanala projektiarkkitehti
- Kristian Forsberg arkkitehti
- Anna Melander arkkitehti

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@jkmm.fi

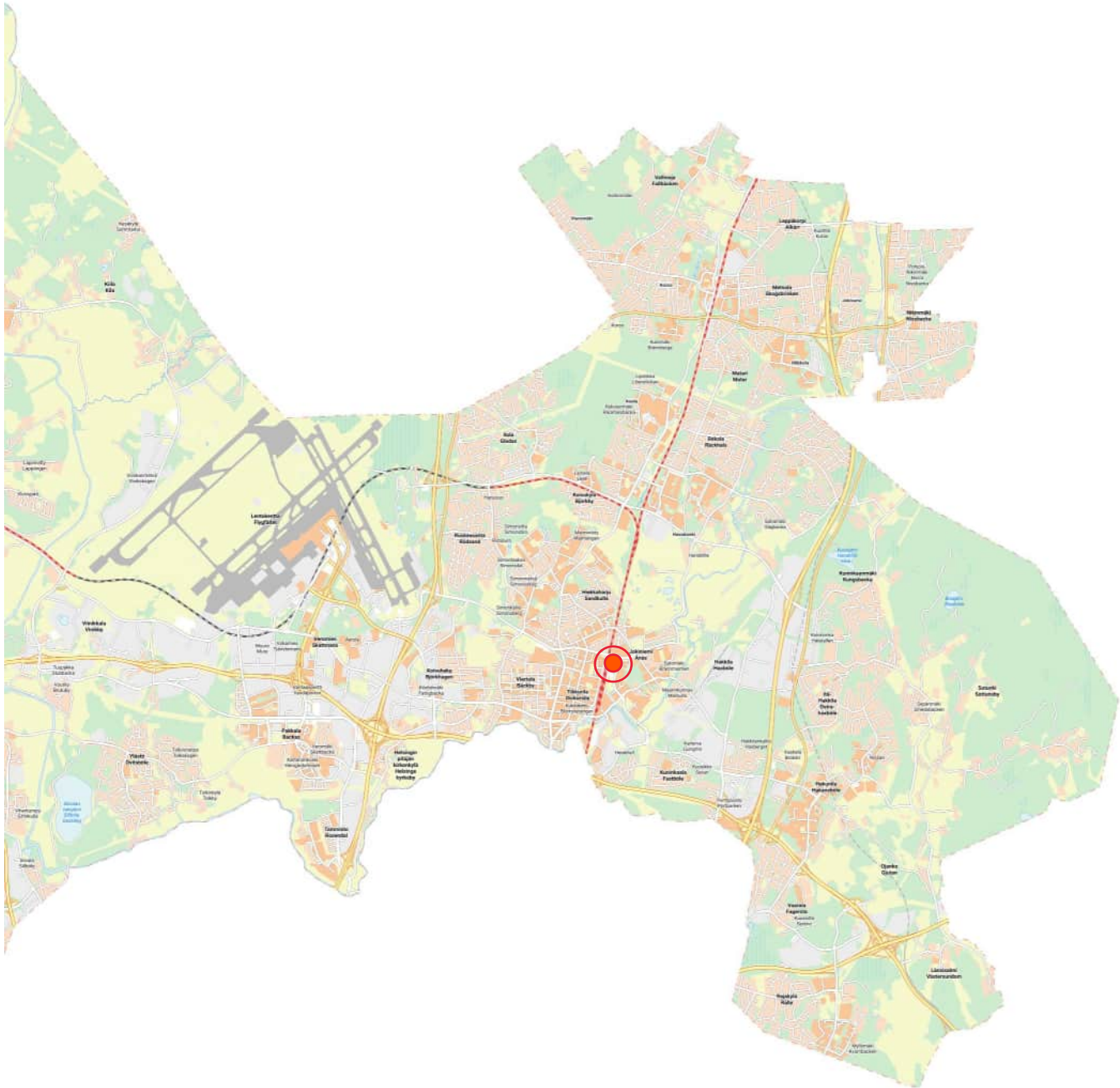
Granlund Oy

- Inkeri Savela ammattikeittiösuunnittelija
- Tiia Kaijalainen ammattikeittiösuunnittelija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@granlund.fi

LIITE 1. SIJAINTIKARTTA

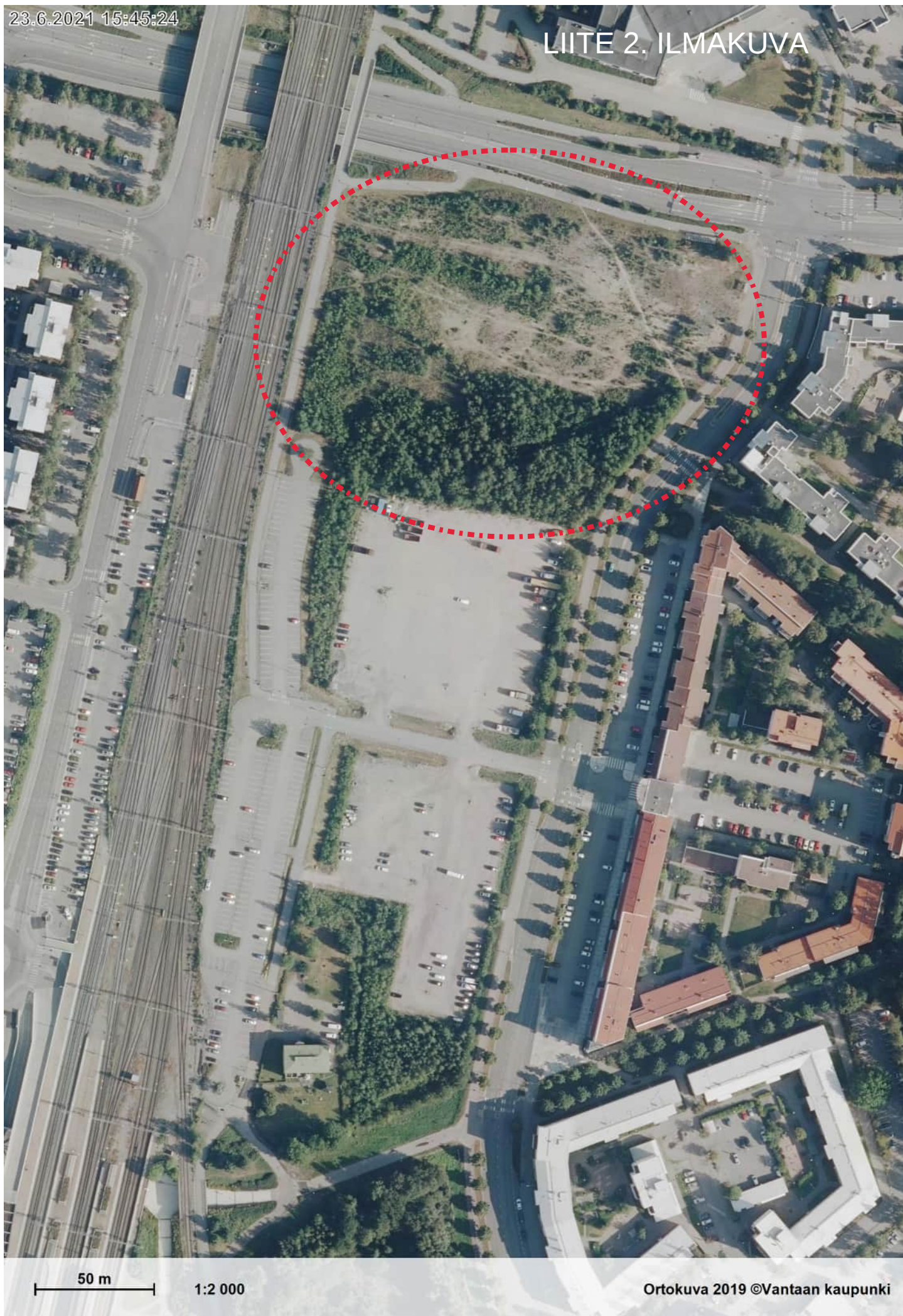
2 km

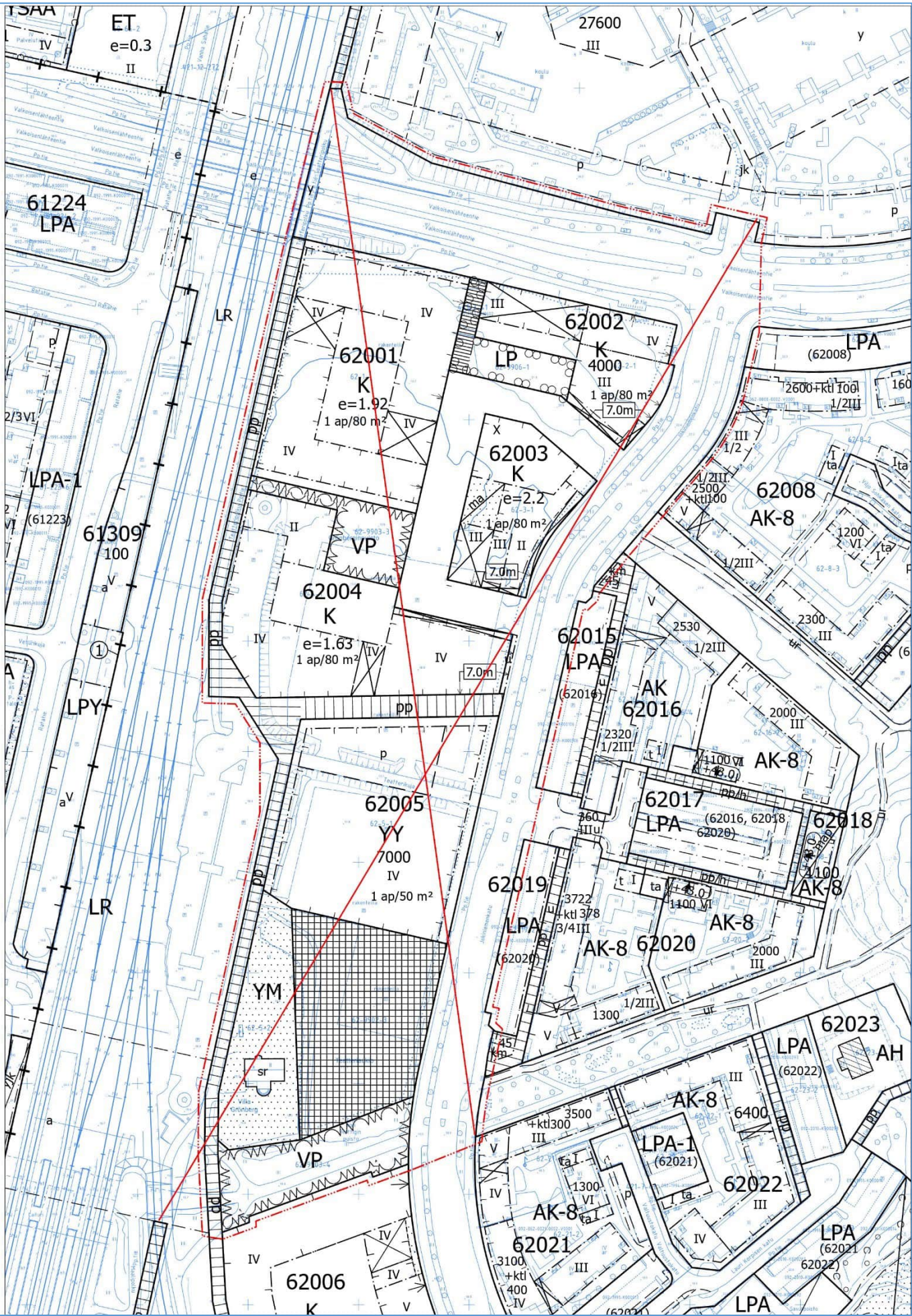
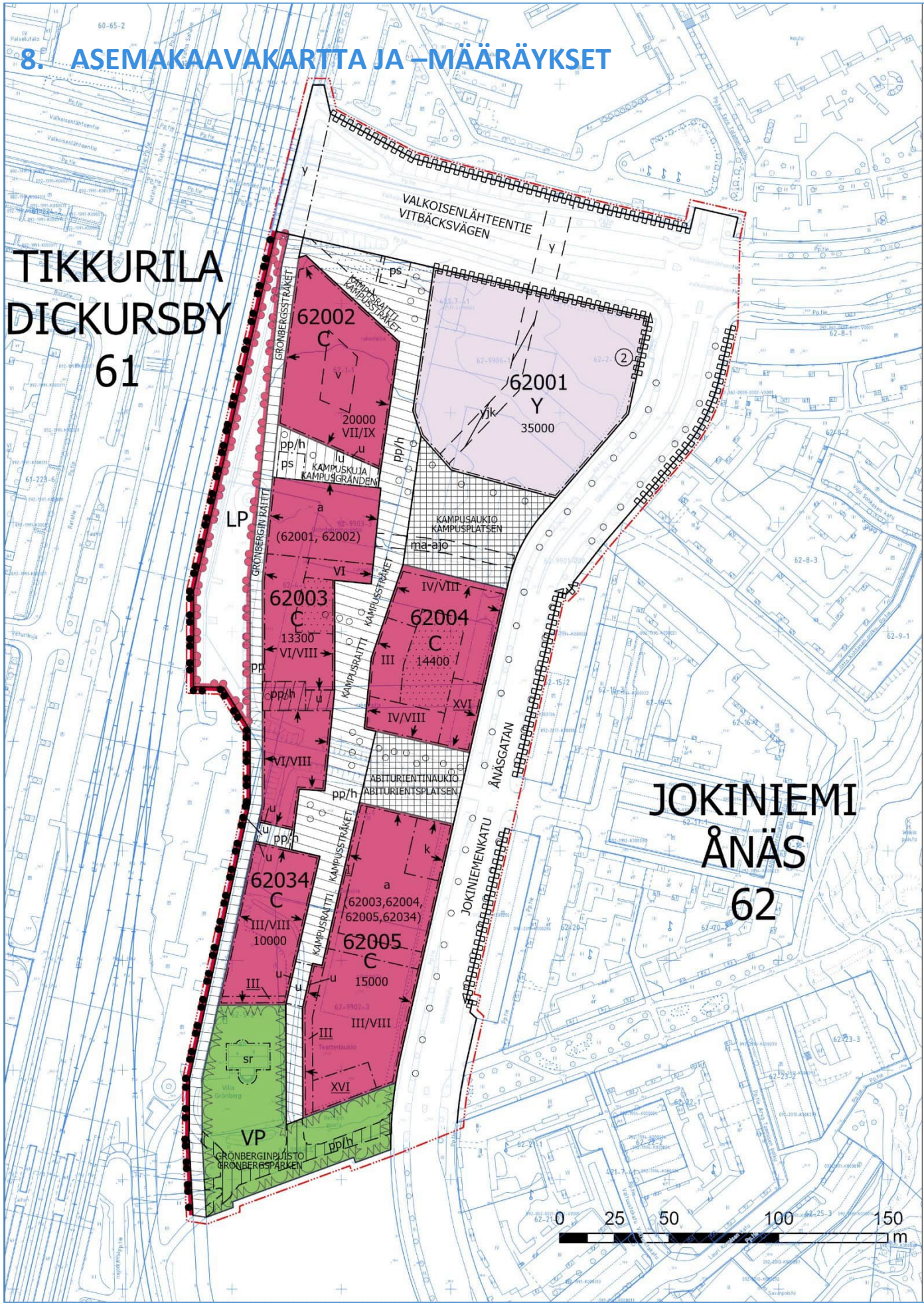
1:100 000

Kaupunkikartta ©Vantaan kaupunki

23.6.2021 15:45:24

LIITE 2. ILMAKUVA

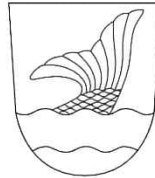
Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002517

Päiväys
Datum

6.6.2023

Vantaan kaupunki
Jokiniemen kampus
Kaupunginosa 62, JOKINIEMI

Vanda stad
Ånäs kampus
Stadsdel 62, ÅNÄS

Asemakaavan muutos

Korttelit 62001-62005, 62034,
virkistysalue sekä liikenne- ja katualuetta.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Kortteli 62001.

Ändring av detaljplanen

Kvarteren 62001-62005, 62034,
rekreationsområdet samt trafik- och
gatuområde.

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen

Kvarteret 62001.

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Yleisten rakennusten korttelialue.

Korttelialueelle saa sijoittaa opiskelija-asuntoja, majoitus-,
kulttuuri-, opetus-, palvelu-, liike-, myymälä- ja
toimistotiloja.

Arkkitehtuurin tulee olla kestävä, korkeatasoista ja
innovatiivista.

Rakennuksen kattopinta-alasta on oltava kasvikattoa
vähintään 50 %. Kasvikatosta vähintään 50 % tulee tehdä
kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi
rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne
tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi.

Muuntamo ja alueellisen energiajärjestelmän vaatima
tekninen tila tulee ottaa huomioon rakennussuunnittelussa.

Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.

Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian
keräämien integroiminen rakennuksiin on sallittua.
Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen
arkkitehtuuria.

Rakennusoikeuden lisäksi rakennettavaksi sallittuja tiloja
varten ei tarvitse rakentaa väestönsuojia eikä auto- ja
polkupyöräpaikkoja.

Autopaikat tulee sijoittaa pysäköintilaitoksiin.

Tontin rajalle sijoittuva palomuri voidaan korvata
tarkoituksenmukaiseen paikkaan sijoitettavalla palo-
osastoinnilla.

Vesihuolto tulee toteuttaa korttelialueen yhteisenä
tonttijaosta riippumatta, mikäli liitospaikka sitä edellyttää.

Katutasokerros

Katutasokerroksen kerroskorkeus tulee olla vähintään 6 m.

Julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua
savitiiltä.

Yleisten alueiden suuntaan näkyvät sokkelit tulee
suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

I kvartersområdet får placeras studentbostäder,
inkvarteringsutrymmen, kultur-, undervisnings-, service-,
affärs- och kontorslokaler.

Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.

Minst 50 % av (byggnadens) takytan ska bestå av
växttak. Minst 50 % av växttak ska göras på en
växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen
och anordningar byggas och installeras på taket och dem
ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens
arkitektur.

En transformator och det tekniska utrymme som krävs av det
regionala energisystemet ska beaktas i byggnadsplaneringen.

Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.

Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får
integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda
en del av byggnadens arkitektur.

Inga skyddsrum eller bil- och cykelplatser behöver byggas
för de utrymmen som får byggas utöver våningsytan.

Bilplatserna ska placeras i parkeringsanläggningar.

Den brandmur som placeras på tomtgränsen kan ersättas
med en brandsektionering som placeras på en
ändamålsenlig plats.

Vattenförsörjning ska ordnas gementsamt för
kvartersområdet oberoende av tomtindelningen, ifall
anslutningsplatsen förutsätter det.

Gatuplansvåningen

Minimivåningshöjd i gatuplanet är 6 m.

Fasader ska utgöras av bränt lertegel som murats på
plats.

De socklar som syns mot allmänna områden ska planeras
som en del av fasadarkitekturen.

Katujulkisivujen, arkadien ja katutasokerroksen valaistus on järjestettävä korttelin yhteisen valaistussuunnitelman mukaisesti.

Pihat

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päälystetyt osat tulee toteuttaa laadukkaasti.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Meluntorjunta

Sisämelutaso ei saa liike- ja toimistotiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (kl. 7-22) 45 dB.

Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa asunnoissa tai majoitushuoneissa ylittää päivällä (kl. 7-22) 35 dB, yöllä (kl. 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.

Asuntojen oleskeluparvekkeilla, joihin kohdistuu yli 65 dB(A):n julkisivumelutaso tulee lasituksella ja akustoinnilla saavuttaa päiväajan keskiäänitaso 55 dB yöajan keskiäänitaso 45 dB.

Raideliikenteestä asuntoihin tai majoitushuoneisiin aiheutuvan runkomelun, L_{prn} enimmäistaso rajoitetaan rakenneratkaisuilla sekä tilojen sijoittelulla 35 dB:iin. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu on otettu huomioon.

Asuinrakennusten, majoitushuoneiden, päiväkotien ja varhaisopetuksen tilojen liikennetärinän tunnusluku v_{w,95} saa olla enintään 0,30 mm/s, toimistorakennusten työhuoneissa sekä opetustiloissa enintään 0,60 mm/s.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten radan aiheuttama tärinä on otettu huomioon.

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Autopaikkojen vähimmäismäärät

Opiskelija-asunnot 1 ap/ 1000 k-m²

Liiketilat 1 ap/ 200 k-m²

Toimistot 1 ap/ 160 k-m²

Pyöräpaikkojen vähimmäismäärät

Asunnot 2 pyöräpaikkaa/ asunto

Liiketilat 1 pp/30 k-m²

Toimistot 1 pp/50 k-m²

Gatufasadernas, arkadernas och gatuplansvåningens belysning ska ordnas enligt en separat belysningsplan som är gemensam för kvarteret.

Gården

Gården ska vara högklassig och varierande. Belagda delar ska förverkligas av hög kvalitet.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Utrymmena mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenlaggas, planteras eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Fasader ska liva upp med klätterväxter.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattningsystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.

Bullerbekämpning

Bullernivån inomhus får inte överstiga dagsriktnivå (kl. 7-22) 45 dB för den A-vägd ekvivalentnivån (LAeq) i affärs- och kontorslokaler.

Trafikbullrets medelljudnivå i bostäder eller inkvarteringsrumm (LAeq) får inte inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22-7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) får inte överskrida 45 dB.

I bostädernas vistelsebalkonger som exponeras för en fasadbullernivå på över 65 dB(A) ska genom inglasning och akustik uppnå en medelljudnivå 55 dB på dagen och 45 dB på natten.

Maximinivån på stombuller, L_{prn}, som spårtrafiken orsakar i bostäder eller inkvarteringsrum begränsas till 35 dB med konstruktionslösningar och placeringen av utrymmen. Motsvarande siffra i kontors- och undervisningslokaler är 40 dB.

I samband med bygglovansökan skall företas en utredning över hur bullret i stommen beaktas.

Nyckeltalet för trafikvibrationer v_{w,95} får vara högst 0,30 mm/s i bostadshus, inkvarteringsrum, daghem och småbarnspedagogikens lokaler, högst 0,60 mm/s i arbetsrum i kontorsbyggnader samt i undervisningslokaler.

I samband med bygglovansökan skall företas en utredning över hur vibrationer i spårtrafiken beaktas.

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus.

Minimiantalet bilplatser

Studentbostäder 1 bp/ 1000 m²-vy

Affärslokaler 1 bp/ 200 m²-vy

Kontor 1 bp/ 160 m²-vy

Minimiantalet cykelplatser

Bostäder 2 cykelplatser /bostad

Affärslokaler 1 cp/30 m²-vy

Kontor 1 cp/50 m²-vy

C

Keskustatoimintojen korttelialue.

Korttelialueelle saa sijoittaa asuin-, majoitus-, kulttuuri-, opetus-, palvelu-, liike-, myymälä- ja toimistotiloja.

Rakennusten tulee olla helposti muunneltavissa erilaisiin tila- ja käyttötarpeisiin.

Autopaikat tulee sijoittaa pysäköintilaitoksiin. Tiloja ei saa ottaa käyttöön ennen niille osoitettujen autopaikkojen rakentamista.

Rakennukset tulee sijoittaa rakennusalueen sille, että katujulkisivulinjasta tulee kortteleittain yhtenäinen.

Arkkitehtuurin tulee olla kestävä, korkeatasoista ja innovatiivista.

Lämpörappautusta ei sallita.

Sandwich-elementtirakennetta saa käyttää vain parvekkeiden taustaseinissä tai vastaavissa sekundäärisissä julkisivupinnoissa.

Rakennuksen kattopinta-alasta on oltava kasvikattoa vähintään 50 %. Kasvikatosta vähintään 50 % tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee sovittaa osaksi rakennusten porrastuvaa massoitelua.

Muuntamo ja alueellisen energiajärjestelmän vaatima tekninen tila tulee ottaa huomioon rakennussuunnittelussa.

Korttelialueella tulee tuottaa uusiutuvaa energiaa.

Aurinkopaneelien tai muiden vastaavien energian keräämien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Teknisten laitteiden on oltava osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Kiinteistöjen väestönsuojat, jätehuoltotilat, tekniset tilat ja huoltotilat saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi ja tonttijaosta riippumatta.

Rakennusoikeuden lisäksi rakennettavaksi sallittuja tiloja varten ei tarvitse rakentaa väestönsuojia eikä auto- ja polkupyöräpaikkoja.

Alueella tulee suosia omaehtoista pelastautumista.

Tontin rajalle sijoittuva palomuurin voidaan korvata tarkoituksenmukaiseen paikkaan sijoitettavalla palo-osastoinnilla.

Vesihuolto tulee toteuttaa korttelialueen yhteisenä tonttijaosta riippumatta, mikäli liitospaikka sitä edellyttää.

Katutasokerros

Katutason julkisivut tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muurattuna.

Katualueeseen rajautuvista tiloista tulee Kampusraitin ja Jokiniemenkadun, sekä aukoiden puolella vähintään 80 % olla liike- ja myymälätilaa, joiden katujulkisivu tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna.

Jokaiseen kortteliin tulee suunnitella vähintään kaksi ravintolakäyttöön soveltuvaa liiketilaa. Tilojen tulee avautua Kampusraitin tai aukoiden suuntaan.

Katutasokerroksen kerroshöheus tulee olla vähintään 6 m.

Katutason liiketilojen tulee avautua kadun suuntaan joko ovin tai suurin, avattavin ikkunoin.

Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa peittää esimerkiksi mainosjulistilla.

Kvartersområde för centrumfunktioner.

I kvartersområdet får placeras bostads-, inkvarteringsutrymmen, kultur-, undervisnings-, service-, affärs- och kontorslokaler.

Byggnaderna ska enkelt kunna anpassas efter olika utrymmes- och användningsbehov.

Bilplatserna ska placeras i parkeringsanläggningar. Utrymmena får inte tas i bruk innan bilplatserna som anvisats för dem har byggts.

Husen skall placeras inom byggnadsytan, så att fasadlinjen mot gatan blir sammanhängande för varje kvarter.

Arkitekturen ska vara hållbar, högklassig och innovativ.

Värmerappad puts tillåts inte.

Sandwich-elementkonstruktioner får användas endast på balkongernas fondväggar eller på motsvarande sekundära fasadytor.

Minst 50 % av (byggnadens) takytan ska bestå av växttak. Minst 50 % av växttak ska göras på en växtunderlag vars tjocklek är minst 20 cm.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och de ska bilda en del av byggnadernas formgivning i avsatsen.

En transformator och det tekniska utrymme som krävs av det regionala energisystemet ska beaktas i byggnadsplaneringen.

Förnybar energi ska produceras i kvartersområdet.

Solpaneler eller andra motsvarande energisamlare får integreras i byggnaderna. Tekniska anordningar ska bilda en del av byggnadens arkitektur.

Skyddsrummen, avfallshanteringsutrymmen, tekniska utrymmen och serviceutrymmen får placeras utöver våningsytan och oberoende av tomtindelningen.

Inga skyddsrum eller bil- och cykelplatser behöver byggas för de utrymmen som får byggas utöver våningsytan.

I området ska räddning på egen hand gynnas.

Den brandmur som placeras på tomtgränsen kan ersättas med en brandsektionering som placeras på en ändamålsenlig plats.

Vattenförsörjning ska ordnas gementsamt för kvartersområdet oberoende av tomtindelningen, ifall anslutningsplatsen förutsätter det.

Gatuplansvåningen

Fasader i gatuplanet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.

Minst 80 % av de lokaler som gränsar mot Kampusraitin, Änäsgränd och platser ska utgöras för affärs- och butikslokaler och dessas gatufasader ska byggas som skyltfönsterfasader.

Minst två affärslokaler som lämpar sig för restaurangbruk ska planeras i varje kvarter. Lokaler ska öppnas upp mot Kampusstråket eller de öppna platserna.

Minimivåningshöjd i gatuplanet är 6 m.

Affärsutrymmen i gatuplanet ska öppnas upp mot gatan antingen med dörrar eller stora fönster som går att öppna.

Skyldfönstren ska bevaras transparenta och de får inte täckas in med till exempel reklamaffischer.

Myös radan puolen julkisivujen katutasoon tulee avata suuria ikkunoita. Tiilen ja valon mahdollisuuksia reliefiteena tulee hyödyntää.

Yleisten alueiden suuntaan näkyvät sokkelit tulee suunnitella osaksi julkisivuarkkitehtuuria.

Katujulkisivujen, arkadien ja kivijalkakerroksen valaistus on järjestettävä korttelin yhteisen valaistussuunnitelman mukaisesti.

Asuminen

Lukuunottamatta korttelia 62004 saa asumisen osuus olla enintään 40 % toteutetusta, kaavaan merkitystä kerrosneliömetrimäärästä. Rakennuslupavaiheessa tulee osoittaa, että asunnot saavat riittävästi luonnonvaloa.

Asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Parvekkeita korvaavia viherhuoneita saa rakentaa radan suuntaan rakennusoikeuden lisäksi silloin, kun ne eivät ole lämmintä tilaa.

Keskikäytäväratkaisu sallitaan vain opiskelija-asumisessa.

Porrashuoneiden tulee olla laadukkaita, viihtyisiä ja luonnonvaloisia. Maantasokerroksessa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 35 k-m² saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Ylemmissä kerroksissa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 20 k-m²/kerros saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Omatoimista pelastautumista palvelevan toisen portaan/ porrashuone saa kaikissa kerroksissa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Asemakaavan sallimat porrashuoneiden lisäkerrosalat eivät mitoiteta autopaikkoja tai väestönsuojia.

Pihat

Asumista varten tulee rakentaa riittävät piha-alueet ulko-oleskelua ja leikkiä varten asukkaiden yhteiseen käyttöön. Piha voi olla kattopiha mikäli kortteliin ei ole merkitty istutettavaa alueen osaa.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Päälystetyt osat tulee toteuttaa laadukkaasti.

Maanvaraisille pihan osille on istutettava puita.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,8. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee kivetä, istuttaa tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytysmäärät lasketaan vihertehokkuuslaskennan yhteydessä.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Meluntorjunta

Sisämelutaso ei saa liike- ja toimistotiloissa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 45 dB.

Asunnot eivät saa avautua vain julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna.

Liikennemelun keskiäänitaso (LAeq) ei saa asunnoissa tai majoitusluoneissa ylittää päivällä (klo 7-22) 35 dB, yöllä (klo 22-7) 30 dB, eivätkä raideliikenteen toistuvat hetkelliset enimmäisäänitasot (LAFmax) saa ylittää 45 dB.

Stora fönster ska också öppnas upp i gatuplanet i fasaderna mot banan. Möjligheterna att använda tegel och ljus som reliefkonst ska utnyttjas.

De socklar som syns mot allmänna områden ska planeras som en del av fasadarkitekturen.

Gatufasadernas, arkadernas och stenfötvåningens belysning ska ordnas enligt en separat belysningsplan som är gemensam för kvarteret.

Boendet

Med undantag för kvarter 62004 får boendets andel vara högst 40 % av det förverkligade antalet kvadratmeter våningsyta som betecknats i planen. I bygglovsskedet ska det visas att bostäderna får tillräckligt med dagsljus.

Gemensamma utrymmen som betjänar boendet, tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen, balkongers och terrassers permanent inglasade delar får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. Grönrum mot tågbanan som ersätter balkongerna, får byggas utöver byggrätten då de inte är varmt utrymme.

En planlösning med korridor i mitten av stommen tillåts endast i studieboende.

Trapphusen ska vara av hög kvalitet, trivsamma och ha dagsljusinsläpp.

På markplansvåningen får 35 m²-vy av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten.

På de övre våningarna får 20 m²-vy/våning av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten.

På varje våning får ytterligare en trappa/ett trapphus som betjänar räddning på egen hand byggas utöver byggrätten.

De i detaljplanen tillåtna tilläggsvåningsytorna för trapphusen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser eller skyddsrum.

Gården

För boendet ska man bygga tillräckliga gårdsområden för utomhusvistelse och lek för de boendes gemensamma bruk. Gården kan vara en tagård om det inte märks ut en områdesdel som ska planteras i kvarteret.

Gården ska vara högklassig och varierande. Belagda delar ska förverkligas av hög kvalitet.

På de partier av gårdsplanen som har öppen jord ska planteras träd.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla målsättningsstal 0,8. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Utrymmena mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenläggas, planteras eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Fasader ska liva upp med klätterväxter.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Mängden fördröjt dagvatten beräknas i samband med gröneffektivitetskalkylen.

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.

Bullerbekämpning

Bullernivån inomhus får inte överstiga dagsriktnivå (kl 7-22) 45 dB för den A-vägd ekvivalentnivån (LAeq) i affärs- och kontorslokaler.

Bostäderna får inte öppna upp endast mot den fasaden, där bullernivån överskrider 65 dB beräknat enligt den genomsnittliga ljudnivån dagtid.

Trafikbullrets medelljudnivå i bostäder eller inkvarteringsrum (LAeq) får inte överskrida 35 dB på dagen (kl. 7-22), 30 dB på natten (kl. 22-7) och att spårtrafikens upprepade tillfälliga maximala ljudnivåer (LAFmax) får inte överskrida 45 dB.

Asuntojen oleskeluparvekkeilla, joihin kohdistuu yli 65 dB(A):n julkisivumelutase tulee lasituksella ja akustoinnilla saavuttaa päiväajan keskiäänitaso 55 dB yöajan keskiäänitaso 45 dB.

Raideliikenteestä asuntoihin tai majoitushuoneisiin aiheutuvan runkomelun, L_{pm} enimmäistaso rajoitetaan rakenneratkaisuilla sekä tilojen sijoittelulla 35 dB:iin. Vastaava luku toimisto- ja opetustiloissa on 40 dB.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu on otettu huomioon.

Asuinrakennusten, majoitushuoneiden, päiväkotien ja varhaisopetuksen tilojen liikennetärinän tunnusluku v_{w,95} saa olla enintään 0,30 mm/s, toimistorakennusten työhuoneissa sekä opetustiloissa enintään 0,60 mm/s.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten radan aiheuttama tärinä on otettu huomioon.

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Autopaikkojen vähimmäismäärät

Asunnot: 1 ap/ 130 asuntok-m² tai väh. 1 ap/3 asuntoa

Opiskelija-asunnot 1 ap/ 1000 k-m²

Asuinkortteleissa tulee vieraspysäköintiin toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m². Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².

Liiketilat 1 ap/ 200 k-m², enintään 1 ap/130 k-m²

Toimistot 1 ap/ 160 k-m², enintään 1 ap/ 130 k-m²

Pyöräpaikkojen vähimmäismäärät

Asunnot 2 pyöräpaikkaa/ asunto

Liiketilat 1 pp/30 k-m²

Toimistot 1 pp/50 k-m²

Puisto.

Yleinen pysäköintialue.

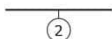
Rautatiealue.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

62

Kaupunginosan numero.

JOK

Kaupunginosan nimi.

62003

Korttelin numero.

KAMPUSRAITTI

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

I bostädernas vistelsebalkonger som exponeras för en fasadbullernivå på över 65 dB(A) ska genom inglasning och akustik uppnå en medelljudnivå 55 dB på dagen och 45 dB på natten.

Maximinivån på stombuller, L_{pm}, som spårtrafiken orsakar i bostäder eller inkvarteringsrum begränsas till 35 dB med konstruktionslösningar och placeringen av utrymmen. Motsvarande siffra i kontors- och undervisningslokaler är 40 dB

I samband med bygglovsöskan skall företas en utredning över hur bullret i stommen beaktas.

Nyckeltalet för trafikvibrationer v_{w,95} får vara högst 0,30 mm/s i bostadshus, inkvarteringsrum, daghem och småbarnspedagogikens lokaler, högst 0,60 mm/s i arbetsrum i kontorsbyggnader samt i undervisningslokaler.

I samband med bygglovsöskan skall företas en utredning över hur vibrationer i spårtrafiken beaktas.

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus.

Minimiantalet bilplatser

Bostäder: 1 bp/130 bostadsm²-vy eller minst 1 bp/3 bostäder

Studentbostäder 1 bp / 1000 m²-vy

Minst 1 bp/1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering i bostadskvarter. På tomten ska minst 1 bp/5000 k-m² reserveras i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemservice.

Affärslokaler 1 bp/ 200 m²-vy, högst 1 bp/ 130 m²-vy

Kontor 1 bp/ 160 m²-vy, högst 1 bp/ 130 m²-vy

Minimiantalet cykelplatser

Bostäder 2 cykelplatser /bostad

Affärslokaler 1 cp/30 m²-vy

Kontor 1 cp/50 m²-vy

Park.

Område för allmän parkering.

Järnvägsområde.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

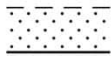
Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

13000	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
XVI	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
IV/VIII	Rakennusala, jonka ensimmäinen roomalainen numero osoittaa vähintään käytettävän kerrosluvun ja toinen numero suurimman sallitun kerrosluvun. Rakennuksiin tulee rakentaa jalusta, joka on alemman kerrosluvun korkuinen. Ainakin osa Kampusraitin puoleisesta rakennuksesta tulee tehdä alemman kerrosluvun korkuisena. Jalustan tulee mittasuhteiltaan, aukotukseltaan ja julkisivumateriaaleiltaan erottua yläpuolisesta rakennusosasta. Yläosan tulee olla julkisivumateriaaliltaan jalustaa vaaleampi ja ilmeeltään kevyempi. Jalustaosan julkisivujen tulee olla paikallamuurattua, poltettua tiiltä. Korkeammat rakennusosat rakennetaan jalustaosan yläpuolelle. Korkeammat osat tulee jakaa kerroslukua vaihtelemalla pienempiin osiin vähintään 30 m välein. Porrastusten korkeuseron tulee olla vähintään kaksi kerrosta tai 6 m.	Byggnadsyta vars första romerska siffra anger det minsta våningstalet som ska användas och den andra siffran det största tillåtna våningstalet. Byggnaderna ska förses med en sockel som är lika hög som det lägsta våningstalet. Åtminstone en del av byggnaden på Kampusstråkets sida ska uppföras i höjd med det lägsta våningstalet. Sockeln ska till sina dimensioner, öppningar och fasadmaterial skilja sig från byggnadsdelen ovanför. Ovandelen ska till sitt fasadmaterial vara ljusare och ha en lättare framtöning än sockeln. Fasader i sockelpartiet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats. Högre byggnadsdelar byggs ovanför sockeldelen. De högre delarna ska delas in i mindre delar med minst 30 meters mellanrum genom att variera våningstalet. Terrasseringarnas höjdskillnad ska vara minst två våningar eller 6 m.
III	Alleiviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.	Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Ohjeellinen rakennusala.	Riktgivande byggnadsyta.
k	Rakennusala, jolle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja.	Byggnadsyta där affärs- och kontorslokaler får placeras.
	Tilat sijoitetaan pysäköintitalon katolle.	Utrymmena placeras på parkeringshusets tak.
ps	Polkupyörien säilytyspaikan rakennusala.	Byggnadsyta för förvaringsplats för cyklar.
	Pyöräpaikat varataan korttelin 62001 käyttöön.	Cykelplatserna ska reserveras för kvarteret 62001.
a	Auton säilytyspaikan rakennusala	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil
	Maantasosta poistuvat liityntäpysäköintipaikat tulee sijoittaa korttelin 62003 pysäköintilaitokseen.	Infartsparkeringsplatserna som tas ur bruk i markplanet ska placeras i en parkeringsanläggning i kvarter 62003.
	Korttelin 62005 pysäköintitalon katolle tulee sijoittaa toimintaa kuten urheilu- tai leikkikenttiä.	På taket till parkeringshuset i kvarteret 62005 ska verksamhet som idrottsplaner eller lekplatser placeras.
	Katutasoon tulee sijoittaa liiketiloja.	I gatuplanet ska byggas affärsutrymmen.
	Korttelin 62005 pysäköintitalon katutasoon tulee suunnitella päivittäistavarakaupalle soveltuva tila.	En lokal, som lämpar sig för dagligvaruaffär ska planeras i gatuplan av parkeringshuset i kvarteret 62005.
	Katutason julkisivut tulee tehdä poltetusta tiilestä paikalla muurattuna.	Fasader i gatuplanet ska utgöras av bränt lertegel som murats på plats.
	Katutason yläpuoliset julkisivut tulee tehdä muuratusta tiilestä tai metallirakenteisina, esim. corten terästä voi käyttää.	Fasaderna ovanför gatuplanet ska byggas av murat tegel eller med konstruktioner av metall, t.ex. kan cortenstål användas.
	Julkisivujen tulee olla riittävän umpinaisia niin, ettei pysäköinnistä tule ympäristöhäiriötä.	Fasaderna ovanför gatuplanet ska byggas av tegel eller med konstruktioner av metall, t.ex. kan cortenstål användas.
	Korttelin 62003 pysäköintitalon katto ja korttelin 62005 katosta vähintään 30 % tulee tehdä kasvikattona. Kasvikatto tulee tehdä kasvualustalle, jonka paksuus on väh. 20 cm.	Parkeringshusets tak i kvarteret 62003 och minst 30 % av taket i kvarteret 62005 ska byggas som gröntak. Gröntaket ska anläggas på ett växtunderlag med en tjocklek av minst 20 cm.
	Julkisivuja tulee elävöittää köynnöksin.	Fasader ska liva upp med klättrväxter.
u	Uloke	Utsprång
	Ulokkeen kautta tulee järjestää kulkuyhteys sitä rajaavien kortteleiden väliin. Ulokkeen alapuolisen kadun vapaa korkeus tulee olla vähintään 4,5 m, eikä sille osalle saa sijoittaa rakenteita.	Genom den utskjutande delen ska en gångförbindelse ordnas mellan avgränsande kvarter. Gatan under den utskjutande delen ska ha en fri höjd av minst 4,5 m och inga konstruktioner får placeras på den delen.
v	Ohjeellinen valokatteinen tila.	Riktgivande glasövertäckt utrymme.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.

Ohjeellinen istutettava alueen osa.

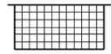
Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.

Säilytettävä/istutettava puurivi

Sijainti ohjeellinen.

Istutettava puu.

Sijainti ohjeellinen.

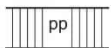
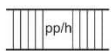
Katuaukio/tori.

Aukioiden tulee olla luonnonkivipintaisia.

Aukioihin rajautuvien muurien ja portaiden tulee olla luonnonkivipintaisia.

Aukioille on istutettava suureksi kasvavia puita.

Alueella tulee viivyttää hulevesiä maanpäällisissä kasvillisuuspainanteissa, kivetyissä kouruissa tai ohjaamalla hulevesiä istutuksille.

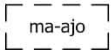
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.**Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla huoltoajo on sallittu.**

Katualueille on istutettava suureksi kasvavia puita.

Katujen tulee olla luonnonkivipintaisia.

Katuihin rajautuvien muurien ja portaiden tulee olla luonnonkivipintaisia.

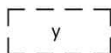
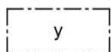
Alueella tulee viivyttää hulevesiä maanpäällisissä kasvillisuuspainanteissa, kivetyissä kouruissa tai ohjaamalla hulevesiä istutuksille.

Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.**Ohjeellinen maanalainen ajoyhteys.**

Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.

Ohjeellinen rakennusalan osa, jossa tulee sijaita yleisen jalankulun yhteydet jalankulun perustasoissa.

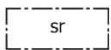
Merkintä on sitova, mutta paikka ohjeellinen.

Ohjeellinen ylitys.**Ylitys.****Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää**

(62001,62002)

Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit ja tontit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.

Merkintä koskee myös mopedeja ja muita ajoneuvoja.

Suojeltava rakennus.

Rakennukseen saa sijoittaa lähipalveluja, liiketiloja ja kulttuuritiloja.

Suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä.

Alkuperäisiä rakennusosia tulee vaalia. Erityisesti ikkunat ikkunapenkkeineen tulee säilyttää.

Sisätiloista tulee säilyttää alkuperäinen tilajako porrashuone alkuperäisine yksityiskohtineen (porraskaide), sekä salin takka.

Riktgivande del av område som skall planteras.

Markeringen är bindande men platsen riktgivande.

Trädrad som skall bevaras/planteras

Riktgivande läget.

Träd som ska planteras.

Riktgivande läget.

Öppen plats/torg.

Platserna skall ha en yta av natursten.

De murar och trappar som gränsar mot platser skall ha en yta av natursten.

På platser ska planteras träd som blir stora.

På området ska dagvattnet fördröjas i vegetationssänkor, stenlagda rännor eller så att dagvattnet avleds till planteringar.

Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik där servicetrafik är tillåten.**

På gatuområden ska planteras träd som blir stora.

Gatorna skall ha en yta av natursten.

De murar och trappar som gränsar mot gator skall ha en yta av natursten.

På området ska dagvattnet fördröjas i vegetationssänkor, stenlagda rännor eller så att dagvattnet avleds till planteringar.

Riktgivande, för gång- och cykeltrafik reserverad del av område, där servicetrafik är tillåten.**Riktgivande underjordiskt körförbindelse.**

Markeringen är bindande men platsen riktgivande.

Riktgivande del av byggnadsyta som ska ha förbindelser för allmän gångtrafik i basnivåerna för gångtrafiken.

Markeringen är bindande men platsen riktgivande.

Riktgivande övergång.**Övergång.****Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden****Siffrorna inom parentes anger de tomter och kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.**

Märkningen gäller även mopeder och andra fordon.

Byggnad som skall skyddas.

I byggnaden får placeras närservice-, affärs- och kulturlokaler.

Byggnad som inte får rivas. Vid reparations- och ändringsarbeten ska byggnadens särdrag bevaras.

Ursprungliga byggnadsdelar ska värnas. I synnerhet ska fönster med fönsterbänkar bevaras.

Av interiören ska den ursprungliga rumsindelningen bevaras, trapphuset med ursprungliga detaljer (trappräcket), samt den öppna spisen i salen.

Suojelluissa rakennuksissa tehtävissä korjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.

Mikäli rakennuksessa on tehty aikaisemmin muutoksia suojelutavoitteiden vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla.

Korjaus- ja muutostöidenpiteistä on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

Vid renovering av skyddade byggnader skall ursprungliga eller motsvarande material användas.

Om det tidigare har gjorts ändringar i byggnaden som strider mot skyddsmålen, ska byggnaden i samband med reparations- eller ändringsarbeten istandsättas på ett sätt som passar ihop med byggnadens ursprungliga stil.

Om reparations- och ändringsåtgärderna ska utlåtande begäras av den lokala museimyndigheten.

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö
Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.
Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

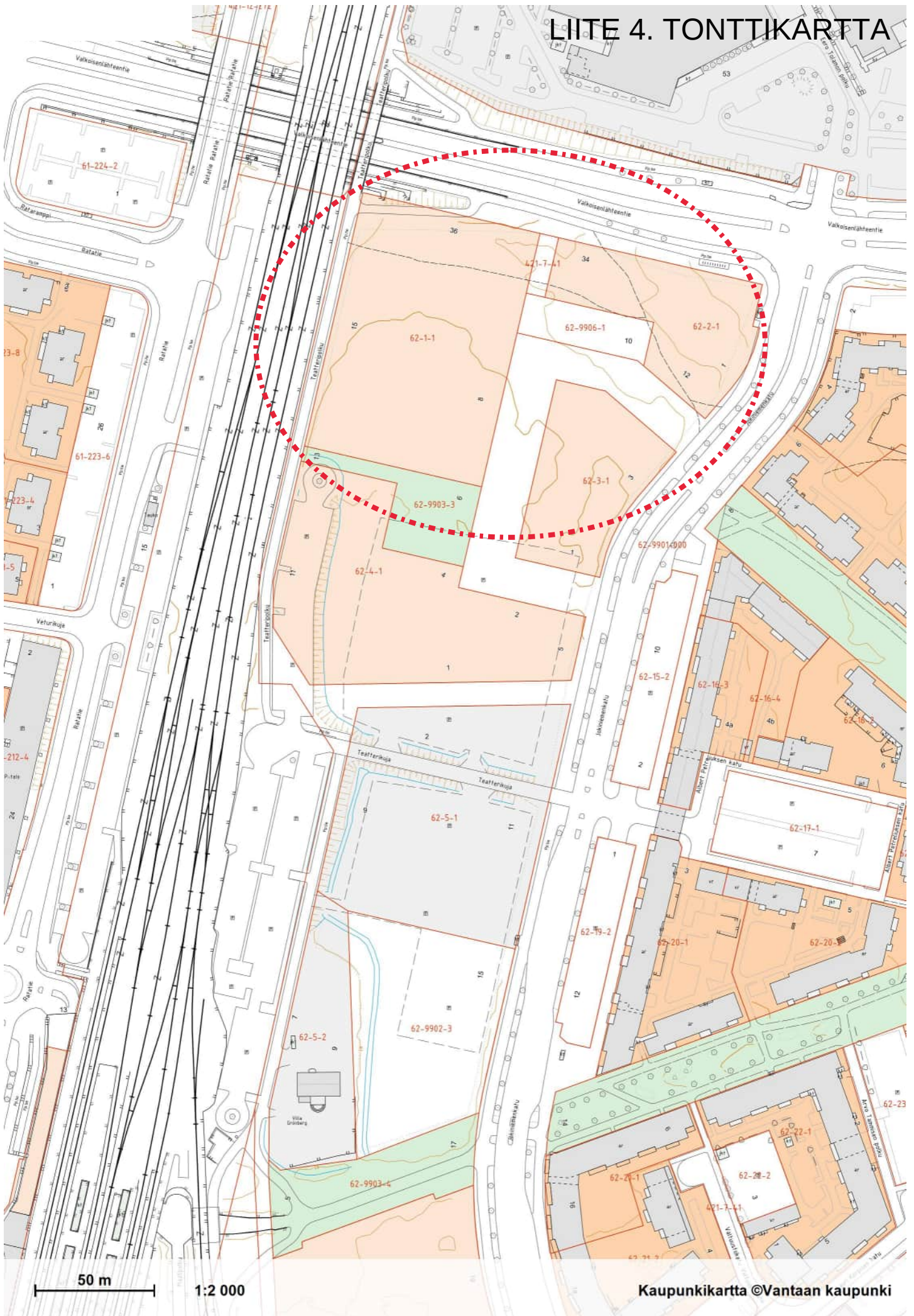
{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

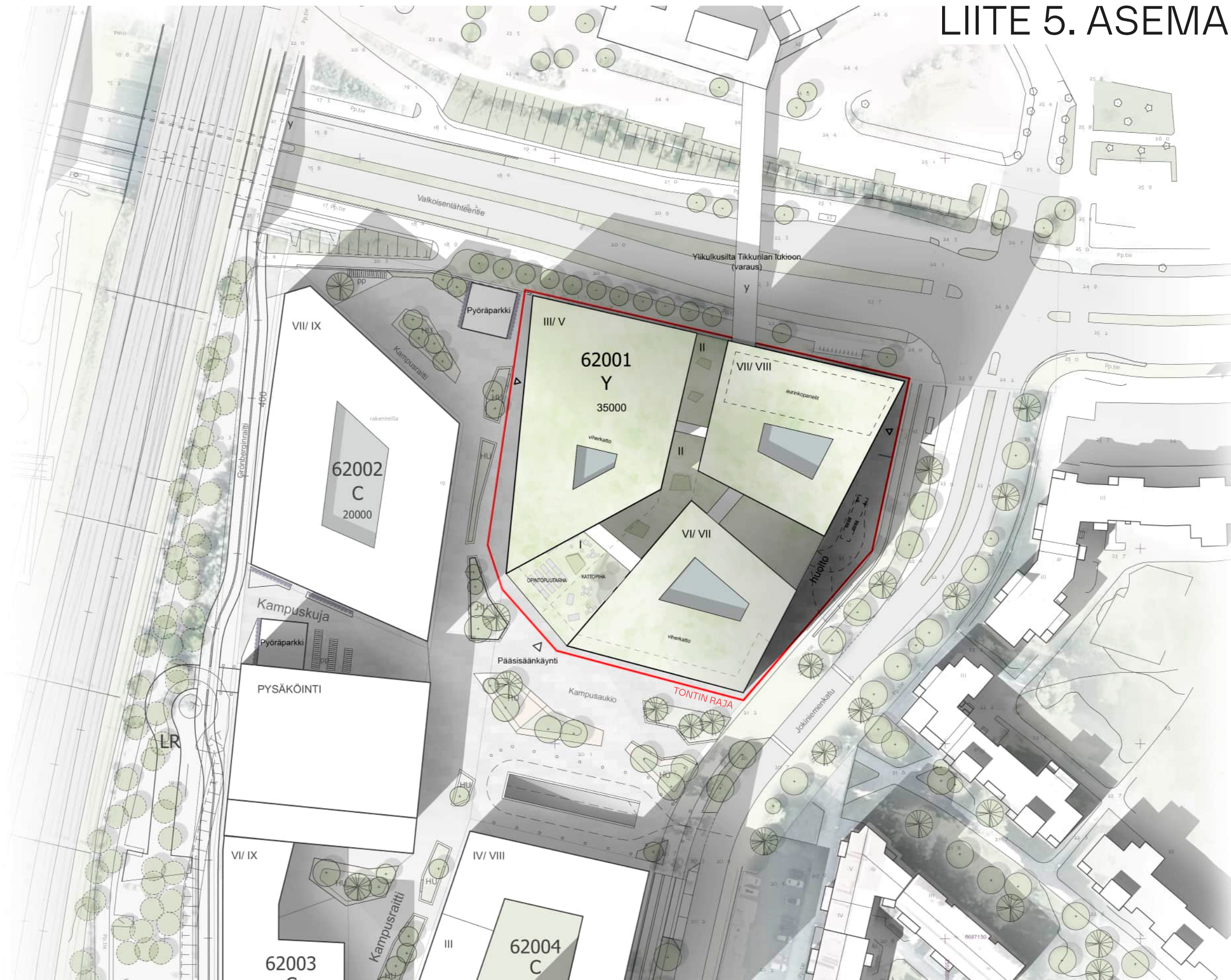
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __. __. 20__

Godkänd av stadsfullmäktige __. __. 20__

LIITE 4. TONTTIKARTTA

LIITE 5. ASEMAPIIRUSTUS

1:1000 (A3)

0 10 20 50m

HANKESUUNNITELU - ALUSTAVA
EHDOTUSSUUNNITELMA
Vantaan Oppimiskampus -rakennus
Asemapiirustus
20.6.2023

JKMM Arkkitehdit
Lapinrinne 3
00100 Helsinki
Finland
www.jkmm.fi

OPPIMISKAMPUS TILAOHJELMA

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kp l	m2, yht.	m2, yht.	%- osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
<<<										Normaali 3,5 m, josta poikkeamat kirjattu (1. krs normaali 4,5 m, nämä merkitty tilaohjelmaan)
VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA										
Varian opetustilat ja opetushenkilöstön tilat						6664	25,6 %		1326	
V1	Sosiaali- ja terveysala		500 opisk.			1473	5,6 %	2,9		
	Opetustilat									
	.01 Yleisoppimistila		25 opisk.	10	60	600			250	
	.02 Pienryhmätila		3 opisk.	10	7	70				
	.03 Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys		10 oppimistilaa	1	10	10				
	.04 Hoitotyötila, 5 vuodep.		25 opisk.	3	100	300			75	
	.05 Inva-WC (potilassiirtojen harjoitteluun)		1 / toiminto	1	5	5				
	.06 Hoitotyötilan varastot			3	20	60				
	.07 Kotikeittiön varasto			1	12	12				4,5 m
	.08 Vaatehuoltotila			1	10	10				
	.09 Musiikkitila		25 opisk.	1	70	70			25	4,5 m
	.10 Musiikkitalan varasto			1	16	16				4,5 m
	.11 Kuvallisen ilmaisun tila		25 opisk.	1	75	75			25	4,5 m
	.12 Kuvallisen ilmaisun tilan varasto			1	19	19				4,5 m
	.13 Asiakastila		20 hlö	1	100	100			25	4,5 m
	Sosiaali- ja terveysalan käytössä myös:									
	Hyvinvointiteknologiatila, yhteiskäytössä ICT-alan kanssa					Ks. ICT-ala				
	Ensiapuluokka, yhteiskäytössä YTO-opintojen kanssa					Ks. YTO-opinnot				
	Liikuntatila, yhteiskäytössä YTO-opintojen ja Tikkurilan lukion kanssa					Ks. Liikuntatilat				
	Opetelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat		350 opisk.							
	.15 Opetelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)		350 opisk.			70				
	.16 WC		350 opisk.	18	2	36				
	.17 Suihkullinen pukutila WC:llä		350 opisk.	4	5	20				
V2	ICT-ala		200 opisk.			610	2,3 %	3,0		
	Opetustilat									
	.01 ICT-projekti		22 opisk.	1	75	75			22	
	.02 ICT-paja			1	75	75				
	.03 ICT-asiakaspalvelu		22 opisk.	1	75	75			22	
	.04 Hyvinvointiteknologiatila		22 opisk.	1	120	120			22	
	.05 ICT-ohjelmointi 1		22 opisk.	1	90	90			22	
	.06 ICT-ohjelmointi 2		22 opisk.	1	90	90			22	
	.07 Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys		5 oppimistilaa	1	14	14				
	.08 Pienryhmätila		3 opisk.	2	7	14				
	ICT-alan opiskelijat palvelee myös aulatiloiissa sijaitsevassa ICT Help Desk, asiakaspalvelu- ja asennustilassa.									
	Opetelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat		140 opisk.							
	.07 Opetelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)		140 opisk.			28				
	.08 WC		140 opisk.	7	2	14				
	.09 Suihkullinen pukutila WC:llä		140 opisk.	2	5	10				
	.10 Inva-WC		1 / toiminto	1	5	5				
V3	Hiusala		150 opisk.			643	2,5 %	4,3		
	Opetustilat									
	.01 Yleisoppimistila		20 opisk.	2	50	100			40	
	.02 Työsali (1 näistä salonki)		20 opisk.	4	100	400			80	salonki 4,5 m
	.03 Työvälinehuolto- ja pesutila (huuhtelutila)			1	30	30				
	.04 Aine- ja opetusvälinevarastotila			1	40	40				
	.05 Pienryhmätila		3 opisk.	2	7	14				
	Opetelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat		105 opisk.							
	.06 Opetelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)		105 opisk.			32				
	.07 WC		105 opisk.	6	2	12				
	.08 Suihkullinen pukutila WC:llä		105 opisk.	2	5	10				
	.09 Inva-WC		1 / toiminto	1	5	5				
V4	Media-ala		75 opisk.			391	1,5 %	5,2		
	Opetustilat									
	.01 ATK-työsali		25 opisk.	3	75	225			75	
	.02 Studio-tila		1 pienryhmä	1	80	80				
	.03 Varastotila ja serveri			1	40	40				
	.04 Pienryhmätila		3 opisk.	2	7	14				
	Opetelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat		68 opisk.							
	.05 Opetelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)		68 opisk.			14				
	.06 WC		68 opisk.	4	2	8				
	.07 Suihkullinen pukutila WC:llä		68 opisk.	1	5	5				
	.08 Inva-WC		1 / toiminto	1	5	5				

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kp l	m2, yht.	m2, yht.	%- osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
V5	Matkailuala	100 opisk.				264	1,0 %	2,6		
	Opetustilat									
	.01 Teorialuokka	24 opisk.	3	70	210				75	
	.02 Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	3 oppimistilaa	1	8	8					
	.03 Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14					
	Matkailualan opiskelijat palvelee myös pääsisäinkäynnin asiakaspalvelutiloissa.									
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	70 opisk.								
	.04 Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	70 opisk.			14					
	.05 WC	70 opisk.	4	2	8					
	.06 Suihkullinen pukutila WC:llä	70 opisk.	1	5	5					
	.07 Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					
V6	Elintarvike-, ravintola- ja cateringala	150 opisk.				1058	4,1 %	7,1		
	Elintarvikealan opetustilat	100 opisk.								
	.01 Yleisoppimistila	22 opisk.	1	55	55				22	4,5 m
	.02 Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	1 oppimistila	1	5	5					4,5 m
	.03 Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14					4,5 m
	.04 Opetuskeittiötila (konditoria + leipomo + opetuskeittiö)	22 opisk.	1	335	335				66	4,5 m
	.05 Pakastinhuone		1	10	10					4,5 m
	.06 Kylmiö		1	10	10					4,5 m
	.07 Astianpesutila		2	10	20					4,5 m
	.08 Astia- ja työvälinevarasto		3	5	15					4,5 m
	.09 Kuiva-aine- ja pakkausmateriaalivarasto		2	15	30					4,5 m
	.10 Siivouskomero		1	3	3					4,5 m
	Ravintola- ja cateringalan opetustilat	60 opisk.								
	.11 Opetusravintola (edustusruokailu)	50 asiakaspaikkaa	1	80	80				20	4,5 m
	.12 Henkilökuntaravintola	50 asiakaspaikkaa	1	80	80					4,5m
	.13 Kokoustila (tarjoilijoiden harjoittelutila)	20 asiakaspaikkaa	1	45	45					4,5 m
	.14 Opetuskeittiötila (edustusruokailu)	20 opisk.	1	120	120				20	4,5 m
	.15 Opetuskeittiö henkilökuntaruokailuun	20 opisk.	1	100	100				20	4,5 m
	Ravintola- ja cateringala hyödyntää elintarvikealan yleisoppimistilaa ja pienryhmätiloja tarvittaessa.									
	Elintarvike-, ravintola- ja cateringalan elintarvikkeiden varastointi- ja vastaanottotilat									
	.16 Kylmiö		3	8	23					4,5 m
	.17 Pakastin		1	8	8					4,5 m
	.18 Emäntä (työtila)		1	8	8					4,5 m
	.19 Lajitteluvastaanottotila		1	10	10					4,5 m
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	105 opisk.								
	.20 Opiskelijoiden työvaatteiden säilytyskaapit / (VSS)	150 opisk.	1		30					
	.21 Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä) / (VSS)	105 opisk.			32					
	.22 WC / (VSS)	105 opisk.	6	2	12					
	.23 Suihkullinen pukutila WC:llä / (VSS)	105 opisk.	2	5	10					
	.24 Inva-WC / (VSS)	1 / toiminto	1	5	5					
V7	Valmentava koulutus	200 opisk.				768	2,9 %	3,8		
	Opetustilat									
	.01 Yleisoppimistila-alue (3 ryhmäinen, 18 opisk/ryhmä)	54 opisk.	3	165	495				162	
	.02 Yleisoppimistila-alue (2 ryhmäinen, 18 opisk/ryhmä)	36 opisk.	1	110	110				36	
	.03 Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	11 oppimistilaa	1	15	15					
	.04 Pienryhmätila	3 hlö	4	7	28					
	.05 Oppimistilojen aula		1	45	45					
	Valmentava koulutus käyttää opinnoissaan myös SoTe-alan kotikeittiö- ja ruokailutilaa sekä mm. liikuntasalia ja kuvaamataidon tilaa.									
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	200 opisk.								
	.06 Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	200 opisk.			40					
	.07 WC	200 opisk.	10	2	20					
	.08 Suihkullinen pukutila WC:llä	200 opisk.	2	5	10					
	.09 Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					
V8	Yhteiset opinnot (YTO)	1060 opisk.				605	2,3 %			
	Opetustilat									
	.01 Yleisoppimistila	25 opisk.	5	55	275				125	
	.02 Fysiikka - kemian opetustila	25 opisk.	1	80	80				25	
	.03 Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	6 oppimistilaa	1	15	15					
	.04 Ensiapuluokka	25 opisk.	1	80	80				25	
	.05 Pienryhmätila	3 opisk.	5	7	35					
	.06 Kirjasto/mediateekki	25 opisk.	1	120	120				25	
	YTO-opinnot voivat hyödyntää myös SoTe-alan kuvallisen ilmaisun tilaa.									
	Ks. Sosiaali- ja terveysala									

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kp l	m2, yht.	m2, yht.	%- osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
V9	Varian opetus- ja hallintohenkilöstön työ-, tauko- ja sosiaalitoiminta					854	3,3 %			
	Sosiaali- ja terveysalan opettajien ja ohjaajien työtilat	35 opet.								
	.01 Opettajien ja ohjaajien työtilat	35 opet.	2	88	175					
	.02 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	35 opet.			9					
	ICT-alan opettajien ja ohjaajien työtilat	12 opet.								
	.03 Opettajien ja ohjaajien työtilat	12 opet.	1	60	60					
	.04 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	12 opet.			3					
	Hiusalan, kuvallisen ilmaisun alan ja matkailualan opettajien ja ohjaajien työtilat	16 opet.								
	.05 Opettajien ja ohjaajien työtilat	16 opet.	1	80	80					
	.06 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	16 opet.			4					
	Elintarvikealan ja ravintola- ja cateringalan opettajien ja ohjaajien työtilat	11 opet.								
	.07 Opettajien ja ohjaajien työtilat	11 opet.	1	55	55					4,5 m
	.08 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	11 opet.			3					4,5 m
	Valmentavan koulutuksen opettajien ja ohjaajien työtilat	18 opet.								
	.09 Opettajien ja ohjaajien työtilat	18 opet.	1	90	90					
	.10 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	18 opet.			5					
	YTO opettajien ja ohjaajien työtilat	10 opet.								
	.11 Opettajien ja ohjaajien työtilat	10 opet.	1	50	50					
	.12 Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	10 opet.			3					
	Varian osaamispalveluesimiesten työtilat	5 hlö								
	.13 Osaamispalveluesimiesten työhuoneet	5 hlö	5	10	50					
	.14 Neuvottelutila	2 hlö	2	10	20					
	Varian opetus- ja hallintohenkilöstön taukotilat	135 hlö								
	.15 Henkilöstön taukotilat	135 hlö	2	51	101					
	.16 Taukotilan omatoimiruokailjoiden ruoansäilytys- ja lämmityspisteet	135 hlö	2	5	10					
	Varian opetus- ja hallintohenkilöstön sosiaali-tilat	135 hlö								
	.17 Pukuhuoneet / (VSS)	135 hlö	4	24	95					
	.18 Pesuhuoneet / (VSS)	135 hlö	4	5	20					
	.19 WC-tilat / (VSS)	135 hlö	9	3	23					
TIKKURILAN LUKIO										
	Tikkurilan lukion opetustilat ja opetushenkilöstön tilat					1635	6,3 %		425	
L1	Tikkurilan lukion opetustoiminta	300 opisk.				1389	5,3 %	4,6		
	Yleisvarustellut opetustilat									
	.01 Opetustila 80 m2	36 opisk.	2	80	160				72	
	.02 Opetustila 60 m2	24 opisk.	4	60	240				96	
	.03 Pienryhmätila (60 m2 opetustilojen yhteydessä ja avattavissa)	2...5 hlö	6	10	60					
	.04 Opetustila 40 m2	15 opisk.	1	40	40				15	
	.05 Hiljainen tila	1 hlö	3	4	12					
	Erityisvarustellut opetustilat									
	.06 Matematiikan opetustila	36 opisk.	1	90	90				36	
	.07 Matematiikan ja tietotekniikan opetustila	24 opisk.	1	70	70				24	
	.08 Fysiikan ja kemian teoriaopetustila	30 opisk.	1	75	75				30	
	.09 Fysiikan ja kemian laboratoriotila	20 opisk.	1	70	70				20	
	.10 Fysiikan ja kemian kokoelma-/varastuhuone		1	20	20					
	.11 Biologian ja maantieteen teoriaopetustila	36 opisk.	1	80	80				36	
	.12 Biologian laboratoriotila	36 opisk.	1	100	100				36	
	.13 Biologian ja maantieteen kokoelma-/varastuhuone		1	17	17					
	.14 Pienryhmätila	2...5 hlö	2	10	20					
	Taito- ja taideaineiden opetustilat									
	.15 Kuvataiteen opetustila	30 opisk.	1	90	90				30	4,5 m
	.16 Kuvataiteen varastotila		1	18	18					4,5 m
	.17 Musiikkiluokka	30 opisk.	1	90	90				30	4,5 m
	.18 Musiikinluokan varastotila		1	18	18					4,5 m
	.19 Bändien harjoittelutila ja varasto		1	24	24					4,5 m
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	300 opisk.								
	.20 Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	300 opisk.			60					
	.21 WC	300 opisk.	15	2	30					
	.22 Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5					

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kp l	m2, yht.	m2, yht.	%- osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
L2 Tikkurilan lukion opetushenkilöstön työ-, tauko- ja sosiaalityö						246	0,9 %			
Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon työtilat		23 hlö								
.01	Opettajien työtilat	4 opet.	4	20	80					
.02	Hiljaisen työn tila (työhuone)	1 opet.	4	5	20					
.03	Opettajien tavaransäilytyskaapit	20 opet.			5					
.04	Lukion rehtorin työhuone	1 hlö	2	15	30					
.05	Lukion apulaisrehtorin työhuone	1 hlö	1	12	12					
.06	Lukion arkisto		1	4	4					
.07	Monistus- ja materiaalihuone		1	30	30					
Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon taukotilat		33 hlö								
.08	Henkilöstön taukotilat	33 hlö	1	25	25					
.09	Taukotilan omatoimiruokailijoiden ruoansäilytys- ja lämmityspisteet	33 hlö	1	5	5					
Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon sosiaalityö		33 hlö								
.10	Pukuhuoneet / (VSS)	33 hlö	2	12	23					
.11	Pesuhuoneet / (VSS)	33 hlö	2	2	5					
.12	WC-tilat / (VSS)	33 hlö	3	3	8					
VANTAAN AIKUISOPISTO										
Aikuisopiston opetustilat ja opetushenkilöstön tilat						5971	22,9 %		1284	
A1 Aikuisten perusopetus		200 opisk.				1162	4,5 %	5,8		
Yleisvarustellut opetustilat										
.01	Opetustila 80 m2	36 opisk.	1	80	80				36	
.02	Opetustila 60 m2	24 opisk.	12	60	720				288	
.03	Pienryhmätila (60 m2 opetustilojen yhteydessä ja avattavissa)	2...5 hlö	4	10	40					
.04	Opetustila 40 m2	15 opisk.	1	40	40				15	
.05	Hiljainen tila	1 hlö	1	10	10					
.06	Oleskelutila		1	65	65					
Erityisvarustellut opetustilat										
.07	Luonnontieteiden monitoimiluokka (Fysiikka/ kemia + biologia/ maantiede)	20 opisk.	1	75	75				20	
.08	Fysiikan ja kemian kokoelma-/varastohuone		1	20	20					
.09	Biologian ja maantieteen kokoelma-/varastohuone		1	17	17					
Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat		200 opisk.								
.10	Vaate(ja kenkä)säilytys + mahdollisesti pieni aulatila	200 opisk.			70					
.11	WC	200 opisk.	10	2	20					
.12	Inva-WC	1 / kerros	1	5	5					
A2 Aikuisopiston opetustoiminta		750 opisk.				3850	14,8 %	5,1		
Yleisvarustellut opetustilat										
.01	Opetustila 80 m2	36 opisk.	4	80	320				144	
.02	Opetustila 60 m2	24 opisk.	16	60	960				384	
.03	Pienryhmätila (60 m2 opetustilojen yhteydessä ja avattavissa)	2...5 hlö	6	10	60					
.04	Opetustila 40 m2	15 opisk.	1	40	40				15	
.05	Hiljainen tila	1 hlö	1	10	10					
.06	Oleskelutila		1	65	65					
Erityisvarustellut opetustilat										
.07	Kielistudio + ICT	36 opisk.	1	90	90				36	
.08	Luentoluokka	100 opisk.	1	120	120				100	
.09	Ilmaisutaitoluokka/ näyttämö + varasto	20 opisk.	1	100	100				20	4,5 m
.10	Kotitalousluokka / opetuskeittiö	16 opisk.	1	120	120				16	4,5 m
.11	Kotitalousluokan varasto		1	20	20					
.12	Piha, puutarha, luonto, ympäristö -luokka	20 opisk.	1	60	60				20	
.13	Maastotyöskentelyvarasto		1	40	40					
.14	Opetuspuutarha (ulkotila)		1							
Taito- ja taideaineiden opetustilat										
.15	Kuvaamataidon opetustila	30 opisk.	1	90	T				30	4,5 m
.16	Kuvaamataidon varastotila (oppilaiden työt ja materiaalit)		1	40	40					4,5 m
.17	Musiikkiluokka	30 opisk.	1	90	90				30	4,5 m
.18	Musiikinluokan varastotila		1	18	18					4,5 m
.19	Bändien harjoittelutila ja varasto		1	24	24					4,5 m
.20	Tekstiilityöluokka	16	1	120	120				16	4,5 m
.21	Monitoimitila märkätyöskentely	16	1	90	90				16	4,5 m
.22	Teknisen työn luokka	16	1	375	375				16	4,5 m
.23	Tekninen työ - opiskelijatöiden varasto / (puolet VSS)		2	20	40					4,5 m
.24	Maalausateljee	16	1	120	120				16	4,5 m
.25	Maalausateljeen varastotila (oppilaiden työt ja materiaalit)		1	40	40					4,5 m
.26	Kuvanveisto-/ keramiikkastudio	16	1	120	120				16	4,5 m
.27	Polttouunitila / (VSS)		1	40	40				0	4,5 m
.28	Keramiikka - opiskelijatöiden varasto / (VSS)		1	40	40					4,5 m
.29	Taito- ja taideaineiden varasto / (VSS)		1	30	30					4,5 m

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kp l	m2, yht.	m2, yht.	%- osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
	Liikuntatilat	50 opisk.				577	2,2 %			
	.30 Liikuntasali	50 opisk.	1	350	350				50	4,5 m
	.31 Liikuntavälinevarastot		2	20	40					
	.32 Tuolivarasto		1	50	50					
	.33 Pukeutumistilat	30 opisk.	4	20	80					
	.34 Peseytymistilat	60 opisk.	2	15	30					
	.35 WC		5	2	10					
	.36 Liikunnanopettajien työ-, puku- ja pesutilat		2	9	17					
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	750 opisk.								
	.37 WC	750 opisk.	38	2	76					
	.38 Inva-WC	1 / kerros	1	5	5					
	.39 Hiljentymistila	1 / toiminto	1	15	15					
A3	Aikuisopiston opetushenkilöstön työ-, tauko- ja sosiaalitoiminta					944	3,6 %			
	Aikuisopiston opettajien ja yleishallinnon työtilat	38 hlö								
	.01 Opettajien työtilat	4 opet.	3	20	60					
	.02 Hiljaisen työskentelyn tila/ pieni neuvottelutila	1 opet.	3	10	30					
	.03 Opettajien tavaransäilytyskaapit	18 opet.			5					
	.04 Tuntiopettajien työtila	15 opet.	1	75	75					
	.05 Tuntiopettajien tavaransäilytyskaapit	20 opet.			5					
	.06 Aikuisopiston rehtorin työhuone	1 hlö	1	15	15					
	.07 Aikuisopiston koulutuspäällikön työhuone	1 hlö	1	12	12					
	.08 Asiakaspalvelukoordinaattorin ja viestinnän työhuone	1 hlö	2	10	20					
	.09 Kokoushuone 20 hlö	20 hlö	1	45	45					
	.10 Arkisto		1	4	4					
	.11 Monistushuone		1	10	10					
	.12 Monistusmateriaalihuone		1	20	20					
	.13 Varastohuone		4	15	60					
	.14 AV-varastohuone		2	6	12					
	Aikuisopiston suunnittelijaopettajien työtilat	12 hlö								
	.15 Suunnittelijaopettajan työhuone	1+1 hlö + as.	12	12	144					
	Aikuisopiston opintosihteerien työtilat ja vastaanottopisteet	5 hlö								
	.16 Opintosihteerien työhuoneet	1+1 hlö + as.	5	12	60					
	Maahanmuuttajakoulutuksen työtilat	8 hlö								
	.17 Suunnittelijaopettajan työhuone	1+3 hlö + as.	3	12	36					
	.18 Opintosihteerin työhuone	1+3 hlö + as.	1	12	12					
	.19 Henkilökunnan työtilat	4 hlö	1	20	20					
	Aikuisten perusopetuksen työtilat	14 hlö								
	.20 Koulutuspäällikön työhuone	1+3 hlö + as.	1	12	12					
	.21 Kanslia (koulusihteeri)	1+3 hlö + as.	1	12	12					
	.22 Henkilökunnan työtilat	10 hlö	1	50	50					
	.23 Hiljaisen työskentelyn tila/ pieni neuvottelutila	1 opet.	1	10	10					
	.24 Varastohuone (ml. monistus)		2	15	30					
	.25 Varastotilat kalusteille ja varusteille		1	20	20					
	.26 Opinto-ohjaajan huone	1+3 hlö + as.	1	18	18					
	Aikuisopiston opettajien ja yleishallinnon taukotilat	79 hlö								
	.27 Henkilöstön taukotilat	79 hlö	1	59	59					
	.28 Taukotilan omatoimiruokailijoiden ruoansäilytys- ja lämmityspisteet		1	6	6					
	Aikuisopiston opettajien ja yleishallinnon sosiaalitilat	79 hlö								
	.29 Pukuhuoneet / (VSS)	79 hlö	2	28	55					
	.30 Pesuhuoneet / (VSS)	79 hlö	2	6	12					
	.31 WC-tilat	79 hlö	6	3	15					
OPPIMISKAMPUKSEN YHTEISKÄYTTÖISET, YLEISET JA MUUT TILAT										
	Rakennuksen yhteiskäyttöiset ja muut tilat					11770	45,2 %		190	
Y1	Opiskelijakuntatoiminta					90	0,3 %			
	Opiskelijakuntatoiminnan tilat	1665 opisk.								
	.01 Opiskelijakunnan tila (Varia)		1	30	30					
	.02 Opiskelijakunnan tila (Tikkurilan lukio)		1	30	30					
	.03 Opiskelijakunnan tila (aikuisten perusopetus)		1	30	30					
Y2	Opiskelijapalvelut	40 hlö				539	2,1 %			
	Opiskelijapalveluiden henkilökunnalla yhteiset tauko- ja sosiaalitilat muun henkilökunnan kanssa.								Katso Varian, Tikkurilan lukion tai Vantaan aikuisopiston opetushenkilökunnan tilat	

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kp l	m2, yht.	m2, yht.	%- osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
	Opiskelijahuollon työtilat ja vastaanottohuoneet	15 hlö								
	.01 Odotustilat	7 asiakasta	2	11	21					
	.02 WC	30 hlö	2	2	4					
	.03 Asiakas-WC		2	2	4					
	.04 Terveystieteiden (/ lääkärin) vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	5	15	75					
	.05 Lääkärin vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	2	15	30					
	.06 Lepuhuone	1 as.	3	8	24					
	.07 Psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	1	12	12					
	.08 Kuraattorin työ- ja vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	3	12	36					
	.09 Psykologin työ- ja vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	3	12	36					
	.10 Kuraattorin ja psykologin työ- ja vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	1	12	12					
	.11 Neuvottelutila	2...5 hlö	3	10	30					
	Varian opinto-ohjaajien ja erityisopettajien työtilat	3 hlö								
	.12 Opinto-ohjaajan työhuone	1+1 hlö + as.	3	10	30					
	.13 Erityisopettajan työhuone	1+1 hlö + as.	3	10	30					
	Varian opintosihteerien työtilat ja vastaanottopisteet	5 hlö								
	.14 Opintosihteerien, taloussihteerin ja toimistosihteerin työpisteet	5 hlö	1	25	25					
	.15 Opintosihteerien, taloussihteerin ja toimistosihteerin vastaanottopiste	3 asiakaspaikkaa	1	30	30					
	Varian oppisopimus- ja työelämäpalveluiden työtilat ja vastaanottopisteet	13 hlö								
	.16 Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden henkilökunnan työpisteet	12 hlö	1	60	60					
	.17 Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden vastaanottopiste	2 asiakaspaikkaa	1	20	20					
	.18 Työelämäpalvelupäällikkö	1 hlö	1	10	10					
	Tikkurilan lukion opinto-ohjaajien työtilat	2 hlö								
	.19 Opinto-ohjaajan työhuone	1+1 hlö + as.	2	10	20					
	Tikkurilan lukion opintosihteerien työtilat ja vastaanottopisteet (Lukion kanslia)	2 hlö								
	.20 Lukion kanslistien työpisteet	2 hlö	1	10	10					
	.21 Kanslian vastaanottopisteet	2 asiakaspaikkaa	1	20	20					
	Liikunta-, aulatilat ja opinportaat sekä yhteiset tukipalvelut (ateriapalvelu, kh ja siivous)						3260	12,5 %		
Y3	Liikuntatilat	1665 opisk.					947	3,6 %		
	.01 Liikuntasali	25...40 opisk.	1	700	700				40	8 m
	.02 Liikuntavälinevarastot		2	20	40					4,5 m
	.03 Tuoli- ja pulpettivarasto / (VSS)		1	100	100					4,5 m
	.04 Pukeutumistilat	60 opisk.	2	25	50					4,5 m
	.05 Peseytymistilat	60 opisk.	2	15	30					4,5 m
	.06 WC		5	2	10					4,5 m
	.07 Liikunnanopettajien työ-, puku- ja pesutilat		2	9	17					4,5 m
Y4	Aulatilat ja opinportaat	300 hlö					810	3,1 %		
	.01 Tuulikaappi		1	10	10					4,5 m
	.02 Pääsisäänkäynnin asiakaspalvelu, aulavartiointi ja postinkäsittely	2...5 hlö	1	25	25					4,5 m
	.03 ICT Help Desk, asiakaspalvelu- ja asennustilat (ICT-opisk. palvelee)	7 opisk.	1	25	25					4,5 m
	.04 ICT Help Desk varasto		1	20	20					4,5m
	.05 Konditorio myymäläkahvila (elintarvike-opisk. palvelee)		1	75	75					4,5 m
	.06 Myymälän pakkaustarvikkeiden varasto		1	25	25					4,5 m
	.07 Yleisöpalvelu -wc:t	1 pääaula	2	8	15					4,5 m
	.08 Inva-WC	1 kpl	1	5	5					4,5 m
	.09 Aula		1	200	200					4,5 m
	.10 Opinportaat, katsomo	150 hlö	1	300	300				150	8...12 m
	.11 Näyttämö sivutiloineen		1		70					8 m
	.12 Näyttämön tekninen tila		1	10	10					4,5 m
	.13 Näyttämövarasto		1	30	30					4,5 m
	.14 Hakijapalvelut (Varia)	6	1	1	30	30				4,5m
	.15 Hakijapalvelut vastaanottopiste,2 asiakaspaikkaa	2	1	1	20	20				4,5m
Y5	Ateriapalvelu- ja kahvilatilat	1630 annos/vrk					1151	4,4 %		
	.01 Ravintolasali, opiskelijoiden ruokailutilat	544 paikkaa	1	653	653					4,5 m
	.02 Ravintolasali, henkilökunnan ruokailukabinetti	45 paikkaa	1	54	54					4,5 m
	.03 Omatoimiruokailijoiden ruoansäilytys- ja lämmityspaikat	100 annos/vrk	1	20	20					4,5 m
	.04 Astianpalautus ja ruoanjakelu	544 paikkaa	1	136	136					4,5 m
	.05 Käsienpesupiste		2	4	8					
	.06 Valmistuskeittiö (sis. sosiaali-, apu- ja varastotilat)	1630 annos/vrk	1	280	280					4,5 m
	Tikkurilan lukion komponenttikeittiön toimitettavat annokset	1000 annos/ vrk								
	.07 Lisäksi huoltopihan yhteyteen nollakkevarasto									
	.08 Vararuokavarasto / (VSS)			1	5	5				
Y6	Kiinteistönhoidon tilat	15000 hum2					95	0,4 %		
	.01 Kiinteistönhoidon työtilat ja varastot / (VSS)	20 m2 / 8000 hum2	3	20	60					4,5 m
	.02 Kiinteistövalvomo / (VSS)	1 kpl / toimipiste	1	10	10					4,5 m
	.03 Tontinhuoltovarasto / (VSS)	1 kpl / toimipiste	1	25	25					4,5 m

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kp l	m2, yht.	m2, yht.	%- osuus	m2 / opisk.	Tilapaikat (opisk.)	Huonekorkeus
Y7	Siivoustilat	15000 hum2				202	0,8 %			
	.01 Siivouskeskus, koneet ja välineet / (VSS)	1 kpl / 15 000 hum2	1	20	20					4,5 m
	.02 Siivouskeskus, varastot / (VSS)	1 kpl / 15 000 hum2	1	20	20					4,5 m
	.03 Siivoustila	5 m2 / 1000 hum2	24		120					4,5 m
	.04 Biojätekylmiö	1 kpl	1	10	10					4,5 m
	.05 Siivoojien ja kiinteistönhoitajien taukotilat (sis. ruoansäilytys ja lämmityspisteet) / (VSS)	15 hlö	1	16	16					4,5 m
	.06 Siivoojien ja kiinteistönhoitajien puku-, pesu- ja wc-tilat / (VSS)	15 hlö	2	8	16					4,5 m
	.07 Lisäksi huoltopihan yhteyteen jätepiste, jossa syväkeräyssäiliöt									
YX	Väestönsuojelu (suoja-tilat oletettu toiminnan hyötykäyttöön, ks. / VSS merkinnät)	1850 hlö (1500 läsnä)				48	0,2 %			
	.01 Sulkuhuone (S1)	1 kpl / 1 suojatila	2	4	8					2,5...3 m
	.02 VSS tekniikka (S1)	4,5 m2 / 1 suojatila	2	5	9					2,5...3 m
	.03 Sulkuhuone (S2)	1 kpl / 1 suojatila	1	6	6					2,5...3 m
	.04 VSS kammio (S2)	2 kpl 1 suojatila	2	5	9					2,5...3 m
	.05 VSS tekniikka (S2)	16 m2 / 1 suojatila	1	16	16					2,5...3 m
Y8	Sisäliikennöinti					6359	24,4 %			
	.01 Käytävät (hyödynnetään maksimaalisesti myös oppimistiloina)	8,0 m2 / tila			5048					
	.02 Porrashuoneet	n. 5 % huonealasta			1161					
	.03 Sisäkatu				150					4,5 m
	.04 Hissi									
Y9	Talotekniset toiminnot					1499	5,8 %			
	.01 Talotekniikkatilat (LVIST -tekniikan tilavaraukset)	n. 6 % huonealasta			1474					
	.02 Kiinteistömuuntamo				25					

TARVESELVITYS YHTEENSÄ

		toinen aste	1665	opisk.				1941
		Varia, lukio, aikuisten perusopetus	1865	opisk.				2300
		kaikki	2615	opisk.				3225
Pinta-ala								
	Huoneala, hum2				26065		100 %	
	Ohjelma-ala, ohm2 (hyötyala, hym2)				18207		70 %	
	Käytävät				5198		20 %	
	Porrashuoneet				1161		4 %	
	Talotekniikka				1499		6 %	
	Huoneistoala-arvio, htm2 (Vantaan ohjeita suunnittelijoille yleisohje)				23920			
	Huoneistoala-arvio, htm2 (RT 12-11055)				25110			
	Bruttoala-arvio, brm2				29320			

Kason osallisuussuunnitelma toimitilahankkeet Tikkurilan kampusalueen toisen asteen oppilaitokset

1. Päivämäärä 25.4. 23 ja 16.5. 23 laatijat

Palveluverkkoasiantuntija: _____

Toimitila-asiantuntija: _____

Osallisuusasiantuntija: Veera Wallenius

Alue/kehittämispäällikkö: _____

Rehtori/päiväkodin johtaja: _____

Rakennuttaja-arkkitehti: Jussi Hyvärilä

Muut: Marianna Sydänmaanlakka, opinto-ohjaaja, Tikkurilan lukio; Kaarlo Lukkarila, rakentamisen osaamispalveluesimies, Vantaan ammattiopisto Varia ja Eeva Ahtee opetustoimen asiantuntija, toinen aste.

2. Typpi

☒ Uudiskohde

☐ Peruskorjaus/laajennus

☐ Pihahanke

☐ Muu, mikä _____

3. Aikataulu

_____ tarveselvitys

dl 20.6.23 hankesuunnittelu

2024- rakentaminen

2027 valmistuminen

_____ muu aikatauluun vaikuttava:

Huom! Suunnitelmaan tulee vaikuttamaan ja toimenpiteet täydentyvät osaamiskampuksen yleisen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelman perusteella.

4. Osallisuuden tavoitteet

5 kuntalaiset ovat mukana päättämässä (päättöksentekijä)

4 kuntalaisten näkemyksellä on konkreettinen vaikutus (suora vaikuttaja)

3 kuntalaisten näkemys huomioidaan yleisellä tasolla (epäsuora vaikuttaja)

2 kuntalaiset antavat tietoa (informantti)

1 kuntalaiset saavat tietoa (tiedonsaaja)

Ei määritetty

5. Minimitaso

Uudiskohde: OV.fi infosivu, asukastilaisuus/kysely palveluverkon muutoksesta alueella, lasten ja nuorten mielipiteiden keruu eri menetelmin (alueen lapset/nuoret vaikka oppijoita ei vielä olisi), huoltaja- ja sidosryhmäkysely OV.fi.

6. Kohderyhmät, menetelmät, aikataulu ja viestintä

Kohderyhmä	Menetelmä(t)	Aikataulu ja vastuutaho	Viestintäta pa
Lapset ___ Nuoret X Aikuisopiskelijat X	Toteutettu: - Tilussa ollut siirtymätestaus 150 opiskelijaa. - Variassa järjestetty opiskelijoille työpaja Myyrmäen toimipisteessä (25 opiskelijaa osallistui) Ideoitiin uuden kampuksen tiloja,toimintamuotoja ja digitaalista ratkaisua. - Hackathon (Metropolitan vetämä) tulossa 26.5. josta tullut kaksituhatta ideaa. Tulossa: - Tilussa toiveena työpaja lukion 1- ja 2-luokkalaisille. Voisi olla vastaavan kaltainen kuin Variassa. Tilussa opiskelijaryhmiä, jotka voisivat olla mukana suunnittelemassa kampusalueen ulkotiloja. Ohjattu yhteyshenkilö olemaan yhteydessä suoraan kampushankkeen asiantuntijaan.	Syksy 2022 Ja kevät 2023 Lukuvuosi 2023-2024	
Henkilökunta	Kysely henkilökunnan yhteiskäyttötiloja koskien ov.fi	Syksy 2023	
Huoltajat	-		
Muut sidosryhmät:	Tähän vaikuttaa koko osaamiskampuksen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma.		

Oppimiskampus – turvallisuuskommentit

/ 14.6.2023 - Markus Hammarström ja Samu Iiskola, kaupunkiturvallisuus, Vantaan kaupunki

Liikkuminen

- Selkeä raja-alue mitkä ovat julkisia tiloja, mitkä semi-julkisia tiloja, mitkä opiskelutiloja (yhdele koululle, kaikille opiskelijoille), henkilökunnan tilat, tekniset tilat, huolto tilat
- Liikkumisen virtaukset
 - Pitää suunnitella rajoitetut alueet eli mihin käyttäjäryhmä 1 pääsee, minne käyttäjäryhmä 2 jne.
- Iltakäytön osalta raja-alue minne kulkevat ja pääsevät kortilla, ei liian isoja tiloja.
 - Poistumisturvallisuus huomioitava
- Henkilökortit
 - Henkilökunnalle kuvalliset kortit, kaupunkitasoinen ohjeistus.
 - Opiskelijoille eri taustaväriset kortit esim. lukio - sininen, varia - punainen jne. Kaikki opiskelijat eivät välttämättä suostu kuvaan, joten väri yksi mahdollisuus.
 - Henkilökorttiin voi sitoa kulkuluvat.
- Pelastustie ja -reitit mietittynä, selkeä pääsy päävesipisteeseen ja sähköpääkeskukseen ulkokuoresta.
- Ensihoidolle hissit riittävän isoja, että saa tarvittaessa paareilla kuljetettua potilaita.
- Rappukäytävät riittävän leveitä, ettei tule kapeita siirtymiä.
- Esteettömyys
 - Liikkumiseen
 - Poistumisturvallisuudessa, hankalasti liikkumiseen pystyvät tarvitsevat porrastuolin (Evac-chair) tai muun vaihtoehdon portaissa.

Lukitus

- Sähkölukitus kaikkialle, ainakin mahdollisuus sähkölukituksen lisäämiseen myöhemmin, koska tilojen käyttö voi muuttua vuosien aikana.
 - Iso kampus, pitää pystyä rajoittamaan liikkumista ulkopuolisilta tai toisen palvelun opiskelijoita
 - Lukitukset tai sen mahdollisuus helppoa asentaa nyt, hankala lisätä jälkikäteen.
- Lukituksella saa myös hätälukituksen ulkokuoreen
 - Ehkä myös rakennusten välisiin oviin, hidastaa mahdoll. väkivallan tekijää.
- Kulunvalvonnan helpotus, koska sähköiset avaimet/kulkukortit saa helposti pois kierrosta sähköisessä lukituksessa.

Laitteistoa

- Kuulutusjärjestelmä/hälytykset pitää kuulua kaikkialla tiloissa
 - Jos tiloissa kova melu esim. tekninen tila, niin mahdoll. hälytysvalon lisääminen tilaan (joka alkaa vilkkua, kun palohälytys annetaan)
- Kameravalvonta pitää olla kaikissa julkisissa tiloissa mm. käytävät, ulkoalueet (ulkoseinustat, lastauslaiturit)
- Hätälukitusmahdollisuus ja kuulutusmahdollisuus pitää olla mahdollista tehdä useasta paikasta rakennuksissa. Esim. vartijan koppi ei yksinään riitä.
- Defibrillaattoreita helposti saavutettaviin tiloihin.

Rakenteellisia huomioita

- Olisi hyvä, jos kaikki seinät tai ovet eivät ole lasia.
 - Uhkatilanteessa mahdollisuus mennä piiloon lukitun tilan seinän taakse ilman, että hyökkääjä näkee missä mahd. kohteita on tiloissa.
- Jos tiloihin tulee tekninen tila, niin mahd. kaasupullon säilytys pitää olla mietittynä
 - Laitetilassa hätäseis nappi ja laitteet opettajan valvonnan alaisia, eli ilman lätkää ei laitteet lähde päälle.
- Asiakastilojen läheisyyteen voisi olla hyvä laittaa info/palvelupiste, josta ovet voi avata tai antaa tietoa
 - Aikuisopistolla on jo vahtimestarit, jotka ohjaavat asiakkaat kaikkialle
- Hyvä valaistus ulkoalueelle
 - Vältetään hämäämistä nurkkia, näin ei kerätä ulkopuolisia hengailijoita.
- Ajoesteiden lisäys
 - Ajoesteillä saadaan myös kuorisuojaa aikaiseksi, jos rakennuksessa on lasiset seinät
 - Voivat olla maisemointia esim. graniittilohkareita
- Ei suositella mitään ulkopuolisten kulkuväylää.
 - Jos yhdistävä silta on yleisessä käytössä, tulee siitä turvallisuusriski.
 - Helppo livahtaa ovista opiskelijoiden perässä, kerää epätoivottua hengailua sillan sisällä.
 - Lähellä on jo tienylityspaikkoja muutenkin.
- Opiskeluhuollon tilat, muut henkilökunnan tilat, joissa tehdään asiakaskontaktia.
 - Näihin tiloihin pitää olla suunniteltu poistumisreitti (toinen ovi työntekijälle)
 - Mahd. yksi tila, jossa koko tilan leveydeltä pöytä aggressiivisten henkilöiden tapaamiseen.
 - Näiden tilojen ovelle ovikamera, kameravalvonta myös parempi.
- Paloturvatekniikka, tähän pelastuslaitos voi ottaa tarkemmin kantaa.
- Rappukäytäviin ei mitään huonekalua.
 - Paloturvallisuusriski, jos ylimääräistä palokuormaa portaikossa.
- Tietoturva
 - Avokonttorit ok, mutta riittävästi pitää olla tilaa salassa pidettävän aineiston käsittelyyn (mm. oppilashuolto, opiskelutiedot)
 - Materiaalin säilytyksen vaatimukset (sopivat kaapit jne.)
- Pysäköinti, sopivat tilat
 - Autot (henkilökunta, opiskelijat, vierailijat)
 - Polkupyörät
 - Mopot, mopoautot
 - Skuutit
 - Saattoalue – helpottaa ruuhkaa

Valmiusvaatimukset

- Valmiuskeittiö, jossa vesisyöttö ulkopuolelta.
- Varavoima
 - Ei tarvitse koko rakennukseen. Esim. keittiö ja aula, joku toimistotila
 - Joku blokki kokonaisuus, mikä on helpointa saada yhdeksi kokonaisuudeksi.
 - Helposti saavutettavissa oleva aggregaatin täyttöletku polttoaineelle.
- Väestösuoja

Oppimiskampus, uudisrakennus

62 Jokiniemi, Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	29 320	brm2
hyöttyala	18 207	hym2
huoneistoala	23 920	htm2
tilavuus	148 223	rm3
tehokkuusluku	1,61	

Rakennuskustannukset		Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
<u>Rakennuttajan kulut</u>		12 100 000	412,69	664,58	81,63
suunnittelu	6 900 000				
rakennuttaminen	4 200 000				
liittymismaksut	1 000 000				
<u>Rakennustekniset työt</u>		61 400 000	2 094,13	3 372,33	414,24
- sis.pihatyt					
<u>LVI-työt</u>		11 400 000	388,81	626,13	76,91
LVV-työt	5 300 000				
IV-työt	5 700 000				
Säätölaitteet	400 000				
<u>Sähkötyöt</u>		8 500 000	289,90	466,85	57,35
<u>Erillishankinnat</u>		700 000	23,87	38,45	4,72
Muutos- ja lisätyövaraus		5 000 000	170,53	274,62	33,73
TAVOITEHINTA (alv 0%)		99 100 000	3 379,95	5 442,96	668,59
TAVOITEHINTA (alv 24%)		122 884 000	4 191,13	6 749,27	829,05

Hintataso KL 115 (5/23)

Arvioon sisältyy:

- Paalutus 13 m syvyyteen
- Mahdolliset pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- Rakennusaikaiset sääsuojaukset
- Aurinkosähköpaneelit
- Hulevesien viivytys
- Oppimiskampuksen osuus varavoimakoneesta

Arvioon ei sisälly:

- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Rakenteellisen pysäköinnin kustannukset
- Oppimiskampuksen osuus maalämpöjärjestelmästä 1 350 000 € (alv 0%)
- Kulkusilta 65 m Valkoisenlähteen tien yli 2 000 000 € (alv 0%)
- Pientuulivoimala asennuksineen katolle 60 000 € (alv 0%)
- Koillisnurkan laajennusvara n. 5.000 kem² 16 000 000 € (alv 0%)
- Tontin mahdollisten rasitteiden (esim. purkutyöt) kustannukset
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 16.8.2023

Anne Papunen
Kustannuslaskennan asiantuntija

16.8.2023

Oppimiskampus, uudisrakennus

Hankkeen huoneistoala		23 920 htm2
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		99 100 000 €
-hankkeen kustannukset (talousarviohint)	99 100 000	
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	4 142,98	

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

	€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0 Yhteistehtävät	100464,00	4,20	0,35
1 Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	419078,40	17,52	1,46
2 Lämpöhuolto	132038,40	5,52	0,46
3 Sähköhuolto	149260,80	6,24	0,52
4 Vesihuolto	132038,40	5,52	0,46
5 Erityislaitehuolto	20092,80	0,84	0,07
6 Siivous	0,00	0,00	0,00
7 Jätehuolto	100464,00	4,20	0,35
9 Kunnossapito	332966,40	13,92	1,16
0-9 Yhteensä	1 386 403	57,96	4,83

Pääomakustannukset:

Korjausvastike	3	2 973 000	124,29	10,36
Korko %	3	2 973 000	124,29	10,36
Pääomakustannukset yhteensä		5 946 000	248,59	20,71

Tontin vuokra	622 877	26,04	2,17
----------------------	----------------	--------------	-------------

Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä	7 955 280	332,59	27,71
---	------------------	---------------	--------------

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

VD/5593/02.01.00.00/2023

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan investointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin. Esitysten taustalla on palvelukohtainen palveluverkkotarkastelu, jossa tilatarpeet syntyvät palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Ohjelma vuosille 2024–2027 on sovitettu kaupunginhallituksen 5.6.2023 (§ 16) hyväksymän investointikehityksen mukaiseksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan investointikustannukset johtuvat kaupungin kasvusta, joka edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamista sekä uusille että tiivistyville asuinalueille. Lisäksi monen koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen tarve on kasvanut ja kumuloituu lähivuosina, johtuen mm. käytön toimintatapamuutosten ja kasvaneiden olosuhdevaatimusten sekä kiinteistöjen ylläpidon mukaisen elinkaarikorjausten ja aiempien vuosien matalan investointitason aiheuttamista tarpeista.

Toimialojen esityksistä toimitilajohtamisessa koottua ohjelmaa on käsitelty taloussuunnittelun vetämissä workshop-istunnoissa. Lopullinen esitys 10-vuotisohjelmaksi on syntynyt kaupunginjohtajan vetämässä hankejohtoryhmässä.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2032 (ennuste 2023) mukaan varhaiskasvatukseen määrä kasvaa vuoteen 2033 mennessä 2175 lapsella. Hoitopaikkatarve on 1850 paikkaa 85 prosentin peittävyys mukaan laskettuna. Tämä vastaa noin 11:tä uuden suunnitteluohjeen mukaista päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (860), Tikkurilan (585), Myyrmäen (326) ja Aviapoliksen (242) suuralueilla.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2032 mukaan perusopetusikäisten määrä laskee vuoteen 2032 mennessä 109 lapsella. Alakouluikäisten määrä laskee 22 lapsen verran ja yläkouluikäisten 87 lapsen verran. Toisaalta vuoden 2023 perusopetusikäisten määrän toteuma oli 257 lapsen verran enemmän, kuin vuonna 2022 oli ennustettu. Lisäksi tulevan ratikan vaikutukset eivät vielä näy vuoden 2023 väestöennusteessa. Vuoden 2023 väestöennusteen mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa Kivistössä (594) ja Tikkurilassa (241). Perusopetusikäisten määrä laskee Myyrmäessä (-89), Aviapoliksessa (-385), Koivukylässä (-489), Korsossa (-157) ja Hakunilassa (-133). perusopetusikäisten määrä laskee vuoden 2023 ennusteen perusteella 89 lapsen verran. Aviapoliksen alueen pohjoispuolen alue (Veromies) kasvaa voimakkaasti, kun taas alueen eteläpuolen (Pakkala, Tammisto, Ylästö) perusopetusikäisten määrä laskee voimakkaasti.

Taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 valmistuvia hankkeita. Varhaiskasvatuksessa vuonna 2024 valmistuvat uudet kohteet ovat Korson päiväkotia ja Mårtensdal bildningiin kuuluva Mårtensdals daghem. Päiväkotien peruskorjauskohteista vuonna 2024 valmistuvat Pähkinänsärkijän, Nissaksen, Jönsaksen, Riihipellon, Ankkalammen, Seutulan, Hepopuiston sekä Mistelin päiväkodit. Sisäilmakorjausten osalta valmistuvat Maarukan ja Maauuninpolun päiväkodit. Perusopetuksen vuonna 2024 valmistuvat korjaushankkeet ovat Jokiniemen koulun laajennuksen toinen vaihe, Vaskivuoren lukion laajennus ja muutostyöt, Jokivarren koulun tilamuutokset, Mårtensdals skolan ja Vierumäen koulun Kulomäen opetuspisteen muutos- ja korjaustyöt.

Vuonna 2025 valmistuvat varhaiskasvatuksen uudistilahankkeista Karhunkierroksen, Kivistön III, Lentolan ja Kaskelan päiväkodit. Korjausrakentamisen osalta kohteet ovat Kivistön, Hämeenkyllän,

Isomännyn, Ilolan, Näätäpuiston ja Kannuskujan päiväkodit. Taloyhtiön linjasaneeraukset koskevat Laajavuoren ja Koskikujan päiväkoteja. Perusopetuksen peruskorjauksista valmistuvia korjaus- ja tilamuutoskohteita ovat Simonkallion, Kivimäen ja Kytöpuiston koulujen peruskorjaukset. Samana vuonna valmistuvat myös Hakunilan lisäoppimistilat Rajakylän koululle sekä Kanniston koulun laajennus yhtenäiskouluksi.

Vuonna 2026 valmistuvat Ruutulipun, Puutarhatien, Kaskela I:n ja Matarin päiväkotihankkeet. Varhaiskasvatuksen korjausrakentamisen hankkeita ovat Peltovuoren, Kimaran, Metsälinnun, Vehnätien, sekä Ollaksen päiväkodit. Perusopetuksen osalta ovat Itä-Hakkilan ja Kaivokselan koulujen peruskorjaukset.

Vuonna 2027 valmistuvat Viertolan koulun laajennus Tikkurilaan, Muuran yhtenäiskoulu. Päiväkodeista valmistuvat Aviapolis III, Viherpuisto, Leppäkorpi, Kaskela II ja Vierumäki. Kaskela II sisältää myös ruotsinkielisen päiväkotiosuuden.

VTK:n hankkeina taloussuunnitelmakaudella valmistuu vuonna 2025 Varia Vehkalan ammatillinen oppilaitos. Vuonna 2026 VTK:n hankkeena valmistuu Aviapoliksen lukio. Vuonna 2027 Varia Hiekkaharjun muutos- ja korjaustyöt.

Kaupunkikonsernin ulkopuolelta vuokrataan vuonna 2028 Kielotien päiväkodin tilat. Vuokratilapaviljonkina on päätetty toteuttaa suunnitelmakaudella vuonna 2024 valmistuva Sotungin lukion paviljonki, vuonna 2025 valmistuva Suitsikujan korvaava päiväkotipaviljonki sekä päiväkotipaviljonki Kielo, joka korvaa päiväkoti Kielotien valmistumisen siirtymisen.

Taloussuunnitelmakaudella valmistuu sekä korvaavia että lapsimäärän kasvuun vastaavia kohteita. Taloussuunnitelmakaudella valmistuvat päiväkodit korvaavat joko osittain tai kokonaan nykyisiä tiloja. Vain kasvuun vastaavia varhaiskasvatuksen uudistiloja rakennetaan mm. Kivistön ja Aviapoliksen suuralueille. Jokiniemen, Kanniston ja Viertolan koulujen laajennukset sekä Muuran yhtenäiskoulun ja Hakunilan lisäoppimistilat Rajakylän koululle vastaavat alueiden perusopetusikäisten määrän kasvusta johtuvaan tilatarpeeseen. Vaskivuoren lukion laajennus, Aviapoliksen lukio, Tikkurilan lukion tilat osaamiskampukseen ja Varia Vehkala vastaavat perusopetuksen päättäneiden ikäluokan määrän kasvusta johtuvaan tilatarpeeseen. Vantaan kaupungin tavoitteena on tarjota tulevaisuudessa mahdollisuus lukiokoulutukseen 60 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Sotungin lukiopaviljonki tuottaa lisää opiskelijapaikkoja lyhyellä aikavälillä. Varia Vehkala vastaa myös tarpeeseen parantaa ammatillisen koulutuksen toiminnan edellytyksiä ja toimitilaverkon tilatehokkuutta.

Myöhemmillä suunnitelmavuosilla 2028–2033 valmistuvia hankkeita ovat vuonna 2028 valmistuvat Ojahaan peruskoulu, Varian ja Tikkurilan lukion tilat osaamiskampukseen. Päiväkodeista vuonna 2028 valmistuvat Kivistön IV, Tikkurila III ja Lounaniityn päiväkodit sekä Myyrmäen alueen päiväkoti. Vuonna 2029 valmistuvat Aviapoliksen päiväkoti ja koulu (Atomi) ja Tikkurilan alueen päiväkoti II. Vuonna 2030 valmistuvat Keimolanmäen koulu ja päiväkoti, IB-päiväkoti ja -koulu, lukioiden ja koulujen väistötila (riippuen toteutusratkaisusta) sekä päiväkodeista Laajavuori, Lounaniitty, Tikkurilan alueen III, Koivukylä II ja Kivistö V. Vuonna 2031 valmistuvat Seutulan koulun korvaava rakennus sekä päiväkodeista valmistuvat Kaskela III ja Uomarinne. Vuonna 2032 valmistuvat Peltolan koulun laajentaminen yhtenäiskouluksi, Ojahaan yhtenäiskoulun toinen vaihe sekä Sotungin lukion uudisrakennus ja päiväkodeista valmistuu Jönsas.

Osa päiväkodeista ja kouluista korvaa nykyisiä tiloja. Päiväkotien uudisrakentamisen vaihtoehtona selvitetään aina myös yksityinen vaihtoehto. Uusia yksityisiä palveluntuottajia ei ole ilmaantunut vuodesta 2024 eteenpäin.

Vuosina 2027–2030 tehdään tilamuutoksia ja korjauksia Kaivokselan, Ilolan, Veromäen ja Viertolan kouluissa, Tikkurilan ja Sotungin lukiossa sekä Varia Koivukylän toimipisteessä.

Osittaiset korjaukset, pihakorjaukset, sisäilmakorjaukset ja pintaremontit. Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on varattu noin 5,5 miljoonaa euroa/vuosi. Sisäilmaongelmien poistamiseen on kaupunkitasoisesti varattu vuosittain 3,5 miljoonaa euroa/vuosi. Konserniyhtiöiden VTK:n toimesta toteutetaan suunnitelmakaudella Vantaan kansainvälisen koulun, Kartanonkosken ja Ylästön koulujen pintaremontit.

Vuokra- ja osaketilojen sisäilmakorjauksiin on kaupunkitasoisesti budjetoitu 0,2 miljoonaa euroa/vuosi. Päiväkotien ja koulujen pihojen kunnossapitoon varattujen määrärahojen vähäisyyden vuoksi on erityisen tärkeää, että pihojen turvallisuutta ylläpitävät toimenpiteet toteutetaan. Päiväkodit, koulut ja oppilaitokset ovat esittäneet toimitilajohtamiselle tarpeensa rakennusten ja pihojenkunnossapitotöistä vuodelle 2024.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimitilaesitykset sisällytetään vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja vuosien 2025–2033 investointisuunnitelmaan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimitilainvestoinnit vuosille 2024–2033

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat:
- ote kaupunginhallitus
- ote toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen 040 515 8831, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Palveluverkkoasiantuntija Hannu Haarala 050 302 9750, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Palveluverkkoasiantuntija Satu Turunen 043 8271 704, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Toimitila-asiantuntija Päivi Aho 040 5219 722, (etunimi.sukunimi2[at]vantaa.fi)

Investointisuunnitelma: 2024 talousarvion laadinta / investointiesitys - Investointiohjelma 2024 - 2033

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti	Budjetti
					01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029	01.01.2030 - 31.12.2030	01.01.2031 - 31.12.2031	01.01.2032 - 31.12.2032	01.01.2033 - 31.12.2033
YHT-Kaikki yhteensä			425 991 120	114 991 648	93 140 000	101 150 000	118 900 000	151 900 000	132 830 000	83 010 000	129 700 000	125 600 000	124 150 000	94 500 000	41 500 000
KR-			81 671 120	41 198 253	44 570 000	47 970 000	46 040 000	56 230 000	38 530 000	23 230 000	30 480 000	32 880 000	36 480 000	35 080 000	30 580 000
KR01-PK			54 417 120	11 374 896	18 300 000	24 550 000	21 050 000	35 000 000	16 400 000	2 800 000	14 600 000	17 100 000	20 700 000	19 300 000	14 800 000
5002-SOTE			2 700 000	104 548	3 150 000	900 000	1 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen toimintakeskus, peruskorjaus	Myyrmäki	Myyrmäki	2 200 000	3 864	2 650 000	500 000	1 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuorikumpu hoivatiilojen muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht	Tikkurila	Koivuhaka	500 000	100 684	500 000	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			44 217 120	6 604 061	8 550 000	18 350 000	17 300 000	28 200 000	10 900 000	2 750 000	14 600 000	17 100 000	20 700 000	19 300 000	14 800 000
Veromäen koulu; pintaremontti	Aviapolis	Pakkala	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutustyöt	Aviapolis	Pakkala	0	0	0	0	0	0	0	600 000	6 800 000	9 500 000	6 500 000	300 000	0
Hakunilan lisäoppimistilat	Hakunila	Hakunila	0	180 756	350 000	1 300 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila	Itä-Hakkila	0	282	50 000	500 000	3 400 000	7 650 000	800 000	50 000	0	0	0	0	0
Sotungin peruskoulun peruskorjaus	Hakunila	Hakunila	120 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100 000	3 000 000	14 000 000
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	Havukoski	9 357 120	247 798	550 000	5 750 000	3 700 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
VARJA/Talvikkitien tp. Perusparannus	Koivukylä	Koivukylä	14 300 000	0	0	0	0	0	100 000	1 150 000	4 850 000	3 200 000	100 000	0	0
Jokivarren koulun tilamuutokset	Korso	Jokivarsi	0	738 466	1 400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustoita	Korso	Korso	0	3 708	600 000	2 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven koulu: muutustyöt	Korso	Metsola	0	4 570 584	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven puukoulun peruskorjaus	Korso	Metsola	1 940 000	233 355	1 750 000	2 000 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso	Mikkola	0	2 456	900 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso	Mikkola	0	1 838	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus	Myyrmäki	Askisto	0	0	0	0	0	0	0	550 000	2 650 000	0	0	0	0
Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	Kaivoksela	10 200 000	208 460	0	100 000	750 000	11 200 000	4 300 000	200 000	0	0	0	0	0
Mårtensdals skola	Myyrmäki	Martinlaakso	0	327 358	2 150 000	3 400 000	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Simonkallion koulu: korjaus ja muutostoita	Tikkurila	Simonkylä	8 300 000	62 375	0	3 100 000	8 200 000	1 000 000	100 000	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan lukion peruskorjaus	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 400 000	14 000 000	16 000 000	800 000
Viertolan koulu,	Tikkurila	Viertola	0	26 627	0	150 000	500 000	8 300 000	5 600 000	200 000	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			7 000 000	4 304 927	5 500 000	5 050 000	2 200 000	800 000	0	0	0	0	0	0	0
Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Aviapolis	Ylästö	800 000	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riihipellon päiväkoti osittainen perusparannus	Aviapolis	Pakkala	800 000	5 330	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylästön päiväkoti, osittainen perusparannus	Aviapolis	Ylästö	800 000	1 231 306	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hepopuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Nissaksen päiväkodin osittainen perusparannus	Hakunila	Hakunila	0	12 561	0	1 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Seutulän päiväkodin osittainen perusparannus	Kivistö	Seutula	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkummun päiväkodin osittainen perusparannus	Koivukylä	Päiväkumpu	800 000	699 646	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rautkallion päiväkodin osittainen peruskorjaus	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Seijapolun päiväkoti, osittainen perusparannus	Koivukylä	Koivukylä	600 000	1 182 963	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Korso	Korso	800 000	2 725	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vallinojan päiväkoti osittainen peruskorjaus	Korso	Vallinoja	800 000	1 117 651	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	1 487	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	Askisto	800 000	0	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			425 991 120 EUR	114 991 648 EUR	93 140 000 EUR	101 150 000 EUR	118 900 000 EUR	151 900 000 EUR	132 830 000 EUR	83 010 000 EUR	129 700 000 EUR	125 600 000 EUR	124 150 000 EUR	94 500 000 EUR	41 500 000 EUR

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Laajavuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	0	0	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Päähkinäsärkijän päiväkoti osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	Hämeenkylä	0	10 800	1 200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mistelin päiväkodin osittainen peruskorjaus	Tikkurila	Ruskeasanta	800 000	40 459	800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005-KATO Kipa			500 000	302 544	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaivokselan koulun välttämättömät korjaustyöt	Myyrmäki	Kaivokselä	500 000	302 544	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			0	58 815	100 000	250 000	500 000	6 000 000	5 500 000	50 000	0	0	0	0	0
Nuorisotila Wintin pihan talousrakennusten peruskorjaus	Aviapolis	Pakkala	0	698	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palokaluostosostojen korjaustyöt (Vernissa)	Tikkurila	Jokiniemi	0	230	100 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastotalo	Tikkurila	Tikkurila	0	54 308	0	50 000	500 000	6 000 000	5 500 000	50 000	0	0	0	0	0
Tikkurilan nuorisotalo Tonttula; peruskorjaus	Tikkurila	Tikkurila	0	3 580	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KR02-PP			23 534 000	28 306 648	13 000 000	8 600 000	9 200 000	4 800 000	5 700 000	4 650 000	100 000	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			23 500 000	27 420 550	10 500 000	2 300 000	7 100 000	4 650 000	5 700 000	4 650 000	100 000	0	0	0	0
Ilolan koulu+laajennus, peruskorjaus	Koivukylä	Ilola	0	0	0	0	50 000	750 000	5 600 000	4 000 000	100 000	0	0	0	0
Kilterin koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	Myyrmäki	0	13 008 576	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivimäen koulu, peruskorjaus,vaihe 2	Myyrmäki	Martinlaakso	0	16 003	200 000	400 000	7 000 000	3 900 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Päähkinärinteen koulun korjaukset	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	50 000	650 000	0	0	0	0	0
JOKINIEMEN KOULU ENT.LUKIO (vaihe II)	Tikkurila	Jokiniemi	14 000 000	5 375 648	9 500 000	1 900 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Jokiniemen ala-asteen korjaus- ja muutostyöt (vaihe I)	Tikkurila	Jokiniemi	9 500 000	9 020 322	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			34 000	886 098	2 500 000	6 300 000	2 100 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0
Häkansbölen kartano; päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila	Hakunila	34 000	69 731	200 000	1 200 000	1 900 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulttuuritehdas Vernissa, peruskorjaus	Tikkurila	Jokiniemi	0	816 367	2 300 000	5 100 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0
KR03-Muutos			2 250 000	0	1 050 000	2 350 000	2 200 000	1 150 000	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			2 250 000	0	1 050 000	2 350 000	2 200 000	1 150 000	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän koulun tilamuutokset	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	100 000	1 100 000	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun nuorisotilojen väliaikaiset tilamuutokset	Kivistö	Kivistö	0	0	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun tilamuutokset	Kivistö	Kivistö	0	0	50 000	850 000	2 050 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht.	Myyrmäki	Myyrmäki	2 250 000	0	1 000 000	1 300 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
KR04-Sisäilma			0	0	3 250 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
5005-KATO Kipa			0	0	3 250 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Tike/ Sisäilmaongelmat ; Mr-varaus	0	0	0	0	3 250 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
KR05-Vaippa			240 000	125 822	2 340 000	1 400 000	1 000 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
5003.1-KASO KOULUT			240 000	125 822	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dickursby skola, vanhojen puuikkunoiden kunnostus/uusiminen	Tikkurila	Jokiniemi	240 000	125 822	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005-KATO Kipa			0	0	2 240 000	1 400 000	1 000 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Tike/ Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)	0	0	0	0	2 240 000	1 400 000	1 000 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
KR06-TT			0	0	450 000	1 450 000	1 100 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
5002-SOTE			0	0	100 000	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen viilennys	--	--	0	0	100 000	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5002.1-SUUN TERVEYDENHUOLTO			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			425 991 120 EUR	114 991 648 EUR	93 140 000 EUR	101 150 000 EUR	118 900 000 EUR	151 900 000 EUR	132 830 000 EUR	83 010 000 EUR	129 700 000 EUR	125 600 000 EUR	124 150 000 EUR	94 500 000 EUR	41 500 000 EUR

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Hammashoitotilojen hälytyslaite varaus KR-ryhmä	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5004-KATO			0	0	350 000	350 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sähköautojen latausasemien rakentaminen	0	0		0	350 000	350 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5009-ERITTELEMÄTTÖMÄT			0	0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Varavoima rakentamisen varaus	0	0		0	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
KR07-Pienk.			0	703 629	2 610 000	2 480 000	5 100 000	6 890 000	7 690 000	7 690 000	7 690 000	7 690 000	7 690 000	7 690 000	7 690 000
5001-KAJO			0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kehä; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kehä; Mr-varaus	0	0		0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kehä; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001.1-KAJO KUPela			0	0	120 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KuPela Mr-varaus	0	0		0	120 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KuPela Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KuPela Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KuPela Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5002-SOTE			0	0	200 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000
Soster; Mr-varaus	0	0		0	100 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000
Soster; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soster; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen terveysaseman seinien maalaus	Hakunila	Länsimäki		0	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5002.1-SUUN TERVEYDENHUOLTO			0	118 953	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen terveysaseman hammashoitolan laajentaminen	Hakunila	Länsimäki		118 953	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			0	0	1 320 000	1 100 000	1 100 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Siv / Koulut ; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Siv / Koulut ; Mr-varaus	0	0		0	670 000	500 000	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Siv / Koulut ; Mr-varaus	0	0		0	650 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			0	0	0	0	2 600 000	4 000 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000
Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0	0		0	0	0	2 600 000	4 000 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000
Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5004-KATO			0	0	120 000	210 000	230 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Mato; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mato; Mr-varaus	0	0		0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Mato; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Louhelan aseman korjaustyöt	Myyrmäki	Myyrmäki		0	0	0	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson aseman korjaustöitä	Myyrmäki	Martinlaakso		0	0	0	60 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen aseman korjaustöitä	Myyrmäki	Myyrmäki		0	0	90 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			0	584 676	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Vapas; Mr-varaus	0	0		0	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Martinlaakson uimahalli; vaiheet 1, 2 ja 3	Myyrmäki	Martinlaakso		584 676	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KR08-Pihat			230 000	687 258	2 270 000	1 640 000	1 590 000	1 890 000	2 240 000	1 590 000	1 590 000	1 590 000	1 590 000	1 590 000	1 590 000
5002-SOTE			0	0	0	0	0	300 000	0	0	0	0	0	0	0
Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen piha-alueen suunnittelu ja tote	Tikkurila	Tikkurila		0	0	0	0	300 000	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			0	176 448	900 000	900 000	900 000	900 000	1 550 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000
Siv / Koulut ; Mr-varaus - pihakorjaukset	0	0		0	0	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000
Koivukylän koulun pihan perusparannus	Koivukylä	Koivukylä		6 728	450 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Peltolan koulun pihan perusparannus	Tikkurila	Tikkurila		169 721	450 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viertolan koulun Jokirannan toimipisteen hiekkakentän laajennus	Tikkurila	Tikkurila		0	0	0	0	0	650 000	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			425 991 120 EUR	114 991 648 EUR	93 140 000 EUR	101 150 000 EUR	118 900 000 EUR	151 900 000 EUR	132 830 000 EUR	83 010 000 EUR	129 700 000 EUR	125 600 000 EUR	124 150 000 EUR	94 500 000 EUR	41 500 000 EUR

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			30 000	232 896	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000
Siv / Päiväkodit : Mr-varaus /Pihakorjaukset	0	0	0	0	0	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000	690 000
Peltovuoren päiväkodin pihan perusparannus	Aviapolis	Aviapolis	0	71 572	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vallinojan päiväkodin pihan perusparannus	Korso	Vallinoja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mistelin päiväkoti pihan peruskorjaus	Tikkurila	Ruskeasanta	0	195	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ristipuron päiväkoti pihan peruskorjaus	Tikkurila	Ruskeasanta	30 000	161 129	230 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5005-KATO Kipa			200 000	277 914	180 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katrineberg, ulkoalueiden korjaus- ja muutostyöt	Kivistö	Kivistö	200 000	277 914	180 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			0	0	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
POJS Kulttuuritalo Martinuksen tapahtumapulsto	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KR10-Keittiö			0	0	300 000	1 000 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
5005-KATO Kipa			0	0	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Tike/ Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)	0	0	0	0	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
5007-VANTTI			0	0	0	700 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hämeenkylässä koulun ateriakapasiteetin nostovaraus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan lukion keittiömuutos 2024	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KR11-Energia			1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
5005-KATO Kipa			1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille	0	0	1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
UR-			343 720 000	73 754 061	46 780 000	51 840 000	71 520 000	94 330 000	92 960 000	58 440 000	97 880 000	91 380 000	86 330 000	58 080 000	9 580 000
5003-KASO			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Selvitys lisäkoulutilojen tarpeesta Kivistöön	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän alueen päiväkotiverkkoselvitys	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korso - Koivukylä kouluverkon esiselvitys, ml vammaisopetus	Korso	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kouluverkkoselvitys, ml selvitys IB-linjasta	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen kouluverkkoselvitys	Aviapolis	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön kouluverkkoselvitys	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjasto ja asukaspalvelujen ja nuorison toimitilaverkkoselvitys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR01-Omat			223 120 000	71 364 954	46 780 000	51 840 000	71 520 000	94 330 000	92 960 000	58 440 000	97 880 000	91 380 000	86 330 000	58 080 000	9 580 000
5002-SOTE			0	164 081	800 000	800 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuorikumpu laajennus (Berkulla)	Tikkurila	Koivuhaka	0	164 081	800 000	800 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			72 050 000	13 019 157	2 000 000	13 700 000	15 150 000	34 450 000	45 880 000	32 350 000	45 050 000	40 000 000	71 150 000	53 100 000	9 200 000
Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	Aviapolis	Veromies	21 800 000	11 736	0	0	0	200 000	3 300 000	14 500 000	9 500 000	300 000	0	0	0
Aviapoliksen yhtenäiskoulu (Muran koulu)	Aviapolis	Veromies	0	0	0	500 000	4 000 000	24 200 000	19 800 000	400 000	0	0	0	0	0
Sotungin lukion uudisrakennus	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	500 000	3 500 000	22 200 000	17 800 000	500 000
Kanniston koulu II-vaihe (sis mus, opisto ja kuvataidekoulu)	Kivistö	Kivistö	19 050 000	-17 915	1 700 000	9 500 000	8 550 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö	Keimola	0	18 866	0	0	0	0	200 000	3 000 000	14 000 000	9 200 000	300 000	0	0
Seutulan koulun uudistaminen	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	100 000	1 500 000	10 000 000	5 000 000	100 000	0
Yhteensä			425 991 120 EUR	114 991 648 EUR	93 140 000 EUR	101 150 000 EUR	118 900 000 EUR	151 900 000 EUR	132 830 000 EUR	83 010 000 EUR	129 700 000 EUR	125 600 000 EUR	124 150 000 EUR	94 500 000 EUR	41 500 000 EUR

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti										
					01.01.2023 - 31.12.2023	01.01.2024 - 31.12.2024	01.01.2025 - 31.12.2025	01.01.2026 - 31.12.2026	01.01.2027 - 31.12.2027	01.01.2028 - 31.12.2028	01.01.2029 - 31.12.2029	01.01.2030 - 31.12.2030	01.01.2031 - 31.12.2031	01.01.2032 - 31.12.2032	01.01.2033 - 31.12.2033
Kytöpuiston ja Ilolan koulujen väistötila - UR01 kust 2023	Koivukylä	Koivukylä	0	80 446	100 000	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Kytöpuiston koulun laajennus muutos- ja korjaustöiden yht.	Koivukylä	Havukoski	0	17 205	0	700 000	1 500 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven koulun laajennus	Korso	Metsola	14 100 000	12 154 636	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hämeenkylässä koulun väistötila	Myyrmäki	Marttinaakso	0	748 520	0	0	0	0	230 000	0	0	0	0	0	0
Ojahaan peruskoulu (ensimmäinen vaihe)	Myyrmäki	Myyrmäki	14 400 000	0	0	0	400 000	3 000 000	16 000 000	10 600 000	300 000	0	0	0	0
Ojahaan peruskoulu (toinen vaihe)	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500 000	9 800 000	7 400 000	100 000
Vaskivuoren lukion laajennus	Myyrmäki	Myyrmäki	2 700 000	5 662	150 000	2 750 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
IB-peruskoulu ja -päiväkot	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	250 000	3 500 000	18 500 000	11 200 000	300 000	0	0	0
Peltolan koulun laajennus yhtenäiskouluksi	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	750 000	5 300 000	33 400 000	26 700 000	600 000	0
Simonkallion koulun lisätilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150 000	1 100 000	8 000 000	0
Tikkurilan alueen koulun laajennus	Tikkurila	Viertola	0	0	0	150 000	550 000	6 800 000	6 100 000	250 000	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			106 030 000	53 799 171	34 760 000	16 430 000	36 850 000	56 780 000	35 400 000	12 030 000	30 820 000	33 600 000	14 400 000	4 700 000	100 000
Aviapoliksen päiväkot	Aviapolis	Veromies	7 100 000	80 254	100 000	4 100 000	5 600 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen päiväkot	Aviapolis	Veromies	7 100 000	0	0	0	200 000	4 800 000	4 400 000	100 000	0	0	0	0	0
Ilanpihan tp. Pvk.	Aviapolis	Pakkala	0	22 737	70 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskela III päiväkot	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0
Kaskelan I päiväkot	Hakunila	Hakunila	6 100 000	2 820	100 000	350 000	4 800 000	4 600 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Kaskelan II päiväkot + Itä-Vantaan ruotsinkielinen pk	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	300 000	6 600 000	5 600 000	150 000	0	0	0	0	0
Latupuiston päiväkot / Rajakylän pk.	Hakunila	Rajakylä	10 000 000	6 538 318	9 800 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen pvk	Hakunila	Länsimäki	8 500 000	6 183 653	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen tp. Paviljonki pvk.	Hakunila	Länsimäki	0	162 336	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän tp. Pvk.	Hakunila	Rajakylä	0	119 231	0	0	80 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen vuokratpaviljonki päiväkot ja alakoulutiloja	Kivistö	Keimola	0	300 965	0	0	0	220 000	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön V päiväkot	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0	0
Kivistön päiväkot	Kivistö	Keimola	0	1 830	0	300 000	4 600 000	4 250 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkot III a hyväksytty KV 11/2017	Kivistö	Kivistö	7 100 000	7 292	100 000	400 000	4 550 000	4 100 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkot IV	Kivistö	Kivistö	7 100 000	0	0	0	200 000	4 500 000	4 200 000	100 000	0	0	0	0	0
Ruusupuun päiväkodin rakennuttajakustannukset	Kivistö	Kivistö	0	0	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän päiväkot I	Koivukylä	Koivukylä	10 000 000	7 742 887	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän päiväkot II	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0	0
Talvikkitien tilap. pvk	Koivukylä	Koivukylä	0	731 266	0	0	0	330 000	0	0	0	0	0	0	0
Korsen päiväkot, uusi päiväkot purettavan tilalle	Korso	Korso	7 100 000	-138 321	6 500 000	1 500 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven uusi päiväkot	Korso	Metsola	0	0	0	0	150 000	3 600 000	3 400 000	50 000	0	0	0	0	0
Matarin päiväkot	Korso	Matari	0	0	0	200 000	4 400 000	4 300 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Vierumäen päiväkot	Korso	Vierumäki	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0	0	0	0	0
Jönsaksen päiväkot	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000
Karhunkierroksen päiväkot (Hämeenkylässä/Pähkinärinteent.)	Myyrmäki	Hämeenkylä	0	275 447	1 900 000	2 250 000	5 900 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0
Kelokuusen päiväkot (ent. Raappavuoren pvk.)	Myyrmäki	Myyrmäki	0	6 626 215	8 370 000	30 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laajavuoren päiväkot	Myyrmäki	Marttinaakso	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0	0
Lounaniityn päiväkot (ent.Vantaanlaakson päiväkot)	Myyrmäki	Vantaanlaakso	0	0	0	0	0	0	0	300 000	6 200 000	5 500 000	100 000	0	0
Myyrmäen alueen päiväkot	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	200 000	4 800 000	4 400 000	100 000	0	0	0	0	0
Mårtensdals kampus (päivä+keittiölaaj.)pihan lähi liikuntapaikka	Myyrmäki	Marttinaakso	7 100 000	0	2 500 000	6 700 000	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Patotien päiväkot	Myyrmäki	Myyrmäki	7 100 000	6 918 019	4 670 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uomarintein päiväkot	Myyrmäki	Myyrmäki	0	277 008	0	0	0	0	0	0	300 000	4 900 000	4 500 000	100 000	0
Vieripuiston päiväkot	Myyrmäki	Marttinaakso	0	0	0	0	200 000	4 800 000	4 400 000	100 000	0	0	0	0	0
Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkot- ja koulutiloilla	Tikkurila	Jokiniemi	11 900 000	9 483 596	300 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotien vuokratpäiväkot ja leikkipiha puistoon	Tikkurila	Tikkurila	330 000	0	0	0	0	0	0	180 000	170 000	0	0	0	0
Lauhatien päiväkot	Tikkurila	Viertola	9 500 000	8 406 163	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurila; Tp. Päiväkot väistöttilaksi	Tikkurila	Viertola	0	0	0	0	0	330 000	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkot	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	100 000	3 900 000	4 950 000	50 000	0	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkot II	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	300 000	4 700 000	4 400 000	100 000	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkot III	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	300 000	4 700 000	4 400 000	100 000	0	0
Tikkurilan pvk II	Tikkurila	Tikkurila	0	1 188	0	200 000	4 550 000	4 400 000	100 000	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan tp. Pvk.	Tikkurila	Viertola	0	56 267	0	0	170 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5004-KATO			700 000	891 605	20 000	30 000	430 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Yhteensä			425 991 120 EUR	114 991 648 EUR	93 140 000 EUR	101 150 000 EUR	118 900 000 EUR	151 900 000 EUR	132 830 000 EUR	83 010 000 EUR	129 700 000 EUR	125 600 000 EUR	124 150 000 EUR	94 500 000 EUR	41 500 000 EUR

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Ytvlle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat	0	0	0	0	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Aviapolis X tapahtumatala	Aviapolis	Veromies	700 000	891 605	0	0	400 000	0	0	0	0	0	0	0	0
5005-KATO Kipa			0	15 286	3 150 000	550 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Uudisrak / budjetti	0	0	0	2 553	550 000	550 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Kuusijärvihanke	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	12 733	2 600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			44 340 000	3 475 654	6 050 000	20 330 000	18 790 000	2 820 000	11 400 000	13 780 000	21 730 000	17 500 000	500 000	0	0
Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	Aviapolis	Veromies	0	0	0	0	50 000	1 250 000	4 500 000	50 000	0	0	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	200 000	2 900 000	300 000	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus	Hakunila	Hakunila	0	1 663 945	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven apurakennus yrittäjien tilat	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	3 233	0	0	0	0	0	380 000	200 000	0	0	0	0
Kuusijärven apurakennus, wc-tila/infokatos	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	0	0	380 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven uudet savusaunat	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	0	0	1 500 000	810 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven vuokravälinerakennus	Hakunila	Kuninkaanmäki	0	3 233	0	0	0	0	0	200 000	130 000	0	0	0	0
Vaaralan lampien rakennukset -hanke	Hakunila	Hakunila	0	0	0	50 000	500 000	400 000	50 000	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen / Kivistön uimahalli	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	200 000	800 000	6 000 000	18 400 000	17 200 000	500 000	0	0
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	Kivistö	Keimola	0	0	0	0	30 000	320 000	0	0	0	0	0	0	0
Elmon uimahalli	Koivukylä	Asola	44 340 000	1 805 244	6 000 000	18 400 000	17 200 000	500 000	0	0	0	0	0	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	Koivukylä	Asola	0	0	0	0	0	50 000	3 050 000	50 000	0	0	0	0	0
Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin laajennus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mårtendals kampus lähiliikuntapaikka	Myyrmäki	Martinlaakso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	50 000	1 150 000	4 600 000	50 000	0	0	0	0
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	50 000	1 850 000	2 300 000	50 000	0	0	0	0
UR02-Konserni			111 300 000	584 220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR02.2-VTK			111 300 000	584 220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			111 300 000	584 220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen uusi lukio (VTK)	Aviapolis	Aviapolis	0	88 735	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vehkalan ammatillinen oppilaitos	Kivistö	Myylymäki	78 200 000	212 221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lumon lukio peruskorjaus (VTK)	Korso	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan toisen asteen kampuksen lukio (VTK)	Tikkurila	Jokiniemi	0	283 264	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VARIA Hiekkaharju peruskorjaus	Tikkurila	Jokiniemi	24 800 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Hiekkaharju laajennus, mm. ruokala	Tikkurila	Jokiniemi	3 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Hiekkaharjun peruskorjaus, VTK:n ornistamisessa tiloissa	Tikkurila	Jokiniemi	5 300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5004-KATO			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan alueen toimitushankkeet / yht. eri toimitilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskelan liikuntahalli	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	Kivistö	Keimola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koillis-Vantaan liikuntahalli	Korso	Metsola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2	Korso	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen Opistotalo	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikuisopiston tilat Oppimiskampukselle	Tikkurila	Jokiniemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikuisten perusopetuksen tilat	Tikkurila	Jokiniemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan liikuntahalli	Tikkurila	Viertola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR02.3-Muut			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001-KAJO			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			425 991 120 EUR	114 991 648 EUR	93 140 000 EUR	101 150 000 EUR	118 900 000 EUR	151 900 000 EUR	132 830 000 EUR	83 010 000 EUR	129 700 000 EUR	125 600 000 EUR	124 150 000 EUR	94 500 000 EUR	41 500 000 EUR

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
Asukastupa Leinälä (Konsas hanke)	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson lukion peruskorjaus	Myyrmäki	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR03-Vuokra			9 300 000	1 804 886	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001-KAJO			0	21 986	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasvupalveluiden tilat oppimiskampuksessa	Tikkurila	Jokiniemi	0	21 986	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003-KASO			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalustonkunnostajien tilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.1-KASO KOULUT			0	1 546 424	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sotungin lukiopaviljonki	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kytöpuiston ja Ilolan koulun väistötila	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Varia Koivukylän osakorjaukset tai korvaava väistötilaratkaisu Leppäkorven koulun väistöttilä	Koivukylä	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Korso	Metsola	0	1 546 424	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			9 300 000	236 476	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hakunilan alueen päiväkotipaviljonki	Hakunila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ruusuapuun päiväkoti (ent. Kivistön päiväkoti)	Kivistö	Kivistö	9 300 000	236 476	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paviljonki Kielo	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen asukastilat	Aviapolis	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen uusi kirjasto ja kulttuuritila	Aviapolis	Veromies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen uusi nuorisotila	Aviapolis	Veromies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjastopiste-, kulttuuri- ja nuorisotilat Kivistön kauppakesk	Kivistö	Kivistö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asukastilat Kohtaamopalvelussa	Tikkurila	Jokiniemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laajenevan aikuisten perusopetuksen lisätilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjaston taideopetustilojen väistötilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjaston aineiston ja logistiikan väistötilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastopalvelujen väistötilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan uudet asukastilat	Tikkurila	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UR04-Lunastus			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Illempuiston päiväkodin lunastus 2022-2024	Aviapolis	Pakkala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tammiston päiväkodin lunastus 2023	Aviapolis	Tammisto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VO-			600 000	39 334	1 790 000	1 340 000	1 340 000	1 340 000	1 340 000	1 340 000	1 340 000	1 340 000	1 340 000	1 340 000	1 340 000
VO01-PK			600 000	22 307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			600 000	22 307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kämmekkäpuiston päiväkoti, osittainen perusparannus	Tikkurila	Tikkurila	600 000	22 307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VO03-Muutos			0	0	150 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5006-KAKU			0	0	150 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön kauppakeskuksen kirjastopiste VO-varaus	Kivistö	Kivistö	0	0	150 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VO04-Sisäilma			0	0	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
5005-KATO Kipa			0	0	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Yhteensä			425 991 120 EUR	114 991 648 EUR	93 140 000 EUR	101 150 000 EUR	118 900 000 EUR	151 900 000 EUR	132 830 000 EUR	83 010 000 EUR	129 700 000 EUR	125 600 000 EUR	124 150 000 EUR	94 500 000 EUR	41 500 000 EUR

Ryhmä / Asiakas / Projekti	Suuralue	Alue	Kustannusarvio	Toteuma	Budjetti 01.01.2023 - 31.12.2023	Budjetti 01.01.2024 - 31.12.2024	Budjetti 01.01.2025 - 31.12.2025	Budjetti 01.01.2026 - 31.12.2026	Budjetti 01.01.2027 - 31.12.2027	Budjetti 01.01.2028 - 31.12.2028	Budjetti 01.01.2029 - 31.12.2029	Budjetti 01.01.2030 - 31.12.2030	Budjetti 01.01.2031 - 31.12.2031	Budjetti 01.01.2032 - 31.12.2032	Budjetti 01.01.2033 - 31.12.2033
VO-tilojen sisäilmakorjauksien määrärahavaraus	0	0		0	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
VO07-Pienk.			0	17 027	1 440 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 140 000
5001-KAJO			0	0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Kehä; Mr-varaus	0	0		0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
5003.1-KASO KOULUT			0	0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Siv / Koulut ; Mr-varaus	0	0		0	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Siv / Koulut ; Mr-varaus	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003.2-KASO PÄIVÄKODIT			0	0	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000	580 000
Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0	0		0	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000
Siv / Päiväkodit ; Mr-varaus	0	0		0	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000	230 000
5004-KATO			0	0	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Mato; Mr-varaus	0	0		0	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
5005-KATO Kipa			0	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
VO- tilat Keittiöiden ja keittiölaitteiden määrärahavaraus	0	0		0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
5006-KAKU			0	17 027	540 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000
Vapas; Mr-varaus	0	0		0	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000
Lasten kulttuurikeskus															
Toteemin korjaustyöt	Myyrmäki	Myyrmäki		17 027	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä			425 991 120 EUR	114 991 648 EUR	93 140 000 EUR	101 150 000 EUR	118 900 000 EUR	151 900 000 EUR	132 830 000 EUR	83 010 000 EUR	129 700 000 EUR	125 600 000 EUR	124 150 000 EUR	94 500 000 EUR	41 500 000 EUR

8 §

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma 2025-2027

VD/5680/02.01.00.00/2023

Yleinen taloudellinen tilanne

Talouden kehityksen ennakointi on tällä hetkellä haasteellista. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen sivuvaikutukset ovat aiheuttaneet epävarmuutta jo yli vuoden ajan. Merkittävimmin tämä näkyy kiihtyneenä inflaationa ja sen mukanaan tuomana korkojen nousuna. Valtionvarainministeriö ennustaa Suomen talouden kutistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Talouteen vaikuttaa etenkin se, että inflaatio ja nousevat korot painavat yksityistä kulutusta. Kokonaisuudessaan valtionvarainministeriö ei oleta syvää eikä varsinkaan pitkää taantumaa.

Kehys

Kaupunginhallitus on päättänyt 5.6.2023 (§ 16) talousarvion käyttötalouden ja investointien laadintakehyksen vuodelle 2024. Hyväksytyssä kehyksessä kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintakulut ovat 548,1 milj. euroa ja toimintatuotot ovat 33,4 milj. euroa.

Maaliskuussa 2023 saatiin kuntatalouteen uusi palkkaratkaisu ja sen yleiskorotukset on otettu huomioon toimialojen kehyksessä. Ratkaisu sisälsi myös useita paikallisesti sovittavia eriä, joiden määrärahavaraukset on kehysvaiheessa keskitetty kaupunkistrategian ja johdon toimialalle. Sisäisten vuokratulojen ja vuokramenojen muutos on päivitetty kehykseen.

Kehyksessä koko kaupungin toimintakulut nousevat vuoden 2023 käyttösunnitelmasta vuoteen 2024 noin 3,3 prosenttia. Vuonna 2024 toimintakulujen kasvua lisäävät palvelutarpeen kasvun ja yleisen hintatason nousun lisäksi mm. kunta-alan palkkaratkaisu, panostukset strategiaan tavoitteisiin mm. eriarvoistumiskehityksen estämiseen, luku- ja laskutaidon nostamiseen sekä nuoriso- ja maahanmuuttajatyöhön.

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samassa yhteydessä on myös laadittava taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvataan edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen.

Vuoden 2024 talousarviossa kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on kaksi talousarvion sitovuustasoa valtuustoon nähden. Toimialan bruttoyksiköissä (perusopetus, varhaiskasvatus, ruotsinkieliset palvelut) erikseen sitovia eriä ovat toimintakulut (476,8, milj. euroa) ja -tuotot (32,1 milj. euroa). Toimialan nettoyksikössä (lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus, Varia) sitova erä on toimintakate (-74,4 milj. euroa).

Talousarvioesityksessä on otettu huomioon mm. palvelutuotannon kasvu, yksityisen päivähoiton indeksikorotus ja yleiset hinnankorotukset palveluostoihin. Lisäksi on tehty panostuksia koulutukselliseen tasa-arvotyöhön, Tikkurilan osaamiskampukseen, oppimisen tukeen ja oppisopimuskoulutukseen. Osa lisäpanostuksista ja korotuksista päätettiin kehyspäätöksen jälkeen.

Tästä johtuen toimialan talousarvion toimintakulut ylittävät kehysten 4,27 milj. eurolla. Tulot ovat 0,1 milj. euroa kehystä pienemmät.

Toimialan ja palvelualueiden toiminnankuvauksissa on yksityiskohtaisemmin selvitetty keskeisiä tavoitteita, strategian pohjana olevia toimintaympäristön muutoksia, palvelustrategiaa ja -tuotantoa sekä muita taloussuunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

Investoinnit

Irtaimen omaisuuden koko kaupungin määrärahan kehys on 7 milj. euroa vuodelle 2024. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 irtaimen omaisuuden määrärahaesitys on 3 milj. euroa.

Sitovat tavoitteet ja toimialan tulokortti

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain valtuustotasoisien sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa hyväksyttäviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Ehdotukset vuoden 2024 toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi esitetään talousarvion 2024 yhteydessä.

Talousarvioesityksen käsittely

Kasvatuksen ja oppimisen yhteistoimintaryhmän kokouksessa 6.9.2023 käsiteltiin toimialan talousarvioesitys. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsittelyn jälkeen kaupunginjohtajan talousarvioesitys julkaistaan 2.10.2023. Kaupunginvaltuusto päättää talousarviosta 13.11.2023.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- hyväksyä liitteenä oleva esitys kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027,
- hyväksyä kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2023 irtaimen omaisuuden määrärahaesitykseksi 3 milj. euroa,
- hyväksyä liitteenä oleva kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 sitovat tavoitteet,
- hyväksyä liitteenä oleva kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 tulokortti.

Käsittely:

Vasemmistoryhmän Gashaw Bibani sekä keskustaryhmän Eeva Tikkanen esittivät tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 16, joka muotoiltiin virkahenkilöstön toimesta: *"Perusopetuksen palvelualue laatii aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaistarkastelun, joka sisältää laatukriteerit ja kehittämis ehdotukset hinta-arvioineen. Tarkastelun kehittämis ehdotuksilla on tarkoitus taata turvallinen ja laadukas aamu- ja iltapäivätoiminta. Tarkastelu esitetään lautakunnalle viimeistään huhtikuussa 2024 ja sen toimenpideohjeistuksia esitetään vuoden 2025 talousarvioon."*

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Gashaw Bibani esitti vasemmistoryhmän tekstilisäystä liitteen sivulle 25 yhteistyöstä työllistämisen edistämiseksi hyvinvointialueen kanssa, joka muotoiltiin uudelleen virkahenkilöstön toimesta.

"Toisen asteen koulutuksen palvelualue tekee yhteistyötä toimialarajat ylittäen työllistymisen edistämiseksi ottaen huomioon hyvinvointialueen osaamisen kehittämisen tarpeet."

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Minna Räsänen esitti sosiaalidemokraattien ryhmän muutoksen talousarvioliitteen sivulle 13:

"Puuttuva/leikkautuva Kota-raha täydennetään kaupungin budjetista täysmääräisesti."

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Minna Räsänen esitti sosiaalidemokraattien ryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 23:

"Oppimisen tukitoimia kehitetään kunnianhimoisesti ottaen huomioon mahdolliset valtakunnalliset linjaukset."

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Eva Tawasoli esitti vihreiden ryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 16: *"Talousarviovuonna arvioidaan KOT-lastenhoitajien määrän lisäämisen mahdollisuutta 10 hoitajalla."*

Muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Eeva Tikkanen esitti keskustaryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 6, ylimmän kappaleen toiseksi viimeiseksi lauseeksi: *"Tavoitellaan sitä, että Vantaalla opitaan ja opiskellaan liikkuen."*

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Eeva Tikkanen esitti keskustaryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 6 neljänteen kappaleeseen, toiseksi lauseeksi: *"Vahvistetaan lasten ja nuorten digihyvinvointia osallistamalla huoltajia toiminnan suunnitteluun."*

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Eeva Tikkanen esitti keskustaryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 6 neljännen kappaleen loppuun: *"Varmistetaan, että digioppimateriaalien ja oppikirjojen käytön suhteessa säilyy lasten ja nuorten edun mukainen tasapaino. Luodaan vantaalaisen lapsen ja nuoren hyvän koulupäivän palvelulupaus."*

Lautakunta hyväksyi muutokset yksimielisesti.

Eeva Tikkanen esitti keskustaryhmän tekstilisäystä kohtaan talousarvioliitteen sivulle 13 toiseksi viimeisen kappaleen loppuun: *"Esimerkiksi ProKoulu -mallia kehittämällä vahvistamme ennaltaehkäisevästi positiivista ja yhteisöllistä toimintakulttuuria."*

Lautakunta hyväksyi tekstilisäyksen yksimielisesti, mutta ei hyväksy muutosesityksen kustannusvaikutusta.

Eeva Tikkanen esitti lisäksi keskustaryhmän muutoksia päätösesityksen C- ja D-kohtien sitovia tavoitteita ja toimialan tulokorttia koskeviin liitteisiin:

"1. Hyvät asukaslähtöiset palvelut uudeksi tavoitteeksi

5.2. Vantaalaisen lapsen ja nuoren hyvän koulupäivän/päivän palvelulupauksen luominen

Mittari: Palvelulupauksen toteutumisen seuranta

Lähtötaso: Tällainen palvelulupaus puuttuu sekä kaupungin että hyvinvointialueen puolelta.

Yhtymäpinta-yhteistyössä vielä kehitettävää.

Tavoitetaso 2024: Palvelulupaus on luotu, mieluusti yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Palvelulupauksen luomisessa on kuultu lapsia, nuoria, huoltajia ja työntekijöitä.

Riskitekijät: Yhtymäpinta-yhteistyö ei vahvistu. Kaupunki ja hyvinvointialue ovat niin erilliset toimijat, että yhteistä palvelulupausa ei saada luotua tai kaupungin ja hyvinvointialueen luomat erilliset palvelulupaukset jäävät lapsen ja nuoren näkökulmasta liian irrallisiksi.

6.1.

Lukuseula-testi

Tavoitetaso 2024

Lisätään: Luodaan pitemmän aikavälin tavoitteet lukutaidon paranemisessa: mihin mennessä halutaan olla 3. ja 7. luokkalaisten osalta millä tasolla. Ja mahdollisesti siitä, millainen taso halutaan olevan esimerkiksi perusopetuksen päättäneillä.

Funa-testi

Lisätään: Luodaan pitemmän aikavälin tavoitteet lukutaidon paranemisessa: mihin mennessä halutaan olla 3. ja 7. luokkalaisten osalta millä tasolla. Ja siitä, millainen taso halutaan olevan esimerkiksi perusopetuksen päättäneillä.

8.2.

Mittari: Palaute DigiOneen käyttöönotosta lapsilta, nuorilta ja huoltajilta.

Lähtötaso: Palautetta ei ole kerätty.

Tavoitetaso 2024: Kerätään palaute ja tarvittaessa kehitetään järjestelmää ja/tai sen käyttöä palautteen pohjalta.

9.1. Kiusaamista kokeneiden määrä:

Tavoitetaso 2024: Muokataan: School Day -mittauksen tulokset paranevat 4.luokalla 5 % ja 7.luokalla 10 % (Huom. Yläkoulun on otettava kiinni alakoulun tasoa)

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen

29.1. Luodaan palvelualueiden pito- ja vetovoimaohjelmiin hyvän johtamisen ohjelma.

Lähtötaso: Pito- ja vetovoimaohjelmissä hyvän ja riittävän johtamisen merkitys pito- ja vetovoimalle jää liian ohueksi.

Tavoitetaso 2024: Hyvän johtamisen ohjelma on luotu palvelualueittain ja tarvittavat uudet toimenpiteet on otettu käyttöön ml. mahdollisen tarvittavan johtamisresurssin vahvistaminen. Ohjelma ja sen toimeenpano heijastuu myönteisesti työhyvinvoinnin muiden mittareiden tuloksissa.”

Muutokset raukesivat kannattamattomina.

Päätös:

Hyväksyttiin lautakunnan yksimielisesti hyväksymät muutokset puheenjohtajan johdolla.

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja jätti pöytäkirjaan eriävän mielipiteen talousarviokehityksen ylityksen johdosta.

Lisäksi merkittiin, että tämän pykälän jälkeen käsiteltiin pykälä 12.

Liitteet:

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027 (II)
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sitovat tavoitteet vuodelle 2024
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortti vuodelle 2024

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat
- ote kaupunginhallitus ja talousohjaus / Ruusula, Kandolin

Talouspalvelut
- asiakirjat talousohjaukseen

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki 136§

Lisätiedot:

Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen, p. 040 515 8831, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Talouspäällikkö Hanna Litmanen, p. 050 302 5187, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

TALOUSARVIO 2024

**KASVATUKSEN JA OPPIMISEN
LAUTAKUNTA 12.9.2023**

SISÄLLYSLUETTELO

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALAN TALOUSARVIO 2024	3
13 Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä	3
Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset	4
Toimialan keskeiset tavoitteet	5
13 10 KASVATUKSEN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA	8
13 20 JOHTO JA YHTEISET PALVELUT	9
Toiminnan kuvaus	9
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	10
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	11
13 30 PERUSOPETUS	12
Toiminnan kuvaus	13
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	13
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	15
13 50 VARHAISKASVATUS	17
Toiminnan kuvaus	17
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	19
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	19
13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN	21
Toiminnan kuvaus	21
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	22
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	23
137 TOISEN ASTEEN KOULUTUS	25
Toiminnan kuvaus	25
Palvelualueen keskeiset tavoitteet	26
Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	27
94 Irtain omaisuus	29

Vantaan kaupunki

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

09/2023

Kansikuva: Sakari Manninen

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALAN TALOUSARVIO 2024

13 Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä

Määrärahat

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	39 469	37 630	33 274	33 773	34 280	34 794
Toimintakulut	-507 760	-525 714	-552 863	-566 203	-580 358	-594 867
TOIMINTAKATE	-468 290	-488 084	-519 589	-532 430	-546 078	-560 073

Tuloslaskelma (1000e)			
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Toimintatuotot	39 469	37 630	33 274
Myyntituotot	7 542	7 628	7 662
Maksutuotot	12 313	11 579	11 544
Tuet ja avustukset	18 988	18 107	13 820
Muut toimintatuotot	627	316	247
Toimintakulut	-507 760	-525 714	-552 863
Henkilöstökulut	-271 733	-297 241	-306 099
Palvelujen ostot	-103 915	-84 641	-94 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 607	-13 481	-13 250
Avustukset	-18 109	-17 137	-17 330
Muut toimintakulut	-102 397	-113 215	-121 924
TOIMINTAKATE	-468 290	-488 084	-519 589

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta.

Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkiellään suomeksi tai ruotsiksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista. Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialalla keväällä tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esiin nousivat perheiden taloudellisen tilanteen kiristyminen, henkilöstön hyvinvointi, saatavuus ja osaaaminen, maailmanpoliittinen tilanne sekä kouluilla, oppilaitoksissa ja vapaa-ajalla lisääntyneet väkivaltatilanteet. Lisäksi esiin nousivat segregaaation lisääntyminen ja alueiden eriytyminen, maahanmuuttajataustaisten oppijoiden määrän kasvu, hyvinvointialueuudistus ja ekologiset näkökulmat.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2023–2033 mukaan varhaiskasvatusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2033 mennessä 2175 lapsella. Hoitopaikkatarve on 1850 paikkaa 85 prosentin peittävyys mukaan laskettuna. Tämä vastaa noin 11:tä uuden suunnitteluohjeen mukaista päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (860), Tikkurilan (585), Myyrmäen (326) ja Aviapoliksen (242) suuralueilla.

Perusopetusikäisten lasten määrä vähenee Vantaan virallisen väestöennusteen 2023–2033 mukaan vuoteen 2033 mennessä 40 oppilaalla. Alakouluikäisten määrä kasvaa 397 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä vähenee 437 oppilaalla. Kasvualueita ovat Kivistön (652) ja Tikkurilan (266) suuralueet. Muilla suuralueilla peruskouluikäisten lasten määrä vähenee, eniten Aviapoliksen suuralueella (-387).

Vuosina 2024 ja 2025 perusopetusikäisen lasten määrä kasvaa väestöennusteen mukaan yhteensä 119 oppilaalla. Alakouluikäisten määrä vähenee 90 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä kasvaa 209 oppilaalla. Eniten lasten määrä kasvaa Tikkurilan (120), Kivistön (113), ja Myyrmäen (96) suuralueilla ja vähenee Korson (-189), Hakunilan (-33) ja Aviapoliksen (-25) suuralueilla. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä 7–15-vuotiaista on vieraskielisiä 30 prosenttia. Vuoteen 2030 mennessä vieraskielisten 7–15-vuotiaiden osuuden ennustetaan olevan 37 prosenttia. Virallisesta väestöennusteesta puuttuu muun muassa alkuvuoden 2023 muuttovoiton vaikutus sekä valmistavan opetuksen oppilaat. Talousarvio on laadittu 321 perusopetuksen oppilaan kasvulla.

15–17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa Vantaan virallisen väestöennusteen 2023–2033 mukaan vuoteen 2033 mennessä 558 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Kivistön (237) ja Tikkurilan (173) suuralueet. Nuorten määrä vähenee eniten Korson (-25) suuralueella. Vuoteen 2024 mennessä 15–17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa 272 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Korson (55), Myyrmäen (53) sekä Hakunilan (51) suuralueet. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä vieraskielisiä on 16–18-vuotiaista 25 prosenttia ja vuoteen 2030 mennessä 33 prosenttia.

Vuodesta 2022 alkaen Vantaalla on otettu käyttöön uutta ennustemenetelmä ja viime vuodet ovat olleet Vantaan väestönkasvun kannalta hyvin poikkeavia. Tämä vaikuttaa ennusteeseen, koska siinä hyödynnetään aiempien vuosien tietoja. Vuoden 2023 ennuste pyrkii ottamaan nämä muutokset huomioon, joten ennuste saattaa joiltain osin poiketa aiempien vuosien ennusteista. Tämä koskee myös varhaiskasvatus- ja peruskouluikäisiä. Myös kaupunkiympäristön toimialalta vuoden 2023 väestöennusteen laskentaa varten saatu rakentamisennuste poikkesi jonkin verran aiempien vuosien rakentamisennusteesta, mikä vaikuttaa suoraan väestöennusteeseen. Lisäksi ratikkapäätös ei ollut rakentamisennusteen laskentaa tehtäessä tiedossa. Ratikan vaikutukset tulevat näkymään selvemmin ensi vuoden ennusteessa. Toimiala seuraa tiiviisti palveluverkkoon kohdistuvia muutospaineita yhteistyössä kaupunkiympäristön asiantuntijoiden kanssa ja verkon kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyömahdollisuudet muiden toimialojen kanssa.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Yhtenä

tärkeänä tavoitteena on perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattisten taitojen paraneminen. Lisäksi tavoitellaan sitä, että lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat, kiusaaminen ja kouluväkivalta vähenee ja opiskelijoiden hyvinvointi kasvaa. Tavoitteena on myös toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelman laatiminen ja suunnitelman toteuttamisen aloittaminen. Tavoitellaan sitä, että Vantaalla opitaan ja opiskellaan liikkuen. Lapsiystävällinen kunta -työ ja sen arviointi jatkuvat.

Toimialan keskeisiin tavoitteisiin kuuluu monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen (ruotsin kielen) osaamisen parantaminen. Sitä tukemaan laaditaan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ulottuva monikielisten oppijoiden kehittämissuunnitelma, joka sisältää S2 -oppijoiden tarkastelun sekä toimenpiteitä osaamisen ja suomen- ja ruotsin kielen taidon lisäämiseksi. Tämän perusteella ohjataan perheitä oikean oppimäärän valitsemisessa sekä tehdään toimenpiteitä, jotta pystytään osoittamaan oikeanlaista tukea tarvitseville sekä vahvistamaan suomen- tai ruotsinkielen osaamista ja oppimistuloksia kokonaisuutena.

Toimialalla on laadittu yksiköittäin turvallisemman tilan periaatteita ja niiden toteutumiseen edelleen panostetaan kuunnellen lapsia, nuoria ja henkilöstöä. Segregaatiota koskevaa tietopohjaa kehitetään ja tietoa hyödynnetään aiempaa enemmän ja systemaattisemmin resurssoinnin pohjatietona. Segregaatioon liittyviä kysymyksiä pohditaan yhteistyössä toimialarajat ylittäen ja yhteistyössä muiden sidosryhmien, kuten hyvinvointialueen kanssa.

Toimialan tavoitteena on hyödyntää digitaalisia ympäristöjä ja vahvistaa niihin liittyvää osaamista. Vahvistetaan lasten ja nuorten digihyvinvointia osallistamalla huoltajia toiminnan suunnitteluun. Opetusta ja oppimista monipuolisesti tukeva DigiOne-palvelualustaa pilotoidaan ja valmistaudutaan sen käyttöönottoon. Vahvistetaan lasten ja nuorten digihyvinvointia osallistamalla heitä toiminnan suunnitteluun. Tavoitteena on jatkaa sujuvan yhteistyön rakentamista hyvinvointialueen kanssa, jotta organisaatioilla on yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset opiskeluhuollon toteutuksessa ja laajemminkin työssä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisessä. Varmistetaan, että digioppimateriaalien ja oppikirjojen käytön suhteessa säilyy lasten ja nuorten edun mukainen tasapaino. Luodaan vantaalaisen lapsen ja nuoren hyvän koulupäivän palvelulupaus.

Toimialan sukupuolitietoisen budjetoinnin kehittämiskohteena jatkuu oppimisen ja opiskelun tuen sekä kasvun ja kehityksen tuen palvelut. Kehittämiskohde on valittu

kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Toimialan tuen kehittämisryhmässä lapsen tukeen liittyviä tilastoja on tarkasteltu sukupuolten näkökulmasta. Toimialalla on myös tunnistettu poikien ylliedustus uhka- ja väkivaltatilanteissa sekä kiinnipitotilanteissa. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on otettu käyttöön ProVaka/Prokoulu -toimintamallit, joilla vahvistetaan varhaista ja vaikuttavaa tukea käyttäytymisen haasteisiin liittyen. Lisäksi toimialalla vahvistetaan henkilöstön osaamista sekä yhteistyötä hyvinvointialueen ja viranomaisten kanssa kunniaan liittyvän väkivallan vastaisessa työssä.

Toimialalla vahvistetaan edelleen henkilöstön pito- ja vetovoimaa. Erityistä huomioita kiinnitetään hyvään johtamiseen, arjen työn sujuvuuteen, henkilöstön hyvinvointiin ja toimiviin työyhteisöihin sekä hyvistä suorituksista palkitsemiseen. Henkilöstöä kuullaan tässä kehittämistyössä.

13 10 KASVATUKSEN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

Määrärahat

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintakulut	-101	-90	-100	- 103	- 105	- 108
TOIMINTAKATE	-101	-90	-100	- 103	- 105	- 108

Tuloslaskelma (1000e)			
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Toimintakulut	-101	-90	-100
Henkilöstökulut	-83	-73	-81
Palvelujen ostot	-17	-16	-19
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-0	-1	0
Muut toimintakulut	-1		-1
TOIMINTAKATE	-101	-90	-100

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Määrärahat sisältävät kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menot.

13 20 JOHTO JA YHTEISET PALVELUT

Määrärahat

Johto ja yhteiset palvelut	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	798	400	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 592	-5 873	-5 840	-5 986	-6 135	-6 289
TOIMINTAKATE	-8 795	-5 473	-5 840	-5 986	-6 135	-6 289

Tuloslaskelma (1000e)			
Johto ja yhteiset palvelut	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Toimintatuotot	798	400	0
Myyntituotot	1		
Maksutuotot	26	0	0
Tuet ja avustukset	769	400	0
Muut toimintatuotot	1		
Toimintakulut	-9 592	-5 873	-5 840
Henkilöstökulut	-7 692	-3 704	-3 716
Palvelujen ostot	-1 162	-1 283	-1 216
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	282	-103	-103
Avustukset	-152	-160	-186
Muut toimintakulut	-868	-622	-618
TOIMINTAKATE	-8 795	-5 473	-5 840

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja yhteiset palvelut. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluu myös kaupunkitasoinen osaa-miskampushanke.

Yhteiset palvelut huolehtivat keskitetyistä viestintä-, talous-, ja laki- ja valmistelupalveluista sekä suunnittelusta ja kehittämisestä. Yhteisiin palveluihin kuuluvat myös hyvinvoinnin edistämisen, opiskeluhuollon koordinaatiotehtävät ja UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -työhön liittyvien toimenpiteiden edistäminen. Lisäksi yhteiset palvelut koordinoi koulukuljetuksiin ja kalustonkunnostukseen liittyvät asiat. Av-palvelu ja av-huolto järjestetään jatkossa yhteistyössä Vantaan ammattiopisto Varian kanssa opiskelijatyönä.

Yhteisten palvelujen vastuualueelle kuuluvat toimialan strategian valmistelu, tietojohdamisen keskeiset toimet (tilastointi, tietojen hallinta, tietojen visualisointi, tiedolla johtaminen) ja tieto- ja viestintätekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa painostetaan toimialan erityispiirteet huomioivaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä tietohallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Yhteisten palveluiden tavoitteena on kehittää toimialan yhteisiä työprosesseja edelleen sujuvammiksi. Tiedolla johtamisen kehittämistä jatketaan datavision mukaisesti. Tieto- ja viestintäteknologiaa kehitetään digivision tavoitteiden mukaisesti. Datavisio ohjaa toimialan tietojohdamisen kehittämistä asetettujen tavoitteiden suuntaan. Digivisio puolestaan ohjaa toimialan tieto- ja viestintäteknologista kehittämistä. Digivisiota on konkretisoitu digiohjelmassa, jossa määritellään toimialan tvt-kehittäminen.

Yhteisten palveluiden tavoitteena on tukea DigiOnen käyttöönottoa ja varmistaa toiminnanmuutoksen toteutuminen suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa sekä hallinnossa yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Digione-palvelun käyttöönotto etenee rinnakkain hankkeen viimeisen vaiheen läpiviennin kanssa. Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän (Vasa) kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu, ja varhaiskasvatuksen prosessien sujuvoittaminen etenee.

Kaupunkitasoisessa Tikkurilan osaamiskampushankkeessa kehitetään yhdessä uusia toimintamalleja ja palveluja tukemaan osaamistason nousua sekä työpaikkojen ja työvoiman kohtaamista. Kampushankkeessa rakennetaan yritysten kannalta houkuttelevaa toimintaympäristöä sekä viihtyisää, urbaania kaupunkiympäristöä kestävyiden, osallisuuden ja yhteistyön periaatteiden mukaisesti.

Palveluverkkosuunnittelussa tavoitteena on turvalliset sekä oppimista ja hyvinvointia tukevat oppimisympäristöt. Edistetään päiväkotien kesäviilennystä aktiivisesti yhteistyössä kaupunkitoimiympäristön toimialan kanssa.

Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut tarjoaa asukkaille ja kaupungin muille sidosryhmille tietoa kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluista, päätöksistä ja niiden vaikutuksista sekä näihin liittyvistä osallistumismahdollisuuksista. Edistetään

avointa vuorovaikutusta ja vuoropuhelua kodin ja koulun välillä. Tämä vahvistaa perheiden ja koulun välistä yhteyttä, parantaa oppilaiden kokonaisvaltaista oppimista ja lisää heidän hyvinvointiaan. Kiinnitetään erityistä huomiota maahanmuuttajaperheiden osallisuuden edistämiseen kouluyhteistyöhön. Lapsille ja nuorille tarjotaan tapoja osallistua ja vaikuttaa. Lasten ja nuorten osallisuuden eri ulottuvuuksia vahvistetaan, ja parannetaan näin lasten ja nuorten hyvinvointia, yhteisöllisyyden kokemuksia ja vaikuttamisen taitoja. Lisäksi lasten ja nuorten sekä päättäjien välistä dialogia ja aitoa vuoropuhelua lisätään. Osallisuuden työkaluina toimivat jokapäiväinen arjen osallisuus kouluissa ja oppilaitoksissa (muun muassa oppilasagentit, välkkärit, tukioppilaat, verso -sovittelijat, tuutorit sekä luokkaneuvostot ja -kokoukset), dialogisuuden ja vuoropuhelun mallien kehittäminen, yhteisöllisyyden vahvistaminen koulun sisällä ja alueellisesti sekä kaupunkitasoinen vaikuttamisen malli Vaikuttajapäivässä. Vaikuttajapäivää toteutetaan pitkäjänteisen suunnitelman mukaan ja sen sisällöt liitetään tiiviisti kaupunkitasoiseen osallistuvaan budjetointiin. Oppilas- ja opiskelijakuntatoimintaa kehitetään niin, että toiminta tavoittaa kaikki, myös tukea tarvitsevat. Kehitetään myös oppilas- ja opiskelijakuntien sekä nuorisovaltuuston väliseen yhteistyöhön uusia malleja niin, että lasten ja nuorten ääni kuuluu yhä vahvemmin heitä koskevissa asioissa. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut koordinoi, kehittää, suunnittelee ja toteuttaa toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhdessä johdon ja asiantuntijoiden kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Opiskeluhuollon palveluissa kehitetään yhteistyötä ja opiskeluhuollon lakisääteisiä rakenteita hyvinvointialueen kanssa. Uudet koulutuksen ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2023 alkaen ja niiden toteutusta seurataan. Vuonna 2023 perustetun hyvinvoinnin ja opiskeluhuollon tiimin toimintaa kehitetään muun muassa laatimalla toimintasuunnitelma ja ottamalla se käyttöön.

Kiusaamisen ja kouluväkivallan ehkäisyn ja puuttumisen tavoitteina ovat Aseman lasten kehittämän K-0-toimintamallin käyttöönotto ja yhteistyön käynnistäminen ja kehittäminen. Kaupungin omia työntekijöitä, esimerkiksi opettajia ja nuorisotyöntekijöitä, koulutetaan K-0-sovittelijoiksi. Lisäksi muodostetaan kiusaamiseen puuttumisen moniammatillinen ryhmä, jossa on edustajia Vantaalta ja hyvinvointialueelta. Ryhmän tavoitteena on miettiä keinoja vaativien kiusaamistapauksien selvittelyyn.

Koulujen kiusaamiseen puuttumisen tiimien työtä tuetaan ja kehitetään yhdessä kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntijan kanssa.

Tikkurilan osaamiskampus Hankkeessa jatketaan sekä kampusympäristön suunnittelua että kampuksen palvelukokonaisuuden yhteiskehittämistä. Työ jatkuu mm. kampuksen koulutusyhteistyön toimintamallin ja kokonaisuuteen liittyvien palvelumallien ympärillä. Myös digitaalisen alustan esiselvitystyö jatkuu vuoden 2024 puolella. Kumppanuuksia koulutuksentarjoajien kanssa pyritään edelleen vahvistamaan. Kampuksen palvelukokonaisuutta yhteiskehitetään tiiviisti TE2024 uudistuksen rinnalla siten, että palveluista muodostuu toisiaan tukeva, elinvoimaa rakentava kokonaisuus. Tikkurilan osaamiskampuksen katujen ja puistoalueiden rakentaminen alkaa vuoden 2024 aikana ja rakennushankkeiden kilpailutukset lähtevät liikkeelle. Kilpailuissa ja tontinluovutuksessa varmistetaan, että rakennushankkeet toteuttavat kampuksen visiota esimerkiksi kestävyiden ja yhteiskäyttöisyyden osalta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP2022	KS 2023	TA 2024
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,5 %	---	0,6 %	0,6 %

13 30 PERUSOPETUS

Määrärahat

Perusopetus	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	18 297	18 143	18 390	18 666	18 946	19 230
Toimintakulut	-222 431	-232 403	-243 168	-249 247	-255 478	-261 865
TOIMINTAKATE	-204 135	-214 260	-224 778	-230 581	-236 533	-242 635

Tuloslaskelma (1000e)			
Perusopetus	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Toimintatuotot	18 297	18 143	18 390

Myyntituotot	5 736	5 707	5 707
Maksutuotot	1	0	0
Tuet ja avustukset	12 262	12 298	12 545
Muut toimintatuotot	298	138	138
Toimintakulut	-222 431	-232 403	-243 168
Henkilöstökulut	-123 731	-135 246	-138 154
Palvelujen ostot	-39 183	-34 609	-38 512
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 031	-5 634	-5 708
Avustukset	-2 212	-2 092	-2 092
Muut toimintakulut	-50 274	-54 823	-58 703
TOIMINTAKATE	-204 135	-214 260	-224 778

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen tehtävä on järjestää opetussuunnitelman mukaista laadukasta perusopetusta sekä tarjota oikea-aikainen kolmiportainen tuki jokaiselle oppilaalle. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Kolmiportaista tukea järjestetään jokaisessa 41 peruskoulussa. Vaativan tuen palveluista etappi- ja pajatoiminta järjestetään alueellisesti neljällä alueella, vammaisopetusta ja poliklinistä opetusta järjestetään keskitettynä palveluna. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin.

Peruskoulussa oppilailla on mahdollisuus painottaa työelämäpainotteista opiskelua vuosiluokilla 8–9 (Teppo-toiminta). Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta (267 lasta kesäkuussa 2023) sekä vuosiluokkien 1.-2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta (n. 2600 lasta elokuussa 2023), jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 29,4 %. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä (480 oppilasta korkeimmillaan vuonna 2023).

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen keskeisinä tavoitteina on laadukkaan ja alueellisesti yhdenvertaisen perusopetuksen toteuttaminen sekä perusopetuksen kaupunkistrategiaan pohjautuvien tavoitteiden edistäminen. Oppimisen kannalta keskeisimmät tavoitteet

liittyvät lukutaidon ja matemaattisen osaamisen parantamiseen sekä riittävän ja oikea-aikaisen tuen saamiseen. Hyvinvoinnin kannalta keskeisimmät tavoitteet liittyvät tunne- ja vuorovaikutustaitojen lisäämiseen ja kiusaamisen ja kouluväkivallan vähentämiseen sekä oppilaiden hyvinvoinnin lisäämiseen. Tässä merkittävässä roolissa on moniammatillisen yhteistyön lisääminen, lasten ja nuorten hoitopolkujen sujuvuus ja hyvä johtaminen. Vahvistetaan yhteisten periaatteiden ja yhteisen johtamisen rakenteita kaikilla esimiestasoilla. Tavoitteena on vapauttaa resursseja yhteisöllisen hyvinvoinnin toteuttamiseen. Henkilöstön osaamista vahvistetaan yhteisellä kouluttautumisella.

Iltapäiväkerhojen laatua ja toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarvio sisältää täysimääräisenä oppilasmäärän kasvun, 321 oppilasta, sekä vuoden 2023 lisätalousarviossa lisätyt vammaisopetuksen ryhmät. 1.8.2023 lisättiin resurssia alkuopetuksen äidinkielen ja matematiikan opetukseen sekä erityisopetukseen. Tästä tulee talousarviossa huomioida v. 2024 kevätlukukauden osuus: äidinkielen ja matematiikan opetus 0,44M€ (vuositaso 0,72M€) ja erityisopetus 1,33M€ (vuositaso 2,2 M€).

Erilaista tukea tarvitsevien sekä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kasvu on suhteellisesti suurempaa kuin muu oppilasmäärän kasvu. Palveluverkon suunnittelussa tulee huomioida, että kaikki erityisryhmät tarvitsevat enemmän neliöitä kuin normaaliyleisopetus. Tämä haastaa palveluverkon suunnittelua. Koulujen tilat ovat täynnä.

Viimeisen kolmen vuoden aikana valtio on rahoittanut lukuisia kehittämishankkeita. Näköpiirissä on, että kehittämistoimintaan ei tulla suuntaamaan rahaa samalla tavoin. Keskeisten hankkeiden tulomenetys on noin miljoona euroa. Valtion koulutuksellisen tasa-arvon eli ns. KOTA-raha (v. 2023 6,9 M€ Vantaalla) tullaan vakinaistamaan, mutta taso tulee olemaan alhaisempi eikä lopullista tasoa tiedetä. Sitouttavan kouluyhteisön hankeraha (0,5M€) poistuu, mutta tästä arviolta 0,4M€ siirtyy valtionosuuksiin. Puuttuva/leikkautuva Kota-raha täydennetään kaupungin budjetista täysmääräisesti.

Turvallisuuden ja terveellisuuden (fyysinen, psyykkinen ja henkinen) huomioiminen toimintakulttuurissa niin kaupunki- kuin yksikkötasolla on erityisen tärkeää. Perusopetuksessa kehitetään turvallisuuden ja terveellisuuden toimintakulttuuria sekä tuetaan toimenpiteitä kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi. Koko henkilöstön turvallisuusosaamisesta huolehditaan lukuvuosittain johtamisrakenteen, perehdytyksen, koulutusten, uusien toimintatapojen sekä hyvien käytäntöjen kehittämisellä. OKM:n rahoittamassa Yhteinen turvaverkko-hankkeessa (1.8.23-31.12.24) kehitetään ennaltaehkäisevää toimintaa yhteistyössä Vantaan kaupungin eri toimijoiden, hyvinvointialueen sekä poliisin kanssa yhteisiä ohjeistuksia, toimintatapoja sekä prosessikuvauksia arjen turvallisuuden poikkeamatilanteiden varalle.

Oppilashuollon siirryttyä hyvinvointialueelle on edelleen käynnissä yhteistyörakenteiden vakinaistaminen hyvälle ja toimivalle tasolle. Siksi kaupungin sisällä on tärkeää kehittää avustavan henkilöstön (koulunkäynninohjaajat sekä oppilashoitajat)

sekä kouluvalmentajien (hanke lv 2023-24) ja koulun nuorisotyöntekijöiden yhteistyötä.

Perusopetuksessa käytetään lukutaitoa ja matemaattista ajattelua kartoittavia seuloja 2./ 3. ja 7. luokalla. Erityisesti muun kuin suomenkielisten lasten lukutaito on heikkoa ja tähän halutaan panostaa toimialan palvelualueiden yhteisellä lukutaidon kehittämiseen tähtäävällä toimintaohjelmalla. Esimerkiksi ProKoulu -mallia kehittämällä vahvistamme ennaltaehkäisevästi positiivista ja yhteisöllistä toimintakulttuuria.

Talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin.

Perusopetuksen palvelualue laatii aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaistarkastelun, joka sisältää laatukriteerit ja kehittämisohdotukset hinta-arvioineen. Tarkastelun kehittämisohdotuksilla on tarkoitus taata turvallinen ja laadukas aamu- ja iltapäivätoiminta. Tarkastelu esitetään lautakunnalle viimeistään huhtikuussa 2024 ja sen toimenpideohjeistuksia esitetään vuoden 2025 talousarvioon.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP2022	KS 2023	TA 2024
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 400	23 782	23 771	24 092
Käyttömenot euroa/oppilas	9 172	9 353	9 775	10 089
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	52 %	54 %	56 %	56 %
Huoneistoneliöt/oppilas **	10,2	10,0	10,1	10,1
Keskimääräinen ryhmäkokoo, 1-9 luokat	15,9	15,9	15,9	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99,4 %	100 %	100 %
Iltaapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 615	2 650	2 550	2 675
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	39 %	37 %	37 %	26 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	200	190	210	200

* luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa

**Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhuollon tiloja

13 50 VARHAISKASVATUS

Määrärahat

Varhaiskasvatus	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	16 341	16 573	13 131	13 328	13 528	13 731
Toimintakulut	-192 707	-199 220	-212 957	-217 799	-223 244	-228 825
TOIMINTAKATE	-176 366	-182 646	-199 826	-204 471	-209 716	-215 094

Tuloslaskelma (1000e)			
Varhaiskasvatus	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Toimintatuotot	16 341	16 573	13 131
Myyntituotot	1 008	1 401	1 436
Maksutuotot	11 867	11 083	11 083
Tuet ja avustukset	3 441	4 041	564
Muut toimintatuotot	25	48	48
Toimintakulut	-192 707	-199 220	-212 957
Henkilöstökulut	-89 935	-106 632	-110 140
Palvelujen ostot	-54 214	-39 612	-45 610
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 092	-1 253	-1 305
Avustukset	-15 626	-14 852	-15 002
Muut toimintakulut	-31 840	-36 870	-40 900
TOIMINTAKATE	-176 366	-182 646	-199 826

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuudessa on edelleen merkittäviä haasteita. Erityisesti opettajien ja erityisopettajien saatavuus on huomattavan vaikeaa. Myös johtajien saatavuus on heikentynyt. Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen

toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuutta nostetaan eläköityvien ja irtisanoutuvien lastenhoitajien myötä. Sosionomien osuutta lisätään myös uusien yksiköiden henkilöstörakenteen myötä.

Perhevapaaauudistuksen vuoksi varhaiskasvatuspalveluihin voidaan tulla jo aikaisemmin, jolloin varhaiskasvatusikäisten määrä kasvaa äkillisesti 152 lapsella. Aikaisemmin varhaiskasvatusikäisiä ovat olleet 10 kk–6 v. lapset, perhevapaaauudistuksen jälkeen 9 kk–6 v. lapset.

Väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäisen väestön määrä kasvaa vuonna 2024 edellä mainitun lisäksi 125 lapsella, eli kasvua on yhteensä 277 lasta. Kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 296. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2023 alussa 33,5 prosenttia. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan edelleen uusilla toiminnallisuuksilla.

1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa jatketaan. Lakiuudistus vahvistaa lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmiportaisuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutos edellyttää tuen henkilöstön lisäystä ja koulutusta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen tukemista lakimuutoksessa. Vuonna 2024 talousarvioon lisäys toimintakuluihin on 1,2 milj. euroa.

Vantaa on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Kokeilu kestää 31.5.2024 asti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Henkilöstön saatavuusohjelman toimenpiteiden toteuttamista jatketaan palvelualueella.
- Varhaiskasvatuksen johtamisella vahvistetaan työhyvinvointia ja työn merkityksellisyyttä.
- Pedagogiikan johtamisessa hyödynnetään arviointitietoa ja arvioinnin työkaluja.
- Toteutetaan laadukasta kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukea sekä tehdään yhteistyötä huoltajien sekä lapsi- ja perhepalvelujen kanssa.
- Vahvistetaan positiivista vuorovaikutusta sekä tunne- ja kaveritaitoja.
- Johdetaan digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista.
- Henkilöstön työolosuhteita ja työhyvinvointia kehitetään
- Arvioidaan KOT-lastenhoitajien määrän lisäämisen mahdollisuutta.
- Kehitetään lukuinnostusta ja tuetaan suomen kielen varhaista oppimista

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2024 toiminta käynnistyy neljässä uudessa kunnallisessa päiväkodissa, jotka ovat Ruusupuun päiväkotikivistössä, Kelokuusen päiväkotimyyrmäessä, Korsoson päiväkotikorsossa sekä Latupuiston päiväkotihakunilassa. Näistä kolmen päiväkodin oli tarkoitus aloittaa jo vuonna 2023, mutta valmistuminen siirtyi. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotijä perhepäiväkotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 619, joista uusia on 394. Palvelutuotannon kasvun vaikutus määrärahoihin on 3,1 milj. euroa.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen tasa-arvoa (ns. KOTA-raha) edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2023–2024 (0,5 milj. euroa). Lisäksi valtion erityisavustuksilla kehitetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa, laadun arviointia ja digipedagogiikan ohjelman jalkauttamista. Talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP2022	KS 2023	TA 2024
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 522	10 800**)	10 719	10 855
Yksityinen varhaiskasvatus	2 047	2 200**)	2 280	2 440
Kerhotoiminta	206	200**)	226	200
Kotihoidon tuki	3 021	3 000**)	3 082	2 800
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *)	79,7 %	83 % **)	83,7 %	83,5 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	16,3 %	17% **)	17,5 %	18,4 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	10,3 %	12 % **)	10,3 %	12,0 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	11 524	11900 **)	12 057	12 981

*) suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä

***) Arvio vuoden 2022 keskiarvosta järjestelmävaihdoksesta johtuen.

13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

Määrärahat

Svenskspråkiga servicen	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	540	589	597	606	615	624
Toimintakulut	-13 735	-14 626	-15 237	-15 618	-16 008	-16 409
TOIMINTAKATE	-13 195	-14 038	-14 640	-15 012	-15 394	-15 785

Tuloslaskelma (1000e)			
Svenskspråkiga servicen	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Toimintatuotot	540	589	597
Myyntituotot		25	25
Maksutuotot	375	496	461
Tuet ja avustukset	141	67	110
Muut toimintatuotot	24	1	1
Toimintakulut	-13 735	-14 626	-15 237
Henkilöstökulut	-8 197	-8 564	-9 013
Palvelujen ostot	-1 951	-1 958	-1 998
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-254	-411	-437
Avustukset	-14	-0	-0
Muut toimintakulut	-3 319	-3 692	-3 788
TOIMINTAKATE	-13 195	-14 038	-14 640

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi

palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatusikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseteleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkoteja on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Timotej daghem ja Trollebo daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua (luokat 1–6): Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (luokat 7–9) on yksi, Helsinge skola, ja lukioita yksi, Helsinge gymnasium.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionskolan. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammatilaitos Prakticum. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää Prakticumia, jossa myös Svenska produktionskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä. Toimimalla aktiivisesti Prakticumin hallituksessa pyritään parantamaan opiston toimintaedellytyksiä ja koulutustarjontaa, jotta myös yhä useampi vantaalainen ruotsinkielinen nuori löytäisi opiskelupaikan sieltä.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUV) on keskeinen osa oppivelvollisuuden laajentamista. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta järjestää ammatillinen oppilaitos Prakticum yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Vantaan kaupunki kuuluu myös kuntayhtymään, joka ylläpitää Västra Nylands folkhögskola -nimistä kansanopistoa. Opisto tarjoaa lyhytkursseja, yksivuotisia jatko-opintoihin ja työelämään valmistavia opintoja sekä opistovuoden oppivelvollisille, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin

ruotsinkielisiä asukkaita sukupuolesta ja asuinalueesta riippumatta. Kun palvelualueelle luotiin toiminnan strategiset toimenpiteet, asiakkaiden toiveet otettiin huomioon eri tavoin.

Palvelualueen strategiset painopisteet ovat seuraavat: toimimme yhdessä hyvinvoinnin edistämiseksi, mahdollistamme jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa, edistämme oppimista vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta ja tuemme lasten ja nuorten kielellistä kehitystä.

Painopiste vaihtelee lukuvuosittain. Lukuvuoden 2023–2024 painopiste on lasten ja nuorten kielellinen kehitys, johon sisältyy mm. S2-opetus (ruotsi toisena kielenä) sekä nuorisotyön kehittäminen. Lukuvuonna 2024–2025 painopiste on oppimisen edistäminen vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta. Strategisten painopisteiden toteutumista ja toiminnan kehittämistä seurataan palvelualueella säännöllisesti henkilökuntakyselyllä. Oppimisen tukitoimia kehitetään kunnianhimoisesti ottaen huomioon mahdolliset valtakunnalliset linjaukset.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaikki Vantaan peruskoulut ottavat oppimisen ja koulutuksen digitaalisen palvelualueen DigiOnen käyttöön syksyllä 2024. Uuden järjestelmän käyttöönotto merkitsee sekä toiminnan muutoksia että uusien järjestelmien käytön oppimista niin kouluissa kuin hallinnossa.

Ruotsinkieliset peruskoulut ovat mukana valtakunnallisessa SKY-hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja sekä luoda myönteistä, kouluun kiinnittymistä tukevaa toimintakulttuuria. Tämän takia suunnitelmissa on lisätä tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppitunteja ruotsinkielisessä perusopetuksessa. Oppilaiden hyvinvoinnin seuraamiseen otetaan käyttöön School Day -ohjelma.

Valtuustostrategiassa tavoitteena on perusopetuksen oppilaiden oppimistulosten parantaminen erityisesti lukutaidossa ja matematiikassa. Lisäpanostus perusopetuksen oppimistulosten parantamiseen on yhden äidinkielen ja yhden matematiikan oppitunnin lisääminen tuntijakoon ensimmäiselle ja toiselle vuosiluokalle lukuvuodesta 2023–2024 lähtien. Uusia seuloja on otettu käyttöön mittaamaan 2./3. ja 7. luokkien luku- ja matemaattisia taitoja.

Helsingin kaupungin kanssa on solmittu uusi sopimus koskien vammaisopetusta. Palvelualueella on aiempaa suurempi vastuu itse järjestää opetusta vaativan erityisen tuen lapsille. Tämä vaatii lisäresursseja ruotsinkieliseen perusopetukseen sekä varhaiskasvatukseen.

Kaksikielisyysohjelma uusittiin vuoden 2022 alussa niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutetaan neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain. Palvelualue koordinoi kaksikielisyysohjelman tavoitteiden toteutumista. Mittareita on kehitetty vuonna 2023, mikä edistää tavoitteiden seuranta.

Mårtensdals bildningsrum -hankkeen päiväkotit valmistuu vuonna 2024. Koulun peruskorjaus jatkuu.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP2022	KS 2023	TA 2024
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	301	300 **)	300	300
Lapsia esiopetuksessa	80	64	75	68
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	722	721	722	710
Käyttömenot euroa/ oppilas	10 799	11 021	11 754	
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	53 %	58 %	58 %	
Huoneistoniöt/ oppilas	13,7	13,7	13,7	13,9
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat	15,7	15,7	15,7	15,4
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %	100 %
Ilta- ja viikotöihin otettujen oppilaiden kokonaismäärä	125	128	145	125
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	155	158	160	162
Käyttömenot euroa/ opiskelija	8 410	8 337	8 858	
Huoneistoniöt/ lukio-opiskelija	8,4	8,2	8,1	8

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja

**) Arvio vuoden 2022 keskiarvosta järjestelmävaihdoksesta johtuen.

137 TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Määrärahat

Toisen asteen koulutus (netto)	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	3 495	1 926	1 157	1 174	1 192	1 210
Toimintakulut	-69 194	-73 412	-75 562	-77 451	-79 387	-81 372
TOIMINTAKATE	-65 699	-71 486	-74 405	-76 277	-78 195	-80 162

Tuloslaskelma (1000e)			
Toisen asteen koulutus (netto)	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Talousarvio 2024
Toimintatuotot	3 495	1 926	1 157
Myyntituotot	797	495	494
Maksutuotot	43		
Tuet ja avustukset	2 376	1 302	603
Muut toimintatuotot	278	129	60
Toimintakulut	-69 194	-73 412	-75 562
Henkilöstökulut	-42 094	-42 931	-44 996
Palvelujen ostot	-7 388	-7 163	-6 905
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 513	-6 079	-5 696
Avustukset	-106	-33	-50
Muut toimintakulut	-16 094	-17 207	-17 915
TOIMINTAKATE	-65 699	-71 486	-74 405

Toiminnan kuvaus

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota, kaksi aikuislukiota sekä Vantaan ammattiopisto Varia. Toisen asteen koulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin.

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Luki-ossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen

tehtäväalueen menoihin sisältyy lukioden lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Variassa järjestetään ammatillista koulutusta nuorille, aikuisille ja organisaatioille useilla eri aloilla. Koulutustarjonta sisältää muun muassa perustutkintoja, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, oppisopimuskoulutusta, työvoimakoulutusta sekä korttikoulutuksia. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) järjestetään hallinnollisesti ammattiopisto Variassa.

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa lisäksi toisen asteen palveluverkon kehittämisestä, oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluyhteistyöstä sekä oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen.

Toisen asteen koulutuksen palvelualue tekee yhteistyötä toimialarajat ylittäen työllistymisen edistämiseksi ottaen huomioon hyvinvointialueen osaamisen kehittämisen tarpeet.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2024 toisen asteen koulutuksen palvelualueen keskeisinä tavoitteina ovat joustavien oppimisen polkujen kehittäminen, oppimisen tuen kehittäminen huomioiden erityisesti monikielisten opiskelijoiden tuen tarpeet sekä opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen. Samalla edistetään moniammatillista yhteistyötä ja koulutusta koulupudokkaiden tukemiseksi, laajennetaan työnohjaajien osaamista oppilaiden elämänhallinnan taitojen tukemiseen.

Lukioiden ja Varian opiskelijoille kehitetään uusia joustavia opintopolkuja strategialähtöisen palvelumuotoilun eli opiskelijälähtöisen kehittämisen kautta. Tavoitteena on, että opiskelijan on mahdollista hyödyntää opetustarjontaa oppilaitosrajat ylittäen ja saada siten vahvempi pohja työelämäänsä sekä jatko-opintoihin.

Oppimisen tukitoimia kehitetään ottaen huomioon mahdolliset valtakunnalliset linjaukset sekä käytettävissä olevat resurssit. Kieli- ja kulttuuritietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista. Oppimisen tuen kehittämistoimien tueksi kootaan segregaatiotietoja. Resurssien jakamisessa huomioidaan monikielisten opiskelijoiden määrä.

Opiskelijoiden hyvinvointia vahvistetaan kiinnittämällä huomiota yhteisölliseen hyvinvointityöhön, arjen kohtaamisiin sekä oppilaitosten arjessa tapahtuvaan vuorovaikutukseen. Opiskelijoiden osallisuutta vahvistetaan kehittämällä opiskelijakuntatoimintaa huomioiden oppilaitosten erityispiirteet.

Edistetään moniammatillista yhteistyötä ja koulutusta koulupudokkaiden tukemiseksi, laajennetaan työnohjaajien osaamista opiskelijoiden elämänhallinnan taitojen tukemiseen ja mahdollistetaan yhdessä sidosryhmien kanssa nopea hoitoon pääsy, kun oppilaan terveydelliset syyt muodostavat haasteen oppimiselle tai opiskelulle.

Yhdessä elinkeinopalveluiden kanssa tavoitteena on saada osaamispalveluita tarvitsevat asiakkaat pikaisesti koulutuksen pariin, jotta sitä kautta heille löytyy väylä työhön. Elinkeinopalveluiden, Varian ja työllisyyspalveluiden yhteistyönä tehdään ennakointityötä yritysten ja julkisen sektorin työnantajien tarpeista ja varmistetaan siten entistä sujuvammat polut työelämään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toisen asteen koulutuksen palveluverkon kehittämistä pyritään edistämään aikataulun mukaisesti. Vehkalan rakentaminen ajoittuu vuosille 2023–2025, Aviapoliksen lukion rakentaminen käynnistyy ja Tikkurilan osaamiskampuksen suunnittelu jatkuu. Lisäksi pyritään ottamaan käyttöön väliaikaisia toimitiloja, jotta lukioden aloituspaikkoja voidaan lisätä tarveperusteisesti ennen Aviapoliksen lukion ja Tikkurilan osaamiskampuksen uudisrakennusten valmistumista.

Toisen asteen koulutuksen vision ja strategisten painopisteiden mukaan mahdollistetaan joustavat opintopolut toisella asteella yli oppilaitosrajojen.

TE-palvelut siirtyvät kaupungin vastuulle 1.1.2025. Variassa valmistaudutaan muutokseen vuoden 2024 aikana yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa.

Useiden alojen akuutti työvoimapula edellyttää uudenlaisia koulutusratkaisuja. Esimerkiksi työperäinen maahanmuutto vaatii uudenlaisia koulutusmalleja, yhteistyötä maahanmuuttajien osaamiskeskuksen kanssa sekä henkilöstöltä muun muassa kieli- ja kulttuuritietoista osaamista. Vastavuoroinen yhteistyötä yritysten kanssa vahvistetaan, jotta oppi- sekä koulutussopimuspaikkoja saadaan lisättyä.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP2022	KS 2023	TA 2024
Lukiokoulutus				
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 658	3 712	3 691	3 792
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	732	742	738	758
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	242	237	250	250
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	2,18 %	6,80 %	4,5 %	4,5 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	83,1 %	88,0 %	88,0 %	90,0 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,35	1,34	1,36	1,36
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	7 086	7 615	8 293	8 560
Huoneistonestiöt/opiskelija (päivälukiot)	7,5	7,3	7,4	7,3
Ammatillinen opetus				
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	37 %	35 %	41 %	40 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	10 425	11 540	11 584	11 706
Huoneistonestiöt/opiskelijavuosi	13,5	13,8	13,5	13,3
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa			8 %	8 %

94 Irtain omaisuus

	Tilinpäätös 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Irtain omaisuus	3 004	3 000	3 000	3 250	3 000	3 000

Toimialan irtaimistohankinnat ovat uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai tilamuutostoihin liittyviä kalustohankintoja. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden AV-laitteistoja, yksittäisiä konehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Ensi vuoden isoimpia kalustettavia kohteita ovat Mårtensdals utbildningsrum, Jokiniemen koulu sekä Latupuiston, Ruusupuun ja Korson päiväkodit.

Kasvatus ja oppiminen

Toimialan tavoitteet

Tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Riskitekijät
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki					
Hyvät asukaslähtöiset palvelut					
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintas suunnitelmien ja sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintas suunnitelmista tai -sopimuksista , yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu	Kaikki yhdyspintas suunnitelmat tai -sopimukset toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohtat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla	Mikko Mäkelä, Ilkka Kalo, Ari Ranki, Anders Vikström ja Raakel Tiihonen	Hyvinvointialue on vielä muutosvaiheessa ja uusi organisaatio vasta järjestäytyy, jolloin yhdyspintasopimusten työstö saattaa viivästyä. On myös riski tehdä päällekkäistä työtä, jos vuoropuhelu ei ole riittävää toimijoiden välillä Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen sisällä sekä niiden välillä.
Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseula-testin tulokset lv 21-22: 2 lk (mittaus kevät 22): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7 lk (mittaus syksy 2021): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 29,6 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan	Lukuseula-testin tulokset paranevat lukuvuosittain 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta. Täten vuonna 2024 lukuseulan tulokset paranevat 4 % yksikköä lähtötasosta.	Ilkka Kalo ja Anders Vikström	Toimenpiteet ja lisäresursointi eivät ole riittäviä. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys.

		20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 74,2 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %			
	Funa -matemaattisen osaamisen testi 3.lk ja 7.lk	Matematiikan arvioinnin yleistulos, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Matemaattinen osaaminen on parantunut verrattuna 2023		
Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma	Oppimisen tukitoimia vahvistettu ja kehitetty korona-avustuksella.	Laadukas toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma laadittu 3/2024 ja toteuttaminen alkaa 8/2024	Ari Ranki	Opetushenkilöstön osaamisen ei saada vahvistettua riittävästi.
Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomenkielen (ruotsinkielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma	Monikielisten oppijoiden oppimista kehitetty palvelualueilla, mutta yhtenäinen toimialatasoinen jatkumo jäsentymätön	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadittu 3/2024 mennessä ja sen pohjalta aloitettu kehittämistoimet Monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa Monikielisten oppijoiden oppimisen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi jokaisen opettajan työskentelyä	Palvelualueiden johtajat, raporointivastuu: monikulttuurinen kehry	Tarvittavia tietoja ei saada koottua ja kokonaiskuva nykytilanteesta jää puutteelliseksi Yhtenäisen koulupolun näkökulmaa ei saada toteutettua, koska valtakunnalliset ohjaavat säädökset ovat erilaisia varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle Aikataulu kehittämisohjelman laatimiselle ja kehittämistoimien aloittamiselle on liian tiukka suhteessa tavoitteisiin

Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään uusia jatkuvan oppimisen palveluita	Tikkurilan osaamiskampuksen koulutusyhteistyön liittyvän palveluoperointimallin yhteiskehittäminen etenee pilotointivaiheeseen.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimallia ei ole määritelty	Koulutusyhteistyön palveluoperointimalli on valmis pilotoitavaksi.	Ari Ranki	Kumppaniverkoston sitoutuminen yhteiskehittämiseen. Palveluoperointimallin ansaintalogiikka ei ole riittävän kilpailukykyinen tai rahoituksesta ei löydy yksimielisyyttä.
Opetusta ja oppimista monipuolisesti tukeva DigiOne palvelualusta on otettu onnistuneesti käyttöön kaikissa perusopetuksen kouluissa.	Nykyisen järjestelmän käytöstä kouluissa voidaan luopua syylukukaudella 2024 (ei koske arkistointia/ vanhan järjestelmän alasajoa).	Erillisiä palveluita on testannut kahdeksan koulua.	Peruskouluissa on pilotoitu ja mahdollisesti otettu käyttöön DigiOne-alusta. Lisäksi lukioissa pilotoidaan eri toiminallisuuksia sekä valmistaudutaan käyttöönottoon.	Ilkka Kalo ja Anders Vikström	Hanke viivästyy tai alusta ei toimi suunnitellusti. Opetushenkilöstön kuormittuminen muutosvaiheessa.
Hyödynnämme digitaalisia ympäristöjä ja johdamme niihin liittyvää osaamista	Keskeiset järjestelmät (Vasa, Primus/Wilma/Kurre, Digione, Studenta) ovat käytössä, ja niihin liittyvät muut keskeiset sähköiset palvelut kehittyvät tavoitteisesti. Lisäksi niihin liittyvä osaaminen on tunnistettu ja toimenpiteet osaamisen vahvistamiseksi on nimetty. Keskeiset prosessit on kuvattu vastaamaan uusia käytössä olevia järjestelmiä.	Keskeisistä järjestelmistä Vasa on kehitteillä, Primus/Wilma/Kurre ja Studenta ovat käytössä ja Digione on suunnitteilla. Vantaan kaupungin muut keskeiset järjestelmät kehittyvät, ja yhteyksiä kason keskeisiin järjestelmiin määritellään ja rakennetaan. Tarvittava osaaminen on tunnistettu digiohjelmassa, digipedagogisissa ohjelmissa ja mm. Vasan ja Digionen toiminnanmuutostyössä sekä tavoitteet osaamisen vahvistamiseksi on nimetty. Koulutussuunnitelma varmistaa digiosaamisen kehittämisen palvelualueella.	Keskeisistä järjestelmistä Vasa, Primus/Wilma/Kurre, Digione ja Studenta ovat käytössä. Primus/Wilma/Kurre ovat poistuneet aktiivisesta käytöstä perusopetuksesta. Kason järjestelmien ja kaupungin muiden järjestelmien yhtymäpinnat on tunnistettu, ja tavoitteiden mukainen rajapintojen kehittäminen on käynnissä. Tarvittava osaaminen on tuetusti vahvistumassa digiohjelmassa ja digipedagogisissa ohjelmissa kirjatun mukaisesti. Toimenpiteet toteutuvat suunnitellusti. Prosessikuvaukset on tuotettu keskeisistä prosesseista toimialalla.	Mikko Mäkelä, Ilkka Kalo, Ari Ranki, Anders Vikström ja Raakel Tiihonen Opetus- ja kehittämisspäälliköt Osaamisen osatavoitteet: osaamisen kehittämisryhmä	Keskeiset järjestelmät ovat kriittisiltä toiminnoiltaan vielä kesken. Osaamisen tarpeiden tunnistaminen ei ole kohdistunut todelliseen osaamisen tarpeeseen, ja kyvykkyys ei ole kehittynyt. Kaupungin kokonaisarkkitehtuurityö ei etene suunnitellusti, ja rajapintojen rakentaminen ei etene suunnitellusti. Osaamisen kehittämisen rakenteita ei resursoida riittävästi. Osaamisen kehittämisen rakenteita ei osata hyödyntää tarvittavalla tavalla. Prosessikuvaukset ja työskentely eivät vastaa toisiaan

		Prosessikuvauksia on tuotettu satunnaisista prosesseista toimialalla.			
Eriarvoistumisen estäminen					
Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % Kouluterveyskysely: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana 2021: lukio: 37,4 % ammatillinen: 35,2 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % Kouluterveyskyselyn tulokset 2025 "Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua" paranevat väh. 2 % edellisestä mittauksesta lukio ja ammatillinen School day -mittauksen tulokset paranevat 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta		Hyvinvointiuudistus aiheuttaa opiskeluhoollon yhteistyöhön katkoksia
Tunnistetaan segregaatoin erityispiirteet varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella. Resurssoinnin tueksi	Tietopohja on koottu Yhteistyölle on rakenteet	Segregaatioon liittyvä tieto on hajallaan ja sitä on hyödynnetty jossain määrin resurssoinnin pohjatietona. Asioita on tehty	Segregaatioon liittyvä tieto on koottuna ja sitä hyödynnetään yhä enemmän ja systemaattisemmin resurssoinnin pohjatietona.	Mikko Mäkelä, Ilkka Kalo, Ari Ranki, Anders Vikström ja Raakel Tiihonen	Toimialojen yhteistyö ei toimi ja tehdään edelleen silloissa. Tietopohjaa ei saada koottua.

on kerätty ja määritelty tietopohja.		enemminkin yksin kuin yhdessä toimialojen kesken.	Segregaatioon liittyviä asioita pohditaan toimialarajat ylittäen yhteistyössä.		
Vahvistamme turvallisemman tilan periaatteiden toteutumista	Kunta10 tulokset; työyhteisö Työolojen haittojen ja vaarojen arviointi Turvallisemman tilan periaatteet laadittu ja otettu käyttöön (yksiköiden määrä)	Turvallisemman tilan periaatteiden laadinta käynnistynyt päiväkodeissa ja oppilaitoksissa. Kunta10:stä Työyhteisö -mittari.	Turvallisemman tilan periaatteet on otettu käyttöön kaikissa yksiköissä Kunta10:stä Työyhteisö -mittarin tulokset kehittyvät positiiviseen suuntaan	Mikko Mäkelä, Ilkka Kalo, Ari Ranki, Anders Vikström ja Raakel Tiihonen	Turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönotto ei toteudu yksikössä
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa					
Kukoistavat kaupunkikeskukset					
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella					
Vaikuttavalla johtamisella edistämme henkilöstön hyvinvointia ja työntekemisen edellytyksiä	Kunta10 tulokset; työ ja työyhteisö	Kunta10 työ: kaso sijalla 48. Kunta10 työyhteisö: kaso sijalla 51.	Kunta10 työ: kaso sijalla 45. Kunta10 työyhteisö: kaso sijalla 48.	Mikko Mäkelä, Ilkka Kalo, Ari Ranki, Anders Vikström ja Raakel Tiihonen Kaikki esihenkilöt	Hyvinvointi heikkenee tai pysyy ennallaan tehdyistä toimenpiteistä huolimatta. Työntekemisen edellytykset eivät parane.

Vantaa

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Riskitekijät	Vastuuhenkilö(t)
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki					
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni					
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi					
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki					
Hyvät asukaslähtöiset palvelut					
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut					
Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle					
5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuunnitelmista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikki yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla	Hyvinvointialue on vielä muutosvaiheessa ja uusi organisaatio vasta järjestäytyy, jolloin yhdyspintasopimusten työstö saattaa viivästyä. On myös riski tehdä päällekkäistä työtä, jos vuoropuhelu ei ole riittävää toimijoiden välillä Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen sisällä sekä niiden välillä.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat
Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan					

6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseula-testin tulokset lv 21-22: 2 lk (mittaus kevät 22): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7 lk (mittaus syksy 2021): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 29,6 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 74,2 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	Lukuseula-testin tulokset paranevat lukuvuosittain 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta. Täten vuonna 2024 lukuseulan tulokset paranevat 4 % yksikköä lähtötasosta.	Toimenpiteet ja lisäresursointi eivät ole riittäviä. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys.	Katri Kalske
	Funa -matemaattisen osaamisen testi 3.lk ja 7.lk	Matematiikan arvioinnin tulos, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Matemaattinen osaaminen on parantunut verrattuna 2023		
Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan					
7.1 Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma	Oppimisen tukitoimia vahvistettu ja kehitetty korona-avustuksella	Laadukas toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma laadittu 3/2024 ja toteuttaminen alkaa 8/2024	Opetushenkilöstön osaamisen ei saada vahvistettua riittävästi.	Katri Kalske

7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomenkielen (ruotsinkielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma	Monikielisten oppijoiden oppimista kehitetty palvelualueilla, mutta yhtenäinen toimialatasoinen jatkumo jäsentymätön	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadittu 3/2024 mennessä ja sen pohjalta aloitettu kehittämistoimet Monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa Monikielisten oppijoiden oppimisen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi jokaisen opettajan työskentelyä	Tarvittavia tietoja ei saada koottua ja kokonaiskuva nykytilanteesta jää puutteelliseksi Yhtenäisen koulupolun näkökulmaa ei saada toteutettua, koska valtakunnalliset ohjaavat säädökset ovat erilaisia varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle Aikataulu kehittämisohjelman laatimiselle ja kehittämistoimien aloittamiselle on liian tiukka suhteessa tavoitteisiin	Katri Kalske
7.3 Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään uusia jatkuvan oppimisen palveluita	Tikkurilan osaamiskampuksen koulutusyhteistyön liittyvän palveluoperointimallin yhteiskehittäminen etenee pilotointivaiheeseen.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimallia ei ole määritelty	Koulutusyhteistyön palveluoperointimalli on valmis pilotoitavaksi.	Kumppaniverkoston sitoutuminen yhteiskehittämiseen. Palveluoperointimallin ansaintalogiikka ei ole riittävän kilpailukykyinen tai rahoituksesta ei löydy yksimielisyyttä.	Katri Kalske
Valtuustokauden tavoite 8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä					
8.1 Opetusta ja oppimista tukeva DigiOne-palvelualusta on otettu käyttöön perusopetuksessa (Muotoilu tarkentuu syyskuussa)	Koulujen määrä, joissa DigiOne pilotoitu ja/tai otettu käyttöön	Erillisiä palveluita on testannut kahdeksan koulua.	Peruskouluissa on pilotoitu ja mahdollisesti otettu käyttöön DigiOne-alusta. Lisäksi lukioissa pilotoidaan eri toiminnallisuuksia sekä valmistaudutaan käyttöönottoon.	Hanke viivästyy tai alusta ei toimi suunnitellusti. Opetushenkilöstön kuormittuminen muutosvaiheessa.	Katri Kalske
Eriarvoistumisen estäminen					
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan					

9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % Kouluterveyskysely: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana 2021: lukio: 37,4 % ammatillinen: 35,2 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % Kouluterveyskyselyn tulokset 2025 "Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua" paranevat väh. 2 % edellisestä mittauksesta lukio ja ammatillinen School day -mittauksen tulokset paranevat 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta	Hyvinvointiuudistus aiheuttaa opiskeluhoollon yhteistyöhön katkoksia	Katri Kalske
Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta					
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuu					
Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa					
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen					
Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)					
Valtuustokauden tavoite 15. Kaupungin henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen palvelemaan monikulttuurisen ja monikielisen kaupungin asukkaita					
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa					
Valtuustokauden tavoite 16. Lasten, nuorten ja aikuisten ympäristövastuutaitoja ja -tekoja lisätään kasvatuksen, oppimisen ja osallisuuden keinoilla					

Valtuustokauden tavoite 17. Aviapolis-lentokenttäympäristö kehittyy Euroopan ympäristöystävällisimmäksi
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa
Valtuustokauden tavoite 19. Vantaa on kiertotalouden edelläkävijäkaupunki
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä
Valtuustokauden tavoite 21. Hankinnat tukevat kaupungin vastuullisuustavoitteiden toteuttamista
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa
Kukoistavat kaupunkikeskukset
Valtuustokauden tavoite 23. Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina
Valtuustokauden tavoite 25. Luonto on lähellä kaduilla, toreilla ja pihhoilla
Valtuustokauden tavoite 26. Helpon liikkumisen kaupunki
Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen

9 §

Vantaan ammattiopisto Varian ammatillisen koulutuksen aloituspaikat vuonna 2024

VD/4968/12.00.01.00/2023

Hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 9 kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päättää ammatillisen koulutuksen aloituspaikoista. Aloituspaikkojen mitoituksessa otetaan huomioon alueen työelämän tarpeet, valmistuneiden sijoittuminen työelämään ja jatko-opintoihin, nuorten koulutuspaikkatoiveet, laajennettu oppivelvollisuus, koulutuksen järjestämisen edellytykset sekä alueen muiden koulutuksen järjestäjien tarjonta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön Vantaan kaupungille myöntämän (OKM/38/531/2018) järjestämisluvan mukainen opiskelijavuosien vähimmäismäärä on 3063 opiskelijavuotta. Tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä vuodelle 2024 saadaan opetus- ja kulttuuriministeriöstä vuoden 2023 loppuun mennessä. Vuoden 2023 tavoiteopiskelijavuosimäärä on 3614 opiskelijavuotta. Tavoiteopiskelijavuosimäärä kattaa kaikki ammatillisen koulutuksen opiskelijat.

Lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017, § 37) mukaan henkilöllä on oikeus hakeutua vapaasti suorittamaan tutkintoa tai koulutusta (jatkuva haku). Ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja tutkintoon valmentavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisessa voidaan kuitenkin käyttää valtakunnallista hakumenettelyä (yhteishaku).

Oppivelvollisen on hakeuduttava oppivelvollisuuslain (L1214/2020) mukaan koulutukseen ennen perusopetuksen viimeisen luokan päättymistä.

Ammatillisen koulutuksen valmentava koulutus muuttui 1.8.2022 tutkintokoulutukseen valmentavaksi koulutukseksi. Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020) mukaan Henkilöllä on oikeus vapaasti hakeutua suorittamaan tässä laissa tarkoitettua koulutusta.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päätti kokouksessaan 15.8.2022 (§ 10) vuoden 2023 ammatillisen koulutuksen yhteishaun aloituspaikoista koulutusaloittain. Yhteishaussa ei ole enää erillistä ylioppilaille suunnattua hakuväylää.

Koulutusala	Aloituspaikat
Humanistiset ja taidealat	24
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	75
Tekniikan alat	377
Terveys- ja hyvinvointialat	118
Palvelualat	284
Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	165
Yhteensä	1043

Vuoden 2023 kaikki yhteishaun aloituspaikat 1043 oli laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien paikkoja. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen paikkoja on lisätty tarvittaessa jatkuvaan hakuun, jos laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvia hakijoita jää ilman opiskelupaikkaa.

Vantaan ammattiopisto Varian rehtori on valmistellut esityksen kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle vuoden 2024 ammatillisen koulutuksen yhteishaun aloituspaikoista koulutusaloittain. Yhteishaussa ei ole enää erillistä ylioppilaille suunnattua hakuväylää.

Koulutusala	Aloituspaikat
Humanistiset ja taidealat	24
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	75
Tekniikan alat	441
Terveys- ja hyvinvointialat	112
Palvelualat	260
Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	165
Yhteensä	1077

Vuoden 2024 kaikki yhteishaun aloituspaikat 1077 ovat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien paikkoja. Aloituspaikat sisältävät myös 1.8.2024 aloitettavaksi suunnitellun IB CP (The International Baccalaureate [IB] Career-related Programme [CP]) ryhmän. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen paikkoja voidaan lisätä tarvittaessa jatkuvaa hakuun, jos laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvia hakijoita jää ilman opiskelupaikkaa. Myös tutkintokoulutuksiin otetaan jatkuvan haun kautta vuoden aikana oppivelvollisia nuoria. Jatkuvan haun aloituspaikkoja ei ole ollut tarkoituksenmukaista päättää koulutusaloittain, vaan jatkuvaa hakua käytetään joustavasti ryhmien täydentämiseen sekä tutkinto- ja tutkinnonosakoulutuksiin, jotka toteutetaan tarveperusteisesti järjestämisluvan tavoiteopiskelijavuosimäärän puitteissa.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 9

Toisen asteen koulutuksen johtajan esitys:

Päätetään Vantaan ammattiopisto Varian ammatillisen koulutuksen aloituspaikat vuodelle 2024 esityksen mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Lapsivaikutusten arviointi Vantaan ammattiopisto Varian aloituspaikoista syksylle 2024

Täytäntöönpano: Toisen asteen koulutuksen palvelualue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

Rehtori Pekka Tauriainen, 050 312 4514, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lapsivaikutusten arviointi Vantaan ammattiopisto Varian aloituspaikoista syksyllä 2024

Taustaa

Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa ja seurata eri ratkaisuvaihtoehtojen ja päätösten vaikutuksia lapsiin: millaisia hyötyjä tai haittoja päätöksillä ja toiminnalla aiheutetaan (Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos 2023, Unicef). Lapsivaikutusten arviointi perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen, erityisesti lapsen oikeuteen osallistua ja vaikuttaa sekä lapsen edun ensisijaisuuteen (THL 2023).

Tämä lapsivaikutusten arviointi on tehty Vantaan ammattiopisto Varian vuoden 2024 aloituspaikkamuutoksista. Vaikutusten arviointi on tehty elokuussa 2023, jolloin kyseessä on lapsivaikutusten ennakoarviointi. Ennakoarvioinnissa esityksen vaikutuksia arvioidaan ennen päätöksen tekemistä. Lapsivaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty aloituspaikkojen mitoituksessa huomioon otettavia kriteerejä sekä Vantaan Nuorisovaltuuston, Vantaan ammattiopisto Varian ja Vantaan toisen asteen koulutuksen hallinnon näkemyksiä.

Lapsivaikutusten arviointi

Vantaan ammattiopisto Varian aloituspaikkojen mitoituksessa tulee ottaa huomioon alueen työelämän tarpeet, valmistuneiden sijoittuminen työelämään ja jatko-opintoihin, nuorten koulutuspaikkatoiveet, laajennettu oppivelvollisuus, koulutuksen järjestämisen edellytykset sekä alueen muiden koulutuksen järjestäjien tarjonta. Edellä mainittujen kriteerien pohjalta Vantaan ammattiopisto Varia on valmistellut esityksen vuoden 2024 ammatillisen koulutuksen yhteishaun aloituspaikoista. Lapsivaikutusten arviointi on tehty tämän esityksen pohjalta. Esitystä on tarkasteltu kahdesta eri näkökulmasta: opiskelija ja ympäristö.

Näkökulma	Aloituspaikkaesityksen vaikutuksen nuoriin
Opiskelija	
Millaisia vaikutuksia esityksellä on koulutukseen osallistumiseen?	Esityksen avulla varmistetaan opiskelupaikka oppivelvollisille. Yhteishaussa aloituspaikkoja on esityksen mukaan tarjolla laskennallisesti noin 40 % Vantaan perusopetuksen keväällä 2024 päättävistä (vuonna 2023 vastaava luku oli 39 %). Kokonaiskuvan kannalta on huomioitava, että Vantaan ammattiopisto Variassa on kevään yhteishaun lisäksi käytössä jatkuva haku, joka mahdollistaa useamman ajankohdan opiskelupaikan saamiselle. Tämä antaa mahdollisuuden huomioida eri elämäntilanteissa olevien nuorten tarpeet. Lisäksi TUVA-koulutukseen voidaan osoittaa oppivelvollinen, jos tällä ei ole muuta koulutuspaikkaa. Esityksessä on myös otettu huomioon työnantajien tarjoamat mahdollisuudet työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen. Suuret aloituspaikkalisäykset voisivat mahdollisesti johtaa siihen, ettei kaikille opiskelijoille ole tarjolla työharjoittelupaikkoja. Tämä voi

	aiheuttaa opiskelijan opintojen etenemisen hidastumista.
Mitkä ovat esityksen vaikutukset opiskelijan työllistymis- ja jatko-opintomahdollisuuksiin?	Esityksessä on huomioitu koulutusosalta valmistuneiden sijoittuminen työelämään ja jatko-opintoihin. Koska koulutusalaakohtaisiin aloituspaikkoihin on tehty tarkennuksia sijoittumistietojen perusteella, yhä suuremmalla osalla nuorista on paremmat edellytykset jatkaa opintojen jälkeen suoraan työelämään tai jatko-opintoihin.
Millaisia vaikutuksia esityksellä on nuorten hyvinvointiin?	Koulutusalaakohtaisissa aloituspaikkamäärissä on otettu huomioon nuorten koulutuspaikkatoiveet. Näin ollen yhä useammalle voidaan tarjota paikkaa ensisijaisesta hakukohteesta. Tämä lisää opiskelijoiden motivaatiota opintoihin.
Ympäristö	
Mitä vaikutuksia esityksellä on opiskeluympäristöön?	Aloituspaikkamäärissä on otettu huomioon opiskeluympäristön turvallisuus ja terveellisyys (erityisesti työsalit). Esitetyt aloituspaikkamäärät saadaan toteutettua nykyisillä tiloilla.

Myös Vantaan Nuorisovaltuustoa pyydettiin antamaan oma näkemyksensä siitä, millaisia vaikutuksia edellä mainitulla esityksellä on nuorten elämään. Alla Nuorisovaltuuston näkemykset kootusti.

Näkökulma	Aloituspaikkaesityksen vaikutuksen nuoriin
Oppivelvollisuus	Nuorisovaltuuston mukaan oppivelvollisuuden näkökulmasta aloituspaikkojen lisääminen on hyvä asia.
Opiskeluympäristö	Nuorisovaltuusto koki huolta aloituspaikkojen lisäämisen vaikutuksesta opiskelutilojen riittävyyteen, oppilaitosten ahtauteen sekä ryhmäkokoihin.

Lapsivaikutusten arvioinnissa on huomioitava, että Nuorisovaltuusto nosti esille Vantaan toisella asteella opiskelevien nuorten kuulemisen laajamittaisemmin. Valitettavasti laajempaa kuulemistä ei ollut mahdollista tehdä päätöksen valmisteluajataulussa.

Lähteet:

eOppiva ja kansallinen lapsistrategia. Lapsen oikeudet – Työkaluina lapsivaikutusten arviointi ja lapsibudjetointi -koulutus. Haettu 26.6. osoitteesta

<https://www.eoppiva.fi/koulutukset/lapsen-oikeudet-lapsivaikutusten-arviointi-ja-lapsibudjetointi/>.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2023. Lapsivaikutusten arviointi. Haettu 7.8.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/kehittyvat-kaytannot/lapsen-oikeudet-lapsiperhepalveluiden-suunnittelussa/lapsivaikutusten-arviointi>.

Unicef. Miten lapsivaikutusten arviointi toteutetaan? Haettu 7.8.2023 osoitteesta <https://www.lapsiystavallinenkunta.fi/lapsen-oikeuksien-teemapaketit/aluksi-lapsen-etu-on-ensisijainen/miten-lapsivaikutusten-arviointi-toteutetaan>.

10 §

Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Liiketoiminnan ammattitutkinnon tutkintokoulutus ja tutkinnon järjestämisen hankinta

VD/12162/02.08.00.00/2022

Vantaan kaupunki kilpailutti Vantaan ammattiopisto Varialle seuraavan oppisopimuskoulutuksen, sisältäen tutkintokoulutuksen ja tutkinnon järjestämisen: liiketoiminnan ammattitutkinto, liiketoiminnan palveluiden osaamisala, myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala ja kansainvälisen liiketoiminnan ja huollinnan osaamisala.

Hankinnan jakaminen

Hankinta on jaettu kolmeen (3) osa-alueeseen:

Liiketoiminnan ammattitutkinto, liiketoiminnan palveluiden osaamisala

Liiketoiminnan ammattitutkinto, myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala

Liiketoiminnan ammattitutkinto, Kansainvälisen liiketoiminnan ja huollinnan osaamisala

Hankintamenettely

Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Hankinnasta julkaistiin 20.4.2023 hankintailmoitus (TED numero 2023/S 081-245595) sekä korjausilmoitus 19.5.2023 (TED numero 2023/S 099-308366) HILMA- ilmoituskanavalla osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi

Sopimuskausi

Sopimuskausi on kaksi (2) vuotta alkaen sopimuksen allekirjoituksesta. Lisäksi on mahdollista ottaa käyttöön kaksi yhden vuoden optiota (1+1). Optioiden käytöstä tehdään erilliset päätökset kolme (3) kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

Kysymykset ja vastaukset

Tarjouspyynnön kysymyksiin on vastattu tarjouspalvelu.fi-palvelussa.

Tarjoukset

Määräaikaan 5.6.2023 mennessä tarjouksen tekivät:

Osa-alue 1:

AVA- instituutin kannatusyhdistys ry

Careeria Oy

Management Institute of Finland MIF Oy

Rastor-instituutti ry

Osa-alue 2:

Careeria Oy

Hyria koulutus Oy

Management Institute of Finland MIF Oy

Nordic Medicine and Wellness Oy

Rastor-instituutti ry

Suomen Yrittäjäopisto Oy

Osa-alue 3:

Careeria Oy

Management Institute of Finland MIF Oy

Tarjoajien soveltuvuus

Tarjouspyynnön liitteessä 3. Palvelukuvaus oli vaadittu, että koulutusprosessissa noudatetaan lakia ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) mukaan lukien valtioneuvoston asetus koskien henkilökohtaistamista (673/2017) 3 luku.

Nordic Medicine and Wellness Oy:ltä puuttuu lakia ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) mukaan lukien valtioneuvoston asetus koskien henkilökohtaistamista (673/2017) 3 luvun tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa, joten Nordic Medicine Wellness Oy ei täyttänyt tarjouspyynnössä asetettuja soveltuvuusvaatimuksia hankinnan palvelukuvauksessa mainitun järjestämisluvan osalta, joten Nordic Medicine and Wellness Oy tulee sulkea pois tarjouskilpailusta.

Kahta (2) tarjoajaa Careeria Oy:tä ja Nordic Medicine and Wellness Oy:tä pyydettiin toimittamaan täsmennyksiä, koskien tarjoajien referenssi vaatimuksia. Referensseihin pyydettiin täsmennystä koskien asiakkaiden yhteystietoja ja referenssien arvoja. Täsmennyspyynnössä pyydettiin, myös vahvistusta siitä, että tarjoajan ilmoittamat referenssit koskivat kaikkia tarjoajan tarjoamien osa-alueiden palveluita.

Tarjoajat Careeria Oy ja Nordic Medicine and Wellness Oy ilmoittivat puuttuvat tiedot ja vahvistivat referenssien kohdistuvan kaikkiin tarjottuihin osa-alueiden palveluihin.

Muut tarjoajat täyttivät tarjouspyynnössä asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Tarjouksien tarjouspyynnön mukaisuus

Tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjousten valintaperusteet

Tarjousten vertailuperusteena halvin kokonaishinta hankinnan kohteen kriteereiden täytyessä.

Osa-alueittain halvimman hinnan antanut tarjoaja sai 100 pistettä. Muiden tarjoajien pisteet suhteutettiin tähän kaavalla: (pienin annettu arvo/tarjottu arvo)*maksimipisteet.

Tarjouskilpailun perusteella jokaiseen osa-alueeseen valitaan kaksi (6) toimittajaa. Jokaisessa osa-alueessa tuotteet hankitaan etusijajärjestyksessä.

Tarjousten vertailu

Tarjoajat sijoittuivat vertailussa seuraavasti:

Osa-alue 1:

Rastor-instituutti ry 100 pistettä

Careeria Oy 94,89 pistettä

AVA- instituutin kannatusyhdistys ry 94,71 pistettä

Management Institute of Finland MIF Oy 75,37

Osa-alue 2:

Careeria Oy 100 pistettä

Rastor-instituutti ry 98,32 pistettä

Suomen Yrittäjäopisto Oy 88,19 pistettä

Hyrja koulutus Oy 88,16 pistettä

Management Institute of Finland MIF Oy 79,42 pistettä

Osa-alue 3:

Careeria Oy 100 pistettä

Management Institute of Finland MIF Oy 74,08 pistettä

Hankinnan arvioitu arvo

Hankinnan arvioitu arvo ilman alv:a on 1 280 000,00 €

Sitova sopimus ei synny vielä hankintapäätöksen tiedoksi antamisella, vaan vasta myöhemmin tehtävällä erillisellä kirjallisella sopimuksella. EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa hankintasopimus voidaan tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokkaat tai tarjoajat ovat saaneet tai heidän katsotaan saaneen päätöksen ja muutoksenhakuosoituksen tiedoksi.

Hallintosäännön 14 luvun 3 §:n mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 10

Toisen asteen koulutuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) sulkea Nordic Medicine and Wellness Oy:n tarjouskilpailusta soveltumattomana tarjoajana,
- b) valita osa-alueen 1: Liiketoiminnan ammattitutkinto, liiketoiminnan palveluiden osaamisala toimittajiksi etusijajärjestyksessä tähän tarjouskilpailuun tekemien tarjouksen perusteella:
Rastor-instituutti ry
Careeria Oy
AVA- instituutin kannatusyhdistys ry
Management Institute of Finland MIF Oy
- c) valita osa-alueen 2: Liiketoiminnan ammattitutkinto, myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala toimittajiksi etusijajärjestyksessä tähän tarjouskilpailuun tekemien tarjouksen perusteella:
Careeria Oy
Rastor-instituutti ry
Suomen Yrittäjäopisto Oy
Hyria koulutus Oy
Management Institute of Finland MIF Oy
- d) valita osa-alueen 3: Liiketoiminnan ammattitutkinto, Kansainvälisen liiketoiminnan ja huolinnan osaamisala toimittajiksi etusijajärjestyksessä tähän tarjouskilpailuun tekemien tarjouksen perusteella:
Careeria Oy
Management Institute of Finland MIF Oy.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vertailutaulukko osa-alue 1
- Vertailutaulukko osa-alue 2

-	Vertailutaulukko osa-alue 3
Täytäntöönpano:	Toisen asteen koulutuksen palvelualue - ote Vantaan ammattiopisto Varian oppisopimus- ja työelämäpalvelut Varian hallinto - ote sopimustoimittajat
Muutoksenhakuohje:	4. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa
Lisätiedot:	
Hankinta-asiantuntija Noora Närvänen, +358 40 593 5422, (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)	
Asiakkuusvastaava Elina Salo, +358 43 825 6431, (elina.salo2@vantaa.fi)	

TARJOUSTEN VERTAILUTAUUKKO

VD/12162/02.08.00.00/2022 / Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Liiketoiminnan ammattitutkinnon tutkintokoulutus ja tutkinnon järjestämisen hankinta

Kokonaistaloudellinen edullisuus, pisteytys

Vertailuun valittuja tarjouksia yhteensä: 7

Tähän vertailunäkymään valittuja tarjouksia yhteensä: 4

Osa-alue 1: Liiketoiminnan ammattitutkinto, liiketoiminnan palveluiden osaamisala		AVA-instituutin kannatusyhdistys ry		Careeria Oy		Management Institute of Finland MIF Oy	
Hinnat	Maksimipisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Yksikköhinta		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Ohjeet		Liikesalaisuus				Liikesalaisuus	
Tarjoaja täyttää tarjoushintansa tällä lomakkeelle osa-alueen 1 osalta.							
Hinnat annetaan euroissa (€) ilman arvonlisäveroa (alv 0 %). Tarjoaja antaa jokaiseen kohtaan vain yhden hinnan. Hintavaraumien tai vastaavien käyttö ei ole sallittua.							
Hintojen tulee sisältää kaikki							

Osallistuminen hakeutumisvaiheen henkilökohtaistamiseen, sisältää tunnistamisen ja tunnustamisen, hankittava määrä 1kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Ohjaus opintojen aikana - vähintään yksi henkilökohtainen ohjauskerta/tutkinnon osa, sisältää myös verkko-oppimisen ohjaukset, hankittava määrä 3kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Osallistuminen arvioijien ja työpaikkaohjaajien perehdytykseen, hankittava määrä 1kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Palvelutuottajan oppimisympäristössä tapahtuva koulutus -pakollisen ja valinnaisen tutkinnon osan koulutuspäivän hinta, hankittava määrä 6-12kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Näytöt - pakollisen ja valinnaisen tutkinnon osan näytön hinta, hankittava määrä 3kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Osa-alueen yleiset kriteerit	Maksimipisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Tarjoaja lataa tarjouksen liitteeksi kuvauksen.		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Kriteerikohtaiset pisteet yht.							

Osa-alueen hinta yht.	100,000	2650,00 EUR	94,71698	2645,00 EUR	94,89603	3330,00 EUR	75,37538
Osa-alueen pisteet yht.			94,71698		94,89603		75,37538
		[3]		[2]		[4]	

**Rastor-
instituutti ry**

Pisteiden laskentatapa

Annettu tieto	Pisteet
<i>Liikesalaisuus</i>	
<i>Liikesalaisuus</i>	

Osa-aluekohtainen

Osa-aluekohtainen

Vantaan kaupunki
PL 1100
01030 Vantaan kaupunki
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email
Internet

+358 983911
+358 983923000
kirjaamo@vantaa.fi
<http://www.vantaa.fi>

Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	
Annettu tieto	Pisteet
Liikesalaisuus	

Vantaan kaupunki
 PL 1100
 01030 Vantaan kaupunki
 0124610-9
 Puhelin
 Telefax
 Email
 Internet

+358 983911
 +358 983923000
 kirjaamo@vantaa.fi
<http://www.vantaa.fi>

2510,00 EUR	100,000	pienin annettu arvo
		----- * maksimipisteet
	100,000	tarjottu arvo

[1]

Vantaan kaupunki
 PL 1100
 01030 Vantaan kaupunki
 0124610-9
 Puhelin
 Telefax
 Email
 Internet

+358 983911
 +358 983923000
 kirjaamo@vantaa.fi
<http://www.vantaa.fi>

TARJOUSTEN VERTAILUTAUUKKO

VD/12162/02.08.00.00/2022 / Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Liiketoiminnan ammattitutkinnon tutkintokoulutus ja tutkinnon järjestämisen hankinta

Kokonaistaloudellinen edullisuus, pisteytys

Vertailuun valittuja tarjouksia yhteensä: 7

Tähän vertailunäkymään valittuja tarjouksia yhteensä: 5

Osa-alue 2: Liiketoiminnan ammattitutkinto, myynnin ja markkinointiviestinnän osaamisala		Careeria Oy		Hyria koulutus Oy		Management Institute of Finland MIF Oy	
Hinnat	Maksimi-pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Yksikköhinta		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Ohjeet		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Tarjoaja täyttää tarjoushintansa tällä lomakkeelle osa-alueen 1 osalta.							
Hinnat annetaan euroissa (€) Osallistuminen hakeutumisvaiheen henkilökohtaistamiseen, sisältää tunnistamisen ja tunnustamisen, hankittava määrä 1kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	

Ohjaus opintojen aikana - vähintään yksi henkilökohtainen ohjauskerta/tutkinnon osa, sisältää myös verkko-oppimisen ohjaukset, hankittava määrä 3kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Osallistuminen arvioijien ja työpaikkaohjaajien perehdytykseen, hankittava määrä 1kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Palvelutuottajan oppimisympäristössä tapahtuva koulutus -pakollisen ja valinnaisen tutkinnon osan koulutuspäivän hinta, hankittava määrä 6-12kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Näytöt - pakollisen ja valinnaisen tutkinnon osan näytön hinta, hankittava määrä 3kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Osa-alueen yleiset kriteerit	Maksimi-pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Tarjoaja lataa tarjouksen liitteeksi kuvauksen.		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Kriteerikohtaiset pisteet yht.							
Osa-alueen hinta yht.	100,000	2645,00 EUR	100,000	3000,00 EUR	88,16667	3330,00 EUR	79,42943
Osa-alueen pisteet yht.			100,000		88,16667		79,42943

[1]

[4]

[5]

Rastor- instituutti ry

Annettu tieto	Pisteet
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	

Suomen Yrittäjäopisto Oy

Annettu tieto	Pisteet
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	

Pisteiden laskentatapa

Osa-aluekohtainen

Osa-aluekohtainen

Vantaan kaupunki
PL 1100
01030 Vantaan kaupunki
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email
Internet

Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
2690,00 EUR	98,32714	2999,00 EUR	88,19607
	98,32714		88,19607

[2]

[3]

pienin annettu arvo
 ----- * maksimipisteet
 tarjottu arvo

TARJOUSTEN VERTAILUTAULUKKO

VD/12162/02.08.00.00/2022 / Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän Liiketoiminnan ammattitutkinnon tutkintokoulutus ja tutkinnon järjestämisen hankinta

Kokonaistaloudellinen edullisuus, pisteytys

Vertailuun valittuja tarjouksia yhteensä: 7

Tähän vertailunäkymään valittuja tarjouksia yhteensä: 2

Osa-alue 3: Liiketoiminnan ammattitutkinto, Hinnat	
Hinnat	Maksimi-
Yksikköhinta	
Ohjeet	
Tarjoaja täyttää tarjoushintansa tällä lomakkeelle osa-alueen 1 osalta.	
Osallistuminen hakeutumisvaiheen henkilökohtaistamiseen, sisältää tunnistamisen ja tunnustamisen, hankittava määrä 1kpl	

Careeria Oy	
Annettu tieto	Pisteet
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	

Management	
Annettu tieto	Pisteet
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	
Liikesalaisuus	

Ohjaus opintojen aikana - vähintään yksi henkilökohtainen ohjauskerta/tutkinnon osa, sisältää myös verkko- oppimisen ohjaukset, hankittava määrä 3kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Osallistuminen arvioijien ja työpaikkaohjaajien perehdytykseen, hankittava määrä 1kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Palvelutuottajan oppimisympäristössä tapahtuva koulutus -pakollisen ja valinnaisen tutkinnon osan koulutuspäivän hinta, hankittava määrä 6-12kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Näytöt - pakollisen ja valinnaisen tutkinnon osan näytön hinta, hankittava määrä 3kpl		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Osa-alueen yleiset kriteerit	Maksimi- pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Tarjoaja lataa tarjouksen liitteeksi kuvauksen liiketoiminnan.		Liikesalaisuus		Liikesalaisuus	
Kriteerikohtaiset pisteet yht.					
Osa-alueen hinta yht.	100,000	2645,00 EUR	100,000	3570,00 EUR	74,08964
Osa-alueen pisteet yht.			100,000		74,08964

[1]

[2]

Pisteiden laskentatapa

Osa-aluekohtainen

Osa-aluekohtainen

Vantaan kaupunki
PL 1100
01030 Vantaan kaupunki
0124610-9

Puhelin
Telefax
Email
Internet
+358 983911
+358 983923000
kirjaamo@vantaa.fi
<http://www.vantaa.fi>

pienin annettu arvo
----- * maksimipisteet
tarjottu arvo

Vantaan kaupunki
PL 1100
01030 Vantaan kaupunki
0124610-9

Puhelin
Telefax
Email
Internet
+358 983911
+358 983923000
kirjaamo@vantaa.fi
<http://www.vantaa.fi>

11 §

Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrät syksyllä 2024

VD/5529/12.00.01.00/2023

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 5 §:n 8 kohdan mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päättää nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä. Aloituspaikkojen mitoituksessa otetaan huomioon perusopetuksen päättävien ikäluokan koko, seuraavan vuoden talousarvioesitys, oppilaitosten tilat ja erityisen koulutustehtävän järjestämiseen myönnettyt luvat.

Opetusministeriö on lukiolain (629/1998) nojalla antanut Vantaan kaupungille lukiokoulutuksen järjestämisluvan (872/430/98). Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi 26.10.2017 Vantaan kaupungille erityisen koulutustehtävän 1.8.2018 alkaen musiikki- ja tanssipainotteiseen opetukseen Vaskivuoren lukiossa, luonnontiedepainotteiseen (luonnontieteellis-matemaattinen, LUMA) opetukseen Martinlaakson lukiossa ja englanninkieliseen IB-opetukseen Tikkurilan lukiossa.

Aloituspaikat vuonna 2023

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta päätti kokouksessaan 12.9.2022 nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikoista syksyllä 2023 seuraavasti:

Lukio	Aloituspaikat
Lumon lukio	197
Martinlaakson lukio	148, joista enintään 10 aloituspaikkaa draamalinjalle
- Luonnontiedepainotteinen opetus	30 luonnontieteellis-matemaattinen, LUMA
Sotungin lukio	144, joista 50–72 aloituspaikkaa urheilulinjalle
Tikkurilan lukio	384
- Englanninkielinen IB-opetus	30
Vaskivuoren lukio	317, joista enintään 24 aloituspaikkaa medialinjalle
- Musiikki- ja tanssipainotteinen opetus	40, joista musiikki 33 ja tanssi 7
Yhteensä	1290

Aloituspaikat vuonna 2024

Toisen asteen koulutuksen johtaja esittää nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen lisäämistä 50 paikalla, jolloin kokonaismääräksi tulee 1340. Aloituspaikkojen lisäämiselle on tarve, sillä perusopetuksen päättävien määrä tulee lähivuosina kasvamaan Vantaalla ja pääkaupunkiseudulla. Edellä mainitulla lisäyksellä aloituspaikkoja on peruskoulun päättävälle laskennallisesti 52 % ikäluokasta (vuonna 2023 vastaava luku oli 50 %). Aloituspaikkaesityksestä tehdyn lapsivaikutusten arvioinnin (liitteenä) perusteella 50 aloituspaikan lisäämisen todettiin olevan nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin osalta parhain vaihtoehto. Lisäys tehdään Sotungin lukioon. Esityksessä on myös huomioitu vuoden 2024 talousarvioesitys ja oppilaitosten tilat.

Lukio	Aloituspaikat
Lumon lukio	197
Martinlaakson lukio	148, joista enintään 10 aloituspaikkaa draamalinjalle
- Luonnontiedepainotteinen opetus	30 luonnontieteellis-matemaattinen, LUMA
Sotungin lukio	194, joista 55–90 aloituspaikkaa urheilulinjalle
Tikkurilan lukio	384
- Englanninkielinen IB-opetus	30
Vaskivuoren lukio	317, joista enintään 24 aloituspaikkaa medialinjalle

- Musiikki- ja tanssipainotteinen opetus 40, joista musiikki 32 ja tanssi 8
Yhteensä 1340

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 11

Toisen asteen koulutuksen johtajan esitys:

Päätetään nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrät vuodelle 2024 esityksen mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että tämän pykälän jälkeen käsiteltiin pykälä 13.

Liitteet:

- Lapsivaikutusten arviointi nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen lisäämisestä

Täytäntöönpano: Toisen asteen koulutuksen palvelualue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

Toisen asteen koulutuksen johtaja Ari Ranki, p. 050 3145378, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Lapsivaikutusten arviointi nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä syksyllä 2024

Taustaa

Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa ja seurata eri ratkaisuvaihtoehtojen ja päätösten vaikutuksia lapsiin: millaisia hyötyjä tai haittoja päätöksillä ja toiminnalla aiheutetaan (Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos 2023, Unicef). Lapsivaikutusten arviointi perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen, erityisesti lapsen oikeuteen osallistua ja vaikuttaa sekä lapsen edun ensisijaisuuteen (THL 2023).

Tämä lapsivaikutustenarviointi on tehty nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen vuoden 2024 aloituspaikkamuutoksista. Vaikutustenarviointi on tehty vuoden 2023 kesäkuun ja elokuun välillä, jolloin kyseessä on lapsivaikutusten ennakkoarviointi. Ennakkoarvioinnissa eri vaihtoehtojen vaikutuksia arvioidaan ennen päätöksen tekemistä. Lapsivaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty aloituspaikkojen mitoituksessa huomioonotettavia kriteerejä sekä Vantaan Nuorisovaltuuston ja toisen asteen koulutuksen hallinnon näkemyksiä.

Lapsivaikutusten arviointi

Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen mitoituksessa tulee ottaa huomioon perusopetuksen päättävien ikäluokan koko, seuraavan vuoden talousarvioesitys, oppilaitosten tilat ja erityisen koulutustehtävän järjestämiseen myönnettyt luvat.

Lapsivaikutusten arvioinnissa on vertailtu kolmea vaihtoehtoa: 1. aloituspaikkoja ei lisätä lukiokoulutukseen, 2. lukiokoulutukseen lisätään 50 aloituspaikkaa ja 3. lukiokoulutukseen lisätään yli 50 aloituspaikkaa. Näihin kolmeen vaihtoehtoon on päädytty edellä mainittujen kriteerien perusteella. Vaihtoehtoja on tarkasteltu kolmesta eri näkökulmasta: opiskelija, organisaatio ja henkilöstö sekä ympäristö.

Näkökulma	Aloituspaikkoja ei lisätä	Lisätään 50 aloituspaikkaa	Lisätään yli 50 aloituspaikkaa
Opiskelija			
Mitä vaikutuksia ratkaisulla on koulutukseen osallistumiseen?	Aloituspaikkoja tarjolla hieman alle 50 prosentille Vantaan perusopetuksen päättäneistä. Enemmän opiskelijoita voi jäädä ilman opiskelupaikkaa, koska aloituspaikkoja on perusopetuksen päättävien määrään suhteutettuna vähemmän kuin edellisinä vuosina (vuonna 2023	Lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on noin 52 prosentille Vantaan perusopetuksen päättäneistä. Kevään 2023 yhteishaussa 52 % Vantaan perusopetuksen ja nivelvaihekoulutusten päättäneistä haki 1. hakutoiveenaan lukiokoulutukseen.	Aloituspaikkoja on tarjolla reilusti yli 52 %:lle peruskoulun päättävistä, mutta lukioon pääsy edellyttää vähintään 7.0 keskiarvon.

	aloituspaikkoja 50 % ikäluokasta, vuonna 2022 51 %). Koska opiskelupaikkoja ei ole tarjolla Vantaalla, perusopetuksen ja nivelvaihekoulutusten päättävät päätyvät opiskelemaan yhä enemmän muihin kuntiin.		
Mitä vaikutuksia ratkaisulla on koulutuksen saavutettavuuteen?	Mikäli aloituspaikkoja ei ole tarpeeksi suhteessa perusopetuksen päättäviin, yhä suurempi osa opiskelijoista joutuu matkustamaan kauemmas. Näin ollen opiskelijalla kuluu kauemmin aikaa koulumatkoihin.	Aloituspaikkojen lisäys on mahdollista toteuttaa yhden lukion yhteyteen rakennettavalla lisätilaratkaisulla (paviljonki).	Kaikkia aloituspaikkojen lisäyksiä ei saada nykyisten lukiodien yhteyteen, jolloin opiskelija voi joutua liikkumaan välituntien aikana pitkiäkin matkoja ja koulupäivä saattaa pidentyä kohtuuttomasti.
Tukeeko ratkaisu yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua ja olla mukana koulutuksessa? Millaisia vaikutuksia ratkaisulla on tyttöjen, poikien tai muunsukupuolisten tasa-arvoisiin mahdollisuuksiin?	Mikäli keskiarvorajat nousevat aloituspaikkojen vähäisyyden vuoksi, poikien määrä lukiokoulutuksessa voi laskea. Keväällä 2024 yhteishaussa hakevat vantaalaiset opiskelijat ovat eriarvoisessa asemassa, koska aloituspaikkoja on suhteessa vähemmän verrattuna vuoteen 2023.	Yhä useammalla on mahdollisuus jatkaa lukiokoulutuksessa.	Yhä useammalla on mahdollisuus jatkaa lukiokoulutuksessa.
Millaisia vaikutuksia päätöksellä on nuorten hyvinvointiin?	Syrjäytymisen riski kasvaa, jos nuoria jää paljon opintojen tai omien toiveidensa mukaisen opinnon ulkopuolelle.	Mitä enemmän aloituspaikkoja on tarjolla, sitä useammalle voidaan tarjota paikkaa ensisijaisesta hakukohteesta. Tämä	Mitä enemmän aloituspaikkoja on tarjolla, sitä useammalle voidaan tarjota paikkaa ensisijaisesta

		lisää opiskelijoiden motivaatiota opintoihin.	hakukohteesta. Tämä lisää opiskelijoiden motivaatiota opintoihin. Toiminnan hajauttaminen moneen toimipisteeseen heikentää yhteisöllisyyttä ja voi vaikuttaa lukioyhteisöön kiinnittymiseen negatiivisesti.
Mitä vaikutuksia ratkaisulla on nuorten mahdollisuuteen suoriutua koulutehtävistä?			Jos aloituspaikkoja lisätään paljon, sisäänpääsykeskiarvo laskee. Mahdollisesti siis yhä useampi opiskelija tarvitsee tukea opintojen suorittamiseen. Saadaanko järjestettyä opetukseen sopivat tilat?
Mitä vaikutuksia ratkaisulla on nuoren tarvitsemaan pedagogiseen ja muuhun tukeen koulutuksessa?			Nykyisillä resursseilla kaikille sisään tuleville ei välttämättä pystytä tarjoamaan pedagogista tukea (lukiokoulutuksessa 5 erityisopettajaa).
Organisaatio ja henkilöstö			
Mitä vaikutuksia ratkaisulla on koulutuksen laatuun (esim. henkilöstön koulutus ja määrä sekä pysyvyys)?			Jos opiskelijoita lisätään oppilaitoksiin paljon, tulee uutta opetushenkilöstöä lisätä. Mikäli rekrytointihaasteiden myötä pätevää henkilöstöä ei ole tarjolla, oppilasmäärän lisäys vaikuttaa tarjottavan opetuksen laatuun.

Ympäristö			
Mitä vaikutuksia ratkaisulla on ryhmäkokoihin?	Ryhmäkoot ovat jo nykyisellään todella suuret.	Ryhmäkoot saattavat kasvaa riippuen siitä, minkälaiset tilajärjestelyt tehdään.	Ryhmäkoot kasvavat, koska tilahaasteiden vuoksi ei ole riittävästi tiloja.
Mitä vaikutuksia ratkaisulla on opiskeluympäristön turvallisuuteen ja terveellisuuteen?	Meluhaitat. Ahtaat tilat voivat lisätä levottomuutta ja häiriökäyttäytymistä.	Aloituspaikkojen lisäykset saadaan toteutettua nykyisten rakennusten yhteyteen. Riski nykyisille mahdollisille meluhaitoille ja ahtaiden tilojen mahdollisesti lisäämä levottomuus ja häiriökäyttäytyminen säilyvät.	Ei riittävästi tiloja. Koska kaikkia tiloja ei saada nykyisten rakennusten yhteyteen, siirtymiin liittyy turvallisuusriskejä (esim. teiden ylityksiä)

Näkökulma	Lisätään 50 aloituspaikkaa
Oppivelvollisuus	Nuorisovaltuuston mukaan oppivelvollisuuden näkökulmasta aloituspaikkojen lisääminen on hyvä asia, koska yhä suurempi osa saa haluamansa opiskelupaikan.
Keskiarvorajat	Nuorisovaltuuston mukaan keskiarvorajojen mahdollinen aleneminen vaikuttaa nuorten mielenterveyteen positiivisesti.
Opiskeluympäristö	Nuorisovaltuusto koki huolta aloituspaikkojen lisäämisen vaikutuksesta opiskelutilojen riittävyyteen, oppilaitosten ahtauteen sekä ryhmäkokoihin.

Vaihtoehtojen vertailun perusteella nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin osalta parhaimmaksi vaihtoehdoksi todettiin 50 aloituspaikan lisääminen. Vantaan Nuorisovaltuustoa pyydettiin antamaan oma näkemyksensä siitä, millaisia vaikutuksia tällä esityksellä on nuorten elämään. Alla Nuorisovaltuuston näkemykset kootusti.

Lapsivaikutusten arvioinnissa on huomioitava, että Nuorisovaltuusto nosti esille Vantaan toisella asteella opiskelevien nuorten kuulemisen laajamittaisemmin. Valitettavasti laajempaa kuulemista ei ollut mahdollista tehdä päätöksen valmisteluajataulussa.

Lähteet:

eOppiva ja kansallinen lapsistrategia. Lapsen oikeudet – Työkaluina lapsivaikutusten arviointi ja lapsibudjetointi -koulutus. Haettu 26.6. osoitteesta <https://www.eoppiva.fi/koulutukset/lapsen-oikeudet-lapsivaikutusten-arviointi-ja-lapsibudjetointi/>.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2023. Lapsivaikutusten arviointi. Haettu 7.8.2023 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/kehittyvat-kaytannot/lapsen-oikeudet-lapsiperhepalveluiden-suunnittelussa/lapsivaikutusten-arviointi>.

Unicef. Miten lapsivaikutusten arviointi toteutetaan? Haettu 7.8.2023 osoitteesta
<https://www.lapsiystavallinenkunta.fi/lapsen-oikeuksien-teemapaketit/aluksi-lapsen-etu-on-ensisijainen/miten-lapsivaikutusten-arviointi-toteutetaan>.

12 § **Päätös oikaisuvaatimukseen / Oikaisuvaatimus viranhaltijan 11.7.2023 § 35 päätöksestä, virkasuhteen irtisanomista koskeva asia**

VD/1083/01.01.03.04/2022

Asian esittely ja päätösesitys ovat liitteenä (salassa pidettävä, Julkl 621/1999, 24.1 § k 32).

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 12

Toisen asteen koulutuksen johtajan esitys:

Päätetään hylätä oikaisuvaatimus koskien viranhaltijapäätöstä § 35/2023 päätösesityksessä mainituin perustein.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Päätös (II) (salassa pidettävä, julkisuuslaki 24.1 § kohta 32)
- Oikaisuvaatimus (salassa pidettävä, julkisuuslaki 24.1 § kohta 32)
- Liite (salassa pidettävä, julkisuuslaki 24.1 § kohta 32)
- Liite (salassa pidettävä, julkisuuslaki 24.1 § kohta 32)
- Liite (salassa pidettävä, julkisuuslaki 24.1 § kohta 32)
- Liite (salassa pidettävä, julkisuuslaki 24.1 § kohta 32)

Täytäntöönpano: Ammatillinen koulutus

Muutoksenhakuohje: Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Toisen asteen koulutuksen johtaja Ari Ranki, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

13 § Päätös oikaisuvaatimukseen lapsen iltapäivätoimintaan ottamatta jättämisestä

VD/5133/12.01.03.00.01/2023

Asian esittely ja päätösesitys ovat liitteenä (salassa pidettävä, JulkL 621/1999, 24.1 § k 32).

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 13

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään hylätä oikaisuvaatimus esittelyosassa esitetyin perustein.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että tämän pykälän jälkeen käsiteltiin pykälä 7.

Liitteet:

- Toimielinpäätös (II) (salassa pidettävä, JulkL 621/1999, 24.1 § k 32)
- Oikaisuvaatimus (salassa pidettävä, JulkL 621/1999, 24.1 § k 32)
- Viranhaltijan päätös (salassa pidettävä, JulkL 621/1999, 24.1 § k 32)

Täytäntöönpano: Perusopetuksen palvelualue
- ote oikaisuvaatimuksen tekijälle

Muutoksenhakuohje: Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

Opetustoimen asiantuntija Virva Kela-Piironen, 040 610 8791, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalta**.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan opetuslautakunnan yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaa kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihte)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus>

Muutoksenhakuohje 2/ Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **2760** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankintoaikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

Muutoksenhakuohje 4/ Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassavalitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5,

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>